Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

[illegible] [illegible]

ਜਿਲਦ ੧ = 1-7
੨ = 7-15
੩ - 15-17
੪ = 17-18
[illegible] ੫ = 18-29.
੬ - 29-35

17 [illegible]

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Kirpal Singh

ਸਭ ਹੱਕ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ

ਰਚਿਤ

ਕਵਿ ਸੈਨਾਪਤਿ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ !
ਅਕਾਲੀ ਕੌਰ ਸਿੰਘ 'ਨਿਹੰਗ'

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਸੁ:	ਸੁਧ	ਲਣ	ਪਨਾ
ਸਤੋ	ਨਾਤੋ	੮	੨
ਮਕਾ	ਸਕਾ	੧੬	੩
ਖੀਜੋ	ਖੀ।	੮	੪
ਅਤਿ	ਅਰਿ	੨	੫
ਯਹ	ਯਾਰੀ	੨੦	੭
੧	੪੧	੧੬	੭
ਸਨਿ	ਸੁਨਿ	੨੩	੮
ਸਵ	ਸਵੈ	੩	੧੦
ਬੀ "	ਬੀਰੰ	੨੧	੧੨
ਹਿਤ	ਤਿਹ	੧੭	੧੫
ਜੰਗ੍ਰਾ	ਸੰਗ੍ਰਾ	੧੮	੧੫
ਦਰ	ਦੁਰ	੯	੧੮
ਲਸਾ	ਲਸ	੧੮	੨੪
	ਜੀ।	੯	੨੫
	,,	੨੨	,,
ਲਸਾ	ਲਸ	੨	੨੭
ਉਝ	ਉੂਝ	੧੩	,,
ਰਹ	ਤਹੇ	੧੮	,,
ਕਮਾ	ਕਹਾ	੧੩	੨੯
ਇੰਨ	ਉੰਨ	੨੩	੨੯
ਕਮਾ	ਕਾਮ	੪	੩੨
ਕਰਿ	ਇਕ	੧੦	੩੩
ਜਹ	ਜਾਹ	੧੧	੩੪
ਨ	ਨਮੈ	੨੩	੩੬
ਧਾਰ	ਧਾਰਾ	੩	੩੯
ਕਛੁ	ਕਛੂ	੬	,,
ਦੇ	ਦੋ	੨	੪੧
ਬ	ਬੀ	੫	,,
ਮ	ਮੋ	੨੩	੪੬
	ਦਾ	੧੦	੪੭

ਅਸੁ:	ਸੁਧ	ਲਣ	ਪਨਾ
ਮ	ਮਾ	੧੫	੪੭
ਊ	ਉ	੨੨	,,
ਮ	ਮੰ	੨੧	੪੯
ਕੋ	ਕੈ	੧੩	੫੧
ਸੋਹ	ਸੋਰ	੧	੫੨
ਸੂਰ	ਸੂਰਮਹਾ	੧੮	'
ਚਿਠ	ਚਿੰਨ	੧੫	੫੪
ਛੂ	ਛੂ	੪	੫੫
ਮਾਰਿ	ਘਾਇ	੨੨	,,
ਅੰਨ	ਆਨੰ	੨੨	੫੯
ਸਾਚ	ਮਾਰਗ	੧	੬੩
ਕਰ	ਲੈਕਰ	੧੬	੬੯
ਬਨ	ਬਹਨ	੧	੭੦
ਤਬੈ	ਜਬੈ	੭	੭੦
ਭਾਤ	ਤ ਬਾਨੀਗੁਰ	੧੫	੭੦
ਧਾਰਿ	ਧਾਰੰ	੬	੭੮
ਝਾਰਿ	ਝਾਰੰ	੭	
ਕੇ	ਕੋ	੧੬	
ਥ	ਬ	੮	
ਨਆ	ਨਪਾਤਾਰਅ	੪	੮੬
ਮੁਲਾਜਮਤ—ਮੁਲਾਕਾਤ		੧੮	੧੦੦
ਅਪ	ਆਪ	੧੬	[illegible]
ਢਰ	ਦਹ	੨੨	[illegible]
ਆਪ	ਆਪਾ	੧੪	੧੦੯
ਗੇਬਿੰ	ਗੋਬਿੰ	੧੫	੧੦
	ਖੇ	੨੩	੧੧[illegible]
ਢਿਤ	ਚਿਤ	੧	੧੧੧
ਮੀਤ	[illegible]	੨੦	੧੨
ਮਾ			੧੨

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

੧ ਓ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਮਹਮਾ ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ

ਅਰਥਾਤ

ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ--ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼

–ਜਿਸ ਵਿਚ–

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਕਵੀਆਂ ਵਲੋਂ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਜੁਧ ਜੰਗ, ਸਿਖ (ਖਾਲਸੇ) ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਅਤੇ ਭੁਵਿਖਤ ਵੀਚਾਰ ਛੰਦਾ ਬੰਦੀ ਦਰਜ ਹਨ

ਜਿਸਨੂੰ

ਬੜੇ ਯਤਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਨਿਹੰਗ ਨੇ

ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਮਾਲਵਾ ਪ੍ਰੈਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਮੈਨੇਜਰ ਸ: ਜਬਰਜੰਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਧਕਾਰ ਵਿਚ ਪੈਹਲੀ ਵੇਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਵਾਯਾ ॥

[ਭਾਦਰੋਂ ੧੯੮੨ ਅਗਸਤ ੧੯੨੫]

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭੂਮਕਾ ਯਾ ਮੁਖਬੰਦ

'ਸਿਖ ਕੌਮ' ਪਾਸ ਅਪਨੇ ਜਨਮ 'ਦਾਤਾ'ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ਬਾਣੀ ਦਾ ਹੋਣਾ ਹੋਰ ਕੌਮਾਂ ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਮਾਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਜੇ ਇਸਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਭੀ ਅਰੰਭ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਧਵਾਨਾਂ ਦੀ ਕਲਮ ਦਾ ਹੋਵੇ ਤਦ ਇਸਜੈਸਾ ਸੁਭਾਗਯ ਕੌਣ ਹੈ ? ਕੌਮ ਦੇ ਵਿਧਵਾਨ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ 'ਗੁਰ ਸੋਭਾ' ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਠਨ ਸੀ! ਬੜੇ ਯਤਨ ਨਾਲ ਦੋ ਪੁਸਤਕਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸਤੋਂ ਆਮ 'ਸਿਖ-ਸੰਗਤ, ਦੇ 'ਦ੍ਰਿਗ-ਰੰਜਨ' ਲਈ ਇਸ ਪੋਥੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰੌਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ !!

ਇਸ ਵਿਚ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀਦੇ 'ਅਨੰਦ ਪੁਰ, ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਭੀ ਜੰਗਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ, ਖਾਲਸੇ (ਸਿਖ) ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਤੇ ਭਵਿਖਤ ਵੀਚਾਰ ਹਰ ਇਕ 'ਸਿਖ ਮਾਈ' ਭਾਈ ਦੇ ਵੀਚਾਰਨ ਯੋਗ ਹਨ ।

ਇਸਦੇ ਅਰੰਭ ਦਾ ਸਮਾਂ ਜਿਥੇ ਬਿ: ਸੰ: ੧੭੫੮ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਉਥੇ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੇਦ ਕਰਕੇ ੧੭੯੮ ਭੀ ਇਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਸਮਾਂ ਕੇਹ ਦੇਣਾ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ!!ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਹ ਨਿਰਣਾਂ ਵਿਧਵਾਨਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਪਰ ਛਡਕੇ ਇਤਨਾਂ ਤਾਂ ਨਿਰ ਵਿਵਾਦ ਮੰਨ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰ ਹਜੂਰੀ ਸਿਖ (ਖਾਲਸਾ) ਕਵੀ ਸਨ ?

ਭਾਦੋ ੧੯੯੨ } ਪ੍ਰਾਰਥਕ ਪੰਥ ਦਾ ਦਾਸ:—
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ } ਅਕਾਲੀ ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਨਿਹੰਗ.

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇ ਹੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਗ੍ਰੰਥ ਲਿਖਿਯਤੇ ।

ਪ੍ਰਿਥਮ ਧਿਆਉ—ਪੰਥ ਪ੍ਰਗਾਸ ਬ੍ਰਨਨੰ ॥

ਖਾਲਸਾ ਬਾਚ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਏਕ ਸਮੈ ਹਿਤ ਸੌ ਹਿਤੂ ਉਚਰੀ ਹਿਤ ਚਿਤ ਲਾਇ । ਪ੍ਰਭ ਰਚਨਾ ਐਸੇ ਰਚੀ ਸੋ ਕਛੁ ਕਹੋ ਸੁਨਾਇ ॥ ੧ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਸੁਨਕੈ ਉਪਜੀ ਤਬਹੀ ਮਨਮੈਂ ਬਰਨੌ ਉਪਮਾ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਕਹੀਐ । ਮਤਿ ਥੋਰੀ ਸੀ ਥੋਰੀ ਹੂਤੈ ਛਿਨ ਏਕਸੁ ਤੇਰੀ ਦਿਆਲ ਦਯਾ ਚਹੀਐ । ਕਹਿਬੋ ਬਿਨਤੀ ਕਰਿ ਜੋਰਿ ਦੋਊ ਹਰਿ ਕੀਜੈ ਸੋਊ ਜੁ ਪਰੈ ਸਹੀਐ । ਤੁਮਰੀ ਉਪਮਾ ਤੁਮਹੀ ਬਰਨੋ ਕਰਿ ਆਪਨ ਤੇ ਕਰ ਮੋ ਗਹੀਐ ॥ ੨ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਮਤਿ ਥੋਰੀ ਉਪਮਾ ਘਨੀ ਕਿਹ ਬਿਧਿ ਬਰਨੀ ਜਾਇ । ਬਿਨਉ ਕਰੈ ਕਰਿ ਜੋਰਿ ਕਬਿ ਸਤਿਗੁਰ ਹੋਹੁ ਸਹਾਇ ॥ ੩ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਨਮਕਾਰ ਕਰਿ ਜੋਰਿਕੈ ਕਰਿਤ ਜੀਵ ਅਰਦਾਸਿ । ਰਚੋ ਗ੍ਰੰਥ ਤੁਮਰੀ ਕਥਾ ਕਰਹੁ ਬੁਧ ਪ੍ਰਗਾਸ ॥ ੪ ॥ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਯਾ ਗ੍ਰੰਥ ਕੋ ਧਰੋ ਸੁ ਨਾਵ ਬਿਚਾਰ। ਸੁਨਤ ਕਹਤ ਗਤਿ ਹੋਤ ਹੈ ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਉਰਧਾਰਿ ॥ ੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੰਮਤ ਸਤ੍ਰਹ ਸੈ ਭਏ ਬਰਖ*ਅਠਾਵਨ ਬੀਤ। ਭਾਦਵ ਸੁਦ ਪੰਦ੍ਰਸ ਭਈ ਰਚੀ ਕਥਾ ਕਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥ ੬ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਹੌ ਦਿਵਸ ਰੈਨਿ ਬੀਚਾਰਿ। ਦੀਜੈ ਸੁਧਿ ਬੁਧਿ ਬਰ, ਕਰਨਹਾਰ ਕਰਤਾਰ ॥ ੭ ॥ ਚੌਪਈ॥ ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸੇ। ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਮਿਟੇ ਅੰਦੇਸੇ। ਤਬ ਇਹ ਕੀਟ ਪਤਿਤ ਮਨਿ ਆਯੋ। ਭਈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਗੁਰ ਮਾਰਗਿ ਪਾਯੋ॥ ੮॥ ਤਬ ਮਨ ਮੀਤ ਮੋਹਿ ਇਮ ਭਾਖੀ। ਪ੍ਰਗਟਿ ਕਹੌ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਾਂਖੀ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਗੁਰ ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਨਾਏ। ਕਹੌ ਕਥਾ ਸੁਨੋ ਚਿਤ ਲਾਏ ॥ ੯ ॥ ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ ਜੋਤਿ ਉਜਿਆਰੀ। ਦੀਰਘ ਪ੍ਰਬਲ ਸਬਲ ਅਤਿ ਭਾਰੀ। ਜਬ ਗੁਰ ਕਛੁ ਇਕ ਬੁਧਿ ਪ੍ਰਗਾਸੀ। ਦਯਾ ਕਰੀ ਪੂਰਨ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥ ੧੦ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸੋਭਾ ਇਹ ਤੇ ਕਹੌ। ਤਿਹ ਪਰਤਾਪ ਪ੍ਰਮ ਪਦ ਲਹੌ। ਪੂਰਨ ਪੁੰਨ ਪਰੇ ਤਿਹ ਸਰਨਾ। ਅਮਰ ਭਏ ਫਿਰਿ ਜਨਮਨ ਮਰਨਾ। ੧੧॥ਅਬ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਨਾਮ ਬਖਾਨੋ। ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਤਿਹ ਤੇ ਪਹਿਚਾਨੋ।ਪ੍ਰਥਮੇ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਭਏ। ਅੰਗਦ ਅਮਰਦਾਸ ਪ੍ਰਗਟਏ ॥ ੧੨ ॥ ਤਿਹਤੇ ਰਾਮਦਾਸ ਗੁਰੂ ਜਾਨੋ। ਅਰਜਨ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਪਛਾਨੋ। ਤਿਹਤੇ ਗੁਰੂ ਭਏ ਹਰਿਰਾਇ। ਫੇਰਿ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸਨ ਕਹਾਇ ॥ ੧੩ ॥ ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਗੁਰ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ। ਸਗਲ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਪੈ ਢਾਪੀ ਚਾਦਰ। ਕਰਮ ਧਰਮ ਕੀ ਜਿਨਿ ਪਤਿ ਰਾਖੀ। ਅਟਲ ਕਰੀ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਸਾਖੀ॥ ੧੪ ॥ ਸਗਲ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਜਾਕਾਜਸ ਭਯੋ । ਜਿਹਤੇ ਸਰਬ

*'ਅਠਾਨਵ' ਭੀ ਪਾਠ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਇਸਦਾ ਵੀਚਾਰ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚ ਦੇਖੋ)।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਧਰਮ ਬੰਚਯੋ । ਤੀਨ ਲੋਕ ਮੈ ਜੈ ਜੈ ਭੁਈ । ਸਤਿਗੁਰਿ ਪੈਜ ਰਾਖਿ ਇਮ ਲਈ ॥ ੧੫ ॥ ਤਿਲਕ ਜਨੇਊ ਅਤਿ ਧਰਮ-ਸਾਲਾ । ਅਟਲ ਕਰੀ ਗੁਰ ਭਏ ਦਿਆਲਾ । ਧਰਮ ਹੇਤਿ ਪ੍ਰਭ ਪੁਰਹਿ ਸਿਧਾਇ । ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕਹਿਲਾਇ ॥ ੧੬ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਭਯੋ ਤਾਰਣ ਤਰਣੰ । ਤ੍ਰਈ ਲੋਕ ਬਿਖੈ ਜੈਕਾਰ ਭਯੋ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਗੁਰੂ ਆਦਿ ਕ੍ਰਿਆ ਕਰਣੰ । ਦੁਸ਼ਟ ਬਿਡਾਰਨ ਸੰਤ ਉਬਾਰਨ ਸਬ ਜਗ ਤਾਰਣ ਭਵ ਹਰਣੰ । ਜੈ ਜੈ ਜੈ ਦੇਵ ਕਰੈ ਸਬ ਹੀ ਤਿਹਆਨ ਪਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਸਰਣੰ ॥ ੧੭ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਤਿਹ ਬਖਸੀਸ ਕਰੀ ਕਰਤਾਰੰ । ਪ੍ਰਭੂ ਬਾਕ ਇਮ ਕਹੋ ਬਿਚਾਰੰ । ਤੁਮ ਮੇਰਾ ਇਕ ਪੰਥ ਚਲਾਵੋ । ਸੁਮਤ ਦੇਹ ਲੋਗਨ ਸਮਝਾਵੋ ॥ ੧੮ ॥ ਜੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ਜਮ ਮਗ ਤੇ ਡਰੈ । ਸੁਨ ਉਪਦੇਸ ਸਰਨਿ ਤੁਹਿ ਪਰੈ । ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਪੰਥ ਰਚੈ ਰਚ ਪ੍ਰੀਤੰ । ਹੌਂ ਤਿਹ ਸੰਗਿ ਮੋਹਿ ਇਹ ਰੀਤੰ ॥ ੧੯ ॥ ਭਗਤਿ ਹੇਤ ਜੇਜੇ ਹਮ ਰਚੇ । ਲੈ ਲੈ ਸਿਧਿ ਜਗਤ ਮੈ ਮਚੇ । ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਪੂਜ ਲਗਾਨੇ । ਅਪਨੇ ਆਪਿ ਆਪਿ ਉਰਝਾਨੇ ॥ ੨੦ ॥ ਹਮ ਸੋ ਇਹ ਬਿਧਿ ਕਰੈ ਕਰਾਰੀ । ਨਿਸ ਦਿਨ ਉਸਤਤਿ ਕਰਹਿ ਤਿਹਾਰੀ । ਬਚਨ ਬਿਸਾਰ ਰਹੇ ਬਿਖ ਮਾਹੀ । ਤਿਨਕੋ ਮੋਖ ਮੁਕਤਿ ਇਮ ਨਾਹੀ ॥ ੨੧ ॥ ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਬਨਾਯੰ ਬਿਨਾਸ੍ਯੰ ਉਪਾਯੰ ਖਪਾਯੰ । ਕਰਨਹਾਰ ਕਰਤਾਰ ਜੋਨੀ ਭੁਲਾਯੰ । ਕਈ ਜੰਤ ਜੋਧਾ ਬਡੇ ਆਪਿ ਕੀਨੇ । ਤਿਨੈ ਸਿਸਟਿ ਮੈ ਆਨ ਸਰਬੰਸ ਦੀਨੇ ॥ ੨੨ ॥ ਉਦੇ ਅਸਤਿ ਲਉ ਰਾਜ ਰਾਜਾ ਕਹਾਇ । ਲਗੇ ਧਿਆਨ ਅਉਰੇ ਸੁ ਆਪੇ ਕਹਾਇ । ਬਡੇ ਰਾਛਸੰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋਰਜੋਧਾ ਬਲੀਐਂ। ਚਲੀਐਂ ਹਲੀਐਂ ਧਰੀਐਂ ਸੁਈਐਂ ॥
੨੩ ॥ ਨਹੀ ਏਕ ਜਾਨੇ ਬਡੇ ਗੂਬਕਾਰੀ। ਤਿਐਂ ਮਾਰਿਬੇ ਕਾਜ
ਚੰਡੀ ਸੁਧਾਰੀ । ਕੀਏ ਛਾਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸੋਭ ਹੋਈ। ਕਹੈ
ਤਾਹਿ ਏਹੀ ਸੁ ਦੂਜਾ ਨ ਕੋਈ ॥ ੨੪ ॥ ਕੀਏ ਭੂਪ ਭਾਰੀ
ਬਡੇ ਛਤ੍ਰਧਾਰੀ। ਸੁਈ ਭਰਮ ਭੂਲੇ ਕੀਏ ਜੁਧ ਭਾਰੀ । ਤਐਂ
ਮਾਰਬੇ ਕਾਜ ਬਿਸਨੰ ਹਕਾਰੇ। ਧਰੇ ਆਨ ਸੰਸਾਰ ਅਉਤਾਰ
ਸਾਰੇ ॥ ੨੫ ॥ ਤਿਨੈ ਮਾਰਿਕੈ ਛਾਰਿਕੈ ਕੈ ਰਿਸਾਇ। ਭਈ ਸੋਭ
ਜਗ ਮੈ ਸੁ ਆਪੰ ਕਹਾਇ। ਮਹਾ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪੰ ਸੁ ਬ੍ਰਹਮੈ ਕਹਾਯੋ।
ਬ੍ਰਹਮ ਭੇਦ ਰੰਚ ਏਕ ਤਿਨਹੂੰ ਨ ਪਾਯੋ ॥ ੨੬ ॥ ਮਹਾ ਦੇਵ
ਦੇਵੰਤ ਦੇਵਾ ਕਹਾਯੋ। ਗਯੋ ਭੂਲ ਸੋਊ ਸੁਲਿੰਗੰ ਪੁਜਾਯੋ।
ਕਿਤੇ ਰਾਜ ਰਿਖੰ ਭੁਏ ਛਤ੍ਰਧਾਰੀ। ਕੀਏ ਤਾਹਿ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਭਈ
ਪੂਜ ਸਾਰੀ ॥ ੨੭ ॥ ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਜਿਤੇ ਸਰਬ ਭੇਖੰ।
ਤਿਤੇ ਸਰਬ ਪੇਖੰ । ਨ ਪਾਜੋ ਅਲੇਖੰ। ਯਹੈ ਬਾਤ ਦੇਖੰ ॥
੨੮ ॥ ਜਿਤੇ ਮੈਂ ਪਠਾਏ । ਸੁ ਆਪੀ ਕਹਾਏ । ਕਹੀ ਬਾਤ
ਸਾਚੇ। ਸੁ ਐਸੀ ਨ ਮਾਚੇ ॥ ੨੯ ॥ ਤੁਝੈ ਜੋ ਬਨਾਇਆ।
ਸੁ ਏਹੀ ਉਪਾਇਆ। ਕਰਉ ਪੰਥ ਮੇਰਾ। ਧਰਮ ਕਾਜ ਕੇਰਾ॥
੩੦॥ਯਹੈ ਕੈ ਪਠਾਯੋ।ਤਬੈ ਸਿਸਟਿ ਆਯੋ।ਭਏ ਕੇਸ ਧਾਰੀ।ਧਰੀ
ਫੇਰਿ ਸਾਰੀ ॥ ੩੧ ॥ ਢੁਲੇ ਪਰੇਮ ਪਾਸਾ। ਅਜਾਇਬ ਤਮਾਸਾ।
ਕੀਏ ਬਾਕ ਭਾਰੇ। ਭਏ ਜੁਧ ਸਾਰੇ ॥ ੩੨ ॥ ਭਿਰੇ ਸਿੰਘ
ਸੂਰੇ। ਕੀਏ ਕਾਜ ਪੂਰੇ । ਅਚਲ ਨੀਵ ਡਾਰੀ । ਟਰੈਗੀ
ਨ ਟਾਰੀ ॥ ੩੩ ॥ ਯਹੈ ਬਾਤ ਜਾਨੋ । ਰਿਦੈ ਸਾਚ ਆਨੋ ।
ਕੀਓ ਪੰਥ ਐਸਾ। ਕਹਿਓ ਆਪ ਤੈਸਾ ॥ ੩੪ ॥ ਛਪੈ ਨ
ਛਪਾਇਆ। ਘਟੈ ਨ ਘਟਾਇਆ। ਦਿਨੋ ਦਿਨ ਸਵਾਇਆ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੁਡੰਕਾ ਬਜਾਇਆ ॥ ੩੫ ॥ ਸੁਨੈ ਘੋਰ ਤਾਕੀ । ਮਿਲੈ ਤਾਹਿ ਝਾਕੀ । ਸਰੰਣ ਤਾਹਿ ਆਵੈ । ਸੋਈ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ॥ ੩੬ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਕਈ ਭਰਮ ਭੂਲੇ ਭਰਮ ਮੈ ਭੁਲਾਨੇ । ਕਈ ਸਰਨ ਆਏ ਕੀਏ ਤਾਹਿ ਗਿਯਾਨੇ । ਕਿਤੇ ਜੀਵ ਆਈ ਕਹਾ ਚਾਲ ਕੀਨੀ । ਦਇਆ ਧਾਰ ਕ੍ਰਤਾਰ ਯਹ ਬੁਧਿ ਦੀਨੀ ॥ ੩੭ ॥ ਦੋਊ ਹਾਥ ਜੋਰੇ ਸੁਨਿਤਾਹਿ ਪਾਈ । ਕੀਉ ਨਾਮ ਖਾਲਸ ਖਲਾਸੀ ਬਤਾਈ । ਸੂਬ ਸੂਖ ਪਾਏ ਦੀਏ ਰਾਜ ਰਾਜੰ । ਸੁਨੋ ਬੇਨਤੀ ਰਾਜ ਰਾਜਾ ਧਿਰਾਜੰ ॥ ੩੮ ॥ ਸਿਦਕ ਮੋਰ ਸਾਬੂਤ ਮਜਬੂਤ ਕੀਜੋ। ਕਰਨਹਾਰ ਕ੍ਰਤਾਰ ਯਹ ਦਾਨ ਦੀਜੋ । ਕਰੋ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਐਸੀ ਸੁ ਤੋਯੰ ਨਿਹਾਰੋ । ਕਥੋ ਬਾਕ ਬਾਨੀ ਸੁ ਤਤੰ ਬਿਚਾਰੋ ॥ ੩੯ ॥ ਸਦਾ ਏਕ ਜੋਤੰ ਤਿਸੈ ਸਾਚ ਜਾਨੋ । ਰਹਉ ਤਾਹਿ ਸੂਨੀ ਨ ਦੂਜੈ ਭ੍ਰਮਾਨੋ । ਕਹੋਂ ਸੋਭ ਤੇਰੀ ਯਹੈ ਟੇਵ ਕੀਜੈ । ਜਿ ਮੋਪੈ ਕਹਾਵੈ ਤੁਮੇ ਦਾਨ ਦੀਜੈ ॥ ੪੦ ॥ ਕਹਉ ਦਿਵਸ ਰੈਨਾ ਕਹੋ ਸਰਬ ਮਾਸੇ । ਕਹੋ ਜਾਗਤੇ ਸੋਵਤੇ ਸਾਸਿ ਗ੍ਰਾਸੇ । ਸੁ ਆਦੰ ਜੁਗਾਦੰ ਜਗੇ ਜੋਤਿ ਜਾਕੀ । ਅਬੈ ਅੰਤ ਲਉ ਹੋਇਗੀ ਅੰਤ ਤਾਕੀ ॥ ੧ ॥ ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਪੰਥ ਪ੍ਰਗਾਸ ਬਰਨ ਉਸਤਤਿ ਪ੍ਰਿਥਮ ਧਿਆਉ ॥ ਸੰਪੂਰਨਮ ਸਤ ਸੁਭਮ ਸਤੁ ॥ ੧ ॥

॥ ਦੋਹਰਾ ॥

ਜੋ ਚਲਿਤ੍ਰ ਪ੍ਰਭੁ ਪੁਰਖ ਕੇ ਤਾਕੋ ਕਰਤ ਬਿਚਾਰ ॥
ਜਥਾ ਸਕਤਿ ਉਪਮਾ ਕਹਤ ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਉਰਿਧਾਰਿ॥੧॥੪੨॥
ਆਦਿ ਅੰਤ ਤਿਹ ਪੁਰਖ ਕੀ ਨਵਤਨ ਕਥਾ ਅਪਾਰ ।
ਬਰਨਿ ਬਰਨਿ ਕਬਿ ਕਥਿ ਰਹਤ ਕੋਊ ਨ ਪਾਵਤ ਪਾਰ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

੨ ॥ ੪੩ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਅਗਮ ਪੁਰਖ ਕੀ ਅਗਮ ਕਹਾਨੀ । ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਕਛੁਕ ਜਾਨੀ । ਤਿਹ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਥਾ ਤ੍ਰਿਹ ਕਹੌ । ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਸ ਪਦਾਰਥ ਲਹੌ ॥ ੩ ॥ ੪੪ ॥ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਰੂਪ ਗੁਨ ਭਾਰੀ । ਬਰਨ ਚਿਹਨ ਉਪਮਾ ਉਜਿਆਰੀ। ਤਾਸਮ ਅਵਰ ਕਵਨ ਕਬ ਧਰੈ । ਤੁਮਰੀ ਸੋਭਾ ਤੁਮੈ ਪ੍ਰਭ ਸਰੈ ॥ ੪ ॥ ੪੫ ॥ ਕਬਿਤੁ ॥ ਤੁਹੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਹੈ ਤੁਹੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਹੈ ਤੁਹੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਰਾਮਦਾਸ ਤੁਹੀ ਹੈਂ । ਤੁਹੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਹੈ ਤੁਹੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਤੁਹੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਇ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸਨ ਤੁਹੀ ਹੈ । ਨਾਵੀਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਤੈ ਕਲਿ ਹੀ ਮੈ ਕਲਾ ਰਾਖੀ ਤੇਗ ਹੀ ਬਹਾਦਰ ਜਗ ਚਾਦਰ ਸਭ ਤੁਹੀ ਹੈਂ । ਦਸਵਾ ਪਾਤਿਸਾਹਿ ਤੁਹੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜਗਤ ਕੇ ਉਧਾਰਿਬੇ ਕੋਆਯੋ ਪ੍ਰਭ ਤੁਹੀ ਹੈ ॥ ੫ ॥ ੪੬ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਜਗੋ ਸਰਬ ਪਾਇਕ ਤੁਹੀ ਸਰਬ ਲਾਇਕ ਤ੍ਰਈ-ਲੋਕ ਨਾਇਕ ਤੁਹੀ ਹੋਇ ਆਯੋ । ਕਰੇ ਬੈਨ ਵਾਚਾ ਇਹੀ ਕਾਜ ਰਾਚਾ ਕਰੋ ਪੰਥ ਸਾਚਾ ਸੁਤੋਕੋ ਸੁਨਾਯੋ । ਕੀਓ ਸਤਿ ਸਤੇ ਤਿਹੀ ਰੰਗ ਰਤੇ ਦਈ ਸਿਸਟਿ ਮਤੇ ਕੁਪਤੇ ਖਪਾਯੋ । ਤਿਹੀ ਨਾਮ ਲਾਗੇ ਭਰਮ ਭਾਰ ਭਾਗੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਗੇ ਇਮੈ ਭੇਦ ਪਾਯੋ ॥ ੬ ॥ ੪੭ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਮਾਖੋ ਵਾਲ ਸੁਹਾਵਨਾ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਅਸਥਾਨ । ਲੀਲਾ ਅਨਕ ਅਨੇਕ ਬਿਧਿ ਕਉਤਕ ਕਰਤ ਬਿਹਾਨ ॥ ੭ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਕੇਤਕ ਬਰਸ ਭਾਂਤਿ ਇਹ ਭਏ । ਦੇਸ ਪਾਵਟੇ ਸਤਿਗੁਰ ਗਏ । ਜਮਨਾ ਤੀਰ ਮਹਲ ਬਨਵਾਏ । ਕਰਤ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਭੂ ਮਨ ਭਾਏ ॥ ੮ ॥ ੪੯ ॥ ਅਨਿਕ ਭਾਤਿ ਲੀਲਾ ਤਹ ਕਰੀ । ਫਤੇਸਾਹ ਸਨਿਕੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਨਿ ਧਰੀ। ਬਹੁਤ ਕੋਪ ਮਨ ਮਾਹਿ ਬਸਾਯੋ। ਫਉਜ
ਬਨ੍ਹਾਇ ਜੁਧ ਕਉ ਆਯੋ ॥ ੯ ॥ ੫੦ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਬਹੁਤ
ਪਰਬਲ ਦਲ ਜੋਰਿਕੈ ਸੈਨਾ ਸੰਗਿ ਅਪਾਰ। ਨਿਕਟਿ ਆਨਿ
ਡੇਰਾ ਦੀਏ ਖਬਰ ਭਈ ਦਰਬਾਰ ॥ ੧੦ ॥ ੫੧ ॥ ਸਵੈਯਾ॥
ਭਏ ਅਸਵਾਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਸਿੰਘ ਗੋਬਿੰਦ ਤਿਹ
ਠਉਰ ਆਏ। ਡੰਕ ਕੀ ਘੋਰ ਜੈਸੇ ਭਈ ਠਉਰਤਹ ਬਜਤ
ਨਿਸ਼ਾਨ ਮੁਹਰੇ ਸੁਹਾਏ। ਆਨਕੈ ਖੇਤ ਪੈ ਦੇਖ ਚਤਰੰਗ ਸਬ
ਮੋਰਚੇ ਬਾਂਟਿਕੈ ਮਿਸਲ ਲਾਏ। ਬਜੀ ਹੈ ਭੇਰ ਕਰਨਾਇ
ਸੁਰਨਾਇ ਸਬ ਸੁਨੇ ਤੇ ਸੂਰ ਹੁਇ ਲਾਲ ਆਏ ॥ ੧੧ ॥
੫੨ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਫਤੇਸਾਹ ਦਲ ਸਾਜਕੈ ਖਰਾ ਭਯੋ ਤਿਹ
ਥਾਨ। ਸੰਗਿ ਰਾਵ ਰਾਜਾ ਘਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਕੀਓ ਗੁਮਾਨ ॥
੧੨ ॥ ੫੩ ॥ ਕੇਤਕ ਦਲ ਇਹ ਫੌਜ ਕੋ ਕੀਨੋ ਸਾਹ
ਸੁਮਾਰ। ਏਕ ਘਰੀ ਕੀ ਮਾਰਿ ਮੈ ਹੁਇ ਹੈ ਸਕਲ ਸਬਾਰ ॥
੧੩ ॥ ੫੪ ॥ ਫਤੇਸਾਹ ਉਤ ਦਲ ਮੰਡਿਓ ਇਤੈ ਸਾਹ
ਸੰਗ੍ਰਾਮ। ਪੰਚ ਬੀਰ ਜੋਧਾ ਬਲੀ ਜਿਨ ਜੀਤੇ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ॥ ੧੪॥
੫੫ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਕੋਪ ਕੇ ਸੂਰ ਦੁਹੂੰ ਓਰ ਤੇ ਧਾਇਕੈ ਆਨ
ਸੰਗਰਾਮ ਮੈਂ ਸਸਤ੍ਰ ਬਾਹੇ। ਗਿਰੇ ਸੁਆਰ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਭਵ
ਚਾਲ ਰਣ ਮੈ ਭਯੋ ਮਾਰ ਹੀ ਮਾਰਕੈ ਆਨਿ ਗਾਹੇ। ਨਚਤ ਹੈ
ਭੂਤ ਬੇਤਾਲ ਭੈਰੋ ਤਹਾ ਗਿਧ ਮੰਡਲਾਤ ਰਣ ਮੈ ਸੁਹਾਹੇ।
ਆਨਿਕੈ ਜੋਗਨੀ ਪਤ੍ਰ ਪੂਰਨ ਭਰਿਓ ਅਚਵ ਕੈ ਉਦਰ ਤਿਨਕੇ
ਅਘਾਹੇ ॥ ੧੫ ॥ ੫੬ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਜੈਮਲ ਕੋਪ ਚੜਿਓ
ਰਣ ਮੈ ਕਰ ਮੈ ਬਰਛੀ ਤਿਰਛੀ ਗਹਿ ਲੀਨੀ। ਫੌਜ ਮੈ
ਧਾਇ ਪਰਿਓ ਖੁਨਸਾਇਕੈ ਕੇਤਨ ਕੇ ਉਰ ਅੰਤ੍ਰ ਦੀਨੀ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਾਰਿ ਲੀਏ ਅਸਵਾਰ ਕਿਤੇ ਅਰਿ ਪੇਲ ਦਈ ਚਤੁਰੰਗ ਨਵੀਨੀ। ਧੂਮ ਪਰੀ ਸਗਰੇ ਰਣ ਮੈ ਅਬ ਏਕ ਸਵਾਰ ਯਹੈ ਗਤਿ ਕੀਨੀ ॥ ੧੬ ॥ ੫੭ ॥ ਸਵਯਾ ॥ ਰਣ ਮੈ ਧਸਿ ਕੈ ਇਮ ਲੋਹ ਕੀਉ ਨ ਕੀਓ ਤਿਹ ਮੋਹ ਮਹਾ ਮਨਕੋ। ਜਿਮ ਸਾਰੰਗ ਮਾਹਿ ਪਤੰਗ ਪਰੈ ਨ ਡਰੈ ਕਰਿ ਲੋਭ ਕਛੂ ਤਨਕੋ। ਰਣ ਮੈਂ ਇਮ ਧੂਮ ਕਰੀ ਅਤ ਹੀ ਮਨੋ ਖੇਲਤ ਕਾਨਰ ਫਾਗਨ ਕੋ। ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਗੁਲਾਬੁ ਗੁਲਾਲਿ ਲੀਏ ਕਰਿ ਜਾਤਿ ਜਮਾਤਕੇ ਡਾਰਨ ਕੋ ॥ ੧੭ ॥ ੫੮ ॥ ਮਾਹੁਰੀ ਚੰਦ ਕਰਵਾਰ ਸੰਭਾਰਿਕੈ ਟੂਮ ਕੈ ਅਸੁਰਣ ਮਾਹ ਦੀਨੋ। ਆਨਿਕੈ ਸੁਆਰ ਜੋ ਵਾਰੁ ਤਾਪੈ ਕਰੈ ਪਕਰਿਕੈ ਤਾਹਿ ਤਿਹ ਮਾਰਿ ਲੀਨੋ॥ ਭਾਂਤਿ ਇਹ ਸੂਰ ਕੇਤਾਨਿ ਮਾਰੇ ਤਹਾ ਆਪਨੇ ਜੀਵਕੋ ਭੈ ਨ ਕੀਨੋ। ਏਕ ਕੋ ਮਾਰਿਕੈ ਦੋਇ ਟੁਕੜੇ ਕਰੈ ਦੋਇ ਕੋ ਰੂਪ ਚਉਰੰਗ ਚੀਨੋ ॥ ੧੮ ॥ ੫੯ ॥ ਕਰੀ ਇਮ ਜੰਗ ਸੁਨਿ ਗੰਗਰਾਮੰ ਵਹੀ ਤੇਗ ਕਰ ਮੈ ਲਈ ਬੇਗ ਧਾਯੋ। ਦੇਤ ਅਸਵਾਰ ਕੇ ਸੀਸ ਪੈ ਆਨਿਕੇ ਕਰਤ ਦੁਇ ਟੂਕਿ ਭੁਇ ਮਾਹਿ ਪਾਯੋ। ਮਾਰਿ ਚਤੁਰੰਗ ਚਉਰੰਗ ਕੇਤੀ ਕਰੀ ਭੂਮ ਲੋਟੈ ਪਰੀ ਭੈ ਦਿਖਾਯੋ। ਧੂਮ ਐਸੀ ਪਰੀ ਭਾਜ ਯਾਹੀ ਘਰੀ ਕਾਲਕੋ ਰੂਪ ਇਮ ਸੂਰ ਆਯੋ ॥ ੧੯ ॥ ੬੦ ॥ ਨਿਰਾਜ ਛੰਦ ॥ ਲਾਲ ਚੰਦ ਆਨਿਕੈ। ਕਮਾਨ ਬਾਨਿ ਤਾਨਿਕੈ। ਕੀਓ ਸੁ ਜੁਧ ਜਾਨਿਕੈ। ਭਲੀ ਭਈ ਭਲੀ ਭਈ ॥ ੨੦ ॥ ੬੧ ॥ ਸਰੂਪ ਰੂਪ ਧਾਰਈ। ਅਨੇਕ ਸਤ੍ਰ ਟਾਰਈ। ਕਰੈ ਸੁਮਾਰਿ ਮਾਰਈ। ਪੁਕਾਰਈ ਪੁਕਾਰਈ ॥ ੨੧ ॥ ੬੨ ॥ ਕ੍ਰਿਸਾਨ ਖੇਤ ਕਾਟਈ। ਕਰੀ ਸੁ ਤਾਹਿ ਬਾਟਈ। ਨ ਜੀਵ ਚਟਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਚਾਟਈ । ਸੁਥਾਟਈ ਸੁਥਾਟਈ ॥ ੨੨ ॥ ੬੩ ॥ ਕੀਓਸੁ ਲੋਹ ਲੋਹਈ । ਨ ਜੀਵ ਰਖ ਧੋਹਈ । ਸੁ ਚਾਲ ਸੂਰ ਸੋਹਈ । ਬਿਮੋਹਈ ਬਿਮੋਹਈ ॥ ੨੩ ॥ ੬੪ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਮਾਹਰੂ ਕਾਹਰੂ ਕੋਪਕੈ ਜੀਵ ਮੈ ਸਸਤ੍ਰ ਲੈ ਹਾਥ ਮੈ ਬੇਗ ਧਾਏ । ਏਕ ਸੋ ਏਕ ਬਲਵੰਤ ਸੂਰਾ ਸਰਸ ਛਿਨਕ ਮੈ ਮਾਰਿ ਰਨ ਮੈ ਗਿਰਾਏ । ਲੋਥ ਪੈ ਲੋਥ ਤਹ ਡਾਰਿ ਕੇਤੀ ਦਈ ਸ੍ਰੋਨ ਕੇ ਸੁੰਬ ਯਉ ਉਮਡਿ ਆਏ । ਪਰਤ ਹੈ ਨੀਰ ਗੰਭੀਰ ਭਾਰੀ ਕਹੂੰ ਮਿਲਤ ਹੈ ਨੀਰ ਇਕ ਤੀਰ ਜਾਏ ॥ ੨੪ ॥ ੬੫ ॥ ਮਨ ਮੈ ਅਤਿ ਧਾਰਿ ਕੀਉ ਅਤਿ ਸਾਰਿ ਸਮਿਓ ਐਸੀ ਬਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਆਵੈ । ਕੋਪਕੈ ਕ੍ਰੋਧ ਸੋ ਕਾਢਿਕੈ ਮਿਆਨ ਤੇ ਕੇਤਨ ਕੇ ਸਿਰਿ ਕਾਟਿ ਲੇ ਆਵੈ । ਭੇਟ ਕੀਏ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਤਬਹੀ ਅਰੁ ਕੋਪਕੈ ਜੁਧਕੋ ਫੇਰਿ ਸਿਧਾਵੈ । ਐਸੇ ਪ੍ਰਕਾਮ ਕੀਏ ਦਯਾਰਾਮ ਸੁ ਦ੍ਰਉਨ ਜੋ ਦੇਖਿਓ ਮਹਾ ਰਨ ਪਾਵੈ ॥ ੨੫ ॥ ੬੬ ॥ ਲੈ ਕਤਕਾ ਕਰ ਮੇ ਕਿਰਪਾਰ ਸੰਭਾਰਕੈ ਖਾਨ ਹਯਾਤਕੇ ਮਾਰਿਓ । ਐਸੀ ਦਈ ਸਿਰ ਮੈ ਤਿਹਕੇ ਮਨੋ ਤੋਰਿਓ ਪਹਾਰ ਗਦਾਨ ਸੋ ਡਾਰਿਓ । ਮਾਤੋ ਮਤੰਗ ਮਹਾ ਬਲਵਾਨ ਹਨਿਓ ਛਿਨ ਮੈ ਰਨ ਮਾਹਿ ਪਛਾਰਿਓ । ਏਕ ਦਈ ਸੁ ਦਈ ਉਹ ਕੇ ਫਿਰਿ ਦੂਸਰੀ ਸੋ ਇਕ ਅਉਰ ਸਿੰਘਾਰਿਓ ॥ ੨੬ ॥ ੬੭ ॥ ਲੈ ਬਰੱਛੀ ਕਰ ਮੈ ਤਬਹੀ ਮਨੋ ਦੇਖ ਕੁਰੰਗ ਕੋ ਸਿੰਘ ਜੋ ਧਾਯੋ । ਮਾਰਿ ਹਕਾਰ ਬਿਦਾਰਿ ਦੀਉ ਦਲ ਪੇਲਤ ਪੇਲਤ ਪੇਲ ਚਲਾਯੋ । ਟੂਟਕੈ ਸਸਤ੍ਰ ਪਰੇ ਸਬਹੀ ਕਰ ਲੈ ਜਮ ਧਾਰਿ ਕਿਤਾਨ ਕੋ ਘਾਯੋ । ਘਾਇਲ ਸਾਰ ਸੁਮਾਰ ਭਯੋ ਸੁ ਨੰਦ ਹੀ ਚੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਬਚਾਯੋ ॥ ੨੭ ॥ ੬੮ ॥ ਖੜਗ ਸੰਭਾਰ ਲਲਕਾਰ ਖਤ੍ਰੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਚੜ੍ਹਿਓ ਜਾਇ ਰਨ ਮੈ ਪਰਿਓ ਅਤਿ ਸੁਹਾਯੋ। ਲੋਥ ਪੈ ਲੋਥ ਤਿਹ ਡਾਰਿ ਕੇਤੀ ਦਈ ਛਿਨਕ ਮੈ ਅਨਿਕ ਬਿਧਿ ਲੋਹ ਪਾਯੋ। ਬਾਨ ਐਸੇ ਬਹੇ ਘਾਵ ਤਨਮੈ ਭਏ ਸੂਰ ਤਨ ਮੈ ਸਹੇ ਭੂਮਿ ਆਯੋ। ਅਨਿਕ ਰਛਾ ਕਰੀ ਆਪ ਤਾਹੀ ਘਰੀ ਕਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਐਸੇ ਬਚਾਯੋ ॥ ੨੮ ॥ ੬੯ ॥ ਸਾਹਿਬ ਚੰਦ ਗਇੰਦਨ ਜੋ ਮਨ ਮੈ ਕਰ ਰੋਸ ਤਬੈ ਉਠਿਧਾਯੋ। ਮਾਰ ਹੀ ਮਾਰਿ ਕਹੈ ਮੁਖ ਤੇ ਕਰ ਵਾਰ ਸੰਭਾਰਿ ਕਿਤੋ ਦਲ ਪਾਯੋ। ਜੋ ਕਰਵਾਰ ਸੁਵਾਰ ਸੰਭਾਰਿਕੈ ਜੁਧ ਕੋ ਸੂਰ ਕੈ ਸਾਮੁਹੇ ਆਯੋ। ਤਾਹੂ ਕੋ ਵਾਰਿ ਬਿਦਾਰਿ ਹਕਾਰਿ ਕੈ ਆਪਨੇ ਵਾਰ ਸੋ ਤਾਹਿ ਗਿਰਾਯੋ ॥ ੨੯ ॥ ੭੦ ॥ ਸਾਹ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਨੇ ਕਾਮ ਐਸੇ ਕੀਏ ਭੀਮ ਤੇ ਜਾਨਿ ਗੁਨ ਚਾਰਿ ਭਾਰੇ। ਭਲੇ ਖਾਨ ਖੁਆਨੀ ਹਨੇ ਛਾਰ ਕੀਨੇ ਘਨੇ ਹੋਇਕੈ ਅਨ ਮਨੇ ਸੋ ਸਿਧਾਰੇ ॥ ਗਜੈ ਸਿੰਘ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਮੈ ਭਾਂਤ ਤਾਕੀ ਕਹੌ ਮ੍ਰਿਗਨ ਕੋ ਮਾਰ ਨਾਹਰ ਡਕਾਰੇ। ਤਹਾ ਕੋਪਕੈ ਕ੍ਰੋਧ ਸੋ ਆਨ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਮੈ ਨਿਕਟਿ ਤਿਹ ਆਨਕੇ ਸਸਤ੍ਰ ਧਾਰੇ ॥ ੩੦ ॥ ੭੧ ॥ ਕ੍ਰੋਧ ਸੋ ਕੋਪਕੈ ਆਨ ਹਰੀ ਚੰਦ ਨੇ ਪਕਰ ਗੁਨ ਬਾਨ ਐਸੇ ਪ੍ਰਹਾਰੇ। ਭਲੀ ਭਾਂਤਿ ਸੋ ਖੇਤ ਮੈ ਥਾਨਿ ਅਸਥਿਰ ਕੀਓ ਸਸਤ੍ਰਧਾਰੀ ਹਨੇ ਭੂਮ ਡਾਰੇ। ਸਸਤ੍ਰ ਸੰਭਾਰਿਕੈ ਜੀਤ ਮਲੰ ਮਨੇ ਹਨੇ ਹਰੀਚੰਦ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਮਾਰੇ। ਬੀਰ ਤਾਕੇ ਬਨੇ ਵਾਰਿ ਬਾਹੇ ਘਨੇ ਸੁਰਗ ਲੋਕੰ ਤਬੈ ਤੇ ਸਧਾਰੇ ॥ ੩੧ ॥ ੭੨ ॥ ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ। ਭਿਰੇ ਬੀਰ ਬੀਰੰ। ਪਰੋ ਭਾਰ ਭੀਰੰ। ਬਗੇ ਬਾਨ ਤੀਰੰ। ਅਧੀਰੰ ਬਿਦਾਰੇ ॥ ੩੨ ॥ ੭੩ ॥ ਬਜੇ ਸਾਰ ਸਾਰੰ। ਝੜੇ ਚਨਿਗਿਆਰੰ। ਕੜਕੇ ਕਮਾਣੰ। ਨਾ ਬਾਣੰ ਸਮਾਰੇ ॥ ੩੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

੧੪ ॥ ਛੁਟੈ ਕੋਪ ਤੋਪੰ ॥ ਕਈ ਸੂਰ ਸੋਖੰ ॥ ਮਿਲੈ ਤਾਹਿ ਮੋਖੰ । ਸੁ ਕੋਖੰ ਉਜਾਰੇ ॥ ੩੪ ॥ ੭੫ ॥ ਸੋਈ ਕਾਮ ਆਯੋ । ਤਿਨੈ ਸੂਰ ਘਾਯੋ । ਸੁਰਗੇ ਸਿਧਾਯੰ । ਕੀਏ ਲੋਹ ਭਾਰੇ ॥ ੩੫ ॥ ੭੬ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜੇ ਸੂਰੇ ਦਲ ਮੈ ਹੁਤੇ ਫਉਜਨ ਕੇ ਸਿਰਦਾਰ । ਜੇ ਜੂਝੇ ਸੂਝੇ ਸਬੈ ਭਾਜਿਓ ਸਾਹ ਅਬਾਰ ॥ ੩੬ ॥ ੭੭ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਭਾਜਕੈ ਸਾਹ ਪਹਾੜ ਤਾਹੀ ਸਮੈ ਸੰਗਿ ਲੈ ਬੀਰੀਆ ਬੇਗ ਧਾਯੋ । ਭਾਜਿਓ ਡਢਵਾਲੀਆ ਸੰਗਿ ਸੀਪਾਹ ਲੈ ਚਲਤ ਜੋ ਤੀਰ ਗੁਨ ਤੇ ਚਲਾਯੋ । ਰਾਵਚੰਦੇ ਲੀਆ ਛੋਰਿ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਕੋ ਹਾਥਿ ਲੈ ਸਸਤ੍ਰ ਸੈਲੀ ਸਿਧਾਯੋ । ਅੜੇ ਪਠਾਨ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਭਾਰੀ ਕੀਉ ਜੀਵ ਅਪਨਾ ਦੀਉ ਨਾਮ ਪਾਯੋ ॥ ੩੭ ॥ ੭੮ ॥ ਕੋਪ ਨਿਜਾਬਤਿ ਖਾਨ ਤਬੈ ਕਰ ਮੈ ਗਹਿ ਵਾਰਿ ਫਿਰਾਵਤ ਆਯੋ । ਸਾਹ ਖਰੋ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਤਹਾ ਤਿਹਕੇ ਉਰ ਆਨਕੈ ਵਾਰ ਲਗਾਯੋ । ਸਾਹ ਸੰਭਾਰਿ ਹਕਾਰਿ ਤਬੈ ਤਿਨ ਕੋ ਹਨਿ ਕੈ ਰਣ ਮਾਹਿ ਗਿਰਾਯੋ । ਬੀਰਨ ਵਾਰ ਕਰੇ ਤਿਨਕੇ ਤਬ ਜੂਝਤ ਸਾਹ ਪ੍ਰਭੈ ਪੁਰ ਧਾਯੋ ॥ ੩੮ ॥੭੯॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਸੰਗੋ ਕਾ ਪ੍ਰਭ ਨੇ ਧਰਿਓ ਨਾਵ ਸਾਹ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ॥ ਤਿਹ ਪ੍ਰ ਕਾਮ ਐਸੋ ਕੀਓ ਤਵ ਪਾਯੋ ਯਹ ਨਾਮ ॥ ੩੯ ॥ ੮੦ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਜੂਝਕੈ ਸਾਹ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਸੁਰਗੈ ਗਯੋ ਸਸਤ੍ਰ ਸੰਭਾਰਿ ਪ੍ਰਭ ਆਪ ਧਾਯੋ । ਗਹੇ ਗੁਨ ਬਾਨ ਘਮਸਾਨ ਕੋ ਜਾਨਕੈ ਛੁਟਿਓ ਗੰਭੀਰ† ਇਤਿ ਹਰਿ ਗਿਰਾਯੋ । ਬਹੁਰਿ ਸੰਭਾਰਿਕੈ ਵਾਰ ਐਸਾ ਕੀਉ ਭੀਖਨੰ ਖਾਨ ਕੇ ਮੁਖੰ ਲਾਯੋ । ਬਚਿਓ ਪਠਾਨ ਪੈ ਖੇਤ ਬਾਹਨ ਰਹਿਓ ਅਉਰ ਇਕ ਤੀਰ ਤੇ ਤਾਹਿ

† ਗ੍ਰੰਥਾਂਤ੍ਰ "ਇਕ ਤਿਹ ਗਿਰਾਯੋ" ਪਾਠ ਹੈ !

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਘਾਯੋ ॥ ੪੦ ॥ ੮੧ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਬਾਨਨਿ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਜੀ ਤਬੈ
ਮਾਰਿਓ ਭੀਖਨ ਖਾਨ । ਅਉਰ ਬੀਰ ਜਾਕੇ ਹੁਤੇ ਰੁਪੇ ਚਹੂ
ਦਿਸ ਆਨ ॥ ੪੧ ॥ ੮੨ ॥ ਨਿਰਾਜ ਛੰਦ ॥ ਹਰੀਸੁ ਚੰਦ
ਆਨਕੈ । ਕਮਾਨ ਬਾਨ ਤਾਨਕੈ । ਨਿਹਾਰ ਬਾਨ ਬਾਹਿਓ ।
ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਘਾਇ ਨ ਆਇਓ ॥ ੪੨ ॥ ੮੩ ॥ ਸੁ ਕਾਨ ਛੁਹੇ ਕੇ
ਗਯੋ । ਨ ਕਾਮ ਤਾਹ ਤੇ ਭਯੋ । ਦੁਤੀਕ ਬਾਨ ਮਾਰਿਓ ।
ਸੰਭਾਰਿਕੈ ਨਿਹਾਰਿਓ ॥ ੪੩ ॥ ੮੪ ॥ ਚਿਲਤ ਮਾਹਿ
ਲਗਿਓ । ਦਿਵਾਲ ਪਾਰਿ ਬਗਿਓ । ਚੁਭੀ ਸੁ ਚਿੰਚ ਰੰਚਈ
ਪ੍ਰਭੂ ਪੁਰਖ ਬੰਚਈ ॥ ੪੪ ॥ ੮੫ ॥ ਬਿਚਾਰ ਵਾਰ ਸਾਰਈ ।
ਕਮਾਨ ਬਾਨ ਧਾਰਈ । ਚਲਾਇ ਤੀਰ ਮਾਰਿਓ । ਸੁਦੂਤਕੋ
ਨਿਹਾਰਿਓ ॥ ੪੫ ॥ ੮੬ ॥ ਅਨੇਕ ਬੀਰ ਧਾਂਵਹੀ । ਅਪਾਰ
ਬਾਨ ਲਾਵਹੀ । ਹਰੀ ਸੁ ਚੰਦ ਮਾਰਿਓ । ਸਮੇਤ ਸਾਥਿ
ਟਾਰਿਓ ॥ ੪੬ ॥ ੮੭ ॥ ਬਚੇ ਸੁ ਅੰਤਿ ਭਜਈ । ਪ੍ਰਭੂ
ਨਿਸਾਨ ਬਜਈ । ਅਨੰਦ ਘੋਰ ਬਾਜਈ । ਪ੍ਰਭੂ ਦੁਆਰ
ਛਾਜਈ ॥ ੪੭ ॥ ੮੮ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਜੀਤ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਆਨੰਦ
ਮੰਗਲ ਭਯੋ ਆਨ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਣ ਸਬਨ ਗਾਏ । ਧੰਨਿ ਹੋ
ਧੰਨਿ ਪ੍ਰਭ ਨਾਮ ਤੁਮਰੋ ਲੀਓ ਦੁਸਟ ਕੋ ਜੀਤ ਡੰਕਾ ਬਜਾਏ ।
ਜੀਤ ਅਜੀਤ ਅਭੀਤ ਜੋਧਾ ਬਡੇ ਤੋਹਿ ਇਕ ਦਿਸਟ ਤੇ ਸਬੈ
ਘਾਏ ।ਭਯੋ ਜੈਕਾਰ ਤ੍ਰਈ ਲੋਕ ਚਉਦਾ ਭਵਨ ਜੀਤਿ ਕੈ ਸਿੰਘ
ਗੋਬਿੰਦ ਆਏ ॥ ੪੮ ॥ ੮੯ ॥ ਜੀਤਕੈ ਖੇਤ ਪ੍ਰਭ ਆਨਕੇ
ਪਾਵਟੇ ਕੂਚ ਕੋ ਸਾਜ ਮੰਗਾਇ ਲੀਨੋ । ਭਾਰ ਬਰਦਾਰ
ਤਯਾਰ ਕੀਨੋ ਸਬੈ ਲਾਦ ਅਸਬਾਬ ਕੇ ਕੂਚ ਦੀਨੋ । ਆਨਿ
ਕਹਿਲੁਰ ਮੈ ਆਪ ਤਾਹੀ ਸਮੈ ਅਨੰਦ ਪੁਰ ਬਾਧਿ ਬਿਸਰਾਮ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੀਨੋ। ਸੂਰ ਸੀਗਾਰ ਬੇਦਾਰ ਕਾਇਰ ਦਏ ਰੀਤ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਕੈ ਕੈ ਪਤੀਨੋ ॥ ੪੯ ॥ ੯੦ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕੇਤਕ ਦਿਨ ਕੇਤਕ ਬਰਸ ਤਿਹਿ ਪੁਰ ਗਏ ਬਿਹਾਇ। ਸੰਤਨ ਕੀ ਰਛਾ ਕਰੀ ਦੂਤਨ ਮਾਰਿਓ ਘਾਇ ॥ ੫੦ ॥ ੯੧ ॥ ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਤੇਗ ਪ੍ਰਗਾਸ ਸਾਹ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਜੁਧ ਬ੍ਰਨਨੰ ਧਿਆਉ ਦੂਸਰਾ ਸੰਪੂਰਨਮ ਸਤੁ ਸੁਭਮ ਸਤੁ ॥ ੨ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਰਾਜਨ ਕੇ ਹਿਤ ਕਾਰਨੇ ਕੀਓ ਜੁਧ ਇਮ ਜਾਨ ।
ਕਥਾ ਜੁਧ ਨਦਵਣ ਕੋ ਬ੍ਰਨਤ ਤਾਹਿ ਬਿਆਨ ॥ ੧ ॥ ੯੨॥
ਮੀਆਂਖਾਂ ਕੀ ਤਰਫ ਤੇ ਅਲਫ ਖਾਨ ਸਿਰਦਾਰ।
ਆਣ ਨਾਦਵਣ ਮੈ ਰਹਿਓ ਕੀਨੀ ਧੂਮ ਅਪਾਰ ॥ ੨ ॥ ੯੩ ॥ ਭੀਮ ਚੰਦ ਕਹਲੂਰੀਆ ਹੁਤੋ ਰਾਵ ਇਕ ਜਾਨ। ਤਿਹਸੋ ਤਿਹਕੀ ਨਹਿ ਬਨੀ ਰਚਿਓ ਜੁਧ ਘਮਸਾਨ ॥ ੩ ॥ ੯੪ ॥ ਦੇਸ ਦੇਸ ਕੇ ਰਾਵ ਸਬ ਲੀਨੇ ਤਿਨਹ ਹਕਾਰ । ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਕੀਨਾ ਲਿਖਾ ਦਯਾ ਕਰੋ ਕਰਤਾਰ ॥ ੪ ॥ ੯੫ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਫਉਜ ਸੀਗਾਰਕੈ ਆਪ ਤਾਹੀ ਸਮੈ ਜੁਧ ਕੇ ਕਾਜ ਹਿਤ ਠਉਰ ਧਾਏ। ਏਕ ਸੋ ਏਕ ਬਲਵੰਤ ਸੂਰਾ ਸਰਸ ਭਿਰੇ ਤਿਹ ਠਉਰ ਡੰਕਾ ਬਜਾਏ ।/ਭਯੋ ਜੰਗ੍ਰਾਮ ਪਰ ਕਾਮ ਜੋਧਾਨ ਕੇ ਭਿਰੇ ਇਹ ਭਾਤਿ ਦਲ ਅਨਿਕ ਘਾਏ। ਤੁਪਕ ਸੰਭਾਰਕੈ ਆਪਿ ਤਾਹੀ ਸਮੈ ਸੂਰ ਕੇਤਾਨਿ ਤਿਹ ਠਉਰਧਾਏ ॥ ੫ ॥ ੯੬ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਦੂਤਨ ਕੇ ਦਲ ਅਤਿ ਬਿਕਟ ਨਿਕਟਿ ਪਹੂਚੇ ਆਨ। ਤਬ ਤੁਰੰਗ ਕਰਤੇ ਤਜੀ ਗਹਿ ਲੀਨੇ ਗੁਨ ਬਾਨ ॥ ੬ ॥ ੯੭ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਧਨਕ ਸੰਭਾਰ ਲਲਕਾਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਾਹੀ ਸਮੇ ਕਾਲਕੇ ਰੂਪ ਬਾਣੰ ਪਰਹਾਰੇ । ਅਨਕ ਜੋਧਾ ਹਨੇ ਅਨਕ ਹੋਇ ਅਨਮਨੇ ਅਨਿਕ ਤਜਿ ਖੇਤ ਖੇਤੰ ਸਿਧਾਰੇ । ਅਨਿਕ ਲੋਟੈ ਪਰੈ ਅਨਕ ਭਾਜੈ ਘਰੈ ਅਨਕ ਡਰ ਬਸਤ੍ਰ ਅਰ ਸਸਤ੍ਰ ਡਾਰੇ । ਹੁਤੀ ਇਕ ਬਾਰ ਉਜਾਰ ਕਦ ਕੀ ਧਰੀ ਭਾਜਿਕੈ ਖਾਨ ਤਾਮੈ ਪਧਾਰੇ ॥ ੭ ॥ ੯੮ ॥ ਸਸਤ੍ਰ ਸੰਭਾਰ ਲਲਕਾਰ ਘਨ ਜੋ ਕਰੀ ਮਾਰ ਹੀ ਮਾਰਕੈ ਸੂਰ ਧਾਏ । ਭਜਿਓ ਜੋ ਖਾਨ ਇਕਬਾਰਕੀ ਓਟਿ ਲੈ ਬੈਠਿ ਤਿਹ ਠਉਰ ਫਿਰਿ ਜੁਧ ਪਾਏ । ਬਾਨ ਗੋਲੀ ਚਲੀ ਰੈਨਿ ਆਧੀ ਭਲੀ ਭਾਜਿਕੈ ਖਾਨ ਤਾਤੇ ਸਿਧਾਏ । ਅਲਫ ਖਾਨਾਨ ਅਰ ਮਾਨ ਰਾਖਿਓ ਨਹੀਂ ਆਪ ਨੇ ਜੋਰਕੇ ਤਾਨ ਲਾਏ ॥ ੮ ॥ ੯੯ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜੁਧ ਜੀਤ ਤਾਹੀ ਸਮੈ ਨਵ ਰਸਕੇ ਤਟਿ ਆਨ । ਪਾਚ ਦੋਇ ਅਰੁ ਏਕ ਦਿਨ ਰਹੇ ਤਹਾ ਇਮ ਜਾਨ ॥ ੯ ॥ ੧੦੦ ॥ ਪਉਰ ਪਉਰ ਦੇਖੀ ਠਉਰ ਰਾਜਨ ਕੇ ਅਸਥਾਨ । ਬਿਦਾ ਭਏ ਤਾਹੀ ਸਮੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਸੁਜਾਨ ॥ ੧੦ ॥ ੧੦੧ ॥ ਨਿਕਟਿ ਗਾਵ ਅਲਸੂਨ ਕੇ ਤਬੈ ਪਹੂਚੇ ਆਨ । ਤਾਹਿ ਸਮੇ ਐਸੇ ਕਹਿਓ ਲੂਟਿ ਲੇਹੁ ਇਹ ਧਾਮ ॥ ੧੧ ॥ ੧੦੨ ॥ ਸਵੈਯਾ॥ਆਨ ਅਲਸੂਨ ਪੈ ਸੂਰ ਐਸੇ ਰੁਪੈ ਪਕਰਿਕੈ ਸਸਤ੍ਰ ਐਸੇ ਚਲਾਏ । ਪਰੇ ਜੋ ਜਾਇ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਐਸੇ ਕੀਓ ਛਿਨਕ ਮੈ ਅਨਕ ਕੇਤਾਨਿ ਘਾਏ । ਮਾਰਿ ਕੇਤੇ ਲੀਏ ਅਉਰ ਭਾਜੇ ਸਬੈ ਛੋੜਿ ਧਨ ਧਾਮ ਐਸੇ ਸਿਧਾਏ । ਚਲਤ ਹੈ ਬਾਨ ਗੁਨਜਾਨਿ ਭਾਰੀ ਪ੍ਰਬਲ ਭਜੇ ਹੈ ਭਾਂਤਿ ਐਸੀ ਬਤਾਏ ॥ ੧੨ ॥ ੧੦੩ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਫਤੇ ਕੀਓ ਅਲਸੂਨਕੋ ਬਾਜਿਓ ਤਬਲ ਨਿਸਾਨ ॥ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਏ ਤਬੈ ਪੁਰ ਅਨੰਦ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੁਭ ਬਾਨ ॥ ੧੩ ॥ ੧੦੪ ॥ ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਰਾਜ ਹੇਤ ਸ੍ਰੰਗ੍ਰਾਮ ਤੀਸਰਾ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਨਮ ਸੁਭਮ ਸਤੁ ॥ ੩ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਕੇਤਕ ਦਿਨ ਕੇਤਕ ਬਰਸ ਇਹ ਬਿਧਿ ਗਏ ਬਿਹਾਇ । ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਸੋ ਚੋਰਤ ਕਛੂ ਤਿਨ ਤਿਨ ਮਾਰਿਓ ਘਾਇ ॥ ੧ ॥ ੧੦੫ ॥ ਖਾਨ ਦਿਲਾਵਰ ਆਇਕੈ ਸੁਤ ਸੰਗਿ ਫਉਜ ਬਨਾਇ । ਤਿਨਨ ਕਹਿਓ ਪ੍ਰਭ ਸੌ ਅਰੋ ਨਿਮਖ ਬਿਲੰਬ ਨਹੀ ਲਾਇ ॥ ੨ ॥ ੧੦੬ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਫਉਜ ਸੀਗਾਰ ਅਸਵਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਲੈ ਜੁਧਕੇ ਕਾਜ ਦਲ ਸਾਜ ਆਯੋ ॥ ਦਿਵਸ ਬੀਤਿਓ ਸਬੈ ਰੈਨ ਥੋਰੀ ਗਈ ਭਯੋ ਅਸਵਾਰ ਡੰਕਾ ਬਜਾਯੋ । ਦੇਖਿਕੈ ਨੀਰ ਤਿਹ ਤੀਰ ਠਾਢੇ ਭਏ ਸਰਕ ਜਾਸੂਸ ਤਿਹ ਠਉਰ ਆਯੋ । ਲੋਗ ਦਰ ਪੈ ਤਬੈ ਦੇਤ ਚੋਕੀ ਸਬੈ ਤਿਨਨ ਕੇ ਪਾਸ ਤਾਨੇ ਜਨਾਯੋ ॥ ੩ ॥ ੧੦੭ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸ੍ਰਵਨਨ ਸੁਨਿ ਆਲਮ ਗਯੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋ ਕਹਿਓ ਬਿਚਾਰ । ਬਿਦਾ ਫਉਜ ਕੀਨੀ ਤਬੈ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ॥ ੪ ॥ ੮ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਫਉਜ ਲਲਕਾਰ ਸੰਭਾਰ ਹਥਿਆਰ ਪੁਕਾਰਕੈ ਮਾਰ ਹੀ ਮਾਰ ਧਾਏ । ਏਕ ਸੋ ਏਕ ਬਲਵੰਤ ਸੂਰਾ ਸਰਸ ਭਏ ਅਸਵਾਰ ਡੰਕਾ ਬਜਾਏ । ਡੰਕ ਝੁਨਕਾਰ ਲਲਕਾਰ ਸੂਰਾਨ ਕੀ ਸੁਨਤ ਹੀ ਖਾਨਖਾਨੇ ਸਿਧਾਏ । ਜਾਨਕੈ ਜੀਵ ਮੈ ਭਾਂਤਿ ਐਸੀ ਭਈ ਅਨਕ ਹਜ਼ਾਰ ਦਲ ਉਮਡ ਆਏ ॥ ੫ ॥ ੧੦੯ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਭਜੇ ਖਾਨ ਤਾਹੀ ਸਮੈ ਮਨ ਮੈ ਅਤਿ ਡਰ ਪਾਇ ॥ ਮ੍ਰਿਗ ਛਉਨਾ ਜਿਉ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਜੇ ਪੰਖ ਲਗਾਇ ॥ ੬ ॥ ੧੧੦ ॥ ਕਛ ਨ ਬਸਾਨੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸੌ ਅਤਿ ਮਨ ਮੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਖੁਨਸਾਇ। ਬਰਵਾ ਗਾਵ ਉਜਾਰਕੈ ਚਲੇ ਅਵਰ ਦਿਸਧਾਇ॥ ੭ ॥ ੧੧੧ ॥ ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਗਯੋ ਖਾਨੁ ਜਾਦਾ ਹੁਸੈਨੀ ਪਠਾਯੋ। ਲੀਏ ਫਉਜ ਕੋ ਸੰਗਿ ਵਹ ਬੇਗ ਧਾਯੋ। ਰਹੇ ਮਾਰਗੰ ਬੀਚਿ ਰਾਜੇ ਅਪਾਰੀ। ਕਰੀ ਰੀਤਿ ਬਿਪ੍ਰੀਤਿ ਤਿਨ ਸੇ ਅਪਾਰੀ ॥ ੮ ॥ ੧੧੨ ॥ ਲਰਿਓ ਖੇਤ ਕੋਰੋਪਕੇ ਖਾਂ ਹੁਸੈਨੀ। ਕਰੀ ਰਾਜ ਸੰਗੰ ਉਨੈ ਬਾਤ ਪੈਨੀ। ਲਰਿਉ ਹਿਮਤੰ ਕਿਮਤੰ ਖੇਤ ਪਾਯੋ। ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕੇ ਜੋਰ ਧਾਯੋ॥ ੯ ॥ ੧੧੩ ॥ ਲੀਏ ਸਾਤ ਸਿਖੰ ਕੀਏ ਲੋਹ ਭਾਰੇ। ਜੁਝੇ ਸੰਗਤੀ ਸਿੰਘ ਦਰਗੈ ਸਿਧਾਰੇ। ਪ੍ਰਭੂ ਜੁਧਕੇ ਹੇਤ ਕੋ ਖਾਨ ਆਯੋ। ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾਲਕੇ ਰਾਹ ਬੀਚੈ ਖਪਾਯੋ ॥ ੧੦ ॥ ੧੧੪॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਖਾਨੁ ਹੁਸੈਨੀ ਜੁਧਕੋ ਚੜਿਓ ਸਕਲ ਦਲ ਸਾਜ। ਮਾਰਗ ਮੈ ਜੁਝਿਓ ਵਹੈ ਲੋਹ ਲਾਜਕੈ ਕਾਜ ॥ ੧੧॥ ੧੧੫ ॥ ਚਉਪਈ ॥ ਕਉਤਕ ਅਉਰ ਕੀਏ ਪ੍ਰਭ ਘਨੇ। ਪ੍ਰਭਕੇ ਖੇਲ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਬਨੇ। ਜਾਕੋ ਭੇਦ ਨੈਕ ਨ ਹੋਈ। ਤਾਕੋ ਭੇਦ ਨ ਜਾਨੈ ਕੋਈ ॥ ੧੨ ॥ ੧੧੬ ॥ ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਖਾਨ ਜਾਦੇ ਹੁਸੈਨੀ ਜੁਧ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਭਮ ਸਤ ॥ ੪ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਪੁਰ ਆਨੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਗੁਰ ਅਬਕਬ ਕਰਤ ਬਖਾਨ। ਗਿਰਦ ਪਹਾਰ ਅਪਾਰ ਅਤਿ ਸਤਿਲੁੱਦ੍ਰ ਤਟਿ ਸੁਭ ਥਾਨ ॥ ੧ ॥ ੧੧੭ ॥ ਚੇਤ ਮਾਸ ਬੀਤਿਉ ਸਕਲ ਮੇਲਾ ਭਯੋ ਅਪਾਰ। ਬੈਸਾਖੀ ਕੇ ਦਰਸ ਪੈ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀਯੋ ਬਿਚਾਰ ॥ ੨ ॥ ੧੧੮ ॥ ਸੰਗਤ ਦਰਸਨ ਕਰਤੁ ਸਬ ਨਗਰ ਨਗਰ ਬਿਸਥਾਰ। ਹੁਐ ਦਇਆਲ ਦਰਸਨ ਦੀਓ ਕਰਨ-

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਾਰ ਕਰਤਾਰ ॥ ੩ ॥ ੧੧੯ ॥ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰੀ ਨਿਹਾਲ । ਕੀਓ ਪ੍ਰਗਟ ਤਬ ਖਾਲਸਾ ਚੁਕਿਓ ਸਕਲ ਜੰਜਾਲ ॥ ੪ ॥ ੧੨੦ ॥ ਸਬ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲੀ ਸੁਭ ਸਤਿਲੁੱਦ੍ਰ ਕੇ ਤੀਰ । ਕੇਤਕ ਸੁਨ ਭਏ ਖਾਲਸਾ ਕੇਤਕ ਭਏ ਅਧੀਰ ॥ ੫ ॥ ੧੨੧ ॥ ਤਜ ਮਸੰਦ ਪ੍ਰਭ ਏਕ ਜਪ ਯਹਿ ਬਿਬੇਕ ਤਹਾ ਕੀਨ । ਸਤਿਗੁਰ ਸੋ ਸੇਵਕ ਮਿਲੇ ਨੀਰ ਮਧਿ ਜੋ ਮੀਨ ॥ ੬ ॥ ੧੨੨ ॥ ਸੋ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਜਾਨੀਐ ਜਹ ਬਿਬੇਕ ਬਿਚਾਰ । ਬਿਨ ਭਾਗਨ ਨਹੀ ਪਾਈਐ ਜਾਨਤ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ॥ ੭ ॥ ੧੨੩ ॥ ਨੇਮ ਧਰਮ ਪੂਜਾ ਸਕਲ ਏਕ ਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦ । ਏਕ ਬਾਰ ਮੁਖ ਤੇ ਕਹੇ ਹੋਤ ਅਨੇਕ ਅਨੰਦ ॥ ੮ ॥ ੧੨੪ ॥ ਬਚਨ ਕਹਤ ਗੁਰਦੇਵ ਕੇ ਸੁਨਿ ਮਨ ਮੀਤ ਬਿਚਾਰ । ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਕਰ ਭਾਵਨੀ ਸਰਨ ਤਾਹਿ ਸੁਖ ਸਾਰ ॥ ੯ ॥ ੧੨੫ ॥ ਜਿਹ ਮਸਤਕ ਸੰਜੋਗ ਹੈ ਸਰਨਿ ਗਹੀ ਤਿਹ ਆਨਿ । ਇਕ ਐਡੇ ਐਡੇ ਫਿਰਤ ਮਨ ਮੈ ਕਰਤ ਗੁਮਾਨ ॥ ੧੦ ॥ ੧੨੬ ॥ ਮੋਹਿ ਮਾਲ ਸੰਗਤਿ ਸਕਲ ਕਹੀ ਸਿੰਘ ਗੋਬਿੰਦ । ਮਾਨੈ ਹੁਕਮ ਬਿਬੇਕ ਸੁਨਿ ਤਾਕੋ ਕਰਉ ਅਨੰਦ ॥ ੧੧ ॥ ੧੨੭ ॥ ਮਾਨ ਬਚਨ ਸਨਮੁਖ ਭਏ ਜਿਨ ਅੰਤਰਿ ਪਰਤੀਤ । ਏਕੋ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ਜਪਿ ਲੀਓ ਜਨਮ ਜਿਨ ਜੀਤਿ ॥ ੧੨ ॥ ੧੨੮ ॥ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰ ਕਰਨਹਾਰ ਕਰਤਾਰ । ਜਗਤ ਉਧਾਰਨ ਆਇਓ ਜਾਨਹੁ ਸਬ ਸੰਸਾਰ ॥ ੧੩ ॥ ੧੨੯ ॥ ਕਬਿਤੁ ॥ ਕਲ ਮੈ ਕਰਨਹਾਰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕਲਾ ਧਾਰ ਜਗਤਕੇ ਉਧਾਰਬੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਯੋ ਹੈ । ਅਸੁਰ ਸਿੰਘਾਰਬੇ ਕੋ ਦੁਰਜਨ ਕੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਾਰਬੇ ਕੋ ਸੰਕਟ ਨਿਵਾਰਬੇ ਕੋ ਖਾਲਸਾ ਬਨਾਯੋ ਹੈ ।
ਨਿੰਦਕ ਕੋ ਨਿੰਦ ਦਈ ਸਿਖ ਦਈ ਸਿਖਨ ਕੋ ਤਾਕੇ ਮਹਾਤਮ
ਤੇ ਰੈਨ ਦਿਵਸ ਧਿਆਯੋ ਹੈ । ਖਾਲਸੇ ਕੇ ਸਿਖਨ ਕੀ
ਨਿੰਦਕੁ ਜੋ ਨਿੰਦ ਕਰੈ ਜਾਨਿ ਬੂਝਿ ਨਰਕ ਪਰੈ ਐਸੋ ਬਤਾਯੋ
ਹੈ ॥ ੧੪ ॥ ੧੩੦ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜਗਤ ਉਧਾਰਨ ਕਾਰਨੇ
ਸਤਿਗੁਰ ਕੀਓ ਬਿਚਾਰ । ਕਰ ਮਸੰਦ ਤਵ ਦੂਰ ਸਬ
ਨਿਰਮਲ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ॥ ੧੫ ॥ ੧੩੧ ॥ ਛਪੈ ਛੰਦ ॥
ਨਿਰਮਲ ਕਰਿ ਸੰਸਾਰ ਜਗਤ ਮੈ ਬਚਨਿ ਸੁਨਾਏ । ਕੀਉ
ਖਾਲਸਾ ਪ੍ਰਗਟ ਸੁਨਤ ਦੁਰਜਨ ਡਰ ਪਾਏ । ਸੁਨਿ ਜਨ
ਕਰਤ ਬਿਚਾਰ ਚਾਰ ਅਚਰਜ ਸੁਨਿ ਭਾਈ । ਗੁਪਤ
ਬਾਤ ਭਈ ਪ੍ਰਗਟਿ ਅੰਤ ਗੁਰਦੇਵ ਬਤਾਈ । ਮਾਨਹਿ ਸੁ ਸੰਤ
ਇਹ ਮੰਤ ਕੋ ਜਨਮ ਜੀਤ ਮੁਕਤਾ ਭਯੋ । ਕਬਿ ਤਾਸੁ ਏਨਿ
ਤਿਹ ਸਿੱਖ ਕੀ ਜੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਰਨੀ ਅਯੋ ॥ ੧੬ ॥
੧੩੨ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸੋ ਸਮਰਥ ਕਾਰਨ ਕਰਨ ਤਿਹ ਸਮਾਨ
ਨਹੀ ਕੋਇ । ਤਾਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋ ਕਰੇ ਜਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥
੧੭ ॥ ੧੩੩ ॥ ਚਉਪਈ ॥ ਬਚਨ ਤਾਹਿ ਬਿਰਲੋ ਪਹਿ-
ਚਾਨੈ । ਜਾਕੋ ਦਯਾ ਕਰੈ ਸੋਈ ਜਾਨੈ । ਗੁਰ ਸਿਖਨ ਕੋ
ਬਚਨ ਸੁਨਾਯੋ । ਜੋ ਸਿਖਨ ਜਗ ਮੈ ਪ੍ਰਗਟਾਯੋ ॥ ੧੮ ॥
੧੩੪ ॥ ਸਿਰ ਗੁਮਨਕੇ ਮੁਖ ਨਹੀ ਲਾਗੋ । ਪਾਚਨ ਕੋ ਸੰਬ
ਸੰਗਿ ਤਿਯਾਗੋ । ਮਰਨ ਪਰਨ ਤਿਨਕੇ ਕਛ ਹੋਵੈ । ਤਹਾ
ਸਿਖ ਨਹੀ ਜਾਇ ਖਲੋਵੈ ॥ ੧੯ ॥ ੧੩੫ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥
ਮਰਨੇ ਪਰਨੇ ਤਾਸਕੇ ਸਿਖ ਨ ਕੋਈ ਜਾਇ ॥ ਕਰਨਹਾਰ ਕੋ
ਬਚਨ ਹੈ ਸੰਗਤਿ ਦੀਓ ਬਤਾਇ ॥ ੨੦ ॥ ੧੩੬ ॥ ਚੌਪਈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੁਕਾ ਤਿਆਗੈ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਵੈ । ਇਛਾ ਭੋਜਨ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਵੈ । ਭਦਰ ਤਿਆਗ ਕਰੋ ਰੇ ਭਾਈ । ਤਬ ਸਿਖਨ ਯਹ ਬਾਤ ਸੁਨਾਈ ॥ ੨੧ ॥ ੧੩੭ ॥ ਮਾਤਿ ਪਿਤਾ ਮਰੇ ਜੇ ਕੋਈ । ਤਉ ਭੀ ਕਹਤ ਨ ਭਦਰ ਹੋਈ । ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਗੋਬਿੰਦ ਹਮਾਰਾ । ਏ ਸੰਸਾਰੀ ਝੂਠ ਪਸਾਰਾ ॥ ੨੨ ॥ ੧੩੮॥ ਤਾ ਪਰ ਭਦਰ ਭੂਲ ਨ ਕੀਜੈ । ਯਹ ਉਪਦੇਸ ਸਤਿ ਕਰ ਲੀਜੈ । ਭਦਰ ਭਰਮ ਧਰਮ ਕਛੁ ਨਾਹੀ । ਨਿਹਚੈ ਜਾਨਿ ਸੰਤ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥ ੨੩ ॥ ੧੩੯ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸੰਗਤਿ ਭਦਰ ਮਤਿ ਕਰੋ ਖੁਰ ਨ ਲਾਵਉ ਸੀਸ । ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੋਈ ਮਰੈ ਸਤਿਗੁਰ ਕਹੀ ਹਦੀਸ ॥ ੨੪ ॥ ੧੪੦ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਮੰਨਤ ਗੋਲਕ ਅਰ ਦਸਵੰਧ । ਘਰਿ ਮੈ ਰਾਖੇ ਤਜੋ ਮਸੰਦ । ਭੇਟ ਕਾਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਹੋਇ । ਜਾਇ ਹਜੂਰਿ ਚੜਾਵੈ ਸੋਇ ॥ ੨੫ ॥ ੧੪੧ ॥ ਐਸੀ ਰੀਤਿ ਰਹਤ ਬਤਰਾਈ । ਸੰਤਨ ਸੁਨੀ ਅਧਿਕ ਮਨ ਭਾਈ । ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਦਰਸਨ ਜਾਈਐ । ਦਰਸਨ ਦੇਖਿ ਬਹੁਤ ਸੁਖ ਪਾਈਯੈ ॥ ੨੬ ॥ ੧੪੨ ॥ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਮਿਟੈ ਅੰਧੇਰਾ । ਐਸਾ ਦਰਸਨ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇਰਾ । ਅਪਰਾਧੀ ਕੋਊ ਦਰਸਨ ਕਰੈ । ਏਕ ਦਿਸਟਿ ਮੈ ਵਹੁ ਭੀ ਤਰੈ ॥ ੨੭ ॥ ੧੪੩ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਕੀਓ ਹੈ ਪ੍ਰਕਾਸ ਲਾਸ ਚਮਕੀ ਚਹੂ ਓਰ ਜੋਤਿ ਲਜਾਈ ਵੰਤ ਭਯੋ ਤਾਹਾਂ ਸੂਰਜ ਅਰ ਚੰਦ ਹੈ । ਜਾਕੋ ਦਰਸਨ ਐਸੋ ਦੁਰਮਤਿ ਮਲ ਸਗਲ ਖੋਤ ਬਿਨ ਸਤਿ ਸਕਲ ਪਾਪ ਛੂਟਤ ਸਭਿ ਬੰਦ ਹੈ । ਖਾਲਸੇ ਮੈ ਸੁਫਲ ਸੇਵ ਕਰਤ ਹੈ ਸਗਲ ਦੇਵ ਐਸੋ ਬਤਾਯੋ ਭੇਵ ਉਪਜਤ ਅਨੰਦ ਹੈ । ਕਹੋ ਸਿਖੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਾਹਗੁਰੂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ ॥ ੨੮ ॥ ੧੪੪ ॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਮੋਹਿ ਆਸਰਾ ਤਾਹਿ ਕੋ ਐਸੋ ਸਮਰਥ ਸੋਇ ।
ਸਰਬ ਧਾਰਿ ਸਮਰਥ ਪ੍ਰਭ ਤਾ ਬਿਨ ਅੰਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥
੨੯ ॥ ੧੪੫ ॥ ਕਬਿਤੁ ॥ ਕੀਏ ਜਦਿ ਬਚਨਿ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਕਾਰਨ ਕਰਨ, ਸਰਬ ਸੰਗਤਿ ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਮੇਰਾ ਖਾਲਸਾ ।
ਮਾਨੈਗਾ ਹੁਕਮੁ ਸੋ ਤੋ ਹੋਵੈਗਾ ਸਿਖ ਸਹੀ, ਨ ਮਾਨੈਗਾ ਹੁਕਮੁ
ਸੋ ਤੋ ਹੋਵੈਗਾ ਬਿਹਾਲਸਾ। ਪਾਚ ਕੀ ਕੁਸੰਗਤਿ ਤਜਿ ਸੰਗਤਿ ਸੋ
ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰੇ, ਦਯਾ ਔਰ ਧਰਮ ਧਾਰ ਤਿਆਗੇ ਸਬ ਲਾਲਸਾ ।
ਹੁਕਾ ਨ ਪੀਵੇ ਸੀਸ ਦਾੜੀ ਨ ਮੁਡਾਵੈ ਸੋ, ਤੋ ਵਾਹਗੁਰੂ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥ ੩੦ ॥ ੧੪੬ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥
ਦੈ ਦਰਸਨ ਕੀਨੇ ਬਿਦਾ ਮੰਤਰ ਦੀਓ ਪ੍ਰਭ ਏਕ । ਕਹਤ
ਖਾਲਸਾ ਖਾਲਸਾ ਐਸੋ-ਕਰਤ ਬਬੇਕ ॥ ੩੧ ॥ ੧੪੭ ॥
ਪਉੜੀ ॥ ਕਰਨਹਾਰ ਕਰਤਾਰ ਹੁਕਮੁ ਕਰਤੇ ਕੀਆ ।
ਕਰ ਮਸੰਦ ਸਭਿ ਦੂਰਿ ਖਾਲਸਾ ਕਰਿ ਲੀਆ । ਮਾਨਹਿ ਸੇ
ਪਰਵਾਨ ਸੁਫਲ ਤਿਨ ਕਾਜੀਆ । ਉਨ ਤੋਰੀ ਜਮ ਕੀ
ਫਾਸ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆ । ਜੀ ਜੋ ਤੂ ਕਰਹਿ ਸੁ ਹੋਇ
ਕੀਆ ਸੋਈ ਥੀਆ ॥ ੩੨ ॥ ੧੪੮ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਖੰਡੇ ਕੀ
ਪਾਹੁਲਿ ਦਈ ਕਰਨਹਾਰ ਪ੍ਰਭ ਸੋਇ । ਕੀਓ ਦਸੋ ਦਿਸ
ਖਾਲਸਾ ਤਾ ਬਿਨ ਅਵਰ ਨ ਕੋਇ ॥ ੩੩ ॥ ੧੪੯ ॥
ਪਉੜੀ ॥ ਦੇ ਖੰਡੇ ਕੀ ਪਾਹਲ ਤੇਜ ਬਢਾਇਆ ॥ ਜੋਰਾਵਰ
ਕਰਿ ਸਿੰਘ ਹੁਕਮ ਵਰਤਾਇਆ । ਜਿਹ ਮਸਤਕਿ ਸੰਜੋਗ
ਤਿਨੀ ਕਮਾਇਆ । ਇਕ ਭੂਲੇ ਭਰਮ ਗਵਾਰ ਮਰਮ ਨ
ਪਾਇਆ । ਜੀ ਉਨਕੇ ਕਛੂ ਨ ਹਾਥ ਧੁਰੋ ਫੁਰਮਾਇਆ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

੩੪ ॥ ੧੫੦ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਦੂਤਨ ਕੋ ਸੰਗਿ ਸਾਥਿ ਤਜਿ ਦੁਰਮਤਿ ਦੇਹੁ ਜਲਾਇ। ਹੁਕਮੁ ਤੇਰਾ ਸਭ ਸਤ ਹੈ ਮਾਨਹਿ ਨਰਕ ਨ ਜਾਇ ॥ ੩੫ ॥ ੧੫੧ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਸਿਰ ਗੁੰਮਨੇ ਕੇ ਮਰਨੇ ਪਰਨੇ ਨਹੀਂ ਜਾਈਐ। ਪਾਚਨ ਕੇ ਸੰਗਿ ਸਾਥ ਨੇਹ ਨਹੀ ਲਾਈਐ। ਤਜਿ ਪਰਪੰਚ ਬਿਕਾਰ ਦੂਰਤ ਜਲਾਈਐ। ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਪਰਤਾਪ ਨਰਕ ਨ ਜਾਈਐ। ਜੀ ਹੁਕਮੁ ਤੇਰਾ ਸਬ ਸਚੁ ਸਚੁ ਸੁਖ ਦਾਈਐ ॥ ੩੬ ॥ ੧੫੨ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਹੁਕਮੁ ਤੇਰਾ ਸਬ ਸਚੁ ਹੈ ਸੁਆਮੀ ਸਿਰਜਨਹਾਰ। ਕੇਤੇ ਭ੍ਰਮ ਭ੍ਰਮ ਪਚਿ ਮੁਏ ਨਹਿ ਪਾਵਤ ਬੀਚਾਰ ॥ ੩੭ ॥ ੧੫੩ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਬਚਨ ਕੀਉ ਕਰਤਾਰ ਖੁਰ ਨਹੀ ਲਾਈਐ। ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਕਰਿ ਪ੍ਰੀਤ ਬਚਨਿ ਕਮਾਈਐ। ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਮਰਿ ਜਾਇ ਨ ਭਦਰ ਕਰਾਈਐ। ਕੇਤੇ ਮਾਨਹਿ ਨਾਹਿ ਧੂਮ ਉਠਾਈਐ। ਜੀ ਹੁਕਮੁ ਤੇਰਾ ਸਭ ਸਚੁ ਸਚੁ ਮਨਾਈਏ ॥ ੩੮ ॥ ੧੫੪ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਸੁਨਿ ਰਿਦੇ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਿ ਲੇਹੁ। ਭੇਟ ਕਾਰ ਗੁਰਦੇਵ ਕੀ ਅਵਰ ਹਾਥ ਨਹੀ ਦੇਹੁ ॥ ੩੯ ॥ ੧੫੫ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਕਰਨਿਹਾਰ ਕੀ ਭੇਟਿ ਕਿਸੇ ਨਹ ਦੀਜੀਏ। ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਸਤਿ ਕਰਿ ਲੀਜੀਏ। ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਮੈ ਬੈਠਿ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਈਏ। ਪੂਰਨ ਹੋਵੈ ਭਾਗ ਤਬ ਹੀ ਪਾਈਏ। ਜੀ ਖਾਲਸੇ ਕੀ ਅਰਦਾਸ ਨਾਮ ਜਪਾਈਐ ॥ ੪੦ ॥ ੧੫੬ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਏਕ ਸਿਖ ਸਨਮੁਖ ਕੀਏ ਏਕ ਨ ਮਾਨਹਿ ਸੋਇ। ਜੋ ਨਰ ਸਿਮਰੈ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਿ ਤਾ ਸਮਾਨ ਨਹੀ ਕੋਇ ॥ ੪੧ ॥ ੧੫੭ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਹੁਕਮੁ ਤੇਰਾ ਸਭ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਚੁ ਸਚੁ ਬਨਵਾਰੀਆ । ਇਕ ਧੜੀਏ ਇਕ ਖਾਲਸਾ ਆਪੇ ਧਾਰੀਆ । †ਇਕ ਮਾਨਹਿ ਇਕਿ ਮਨਹਿ ਨਹੀ ਗਵਾਰੀਆ ਓਇ ਬਧੇ ਜਮ ਦੁਆਰ ਕਰਹਿ ਪੁਕਾਰੀਆ । ਜੀ ਜੋ ਤੂ ਕਰਹਿ ਸੁ ਹੋਇ ਸਚੁ ਸਿਰਜਨਹਾਰੀਆ ॥ ੪੨ ॥ ੧੫੮ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਉਇ ਦੁਨੀਆ ਰੰਗਿ ਰਚਿ ਰਹੇ ਜਗ ਸੋ ਅਤਿ ਡਰ ਪਾਇ । ਜੋ ਜਗਿ ਕਹਿਓ ਸੁ ਉਨਿ ਕੀਓ ਗੁਰ ਕੇ ਬਚਨਿ ਭੁਲਾਇ ॥ ੪੩ ॥ ੧੫੯ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਜੋ ਭੂਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰ ਥਾਉ ਨ ਪਾਇਆ । ਮਾਯਾ ਮੋਹ ਬਿਕਾਰ ਮੂੜ ਲਪਟਾਇਆ । ਕਰਿ ਬਿਖਯਨ ਸੋਂ ਪ੍ਰੀਤ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ । ਹੈ ਦੁਨੀਆ ਖਿਨ ਏਕ ਬਿਰਖ ਕੀ ਛਾਇਆ । ਜੀ ਮੂਰਖ ਮਨਿ ਅਗਿਆਨ ਨਜਰਿ ਨ ਆਇਆ ॥ ੪੪ ॥ ੧੬੦ ॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਜਿਹ ਜਨ ਉਪਜਤ ਨਾਮ ਧੁਨਿ ਤਿਹ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤਿ । ਭਜਿ ਗੋਬਿੰਦ ਭਏ ਖਾਲਸਾ ਜਿਨ ਅੰਤਰਿ ਪਰਤੀਤ ॥ ੪੫ ॥ ੧੬੧ ॥ ਪੌੜੀ ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸਰ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ । ਸਰਬ ਘਟਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰਤ ਆਨੰਦ ਹੈ । ਸਿਮਰਤ ਨਾਮ ਪੁਨੀਤ ਟੂਟਤ ਫੰਦ ਹੈ । ਭਏ ਖਾਲਸਾ ਸੋਇ ਛੋਡਿ ਮਸੰਦ ਹੈ । ਜੀ ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਚਹੂ ਓਰ ਸੂਰ ਜੋ ਚੰਦ ਹੈ ॥ ੪੬ ॥ ੧੬੨ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਏਕ ਪ੍ਰਗਟ ਖਾਲਸਾ ਭਏ ਏਕਨ ਕੀ ਇਹ ਰੀਤ । ਅੰਧ ਕੂਪ ਮਹਿ ਪਚਿ ਰਹੇ ਨਾਹਿ ਤਾਹਿ ਸੋ ਪ੍ਰੀਤ ॥ ੪੭ ॥ ੧੬੩ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਅੰਧ ਕੂਪ ਮੈ ਮੂੜ ਗਿਆਨ ਨ ਪਾਇਓ । ਸੰਤ ਜਨਾ ਸੋ ਨੇਹੁ ਨੈਕ ਨ ਹੀ

---

†ਗੁਰਬਾਣੀ—ਇਕ ਨਾ ਹੁਕਮੁ ਅਪਾਰੁ ਇਕਿ ਮਨਹਿ ਨਹੀ ਗਵਾਹੀਆ ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਲਾਇਓ । ਮਾਯਾ ਮੋਹ ਬਿਕਾਰ ਤਾਹਿ ਲਪਟਾਇਓ । ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਕਰਿ ਪ੍ਰੀਤ ਨਾਮ ਨ ਗਾਇਓ । ਜੀ ਜੋ ਕਛੁ ਭਈ ਰਜਾਇ ਤਿਤੇ ਵਲਿ ਲਾਇਓ ॥ ੪੮ ॥ ੧੬੪ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈ ਭਾਵ ਨਹੀ ਰਚੇ ਪਰਪੰਚ ਬਿਕਾਰ । ਸੰਤ ਸਭਾ ਮਿਲਤੇ ਨਹੀ ਕਿਆ ਜਾਨਹਿ ਬੀਚਾਰ ॥ ੪੯ ॥ ੧੬੫ ॥ ਪਉੜੀ॥ਹਰਿਕੋ ਨਾਮ ਬਿਸਾਰਿ ਪਰੇ ਮਝਿ ਧਾਰਿਆ॥ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਕਰਿ ਪ੍ਰੀਤ ਨਾਮੁ ਨ ਬਿਚਾਰਿਆ । ਭੂਲੇ ਜਗ ਕੀ ਕਾਣਿ ਜਨਮ ਸਬ ਹਾਰਿਆ । ਜਿਨ ਜਪਿਆ ਕਰਤਾਰ ਤਿਸਹਿ ਉਧਾਰਿਆ । ਖਾਲਸਾ ਸਰਨਿ ਦੁਆਰ ਕਰੋ ਨਿਸਤਾਰਿਆ ॥ ੫੦ ॥ ੧੬੬ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜੋ ਕਰਤਾ ਸਬ ਸਿਸਟਿ ਕੋ ਤਾਹਿ ਸਦਾ ਮਨਿ ਜਾਪ । ਦੁਰਮਤ ਮਿਟੈ ਹਉਮੈ ਛੁਟੈ ਸੰਤ ਜਨਾ ਪਰਤਾਪ ॥ ੫੧ ॥ ੧੬੭ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਪਰਤਾਪ ਦੁਰਤ ਮਿਟਾਵਣੀ । ਮਨ ਬਚ ਕਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸੋਭਾ ਗਾਵਣੀ । ਸੇਵਾ ਸੁਫਲ ਅਨੂਪ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵਣੀ । ਤੇਰੀ ਉਪਮਾ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ਬਹੁਤ ਸੁਹਾਵਣੀ । ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਲਖੀ ਨ ਜਾਇ ਚਰਨ ਲਿਵ ਲਾਵਣੀ ॥ ੫੨ ॥ ੧੬੮ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਮਰਿ ਮਰਿ ਜਨਮਹਿ ਅਨਕ ਬਾਰ ਚਉਰਾਸੀ ਬਿਉਹਾਰ । ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਠਓਰ ਨ ਪਾਵਈ ਦੇਖਉ ਰਿਦੈ ਬਿਚਾਰ ॥ ੫੩ ॥ ੧੬੯ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਜੋ ਗੁਰ ਤੇ ਬਿਮੁਖ ਭਏ ਤਿਨ ਠਉਰ ਨ ਕੋਈ । ਮਰ ਮਰ ਜਨਮਹਿ ਅਨਿਕ ਬਾਰ ਤਿਨ ਗਤਿ ਨਹੀ ਹੋਈ । ਚਓਰਾਸੀ ਮੈ ਭਰਮਤੇ ਪਾਵਤ ਦੁਖ ਸੋਈ । ਦੁਨੀਆ ਕੈ ਰੰਗਿ ਰਚਿ ਰਹੈ ਮੂਰਖ ਹੈ ਸੋਈ । ਉਨ ਹਰਿਨਾਮੁ ਨ ਪਾਇਓ ਖਟੈ ਸੋ ਖੋਈ ॥ ੫੪ ॥ ੧੭੦ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅੰਚਰ ਗਹਿ ਸਤਸੰਗਿ ਕੋ ਤਜਿ ਪਰਪੰਚ ਬਿਕਾਰ। ਦਿਵਸ ਰੈਨਿ ਬੀਚਾਰੀਏ ਮਨ ਤੇ ਦੁਬਧਾ ਟਾਰ ॥ ੫੫ ॥ ੧੭੧ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਬਿਸਅਰ ਦੁਧ ਪੀਆਈਐ ਓਹੁ ਬਿਖ ਨਹੀ ਛੋਰੈ। ਗਰਧਬ ਸੁਗੰਧ ਲਗਾਈਐ ਭੁਇ ਸੁਤਾ ਲੋਰੈ। ਤੁਮਾ ਹੋਇ ਨ ਮਿਠੜਾ ਜੇ ਖੰਡ ਪਗੋਰੈ। ਸੁਆਨ ਪੂਛ ਟੇਢੀ ਰਹੈ ਕਛੁ ਹੋਤ ਨ ਹੋਰੇ। ਤਿਉ ਕਪਟੀ ਹੋਇ ਖਾਲਸਾ ਸਤਿਸੰਗਿ ਨ ਲੋਰੈ ॥ ੫੬ ॥ ੧੭੨ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤੇ ਨਰ ਉਝਰ ਪਾਈ ਅਹਿ ਜੋ ਮਨ ਮੈ ਗਰਬਾਹਿ। ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈ ਭੈ ਨਹੀ ਅੰਧੇ ਅੰਧੁ ਕਮਾਹਿ ॥ ੫੭ ॥ ੧੭੩ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੂਲ ਨ ਜਾਇਨੀ ਗਿਆਨ ਹੋਰੁ ਕਮਾਇਆ। ਓਇ ਸਤ-ਸੰਗਤਿ ਸੋ ਨਾ ਡਰਹਿ ਉਨਮਨ ਗਰਬਾਇਆ। ਜੋ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਨਾ ਮਿਲਹਿ ਉਨ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ। ਹੁਕਮੁ ਨ ਮਾਨਹਿ ਖਸਮ ਕਾ ਜਿਨਿ ਰਾਹੁ ਬਤਾਇਆ। ਓਇ ਕਪਟੀ ਹੋਇਨ ਖਾਲਸਾ ਕੇਤਾ ਸਮਝਾਇਆ ॥ ੫੮ ॥ ੧੭੪ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਕੁਨੇ ਦੇ ਵਿਚਿ ਪਾਇਕੈ ਦਿਰੈ ਅਗਿ ਜਲਾਇ। ਕੋਹੜੂ ਮੋਠ ਨ ਸਿਜਈ ਕੇਤਾ ਕਰੋ ਉਪਾਇ। ਤਿਉ ਕਪਟੀ ਸੰਗਤਿ ਨਾ ਰਲਹਿ ਉਨ ਬੋਲਿਆ ਕਛੁ ਨ ਸੁਖਾਇ। ਉਨ ਸਿਰ ਮਿਲਨੁ ਨ ਲਿਖਿਓ ਭੰਭਲ ਭੂਸੇ ਖਾਇ। ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਾ ਕਿਛੁ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥ ੬੦ ॥ ੧੭੬ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਖੋਜਤ ਕੋਟਿ ਅਨੇਕ ਜਨ ਸੋਭਾ ਅਪਰ ਅਪਾਰ। ਰਚ ਰਚਨਾ ਜਿਨ ਸਭ ਕੀਏ ਸੋ ਜਾਨੈ ਕਰਤਾਰ ॥ ੬੧ ॥ ੧੭੭ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਤੂੰ ਏਕੋ ਨਾਮ ਅਨੇਕ ਅੰਤ ਨ ਪਾਈਐ। ਕਰ ਸੰਤਨ ਸੋ ਪ੍ਰੀਤ ਭਰਮ ਚੁਕਾਈਐ। ਤਾਕੋ ਨਾਮ ਬਿਸਾਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਉਰ ਕਿਤ ਜਾਈਐ । ਬਹੁ ਬਿਅੰਤ ਕਰਿਤਾਰ ਰੈਨ ਦਿਨ ਗਾਈਐ । ਜੀ ਖਾਲਸਾ ਕੀ ਅਰਦਾਸ ਚਰਨੀ ਲਾਈਐ ॥ ੬੨ ॥ ੧੭੮ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਮੋਹਿ ਆਸਰੋ ਤਾਹਿ ਕੋ ਐਸੋ ਸਮਰਥ ਸੋਇ । ਸਰਬ ਧਾਰ ਸਮਰਥ ਪ੍ਰਭ ਤਾ ਬਿਨੁ ਅਵਰ ਨ ਕੋਇ ॥ ੬੩ ॥ ੧੭੯ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ਕੀਨੋ ਮਯਾ । ਓਹੁ ਬਡਭਾਗੀ ਜੁਗ ਮਾਹਿ ਨਾਮ ਜਿਨਿ ਜਪਿ ਲਯਾ । ਬਿਨਸੇ ਸਗਲ ਕਲੇਸ ਕੂੜ ਤਨ ਤੇ ਗਯਾ । ਨਿਰਮਲ ਭਏ ਸਰੀਰ ਜੀਵ ਮੈ ਭਉ ਭਯਾ । ਮੈ ਜਨ ਤਜਿ ਅਭਮਾਨ ਸੰਤ ਸਰਨੀ ਪਯਾ ॥ ੬੪ ॥ ੧੮੦ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਆਪਨੀ ਧੁਰ ਹੀ ਲਏ ਮਿਲਾਇ । ਜੋ ਧੁਰਿ ਮਿਲੇ ਸੋ ਮਿਲਿ ਰਹੇ ਕਹੀ ਕਹਨ ਨ ਜਾਇ ॥ ੬੫ ॥ ੧੮੧ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਇਕਨੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ਬਖਸ ਮਿਲਾਇਆ । ਇਕਨੀ ਭਰਮ ਭੁਲਾਇ ਉਝੜ ਪਾਇਆ । ਏਕ ਪਏ ਅਸਗਾਹ ਕੂੜ ਕਮਾਇਆ । ਇਕਨੀ ਦਿਤੋ ਨਾਮੁ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਇਆ । ਏਕ ਰਹੇ ਦਰਬਾਰ ਜਾ ਤੁਧ ਭਾਇਆ ॥ ੬੬ ॥ ੧੮੨ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਆਦਿ ਅੰਤ ਤਿਹ ਪੁਰਖ ਕੀ ਨਉਤਨ ਕਥਾ ਅਪਾਰ ॥ ਬਰਨ ਬਰਨ ਥਕਿ ਥਕਿ ਰਹਤੇ ਕੋਊ ਨ ਪਾਵਤ ਪਾਰ ॥ ੬੭ ॥ ੧੮੨ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਤੂ ਸਚਾ ਕਰਤਾਰ ਹੈ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਨ ਪਾਰਾ । ਪ੍ਰਿਤਪਾਲਕ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਸਚੁ ਸਿਰਜਨਹਾਰਾ । ਜਿਨ ਤੂ ਸਿਮਰਿਓ ਅੰਤ ਬਾਰ ਤਿਸ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ । ਰਚ ਰਚਨਾ ਕਲ ਧਾਰੀਆ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਬਿਸਤਾਰਾ । ਲੀਲਾ ਲਖੀ ਨ ਜਾਇ ਕਿਛੁ ਤੂ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ॥ ੬੮ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

੧੮੪ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਨਾਹੁਨ ਅੰਤ ਬਿਅੰਤ ਪ੍ਰਭ ਉਪਮਾ ਅਪਰ ਅਪਾਰ । ਰਮਿ ਰਹਿਓ ਸਬ ਸਿਸਟਿ ਮਹਿ ਕਹਤ ਬਿਚਾਰਿ ਬਿਚਾਰ ॥ ੬੮ ॥੧੮੫ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਸਭਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਆਪਿ ਏਕੋ ਹੈ ਧਨੀ । ਤੇਰੀ ਉਪਮਾ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ਸਚੁ ਸੋਭਾ ਬਨੀ । ਤੁਹਿ ਸਿਮਰੈ ਸੰਤ ਅਨੇਕ ਗਣਤੀ ਕਿਆ ਗਨੀ । ਪਰੇ ਸਰਨਿ ਦਰਬਾਰਿ ਛੋਡਿ ਮਨ ਤੇ ਮਨੀ । ਜੀ ਤੂ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਅਨੇਕ ਸਿਸਟਿ ਸਿਮਰੈ ਘਨੀ ॥ ੭੦ ॥ ੧੮੬ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਿਉ ਸਹੀਐ ਜਮ ਤ੍ਰਾਸ ਜੋ ਜਪੀਐ ਕਰਤਾਰ ਗੁਨਿ । ਮੁਕਤ ਭਏ ਨਰ ਸੋਇ ਜਿਨ ਅੰਤਰ ਭਈ ਏਕ ਧੁਨਿ ॥ ੭੧ ॥ ੧੮੭ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਜਹਾ ਦੂਤਨ ਕੋ ਤ੍ਰਾਸ ਪਰਤ ਜਮ ਜਾਰਸਾ । ਸਾਚਾ ਨਾਮ ਪੁਨੀਤ ਓਟਿ ਭਈ ਢਾਲਸਾ । ਬਿਨਸੈ ਸਗਲ ਕਲੇਸ ਗਯੋਜੰਜਾਲਸਾ । ਚੂਕਿਉ ਆਵਨ ਜਾਨ ਮਿਟੀ ਸਬ ਲਾਲਸਾ । ਖਾਲਸ ਜਪਿ ਗੋਬਿੰਦ ਭਯੋ ਹੈ ਖਾਲਸਾ ॥ ੭੨ ॥ ੧੮੮ ॥ ਮਧਭਾਰ ਛੰਦ ॥ ਹੋਕੈ ਉਦਾਸ । ਖਾਲਸ ਪ੍ਰਗਾਸ । ਅਪਰੰਅਪਾਰ । ਸੰਭਾਰਵਾਰ ॥ ੭੩ ॥ ੧੮੯ ॥ ਗੁਰ ਬਚਨ ਕੀਨ । ਸੁਨਿ ਸਬ.ਨ ਲੀਨ । ਰਿਦ ਮਾਹਿ ਧਾਰਿ । ਕੀਨੋ ਬਿਚਾਰ ॥ ੭੪॥ ੧੯੦ ॥ ਤਜੀਐ ਮਸੰਦ । ਸਬ ਤੋਰ ਫੰਦ । ਤਜਿ ਪੰਚ ਸੰਗਿ । ਰਚਿ ਏਕ ਰੰਗ ॥ ੭੫ ॥ ੧੯੧ ॥ ਖਾਲਸ ਸਰੂਪ । ਅਨੂਪ ਰੂਪ । ਗਹਿ ਤੇਗ ਲੀਨ । ਅਤਿ ਜੁਧ ਕੀਨ ॥ ੭੬॥ ੧੯੨ ॥ ਕੇਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰ । ਤਾਕੋ ਬਿਥਾਰ । ਜੋਧਾ ਅਪਾਰ । ਕਰਿ ਜੁਧ ਸਾਰ ॥ ੭੭ ॥ ੧੯੩ ॥ ਬਬੇਕੰ ਬਿਚਾਰ । ਤਨਖਾਹਦਾਰ । ਬਸਿਧਾ ਸੁਧਾਰ । ਕਰਿ ਜਗਤ ਸਾਰ॥ ੭੮ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

੧੯੪ ॥ ਪਾਸਾ ਸੁਢਾਰ । ਖੇਲੈ ਖਿਲਾਰ । ਨਗਰੰ ਅਪਾਰ ।
ਤਿਨਕੇ ਮਝਾਰ ॥ ੭੯ ॥ ੧੯੫ ॥ ਅਨੰਦ ਰੂਪ । ਸੁੰਦਰ
ਸਰੂਪ । ਐਸੇ ਨਿਹਾਰ । ਗੁਰੂ ਕੇਸ ਧਾਰ ॥ ੮੦ ॥ ੧੯੬ ॥
ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਬਚਨ ਪ੍ਰਗਾਸ ਪੰਚਮੋ ਧਿਆਓ
ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਭਮ ਸਤੁ ॥ ੫ ॥

ਕਬਿਤੁ ॥

ਬਚਨ ਕੀਓ ਕਰਨਹਾਰ ਸੰਤਨ ਕੀਓ ਬਿਚਾਰ
ਸੁਪਨੋ ਸੰਸਾਰ ਕਾਹੇ ਲਪਟਾਈਐ । ਬਿਖੀਅਨ ਸੋ ਤਜਿ
ਸਨੇਹ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਿਖ ਲੇਹ ਬਿਨਸੈ ਛਿਨ ਮਾਹਿ ਦੇਹਿ
ਜਮ ਪੁਰ ਨ ਜਾਈਐ । ਸੀਸ ਨ ਮੁਡਾਵ ਮੀਤ ਹੁਕਾ ਤਜਿ
ਭਲੀ ਰੀਤਿ ਮਨ ਮੈ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੰਗਤਿ ਮੈ ਜਾਈਐ ।
ਜੀਵਨ ਦਿਨ ਚਾਰਿ ਸਮਝ ਦੇਖਿ ਬੂਝ ਮਨ ਬਿਚਾਰ
ਵਾਹਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ਕਮਾਈਐ ॥ ੧ ॥ ੧੯੭ ॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਬ ਦਿਲੀ ਮੈ ਆਇਕੈ ਸਬ ਸੋ ਕਹੀ ਸੁਨਾਇ ।
ਕੇਤਨ ਮਾਨੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰ ਕੇਤਨ ਦਈ ਭੁਲਾਇ ॥ ੨ ॥
੧੯੮ ॥ ਬਰਨਤ ਆਗੇ ਕੀ ਕਥਾ ਭਈ ਨਗਰ ਮੈ ਸੋਇ ।
ਕਰਨਹਾਰ ਕਰਤਾ ਧਨੀ ਜੋ ਕੁਛੁ ਕਰੇ ਸੋ ਹੋਇ ॥ ੩ ॥
੧੯੯ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਦਰਸਨ ਤੇ ਜਬ ਸੰਗਤਿ ਆਈ ।
ਗੁਪਤ ਬਾਤ ਲੈ ਪ੍ਰਗਟ ਸੁਨਾਈ । ਕੀਓ ਬਿਬੇਕ ਧਰਮ
ਤਹਾ ਸਾਲਾ। ਸੁਨਿ ਬਿਬੇਕ ਸਿਖਨ ਸਭ ਪਾਲਾ ॥ ੪ ॥
੨੦੦ ॥ ਕਰਿ ਪਾਹਲ ਸਬ ਸੰਗਤਿ ਚਾਖੀ । ਪਾਚ ਪਾਚ
ਸਿਖ ਕੀਏ ਸਾਖੀ । ਖਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮਣ ਦੁਇ ਰਹੈ ਨਿਰਾਰਾ ।
ਇਨ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮਾਹਿ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ੫ ॥ ੨੦੧ ॥ ਬ੍ਰਹਮਣ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੋਇਕੈ ਭਦਰ ਨ ਕੀਜੈ । ਜਗ ਮੈ ਸੋਭ ਕਵਨ ਬਿਧਿ ਲੀਜੈ । ਇਹ ਬਿਧਿ ਅਨਕ ਭਰਮ ਭਰਮਾਨੇ । ਕਰਨਹਾਰ ਕੇ ਬਚਨ ਭੁਲਾਨੇ ॥ ੬ ॥ ੨੦੨ ॥ ਕੇਤਕ ਕਹਤ ਬਚਨ ਅਤਿ ਭਾਰੀ । ਕੁਲਾ ਕਰਮ ਛੂਟਤ ਬਿਓਹਾਰੀ । ਕੇਤਕ ਕਹਤ ਇਨੋ ਮਤ ਕੀਨਾ । ਸਤਿਗੁਰ ਹੁਕਮ ਨਹੀ ਕਛੁ ਦੀਨਾ ॥ ੭ ॥ ੨੦੩ ॥ ਕੇਤਕ ਕਹਤ ਲਿਖਾ ਕਛੁ ਆਵੈ । ਤਬ ਯਹ ਬਚਨ ਕਮਾਯਾ ਜਾਵੈ । ਕੇਤਕ ਸੁਨਿਕੈ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਈ । ਤਿਨ ਹੁਨਓਰ ਸੰਗਤਿ ਮੈ ਪਾਈ ॥ ੮ ॥ ੨੦੪ ॥ ਕੇਤਕ ਸੁਨਿਕੈ ਕੁਟੰਬ ਤਿਆਗੇ । ਜਿਨਕੈ ਬਚਨ ਅਮੋਲਕ ਲਾਗੇ । ਅੰਗ ਸੰਗ ਤਿਨਕੇ ਪ੍ਰਭ ਜਾਨੋ । ਪ੍ਰਭ ਸੰਗੀ ਤੇਈ ਪਹਿਚਾਨੋ ॥ ੯ ॥ ੨੦੫ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਪ੍ਰਭ ਤਿਹ ਨਿਕਟਿ ਬਖਾਨੀਐ ਜਿਨਿ ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰਤੀਤਿ । ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਿਨਾ ਕਿਵ ਪਾਈਐ ਜਾਹਿ ਕੋਟਿ ਜੁਗ ਬੀਤ ॥ ੧੦ ॥ ੨੦੬ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਧਰਮਸਾਲ ਸੰਗਤਿ ਜਬਿ ਆਵੈ । ਦਰਸਨ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਾਵੈ । ਗੁਰ ਸੰਗਤਿ ਕਛੁ ਭੇਦ ਨ ਹੋਈ । ਮੁਨ ਜਨ ਕਥਾ ਬਖਾਨਤ ਸੋਈ ॥ ੧੧ ॥ ੨੦੭ ॥ ਕਰ ਦਰਸਨ ਦੁਰਮਤਿ ਮਲ ਛੀਜੈ। ਉਪਜੈ ਗਿਆਨ ਭਲਾ ਕਛੁ ਕੀਜੈ । ਇਛਾ ਮਨ ਮੈ ਜੋ ਕਛੁ ਆਵੈ । ਕਰਿ ਅਰਦਾਸ ਤੁਰਤ ਹੀ ਪਾਵੈ ॥ ੧੨ ॥ ੨੦੮ ॥ ਏ ਪ੍ਰਤਾਪ ਖਾਲਸੇ ਮਾਹੀ । ਸਮਸਰ ਤਾਸ ਔਰ ਕੋਊ ਨਾਹੀ । ਜੋ ਇਮ ਜਾਨੈ ਤਿਹ ਗਤਿ ਹੋਈ । ਤਿਹ ਕੀ ਪਦਵੀ ਲਹੈ ਨ ਕੋਈ ॥ ੧੪ ॥ ੨੦੯ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਿਖ ਆਸਰੋ ਤਾਹਿ ਕੋ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਦਿਨ ਰੈਨਿ । ਏਕ ਘਰੀ ਸੰਗਤਿ ਬਿਨਾ ਪਰਤ ਨਾਹਿ ਤਿਹ ਚੈਨ ॥ ੧੫ ॥ ੧੧੨ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਪ੍ਰਥਮੇ ਜਾਤਿ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਖਤ੍ਰੀ ਏਕ। ਤਾਪਰਿ ਸੰਗਤਿ ਕੀਓ ਬਬੇਕ । ਬਾਹ ਪਕਰਿਕੈ ਦੇਹੁ ਉਠਾਇ। ਕਹੋ ਇਸੇ ਅਪਨੇ ਘਰਿ ਜਾਇ ॥ ੧੫ ॥ ੨੧੧ ॥ ਮਿਰਗ੍ਰੀਮ ਨਾਵ ਤਾਹਿ ਠਹਰਾਯੋ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਸਿਖਨ ਉਸਹਿ ਉਠਾਯੋ। ਕ੍ਰੋਧਵੰਤ ਮਨ ਮੈ ਅਤਿ ਭਯੋ। ਊਚ ਨੀਚ ਮੁਖ ਤੇ ਕਛੁ ਕਹਿਯੋ ॥ ੧੬ ॥ ੨੧੨ ॥ ਤਬ ਵਹੁ ਏਕ ਔਰ ਕੇ ਆਯੋ। ਉਸਹਿ ਆਨਕੈ ਭੇਦ ਬਤਾਯੋ। ਅਬ ਲਉ ਐਸ਼ੀ ਕਬੈ ਨ ਦੇਖੀ। ਨਈ ਬਾਤਿ ਇਨਕੀ ਇਮ ਪੇਖੀ ॥ ੧੭ ॥ ੨੧੩ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਨ ਮੋਸੋ ਐਸੀ ਕਰੀ ਕਰਗਹਿ ਦੀਤੁ ਉਠਾਇ। ਸੁਨਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਿਆ ਕੀਜੀਐ ਅਬ ਮੋਹਿ ਦੇਹੁ ਬਤਾਇ ॥ ੧੮ ॥ ੨੧੪ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਤਬ ਦੂਸਰ ਚਿੰਤਾ ਚਿਤ ਕਰੀ। ਅਬ ਤੋ ਬਾਤ ਕਠਨ ਬਿਧਿ ਪਰੀ। ਸੁਨਿ ਭਾਈ ਕਛੁ ਕਹਨ ਨ ਜਾਈ। ਮਹਾ ਪ੍ਰਬਲ ਬਿਧਿ ਧੂਮ ਉਠਾਈ ॥ ੧੯ ॥ ੨੧੫ ॥ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਸਬ ਕੋ ਵੇ ਕਹਿਤੇ । ਹਮ ਬੀ ਸੁਨਿਕੇ ਚੁਪ ਹੋ ਰਹਿਤੇ। ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਿ ਰਾਖੋ ਅਪਨੋ ਚੀਤ। ਜੈ ਹੈ ਦੋਇ ਚਾਰਿ ਦਿਨ ਬੀਤ ॥ ੨੦ ॥ ੨੧੬ ॥ ਤਬ ਉਨ ਕਛੁ ਇਕ ਭੋਜਨ ਕੀਆ। ਕਰਕੈ ਤਾਸ ਮਿਤ੍ਰ ਕੋ ਦੀਆ। ਭੋਜਨ ਕਰਿਕੈ ਅਧਿਕ ਅਘਾਯੋ। ਤਬ ਸੰਤੋਖ ਤਾਹਿ ਮਨਿ ਆਯੋ ॥ ੨੧ ॥ ੨੧੭ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਚਿਤ ਚਿੰਤਾ ਕਾਹੇ ਕਰੋ ਕਵਨ ਉਠਾਵਨਹਾਰ। ਸੋਭ ਤਿਹਾਰੀ ਨਗਰ ਮੈ ਜਾਨਤ ਸਬ ਸੰਸਾਰ ॥ ੨੨ ॥ ੨੧੮ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਜਬ ਵਾਕੇ ਉਨ ਭੋਜਨ ਕੀਆ। ਭੋਜਨ ਖਾਇ ਨੀਰ ਕਛੁ ਪੀਆ। ਤਬ ਵਾਕੇ ਮਨਿ ਧੀਰਜ ਆਯੋ । ਪ੍ਰੀਤਮ ਨੇ ਕਛੁ ਭਲਾ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ੨੩ । ੨੧੯ ॥ ਅਬ ਤੋ ਬਾਹਿ ਦੂਸਰੀ ਭਈ। ਤਨ ਮਨ ਕੀ ਸਬ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਚਿੰਤਾ ਗਈ । ਦੀਪਤ ਪ੍ਰੀਤ ਭਾਤਿ ਇਹ ਹੋਈ । ਜਲੈ ਪਤੰਗ ਦੀਪ ਪਰ ਸੋਈ ॥ ੨੪ ॥ ੨੨੦ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਜੀਵ ਦੁਹ ਨ ਮਿਲਿ ਕੀਨਾ । ਜੈਸੇ ਪ੍ਰੀਤ ਹੋਤ ਜਲ ਮੀਨਾ । ਜਿਉ ਕਾਮੀ ਕਮਨਿ ਬਸਿ ਆਵੈ । ਲੋਗ ਲਾਜ ਮਨ ਤੇ ਬਿਸਰਾਵੈ ॥ ੨੫ ॥ ੨੨੧ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜੈਸੇ ਕਾਮੀ ਕਾਮ ਮੈ ਰੈਨਿ ਦਿਵਸ ਮਨਿ ਹੋਇ । ਲੋਗ ਲਾਜ ਮਨ ਤੇ ਤਜੈ ਹੋਨੀ ਹੋਇ ਸੁ ਹੋਇ ॥ ੨੬ ॥ ੨੨੨ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਤਬ ਦੂਸਰ ਸਿਖੁ ਸਿਖਨ ਮੈ ਆਯੋ । ਸਿਖਨ ਭੇਦੁ ਕਹੀ ਸੁਨ ਪਾਯੋ । ਤਬ ਵਾਕੋ ਉਨ ਪੂਛਨ ਕੀਨਾ । ਕਾਹੇ ਭੋਜਨ ਤੈ ਉਨ ਦੀਨਾ ॥ ੨੭ ॥੨੨੩॥ ਵਹ ਤੋ ਸਿਰਗੁੰਮ ਹਮਨ ਉਠਾਯੋ । ਤੈ ਕਿਹ ਬਿਧ ਘਰਿ ਮੈ ਬਠਲਾਯੋ । ਹਾਥ ਜੋਰਿਕੈ ਐਸੇ ਕਹਿਯੋ । ਬਖਸ ਲੇਹੁ ਔਗਨ ਯਹ ਭਇਯੋ ॥ ੨੮ ॥ ੨੨੪ ॥ ਸਬ ਸਿਖਨ ਮਿਲਿ ਇਕ ਮਨ ਕੀਨਾ । ਤਬ ਵਾਕੋ ਮਿਲਾਇ ਕਰਿ ਲੀਨਾ । ਅਬ ਉਹਿ ਸੋ ਪ੍ਰੀਤ ਨ ਕਰਿਹੋ । ਜੋ ਕਛੁ ਕਹੋ ਸੋਈ ਮਨਿ ਧਰਿਹੋ ॥ ੨੯ ॥ ੨੨੫ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗਤਿ ਏਕ ਹੈ ਜਉ ਜਾਨੈ ਨਰ ਕੋਇ । ਮਾਰੈ ਬਖਸੈ ਆਪ ਹੀ ਤਿਹ ਬਿਨ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥ ੩੦ ॥ ੨੨੬ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਕੇਤਕਿ ਦਿਨ ਜਬ ਭਏ ਬਿਤੀਤਾ ॥ ਅਧਕ ਤਾਸ ਤਾਹੀ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰੀਤਾ । ਪ੍ਰਗਟਿ ਬਾਤ ਸਿਖਨ ਜਬ ਸੁਨੀ । ਕੇਤਕ ਸੁਨਿਕੈ ਮੂੜੀ ਧੁਨੀ ॥ ੩੧ ॥ ੨੨੭ ॥ ਏਕ ਸਿਖ ਕੇ ਅਉਸਰ ਭਇਉ । ਤਬ ਦੂਸਰ ਸਿਖਨ ਮੈ ਗਇਉ । ਤਬ ਸਬ ਸਿਖਨ ਸੀਖ ਬਤਾਈ । ਬਾਹ ਪਕਰਿਕੈ ਦੀਓ ਉਠਾਈ ॥ ੩੨ ॥ ੨੨੮ ॥ ਕੇਤਕ ਸੰਗੀ ਅਵਰ ਉਠਾਏ । ਕ੍ਰੋਧਵੰਤ ਅਪਨੇ ਘਰਿ ਆਏ ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੋਪ ਕੀਓ ਮਨ ਮੈ ਅਤਿ ਭਾਰਾ। ਸਭਾ ਜੋਰਕੈ ਕੀਓ ਬਿਚਾਰਾ॥ ੩੩ ॥ ੨੨੯ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਪਟ ਬੈਨ ਕਹਿਤੋ ਗਯੋ ਕਰੀ ਨਈ ਇਕ ਰਾਹਿ। ਸਮਝਿ ਬਾਤਿ ਕਰਤੇ ਨਹੀ ਕਰਿ ਗਹਿ ਦੇਹਿ ਉਠਾਇ ॥ ੩੪ ॥ ੨੩੦ ॥ ਚੌਲੋਟਨ ਛੰਦ ॥ਤਬ ਗ੍ਰਿਹਿ ਮੈ ਆਯੋ ਨਰ ਸੋਈ । ਉਪਜਿਓ ਕ੍ਰੋਧ ਤਪਤੁ ਤਨ ਹੋਈ। ਕੇਤਕ ਸਿਖਨ ਲੀਓ ਬੁਲਾਈ । ਹੋਇ ਇਕੰਤ ਸਬ ਬੈਠੇ ਜਾਈ। ਬੈਠੇ ਸਬ ਜਾਈ ਬਾਤ ਚਲਾਈ ਸੁਨਿਹੋ ਭਾਈ ਕਿਆ ਕੀਜੈ। ਰੈਹਣਾ ਜਗ ਮਾਹੀ ਇਨ ਮਧਾਈ ਕਿਉ ਕਰਿ ਤਿਆਗ ਸੁ ਕਰ ਦੀਜੈ। ਮਰਨੇ ਅਰ ਪਰਨੇ ਕੁਲ ਬਿਉਹਾਰਾ, ਇਨੋ ਬਿਚਾਰਾ ਦੂਰ ਕਰੋ। ਮਿਲੀਐ ਸਬ ਸੰਗੇ ਹੋਇ ਕਰਿ ਰੰਗੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਮਰੋ ਪਾਰ ਪਰੋ॥ ੩੫ ॥ ੨੩੧ ॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਨਿਸ ਦਿਨ ਸਿਮਰੋ ਤਾਸਕੋ ਦਿਵਸ ਰੈਨਿ ਬੀਚਾਰ। ਕਰਨ-ਹਾਰ ਸਬ ਸਿਸਟ ਕੋ ਵਹੀ ਉਤਾਰੇ ਪਾਰਿ॥ ੩੬ ॥ ੨੩੨ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਤਬ ਵਾਨੇ ਇਕ ਬਾਤ ਬਿਚਾਰੀ । ਕਰਿ ਇਕਤ੍ਰ ਸੰਗਤਿ ਸਬ ਸਾਰੀ। ਅਬ ਉਪਾਵ ਐਸੋ ਕਛੁ ਕੀਜੈ। ਇਨ ਕੀ ਬਾਤਿ ਦੂਰਿ ਕਰਿ ਦੀਜੈ॥ ੩੭॥ ੨੩੩ ॥ ਸਰਬ ਸੰਗਤਿ ਅਉਰ ਬੀ ਕੇਤੇ। ਭਏ ਇਕਠੇ ਥੇ ਸਬ ਜੇਤੇ। ਇਨ ਮਿਲਿ ਕੈ ਇਕ ਮੇਲਾ ਕੀਨਾ। ਨਾਈ ਫੇਰ ਨਗਰ ਮੈ ਦੀਨਾ॥ ੩੮ ॥ ੨੩੪ ॥ ਸਬ ਸੰਗਤਿ ਤਿਹ ਠਉਰ ਬੁਲਾਈ। ਕਥਾ ਜੀਵ ਕੀ ਸਬਨ ਸੁਨਾਈ। ਦਾਰਾ ਪੁਰ ਮੇਲਾ ਠਹਰਾਯੋ । ਭੇਦ ਸਬੈ ਸੰਗਤਿ ਤੇ ਪਾਯੋ ॥ ੩੯ ॥ ੨੩੫ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਦਾਰਾ ਕੇ ਬਾਜਾਰ ਮੈ ਮੇਲਾ ਭਯੋ ਅਪਾਰ। ਦਰਬਵੰਤ ਦੁਇ ਖਤ੍ਰੀ ਤਾਨੇ ਕਹਿਉ ਪੁਕਾਰ ॥ ੪੦ ॥ ੨੩੬ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਤੁਮ ਜੁ ਹਮਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਧਰੀਆ ਠਹਰਾਯੋ। ਕਾਢੋ ਹੁਕਮੁ ਤੁਮੈ ਕਛੁ ਆਯੋ। ਹੁਕਾ ਪੀਵੈ ਸੀਸ ਮੁੰਡਾਈ। ਜੁ ਤੁਮਰੇ ਮਨ ਮੈ ਆਵੈ ਭਾਈ॥ ੪੧॥ ੨੩੭॥ ਹਮਰੇ ਬਾਤਿ ਇਹੀ ਬਿਧਿ ਹੋਈ। ਭਾਵੈ ਤੁਮੈ ਕਰੋ ਸਬ ਸੋਈ। ਜੋ ਤੁਮ ਗੁਨਹ ਗਾਰ ਠੈਹਰਾਵੋ। ਮਿਲੇ ਨ ਹਮਰੇ ਕੋਈ ਆਵੋ॥ ੪੨ ॥ ੨੩੮॥ ਤਬ ਸੁਨਿਕੈ ਸਬ ਹੀ ਚੁਪ ਧਾਰੀ। ਮਿਲਨ ਕਾਜ ਯਹ ਬਾਤ ਬਿਚਾਰੀ। ਧਨ ਧਨ ਕਹਿ ਉਠੇ ਪੁਕਾਰੇ। ਜਗ ਮੈ ਬਾਤ ਭਲੀ ਇਮ ਸਾਰੇ॥੪੩॥ ੨੩੯॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਜਉ ਲਗਿ ਲਿਖਾ ਹਜੂਰਿ ਕਾ ਆਵੈ ਸੰਗਤਿ ਮਾਹਿ। ਤਵ ਲਗਿ ਸਬਸੋ ਮਿਲਿ ਰਹੋ ਨਹੀ ਕਰੋ ਕਛੁ ਨਾਹਿ॥ ੪੪॥ ੨੪੦ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਤਬ ਉਨਹੀ ਜਹਗਾ ਇਕ ਦੀਨੀ। ਤਹਾ ਇਕਠੀ ਸੰਗਤਿ ਕੀਨੀ। ਖੁਲੀ ਬਾਤਿ ਸਬ ਨੇ ਠਹਰਾਈ। ਸਬ ਸੋ ਮੇਲ ਕਰੋ ਰੇ ਭਾਈ॥ ੪੫॥ ੨੪੧॥ ਗਿਆਰਸ ਏਕ ਮੇਲ ਜਬ ਕੀਨਾ। ਯਹ ਉਪਦੇਸ ਸਬਨ ਕੋ ਦੀਨਾ। ਪਿਤਾ ਪੂਰਖੀ ਜੋ ਹੋਇ ਆਈ। ਸੋ ਕਰੀਐ ਐਸੇ ਬਤਰਾਈ॥ ੪੬ ॥ ੨੪੨ ॥ ਕੇਤਨ ਕੇ ਸੁਨਿ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਆਈ। ਭਲੀ ਬਾਤ ਕੀਨੀ ਹੈ ਭਾਈ। ਕੇਤਨ ਕਹਿਓ ਰਹਤ ਨਹੀ ਹੋਈ। ਹਮਤੋ ਬਾਤਿ ਨ ਮਾਨੈ ਕੋਈ॥ ੪੭॥ ੨੪੩॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਰਹਤ ਤਿਆਗ ਤਿਨਨੇ ਕਰੀ ਭਏ ਖੁਲਾਸੇ ਸੋਇ। ਖਾਸ ਬਚਨ ਜਾਨੇ ਨਹੀ ਕਰਤੌ ਕਰੇ ਸੋ ਹੋਇ॥ ੪੮॥ ੨੪੪॥ ਛਪੈ ਛੰਦ ॥ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ ਰਹਤ ਤਿਨਹੂ ਸਬ ਤਿਆਗੀ। ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਸੋ ਪ੍ਰੀਤਿ ਤੋਰਿ ਬਿਖਅਨ ਸੋ ਲਾਗੀ। ਗੁਰ ਕੇ ਬਚਨ ਬਿਸਾਰਿ ਕੀਓ ਬੀਚਾਰਿ ਖੁਲਾਸਾ। ਕਹਤ ਖਾਲਸਾ ਨਾਹਿ ਹੋਤ ਜਮ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪੁਰਿ ਤਿਹ ਬਾਸਾ । ਐਸੋ ਬਿਚਾਰਿ ਮਨ ਮੀਤ ਕਰਿ ਸਕਲ ਭਰਮ ਤਜਿ ਦੀਜੀਐ । ਬਚਨ ਕੀਓ ਕਾਰਨ ਕਰਨ ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਭ ਕੀਜੀਐ ॥ ੪੯ ॥ ੨੪੫ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਬਚਨਿ ਕੀਓ ਕਰਤਾਰ ਸੁਨਿ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰ । ਗਏ ਬਿਸਾਰਿ ਗਵਾਰ ਤਿਨ ਕੀ ਕਰੀ ਨ ਚੀਤ ਧਰਿ ॥ ੫੦ ॥ ੨੪੬ ॥ ਕਬਿਤੁ ॥ ਖਾਲਸਾ ਬਿਸਾਰਿਕੈ ਉਧਾਰੁ ਕੀਓ ਚਾਹਤ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਅਬ ਕਹੂ ਨਾਹਿ ਐਸੇ ਕਰਿ ਜਾਨੀਐ । ਜੈਸੇ ਕੈ ਮੀਨ ਛੀਨ ਨੀਰ ਬਿਨਾ ਤਜੈ ਪ੍ਰਾਨ ਐਸੇ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਬਿਨਾ ਮੂਰਖ ਬਖਾਨੀਐ । ਚਿਲਾ ਜੋ ਨਹਿ ਕਮਾਨ ਕੈਸੇ ਕੈ ਚਲਾਵੈ ਬਾਨ ਮਨ ਮੈ ਕਰਿ ਦੇਖਿ ਗਿਆਨ ਐਸੇ ਪਹਿਚਾਨੀਐ । ਚਲਨੀ ਜੋ ਰਹਤ ਛਾਨ ਮੂਰਖ ਹੈ ਤਾ ਸਮਾਨ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਬਚਨ ਕਾਨ ਸੁਨਿਕੈ ਨ ਮਾਨੀਐ ॥ ੫੧ ॥ ੨੪੭ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਬਚਨਿ ਬਿਸਾਰਿਕੈ ਮੀਤ ਕੀਓ ਸੰਸਾਰ । ਮਨਮੈ ਅਵਰ ਬਿਚਾਰਤੇ ਭੂਲਤ ਭਰਮ ਗਵਾਰ ॥ ੫੨ ॥ ੨੪੮ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਮਨ ਤੇ ਤਜਿ ਲਾਜ ਅਕਾਜ ਕੀਓ ਜਿਨਕੋ ਦੁਰ ਬੁਧਿ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਕੀਓ ਹੈ । ਕ੍ਰੋਧ ਮਹਾ ਹਿਰਦੇ ਤਿਨਕੇ ਜਿਨਕੇ ਢਿਗ ਪਾਪ ਨਿਵਾਸ ਕੀਓ ਹੈ । ਝੂਠ ਕੀ ਬਾਤਨ ਸੋ ਲਿਪਟੇ ਅਟਕੇ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਮੈ ਸੁ ਕੀਓ ਹੈ । ਧੰਨਿ ਤੇਈ ਜਨ ਧੰਨ ਸਦਾ ਜਿਨ ਏਕ ਹੀ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਕੀਓ ਹੈ ॥ ੫੩ ॥ ੨੪੯ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜਿਭਿਆ ਰਸ ਤਿਆਗੇ ਸਕਲ ਏਕ ਭਜਨ ਸੋ ਕਾਮ । ਸੁਫਲ ਜਨਮ ਤਿਹ ਜਾਨੀਐ ਨਿਸ ਦਿਨ ਸਿਮਰੇ ਨਾਮ ॥ ੫੪ ॥ ੨੫੦ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨ ਹੈ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ । ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਸਾਤ ਦੀਪ ਤਿਹੁ ਲੋਈ । ਨਵ ਖੰਡਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋਤਿ ਤਿਹਾਰੀ । ਸਿਮਰੈ ਮੁਨਿ ਜਨ ਵਾਰ ਨ ਪਾਰੀ ॥ ੫੫ ॥ ੨੫੧ ॥ ਅਨ ਗਨਿ ਕੋਟਿ ਜਪੈ ਤੁਹਿ ਕੇਤੇ । ਸਗਲ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਮੈ ਪ੍ਰਾਨੀ ਜੇਤੇ । ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਧਿਆਵੈ । ਤਿਹ ਪ੍ਰਤਾਪ ਜੋਨਿ ਨਹੀ ਆਵੈ ॥ ੫੬ ॥ ੨੫੨ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ॥ ਵੇ ਜੋਨ ਨ ਆਵੈ ਮਨਿ ਚਿਤ ਲਾਵੈ ਸਬਦਿ ਕਮਾਵੈ ਭਗਤਿ ਕਰੈ । ਸੇਵੈ ਨਰ ਸੋਈ ਜਿਹ ਧੁਰਿ ਹੋਈ ਬਿਨ ਲੇਖੇ ਧੁਰਿ ਕਉਨ ਤਰੈ । ਕਿਸ ਹੀ ਕਰ ਨਾਹੀ ਇਸ ਜਗ ਮਾਹੀ ਜੋ ਨਰ ਕੋਈ ਸਕਤਿ ਧਰੈ । ਕਰਤਾ ਪ੍ਰਭ ਸੋਈ ਅਵਰ ਨ ਕੋਈ ਜੋ ਸਿਮਰੈ ਸੋ ਪਾਰਿ ਪਰੈ ॥ ੫੭ ॥ ੨੫੩ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨ ਭੈ ਹਰਨ ਸੁਮਤਿ ਤਾਹਿ ਸੁਖ ਸਾਰ । ਸੋਈ ਪ੍ਰਭ ਇਮ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਨਿ ਸਿਰਜਿਓ ਸੰਸਾਰ ॥ ੫੮ ॥ ੨੫੪ ॥ ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਹੈ ਪ੍ਰਭ ਸੋਈ ਕਰੈ ਸੋ ਹੋਈ ਅਵਰ ਨ ਕੋਈ ਸੋ ਕਰਤਾ । ਜਾਕੋ ਸਭ ਗਾਵੈ ਨੌਨਿਧਿ ਪਾਵੈ ਅਪਰੰਪਰ ਦੁਖ ਕੋ ਹਰਤਾ । ਸਬ ਜਗ ਜਾਨੈ ਮੁਨਿ ਜਨ ਮਾਨੈ ਗਣ ਗੰਧਰ ਤਿਹ ਸੇਵ ਕਰੇ । ਐਸਾ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਦੇਵ ਕੋਟਿ ਤੇਤੀਸ ਡਰੈ ॥ ੫੯ ॥ ੨੫੫ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਿਮਰੇ ਸਦਾ ਦਿਵਸ ਰੈਨ ਬੀਚਾਰ । ਉਤਮ ਕਿਰਿਆ ਕਰਤ ਹੈ ਸੇ ਗਨੀਐ ਸੰਸਾਰ ॥ ੬੦ ॥ ੨੫੬ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਕਰਨਹਾਰ ਜਾਨਤ ਸਬ ਸੋਈ । ਬਾਹਰ ਭੇਸ ਕਿਹੀ ਬਿਧਿ ਹੋਈ । ਤਾਤੇ ਗੁਪਤ ਕਛੂ ਨਹੀ ਰਹੈ । ਜਾਨਤ ਸਬ ਕਛੁ ਬਿਨ ਹੀ ਕਹੈ ॥ ੬੧ ॥ ੨੫੭ ॥ ਹੈ ਸਮਰਥ ਪ੍ਰਭ ਅਗਮ ਬਖਾਨੈ । ਤਨ ਮਨ ਕੀ ਬਿਰਥਾ ਸਬ ਜਾਨੈ । ਪ੍ਰਭ ਪੂਰਨ ਕਰਤਾ ਪ੍ਰਭ ਸੋਈ । ਤਾ ਬਿਨੁ ਕਿਤਹੂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਵਰ ਨ ਕੋਈ ॥ ੬੨ ॥ ੨੫੮ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ॥
ਅਵੱਰ ਨ ਕੋਈ ਚਹੁ ਦਿਸ ਸੋਈ ਪ੍ਰਗਟ ਪੁਰਖ ਹੈ ਏਕ ਧਨੀ। ਸੇਵਕ ਜੋ ਗਾਵੈ ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਾਵੈ ਦੁਰਜਨ ਕੀ ਨਹੀਂ ਰਹਤ ਮਨੀ। ਕੇਤੇ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ਸੋ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ਤਿਨਕੋ ਜਸੁ ਜਗ ਮਾਹਿ ਭਨੀ। ਕਰਤਾ ਪ੍ਰਭ ਵੋਹੀ ਕਰੇ ਸੋ ਹੋਈ ਉਨਕੋ ਸੋਭਾ ਉਨਹਿ ਬਨੀ ॥ ੬੩ ॥ ੨੫੯ ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਬਚਨ ਬਿਚਾਰ ਛਠਮਾ ਧਿਆਇ ॥ ਸੰਪੂਰਨਮ ਸੁਭਮ ਸਤੁ ॥ ੬ ॥ ਆਗੇ ਸਪਤਮ ਚਲਿਆ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਚਾਹੇ ਸੋ ਕਰੇ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਜਿਹ ਹਾਥ।
ਸੰਗਤਿ ਬਿਨ ਨਹੀ ਪਾਈਐ ਸਮਝ ਦੇਖ ਯਹ ਬਾਤ ॥ ੧ ॥ ੨੬੦ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਸੋ ਮਨਮੈ ਕਰ ਦੇਖ ਬਿਚਾਰ ਜਪੈ ਕਰਤਾਰ ਤਬੈ ਗਤਿ ਹੋਈ। ਦੁਖਮੈ ਭੁਖਮੈ ਸੁਖਮੈ ਤੁਹਕੋ ਹੋਤ ਸਹਾਇਕ ਕਰਤਾ ਪ੍ਰਭ ਸੋਈ। ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭ ਪੂਰਨ ਤਾਹਿ ਬਿਨਾ ਕਹੁ ਅਵਰ ਨ ਕੋਈ। ਐਸੋ ਜਗਤ ਮੈ ਜੋਤ ਤਿਹਾਰੀ ਬਿਚਾਰੀ ਸੁ ਯਾਕਬਿ ਕੀ ਗਤਿ ਜੋਈ ॥ ੨ ॥ ੨੬੧ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਅੰਚਰ ਗਹਿ ਸਤਿ ਸੰਗਿ ਕੋ ਤਜਿ ਪ੍ਰਪੰਚ ਬਿਕਾਰ। ਦਿਵਸ ਰੈਨਿ ਬੀਚਾਰੀਐ ਪਤਤਿ ਉਧਾਰਨਹਾਰ ॥ ੩ ॥ ੨੬੨ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਏਕ ਸਿਖ ਨਿਰਮਲ ਜਿਹ ਰੀਤਿ। ਅੰਤਰਿ ਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸੋ ਪ੍ਰੀਤ। ਹੁਕਮੁ ਪਾਇ ਉਨ ਦੇਹ ਤਿਆਗੀ। ਅੰਤ ਸਮੇ ਗੁਰ ਸੋ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥ ੪ ॥ ੨੬੩ ॥ ਤਾ ਪਰ ਭਦਰ ਕੀਓ ਨ ਭਾਈ। ਜਾਤਿ ਲੋਕ ਸਬ ਦੀਏ ਉਠਾਈ। ਤਾ ਪਰ ਚਰਚਾ ਚਲੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਪਾਰਾ। ਭਯੋ ਇਕਤ੍ਰ ਨਗਰ ਸਬ ਸਾਰਾ ॥੫॥੨੬੪॥ ਇਨ ਸੋ ਬਨਜੁ ਕਰੋ ਮਤ ਕੋਈ। ਕੁਲ ਕੀ ਚਾਲ ਇਨੋ ਸਭ ਖੋਈ। ਤਬ ਪੰਚਨ ਮਿਲਿ ਲਿਖਤ ਕਰਾਏ। ਬੇਦ ਸਤਿ ਸਤਿ ਲਿਖਵਾਏ॥੬॥੨੬੫॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਇਨਸੋ ਸਵਦਾ ਮਤ ਕਰਹੁ ਨਹਿ ਕੁਟੰਬ ਬਿਉਹਾਰ। ਜੋ ਆਗੇ ਕੁਲ ਮੈ ਭਈ ਸੋ ਵਰਤੋ ਸੰਸਾਰ॥੭॥੨੬੬॥ ਚੌਪਈ॥ ਇਹ ਬਿਚਾਰ ਪੰਚਨ ਮਿਲਿ ਕੀਨਾ। ਕੇਤਨ ਮਿਲ ਕਰ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਨਾ। ਇਨ ਸੌਂ ਬਾਤ ਭਾਂਤਿ ਇਹ ਕੀਜੈ। ਇਨ ਕੀ ਬਾਤਿ ਚਲਨ ਨਹੀ ਦੀਜੈ॥੨੬੭॥ ਇਨੋ ਰਾਹ ਇਕ ਨਈ ਚਲਾਈ। ਸਤਿ-ਗੁਰ ਇਨੈ ਨਹੀ ਬਤਲਾਈ। ਇਹ ਬਿਧਿ ਕਰਿਕੈ ਲਿਖਤ ਕਰਾਏ। ਕੇਤਕ ਜੀਵ ਜਾਇ ਲਿਖ ਆਏ॥੯॥੨੬੮॥ ਕੇਤਨ ਲਿਖਕੈ ਦੀਓ ਬਹਾਈ। ਯਹੀ ਬਾਤ ਸੰਗਤਿ ਬਤਲਾਈ। ਕਰ ਬੀਚਾਰ ਯਹੈ ਠਹਰਾਯੋ। ਮੂਤ੍ਰ ਮੂਤ੍ਰ ਕੈ ਲਿਖਤ ਬਹਾਯੋ॥੧੦॥੨੬੯॥ ਜੋ ਸਬ ਸੰਗਤਿ ਨੇ ਕਹਿਓ ਵਹੈ ਕਾਜ ਉਨ ਕੀਨ। ਲਿਖਿਓ ਸੁ ਲਿਖਤ ਬਹਾਈਐ ਯੇਹ ਬਬੇਕ ਤਵ ਦੀਨ॥੧੧॥੨੭੦॥ ਚੌਪਈ॥ ਭਲੀ ਬਾਤ ਪੰਚਨ ਮੈ ਆਈ। ਲਿਖਤ ਸਕਲ ਉਨਿ ਦੀਓ ਬਹਾਈ। ਤਬ ਉਨ ਹੀ ਬਿਚਾਰ ਯਹ ਕੀਨਾ। ਸਬ ਬਜਾਰ ਬੰਦ ਕਰਿ ਦੀਨਾ॥੧੨॥੨੭੧॥ ਫਿਰਿ ਹਾਵੇ ਕਰਿ ਲਿਖਤ ਕਰਾਏ। ਕੇਤਨ ਕਿਰਤ ਬਿਨਾ ਦੁਖ ਪਾਏ। ਕੇਤਨ ਜਾਇ ਜਾਇ ਲਿਖਿ ਦੀਨਾ। ਜੋ ਉਨ ਕਹਿਓ ਸੋਈ ਉਨ ਕੀਨਾ॥੧੩॥੨੭੨॥ ਕੇਤਨ ਆਸ ਏਕ ਪਰ ਧਰੀ। ਕੇਤਨ ਊਚ ਨੀਚ ਚਿਤ ਕਰੀ। ਕੇਤਨ ਦਰ ਦਰਸਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੋ ਧਾਏ । ਕੇਤਨ ਗ੍ਰਿਹ ਹਾਕਮ ਕੇ ਆਏ ॥ ੧੪ ॥ ੨੭੩ ॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਕੇਤਕ ਦਰਸਨ ਕੋ ਗਏ ਕੇਤਕ ਭਏ ਉਦਾਸ ।
ਕੇਤਕ ਹਾਕਮ ਕੇ ਗਏ ਨਹਿ ਰਾਖਿਓ ਬਿਸ੍ਵਾਸ ॥ ੧੫ ॥
੨੭੪ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਕੇਤਕ ਸਿਖਨ ਯਹਿ ਮਤਿ ਧਾਰ ।
ਹਾਕਮ ਆਗੇ ਕਰੀ ਪੁਕਾਰਾ । ਪੰਚਨ ਨਗਰ ਬੰਦ ਸਭ
ਕੀਨਾ । ਇਨਕੋ ਹੁਕਮ ਕਛੁ ਤੁਮ ਦੀਨਾ ॥ ੧੬ ॥ ੨੭ ॥
ਮਧਮ ਜੀਤ ਰੀਤ ਉਨ ਧਾਰੀ । ਕਰਨ ਨ ਪਾਵੈ ਹਮ
ਬਿਓਹਾਰੀ । ਤਬ ਹਾਕਮ ਬਿਚਾਰ ਯੇਹ ਕੀਨਾ । ਤਿਨਕੇ
ਹੁਕਮੁ ਸਾਥ ਕਰ ਦੀਨਾ ॥ ੧੭ ॥ ੨੭੬ ॥ ਜਾ ਇਮ ਜੀਤ
ਕਹੋ ਰੇ ਭਾਈ । ਇਨ ਕੀ ਹਾਟੈ ਦੇਹੁ ਖੁਲਾਈ । ਲੀਨੇ ਹੁਕਮੁ
ਤਹਾ ਚਲ ਆਏ । ਜੇ ਸਿਰਦਾਰ ਤੇਈ ਬਤਲਾਏ ॥ ੧੮ ॥
੨੭੭ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਦੇਖਤ ਹੀ ਚਵਕੇ ਸਕਲ ਹੁਤੇ ਪੰਚ ਸਬ
ਸੋਇ । ਹਾਟਨ ਖੋਲ ਨ ਦੇਹਿਗੇ ਹੋਨੀ ਹੋਇ ਸੁ ਹੋਇ ॥
੧੯ ॥ ੨੭੮ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਮਿਲਿ ਪੰਚਨ ਇਮ ਬਾਤ
ਬਨਾਈ । ਸਬ ਮਜੀਤ ਬੰਦ ਕਰਵਾਈ । ਮਿਲੇ ਅਪਾਰ
ਨਗਰ ਮੈ ਸੋਈ । ਕਹਤ ਖਾਲਸਾ ਕਿਹ ਬਿਧਿ ਹੋਈ ॥ ੨੦॥
੨੭੯ ॥ ਦੇਖਹੁ ਅਬ ਕੈਸੇ ਬਨ ਆਵੈ । ਕੈਸੀ ਸੋਭ ਖਾਲਸਾ
ਪਾਵੈ । ਕਰੀਐ ਅਬਿ ਇਨਸੋ ਬਿਧਿ ਸੋਈ । ਕਹੈ ਨ ਫੇਰ
ਖਾਲਸਾ ਕੋਈ ॥ ੨੧ ॥ ੨੮੦ ॥ ਮਿਲਿ ਹਾਕਮ ਕੇ ਬਾਤ
ਬਨਾਈ । ਇਨੇ ਰਾਹ ਇਕ ਨਈ ਚਲਾਈ । ਕੁਲਾ ਕਰਮ ਕੇ
ਮਾਰਗ ਤਿਆਗੇ । ਕਰਿ ਹੈ ਚਾਲ ਅਉਰ ਇਮ ਲਾਗੇ ॥
੨੨ ॥ ੨੮੧ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ਕਹਤ
ਸਕਲ ਮਿਲਿ ਸੋਇ । ਪੂਛੋ ਇਨੈ ਸੁਚੇਤਿ ਕੈ ਜੋ ਤੁਮਰੇ ਮਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੋਇ ॥ ੨੩ ॥ ੨੯੨ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਪਾਤਸਾਹ ਦਿਲੀ ਪਤਿ ਸੋਈ। ਕਹਤ ਖਾਲਸਾ ਤਾਕੋ ਹੋਈ । ਤੁਮੋ ਖਾਲਸਾ ਕਿਆ ਮਤਿ ਧਾਰਾ। ਸੋ ਬਿਧਿ ਕਹੀਐ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰਾ ॥ ੨੪ ॥ ੨੯੩ ॥ ਤਬ ਸਿਖਨ ਯਹ ਬਾਤ ਬਤਾਈ। ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਮਹਾ ਸੁਖਦਾਈ। ਆਗੈ ਜਿਨਕੈ ਨਾਇਬ ਹੋਤੇ। ਨਾਵ ਮਸੰਦ ਸਗਲ ਥੇ ਜੇਤੇ ॥ ੨੫ ॥ ੨੯੪ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀਏ ਦੂਰਿ ਸਬ ਪਰਮ ਜੋਤਿ ਨਿਜ ਧਾਰਿ । ਸਗਲ ਸਿਖ ਭਏ ਖਾਲਸਾ ਸੁਨੀਐ ਸਾਚ ਬਿਚਾਰ ॥ ੨੬ ॥ ੨੯੫ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਤਬ ਬਿਚਾਰ ਹਾਕਮ ਸੁਨਿ ਰਹਾ। ਮਿਲਿ ਸਿਖਨ ਐਸੇ ਕਛੁ ਕਹਾ। ਤਬ ਮਿਲਿ ਪੰਚਨ ਯਹ ਮਤ ਕੀਨਾ। ਕਛੁ ਇਕ ਖਰਚੁ ਤਾਸ ਕੋ ਦੀਨਾ ॥ ੨੭ ॥ ੨੯੬ ॥ ਏਕ ਬੇਰ ਇਨਕੋ ਗਹਿ ਕੀਜੈ। ਭੇਟ ਕਸੀ ਹਮਤੇ ਕਛੁ ਲੀਜੈ। ਤਬ ਉਨ ਖਰਚ ਹਾਥ ਕਰਿ ਲੀਨਾ। ਜੋ ਉਨ ਕਹਿਓ ਸੋਈ ਉਨ ਕੀਨਾ ॥ ੨੮ ॥ ੨੯੭ ॥ ਕੇਤਕ ਸਿਖ ਪਕਰਿ ਬੈਠਾਏ। ਕੇਤਕ ਸੁਨਤ ਮਹਾ ਡਰ ਪਾਏ। ਊਚ ਨੀਚ ਕੇਤਨ ਸੋ ਕਰੀ। ਐਸੀ ਬਾਤ ਪ੍ਰਬਲ ਹੁਇ ਪਰੀ ॥ ੨੯ ॥ ੨੯੮ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਮਿਲਿ ਪੰਚਨ ਕੀਨੋ ਮਤਾ ਧਰੀਏ ਸੰਗਿ ਅਪਾਰ । ਏਕ ਓਰ ਭਯੋ ਖਾਲਸਾ ਏਕ ਓਰ ਸੰਸਾਰ ॥ ੩੦ ॥ ੨੯੯ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਸੰਤਨ ਕੇ ਕਾਜ ਕੀ ਸੁ ਲਾਜ ਤੈਹੀ ਭਰਨ ਕਹੀ ਔਰ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਬੇਰ ਕੌਨ ਸੀ ਕਹੀ ਹੈ। ਧੜੀਏ ਬਟ ਪੜੀਏ ਔਰ ਨਗਰ ਕੇ ਅਪਾਰ ਲੋਗ ਖਾਲਸੇ ਕੇ ਸਿਖੋ ਸਾਥ ਨੀਚ ਊਚ ਭਈ ਹੈ। ਕਹਤੇ ਹੈ ਕਪਟ ਬੈਨ ਸੁਨਤ ਹੀ ਨ ਪ੍ਰਤ ਚੈਨ ਕਾਂਪਤ ਸਰੀਰ ਸਰਨ ਤੇਰੀ ਗਹੀ ਹੈ । ਸੁਨੀਐ ਪੁਕਾਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰਨਹਾਰ ਨਹ ਬਿਲੰਮ ਧਾਰ ਤੇਰੋ ਹੀ ਅਧਾਰ ਬਾਤ ਤੁਝ ਤਾਈ ਰਹੀ ਹੈ ॥ ੩੧ ॥ ੨੯੦ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸੁਨਿ ਦਿਆਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋ ਭਯੋ ਜੁ ਆਨ ਸਹਾਇ । ਹਾਕਮ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਬਸੀ ਹਾਟੈ ਦਈ ਖੁਲਾਇ ॥ ੩੨ ॥ ੨੯੧ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਸਬ ਮਜੀਤ ਖੋਲ ਕਰ ਦੀਨੀ । ਤਬ ਸੁਲਾ ਆਪਸ ਮੋ ਕੀਨੀ । ਹਾਟੈ ਖੁਲੀ ਭਯੋ ਰੁਜਗਾਰਾ । ਭਯੋ ਅਨੰਦ ਕ੍ਰੋਧ ਜਬ ਮਾਰਾ ॥ ੩੩ ॥ ੨੯੨ ॥ ਮਿਲਿ ਆਪਸ ਮੈ ਬਹੁ ਸੁਖ ਕੀਨਾ । ਅਧਿਕ ਹੇਤ ਆਗੇ ਤੇ ਚੀਨਾ । ਫੇਰਿ ਸਿਖ ਸੰਗਤਿ ਮੈ ਆਏ । ਕੇਤਨ ਆਇ ਗੁਨਾਹ ਬਖਸਾਏ ॥ ੩੪ ॥ ੨੯੩ ॥ ਤਬ ਸਿਖਨ ਉਨ ਲੀਓ ਮਿਲਾਈ । ਫੇਰਿ ਚਾਲ ਦਰਸਨ ਕੀ ਆਈ । ਦਰ ਦਰਸਨ ਕੋ ਸਿਖ ਸਿਧਾਏ । ਭਏ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਭੂ ਗੁਨ ਗਾਏ ॥ ੩੫ ॥ ੨੯੪ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਿਨਕੋ ਲੀਓ ਮਿਲਾਇ ਜਿਨੋ ਲਿਖਤ ਲਿਖ ਲਿਖ ਦਏ । ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਪਰਤਾਪ ਫੇਰ ਸਿਖ ਦਰਸਨ ਗਏ ॥ ੩੬ ॥ ੨੯੫ ॥ ਏ ਤੋ ਦਰਸਨ ਕੋ ਗਏ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ । ਕਥਾ ਜੁਧ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਕੀ ਬਰਨਤ ਹੋ ਅਬ ਸੋਇ ॥ ੩੭ ॥ ੨੯੬ ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਰਹਤ ਪ੍ਰਗਾਸ ਸਪਤ ਧਿਆਇ ॥ ਸੰਪੂਰਨਮ ਸੁਭਮ ਸਤ॥੭॥ਆਗੇ ਅਠਵਾ ਚਲਿਆ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਅਨੰਦ ਪੁਰ ਸੁਬ ਸਬਾਮ ਤਿਹਥਾਨ ॥ ਪੇਰਸਤ ਸੰਗਤ ਦਰਸ ਜਿਹ ਪਾਵਤ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ॥ ੧ ॥ ੨੯੭ ॥ ਕੇਤਕ ਸਿਖ ਬਿਦਾ ਭਏ ਕੇਤਕ ਰਹੇ ਹਜ਼ੂਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੀਓ ਸਾਜਿ ਸਜਿ ਜੁਧ ਕੋ ਬਾਜੈ ਅਨਹਦ ਤੂਰ ॥ ੨ ॥
੨੯੮ ॥ ਵੈ ਜੋ ਸਿਖ ਬਿਦਾ ਭਏ ਨਗਰ ਨਗਰ ਬਿਸਥਾਰ ॥
ਤਿਨੋ ਜਾਇ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਕਉਤਕ ਕਰੇ ਅਪਾਰ ॥
੩ ॥ ੨੯੯ ॥ ਨਗਰ ਨਗਰ ਮੈ ਜੁਧ ਕਰਿ ਭਏ ਖਾਲਸਾ
ਸੋਇ । ਮਾਨ ਬਚਨ ਸਨਮੁਖ ਭਏ ਤਿਹ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕੋਇ॥
੪ ॥ ੩੦੦ ॥ ਯਹ ਲੀਲਾ ਆਗੇ ਕਹੀ ਵਿਲੀ ਕੋ
ਬਿਸਥਾਰ । ਏਹੀ ਭਾਂਤਿ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਕਉਤਕ ਭਏ ਅਪਾਰ ॥
੫ ॥ ੩੦੧ ॥ ਬਰਨਤ ਕਥਾਂ ਹਜੂਰ ਕੀ ਕਰਤ ਜੁਧ ਬੀਚਾਰ ।
ਦੀਜੈ ਸਿਧ ਸੁ ਬੁਧਵਰ ਕਰਨਹਾਰ ਕਰਤਾਰ ॥ ੬ ॥ ੩੦੨॥
ਕਛੁ ਸੁਨੀ ਕਛੁ ਉਕਤ ਕਰ ਬਰਨਤ ਹੋ ਅਬ ਸੋਇ ।
ਕਰਨਹਾਰ ਕਰਤਾ ਧਨੀ ਜੋ ਕਛੁ ਕਰੈ ਸੁ ਹੋਇ ॥ ੭ ॥
੩੦੩ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਰਾਜਨ ਸੋ ਰਚ ਜੁਧ ਬਿਰੁਧ ਕੋ ਸਾਜ
ਕੀਓ ਜੁ ਯਹੈ ਕਲ ਧਾਰੀ । ਤਾਤੇ ਬਸੀ ਜੀਅ ਮੈ ਉਹਿ
ਰਾਵਕੇ ਬਾਧਕੇ ਤੇਗ ਕਰੀ ਅਸਵਾਰੀ । ਭੇਜ ਦੀਓ ਲਿਖਕੈ
ਓਹਿ ਨੇ ਅਬ ਛਾਡੋ ਗੁਰੂ ਜੀਅ ਭੂਮ ਹਮਾਰੀ । ਕੈ ਕਛੁ ਦਾਮ
ਦਯਾ ਕਰ ਦੇਵ ਕੈ ਜੁਧ ਕਰੋ ਯਹ ਬਾਤਿ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ੮ ॥
੩੦੪ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸੁਨਤ ਬਾਤ ਸਤਿਗੁਰ ਤਬੈ ਕੋਪ ਭਯੋ ਮਨ
ਮਾਹਿ । ਰਾਜ ਤੇਜ ਦੋਊ ਬਨੈ ਤਿਹ ਸਮਾਨ ਕੋਊ ਨਾਹਿ ॥
੯ ॥ ੩੦੫ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਕੋਪ ਭਯੋ ਜੁ ਕਹਿਓ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦੈ
ਸਿੰਘ ਸੁਯਾ ਬਿਧਿ ਦਾਮ ਨ ਦੀਜੈ । ਮੂੜ ਅਜਾਨਨ ਸੋ ਹਿਤ
ਕਉਨਹੈ ਸਿਧਯਹੈ ਅਬ ਯੁਧਹ ਕੀਜੈ । ਮਾਗਤ ਦਾਮ
ਸੁਜਾਨ ਯਹੈ ਅਬ ਨੇਜੇ ਕੀ ਨੋਕ ਅਨੀ ਸੰਗਿ ਲੀਜੈ । ਐਸੇ
ਹੂ ਜਾਨ ਕਦੀ ਅਭਮਾਨ ਤੂ ਮਾਰਗ ਮੈ ਪਰ ਨੀਰ ਨ ਪੀਜੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

੧੦ ॥ ੩੦੬ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਰਾਜਾ ਆਵ ਹਜੂਰ ਤੂ ਜੋ ਚਾਹੇ ਸੋ ਲੇਇ। ਕੈ ਕਛੁ ਜੁਧ ਬਿਰੁਧ ਕਰਿ ਕਰ ਸੋ ਏਕ ਨ ਦੇਉ ॥ ੧੧ ॥ ੩੦੭ ॥ ਅੜਿਲ ॥ ਰਾਵ ਕੈਹਲੂਰ ਲਿਖਾ ਹਜੂਰ ਕੋ। ਏ ਰਾਜਾ ਤੂ ਆਵ ਮੋਹਿ ਹਜੂਰ ਕੋ। ਤੂ ਊਘੇ ਤੇ ਆਵ ਯਹੈ ਬਿਧਿ ਕੀਜੀਏ। ਜੀ ਬੀਚ ਘੇਰਕੈ ਲੇਹੁ ਜੁਧ ਇਮ ਕੀਜੀਏ ॥ ੧੨ ॥ ੩੦੮ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਬੈ ਰਾਵ ਹੰਡੂਰ ਕੇ ਗਯਉ ਤਾਸਕੇ ਪਾਸ। ਜੋ ਕਛੁ ਕਹੋ ਸੁ ਕੀਜੀਐ ਕਰੀ ਯਹੈ ਅਰਦਾਸ ॥ ੧੩ ॥ ੩੦੯ ॥ ਛਪੈ ਛੰਦ ॥ ਤਬੈ ਛਾਡਿ ਕੇਹ-ਲੂਰ ਪੁਰ ਕੀਨੀ ਅਸਵਾਰੀ। ਮੁਹਰੇ ਧਰੇ ਨਿਸਾਨ ਚਲੈ ਪਖ ਰੇਤ ਸਿਗਾਰੀ। ਭਯੋ ਰਾਵ ਅਸਵਾਰ ਬਾਧਿ ਕਰਿ ਤੇਗ ਕਮਰ ਧਰ। ਲਈ ਸੁ ਬਰਛੀ ਹਾਥ ਨਾਭ ਆਗੇ ਜਮ ਧਰ ਧਰ। ਡਾਲੀ ਸੁ ਢਾਲ ਲਟਕਾਇਕੈ ਤਰਕਸ ਕਮਾਨ ਸੰਗ ਹੀ ਲੀਉ। ਲੜਨ ਚੜਿਓ ਪ੍ਰਭ ਪੁਰਖ ਸੋ ਬਰਉ ਰਾਵ ਤੇਰੋ ਹੀਓ ॥ ੧੪ ॥ ੩੧੦ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਬ ਰਾਵ ਕੈਹਲੂਰ ਕੋ ਚੜਿਓ ਸਕਲ ਦਲ ਸਾਜ। ਲੜਨ ਚਲੋ ਪ੍ਰਭ ਪੁਰਖ ਸੋ ਕੀਨੋ ਨਿਪਟ ਅਕਾਜ ॥ ੧੫ ॥ ੩੧੧ ॥ ਛਪੈ ਛੰਦ ॥ ਭਯੋ ਰਾਵ ਅਸਵਾਰ ਫਉਜ ਮੈ ਭਯੋ ਨਗਾਰਾ। ਖੇਲਨ ਚੜਿਓ ਸਿਕਾਰ ਸੰਗਿ ਲੀਏ ਲੋਗ ਅਪਾਰਾ। ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਫਉਜ ਬਨਾਇ ਸੰਗਿ ਰਾਜਾ ਸਭਿ ਲੀਨੇ। ਆਨੰਦ ਪੁਰ ਕੈ ਨਿਕਟਿ ਜਾਇ ਡੇਰਾ ਤਹ ਦੀਨੇ। ਐਸੋ ਬਿਚਾਰ ਰਾਜਾ ਕੀਉ ਬਿਦਾ ਫੌਜ ਸਭ ਕਰ ਦਈ। ਘੇਰਿਓ ਸੁ ਨਗਰ ਚਹੂ ਓਰ ਤੇ ਮਨ ਹਿ ਰਸਤਿ ਸਬ ਕਰਿ ਲਈ ॥ ੧੬ ॥ ੩੧੨ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤਾਹੀ ਸਮੇ ਲੀਨੋ ਸਿੰਘ ਬੁਲਾਇ। ਦੀਓ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਖੜਗ ਕਰ ਤਾਸਕੇ ਦੂਤਨ ਦੇਉ ਸਜਾਇ ॥ ੧੭ ॥ ੩੧੩ ॥
ਕਬਿਤੁ ॥ ਤਬ ਹੀ ਬਚਨ ਪਾਇ ਚੜਿਓ ਨਗਾਰਾ ਬਜਾਇ ਸੁਆਰ ਭਯੋ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੁਧ ਕੇ ਕਰਨ ਕੋ । ਸਿੰਘਨ ਕੋ ਸਾਥਿ ਲੀਏ ਮੁਹਰੇ ਨਿਸਾਨ ਦੀਏ ਬਾਧਿਓ ਹੈ ਖੜਗ ਸੀਸ ਦੂਤ ਕੇ ਧਰਨ ਕੋ । ਬਾਧੀ ਜਮਧਾਰ ਔਰ ਤਰਕਸ ਕਮਾਨ ਸੰਗਿ ਲੀਨੀ ਕਰ ਬਰਛੀ ਬਲ ਬੈਰੀ ਕੇ ਹਰਨ ਕੋ । ਬਾਵੇ ਕਰਿ ਢਾਲ ਲਈ ਘੋਰੇ ਅਸਵਾਰ ਭਯੋ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਬਲਿ ਸੰਗਿ ਜਾਤ ਰਾਵ ਸੋਂ ਲਰਨ ਕੋ ॥ ੧੮ ॥ ੩੧੪ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥
ਜਹਾ ਰਾਵ ਡੇਰਾ ਦੀਉ ਤਹਾ ਨਗਾਰਾ ਦੀਨ । ਸੁਨਤ ਸਰਵਨ ਧੁਨਿ ਤਾਸਕੀ ਬਹੁਤ ਸੋਚ ਮਨਿ ਕੀਨ ॥ ੧੯ ॥ ੩੧੫ ॥
ਕਬਿਤ ॥ ਪੂਛਕੈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੋ ਬਿਚਾਰ ਕੀਓ ਰਾਜਾ ਤਬ ਕਹੋ ਬਾਤ ਜੀਵਹੂਕੀ ਕੈਸੇ ਜੁਧ ਕੀਜੀਐ । ਕਰੋ ਰਤਵਾਹਿ ਜਾਇ ਲੜੋ ਸਨਮੁਖ ਧਾਇ ਐਸੋ ਹੈ ਬਿਚਾਰ ਕੈ ਸੁ ਸੁਲਾਹ ਕਰਿ ਲੀਜੀਐ । ਤਬ ਹੀ ਰਿਸਾਇ ਕੈ ਸੁਨਾਇ ਕਹਿਓ ਮੰਤ੍ਰੀ ਨੇ ਕਉਨ ਦਬਕ ਉਨ ਗਾਢਿਏ ਸੁਲਾਹ ਦੀਜੀਐ । ਕੀਜੈ ਅਬ ਹੁਕਮੁ ਮੋਹ ਮਨ ਮੈ ਆਨੋ ਨ ਕੋਇ ਆਏ ਹੋ ਧਾਇ ਜਾਇ ਜੁਧ ਕਿਉ ਨ ਕੀਜੀਐ ॥ ੨੦ ॥ ੩੧੬ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਓ ਤਵਰਾਇ ਕੋ ਕਰਉ ਬੀਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮ । ਲਰਨ ਭਿਰਨ ਸਾਕੇ ਕਰਨ ਏ ਰਾਜਨ ਕੇ ਕਾਮ ॥ ੨੧ ॥ ੩੧੭ ॥ ਸਵੈਯਾ॥
ਰਾਵ ਸੋ ਪੂਛ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੜਿਓ ਨ ਟਰਿਓ ਅਹਿਵਾਨ ਕਰੀ ਦੁਰਤਾਈ । ਸੰਗਿ ਸਪਾਹ ਸੁਮਾਰ ਨਹੀ ਕਛੁ ਵਾਰ ਨ ਪਾਰ ਗਨੀ ਨਹੀ ਜਾਈ । ਏਕ ਸੁ ਏਕ ਬਲੀ ਜੁ ਚਲੇ ਤਬ ਸਉਹੇ ਹੀ ਆਨਿ ਦਈ ਦਿਖਲਾਈ । ਮੋਰਚੇ ਬਾਧਿ ਕੇ ਠਾਢੇ ਭਏ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਈ ਸੂਰਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਜੁ ਬਧਾਈ ॥ ੨੨ ॥ ੩੧੮ ॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਏਕ ਠਾਵ ਜਬ ਜੁਗਨੀ ਭਈ ਇਕਠੀ ਆਨ ।
ਬਾਜਤ ਰਾਗਨ ਰਾਗ ਸਬ ਕਰਤ ਸੂਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ॥ ੨੩ ॥
੩੧੯ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਬਾਜਤ ਭੇਰ ਕਰਨਾਇ ਸੁਰਨਾਇ
ਨਗਾਰੇ ਕੀ ਚੋਟ ਸੁਨਾਇ ਦਈ ਹੈ । ਬਾਜਤ ਰਾਗ ਛਹੋ ਅਰ
ਤੀਸ ਗਈ ਸੁਧ ਕਾਇਰ ਕੋ ਨ ਰਹੀ ਹੈ । ਝੂਮਤ ਸੂਰ ਸੁਨੇ
ਧੁਨਿ ਮਾਰੂ ਕੀ ਮਾਰ ਹੀ ਮਾਰਿ ਬਿਚਾਰ ਲਈ ਹੈ । ਦੋਨੋ
ਅਨੀ ਗਡ ਬਡ ਭਈ ਤਹ ਤੀਰ ਤੁਫੰਗ ਕੀ ਮਾਰ ਭਈ ਹੈ ॥
੨੪ ॥ ੩੨੦ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਾਰਿ ਬੰਦੂਕ ਕੀ ਪਾਛੇ
ਤੀਰ ਕਮਾਨ । ਫਿਰ ਪਾਛੇ ਸਮਸੇਰ ਲੈ ਕਰਤ ਸੂਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ॥
੨੫ ॥ ੩੨੧ ॥ ਛਪੈ ਛੰਦ ॥ ਲਰਤ ਏਕ ਸੌ ਏਕ ਏਕ ਸੋ
ਏਕ ਨਿਹਾਰੈ । ਕਰਤ ਸੂਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਕਹਾ ਕਬਿ ਕਾਬਿ
ਬੀਚਾਰੇ । ਦਿਵਤਨ ਧਰਿਓ ਧਿਆਨ ਹੋਤ ਕਹੁ ਜੁਧ ਸਰਸ
ਅਤਿ । ਵੇ ਚੜ ਚਲੇ ਬਿਬਾਨ ਆਇ ਰੀਝੰਤ ਦੇਖਿ ਗਤਿ ।
ਜੋਗਨ ਸੁ ਆਨ ਊਪਰ ਖਰੀ ਆਜ ਪਤ੍ਰ ਕੇਹੂ ਭਰੇ । ਜੋਧਾ
ਸੁ ਜੀਤਿਓ ਜੁਧ ਮੈ ਪ੍ਰਬਲ ਖਾਲਸਾਈ ਲਰੈ ॥ ੨੬॥੩੨੨॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਪਰਤਾਪ ਤੇ ਲਰਤ ਖਾਲਸਾ ਸੋਇ ।
ਸੂਰਾ ਸਬ ਤਿਹੂ ਲੋਕ ਮੈ ਤਿਹ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕੋਇ ॥ ੨੭ ॥
੩੨੩ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੀ ਮਨਾਇ ਜੀਅ ਧਰ ਕੋਪ
ਪਰੈ ਧਾਇ ਕਰੈ ਲੋਗ ਹਾਇ ਹਾਇ ਐਸੀ ਬਿਧਿ ਕਰ
ਹੀ । ਮਾਰੇ ਸਮਸੇਰਨ ਕੇ ਲੋਥਨਿ ਪੈ ਲੋਥਿ
ਡਾਰੀ ਤੀਰਨ ਕੇ ਮਾਰੇ ਕਹੁ ਧੀਰਜ ਨ ਧਰ ਹੀ ।
ਮਾਰੇ ਬੰਦੂਕਨ ਕੇ ਦੀਨੇ ਅਸਵਾਰ ਡਾਰ ਨੇਜਨ ਕੇ ਮਾਰੇ ਨਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਧਰਨੀ ਪਰ ਧਰ ਹੀ । ਮਾਰੇ ਜਮ ਧਾਰਨ ਕੇ ਜੀਵਨ ਕੇ ਨਾਹਿ ਮੂਲ ਬਾਧੇ ਹਥਿਆਰ ਪਾਚ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਲਰ ਹੀ ॥ ੨੮ ॥ ੩੨੪ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਚਲਤ ਤੀਰ ਬੰਦੂਕ ਤਹ ਨੇਜਾ ਸਰਸ ਅਪਾਰ । ਬਗਤਿ ਬਹੁਤ ਤਰਵਾਰ ਜਹ ਚਮਕੰਤ ਹੈ ਜਮ ਧਾਰ ॥ ੨੯ ॥ ੩੨੫ ॥ ਛਪੈ ਛੰਦ ॥ ਤਬੈ ਗਹੀ ਤਰਵਾਰ ਫਉਜ ਮੈ ਪਰਤ ਧਾਇ ਕਰਿ । ਕਰਤ ਏਕ ਸੋ ਦੋਇ ਦੋਇ ਹੋਇ ਪਰਤ ਧਰਤ ਪਰ । ਚਲਤ ਰਕਤ ਦਰੀਆਉ ਗਿਰਤ ਜੂਝੰਤ ਸੂਰ ਤਹ । ਦਿਵਸ ਰੈਨਿ ਹੋਇ ਗਈ ਪਉਨ ਹੁਇ ਰਹੀ ਮੰਦ ਜਹ । ਮਹਾਂ ਜੁਧ ਭਾਰੀ ਭਯੋ ਖਬਰ ਤੀਨ ਲੋਕਨ ਭਈ । ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸੁਤ ਇਵ ਲਰਤ ਰਾਜਨ ਕੀ ਸੁਧਿ ਬੁਧਿ ਗਈ ॥ ੩੦ ॥ ੩੨੬ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਰਾਜਨ ਕੀ ਸੁਧਿ ਬੁਧਿ ਗਈ ਭਯੋ ਜੁਧ ਜਬ ਜੋਰ । ਲਰਤ ਸਿੰਘ ਰਣਜੀਤ ਤਹ ਫਉਜ ਦਈ ਸਬ ਮੋਰ ॥ ੩੧ ॥ ੩੨੭ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ਏਕ ਲਰੇ ਇਕ ਭਾਜਿ ਲੁਕਾਨੇ । ਇਕ ਕਾਇਰ ਦੇਖਿ ਬਹੁਤ ਡਰ ਪਾਨੇ । ਇਕ ਘਾਇਲ ਹੂਏ ਗਏ ਬਿਹਾਲ । ਇਕ ਉਘਰੇ ਸੀਸ ਫਿਰੇ ਬਿਕਰਾਲ ॥ ੩੨ ॥ ੩੨੮ ॥ ਇਕ ਸਨਮੁਖ ਹੁਇ ਜੁਧ ਮਚਾਵੈ । ਇਕ ਭਾਜੇ ਫਿਰ ਨਿਕਟਿ ਨ ਆਵੈ । ਇਕ ਪਿਆਸੇ ਪਾਨੀ ਬਿਨੁ ਮਰਈ । ਇਕ ਦੇਖੇ ਤੇਗ ਧੀਰ ਨਹੀ ਧਰ ਹੀ ॥ ੩੩ ॥ ੩੨੯ ॥ ਅਧਕ ਅਧੀਰ ਸਸਤ੍ਰ ਤਜਿ ਡਾਰੇ । ਗਿਰ ਗਿਰ ਪਰੇ ਪਖਰੀਆ ਸਾਰੇ । ਏਕ ਸੂਰ ਸਨਮੁਖ ਹੁਇ ਲਰਈ । ਵੇ ਮਰਨੇ ਤੇ ਬਿਲਮ ਨ ਕਰਈ ॥ ੩੪ ॥ ੩੩੦ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਲਰਤ ਸੂਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਮ ਮਹਾ ਨਿਡਰ ਮਨ ਸੋਇ । ਤਾ ਸਮਾਨ ਤਿਹੂ ਲੋਕ ਮੈ ਬਿਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਲਾਗਨੀਐ ਕੋਇ ॥ ੩੫ ॥ ੩੩੧ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਗਾਜਤ ਸੂਰ ਮਹਾ ਰਨਮੈ ਘਨਮੈ ਚਮਕੈ ਬਿਜਰੀ ਘਨ ਨਾਵੈ । ਤਰਨ ਮੈ ਜਿਮ ਚੰਦ ਦਿਪੈ ਨ ਛਪੈ ਰਣਜੀਤ ਮਹਾ ਰਨ ਪਾਵੈ । ਭਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕੀਓ ਜੁ ਤਬੈ ਨਿਸ ਭਾਜਤ ਹੈ ਤਿਹ ਨੇੜੇ ਨ ਆਵੈ । ਮਾਨੋ ਪ੍ਰਕਾਮ ਕੀਓ ਜੁ ਤਬੈ ਸੈ ਬਾਜ ਸੁ ਯੋਹਿ ਦਲ ਰਾਜਨਕੇ ਬਿਚ ਲਾਵੈ॥ ੩੬ ॥ ੩੩੨ ॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਕੇਤਨ ਦਿਨ ਇਹ ਭਾਂਤ ਕਰਿ ਭਯੋ ਜੁਧ ਸੰਗ੍ਰਾਮ । ਪ੍ਰਬਲ ਭਯੋ ਤਹ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜਨ ਮਾਨੀ ਆਨ ॥ ੩੭ ॥ ੩੩੩ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਤਬ ਉਪਾਵ ਰਾਜੇ ਇਮ ਕੀਨਾ । ਮੰਤ੍ਰੀ ਸੋ ਬਿਚਾਰ ਕਰਿ ਲੀਨਾ । ਇਹੀ ਭਾਂਤ ਠਾਵ ਕਰ ਆਵੈ । ਅਉਰ ਕਛੂ ਨਹੀ ਹੋਤ ਉਪਾਵੈ ॥ ੩੮ ॥ ੩੩੪ ॥ ਏਕ ਆਨ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਦੀਜੈ । ਤਬੈ ਠਾਵ ਅਪਨੀ ਕਰਿ ਲੀਜੈ । ਗਊ ਬਾਧਿ ਰਾਵ ਤਹ ਗਯੋ । ਛਾਡੋ ਗਾਵ ਭਾਤ ਇਹ ਕਹਿਯੋ ॥ ੩੯ ॥ ੩੩੫ ॥ ਸ੍ਰਵਨ ਸੁਨਤ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾਤੇ । ਛਾਡੀ ਠਉਰ ਕਰੀ ਯਹ ਬਾਤੇ । ਪੁਰ 'ਨਿਰਮੋਹ ਕੀਨੋ ਬਿਸ੍ਰਾਮ । ਭੇਜੀ ਫਉਜ ਹਨਨ ਕੋ ਗ੍ਰਾਮਾ ॥ ੪੦ ॥ ੩੩੬ ॥ ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਅਨੰਦ ਪੁਰਕਾ ਜੋ ਪਹਲਾ ਹੋਆ ਰਾਜੇ ਸਾਥ ਅਠਵਾ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਭਮ ਸਤ ॥ ੮ ॥ ਆਗੇ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਨਿਰਮੋਹ ਕਾ ਚਲਿਆ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨਿਰਮੋਹ ਮੈ ਆਨ ਕੀਓ ਬਿਸ੍ਰਾਮ । ਚਲੀ ਫਊਜ ਕਹਲੂਰ ਕੋ ਲੂਟਿ ਲੇਹੁ ਸਭਿ ਗ੍ਰਾਮ ॥ ੧ ॥ ੩੩੭ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕੀ ਫਉਜ ਚਢੀ ਅਰਿ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਘੇਰਿ ਲੀਏ ਸਬ ਗਾਵ ਗੁਜਾਰਾ । ਦੇਖਿ ਨਿਹਾਰ ਮਹਾ ਬਿਸੁਮਾਰ ਪਹਾਰੀਐ ਕੇਤੇ ਹੀ ਮਾਰੇ ਅਪਾਰਾ । ਲੋਥਨ ਪੈ ਤਹ ਲੋਥ ਪਰੀ ਅਰੁ ਜੋਗਨਿ ਆਨਕੈ ਪਤ੍ਰ ਪਸਾਰਾ। ਜੂਝਤ ਸਾਹਿਬ ਚੰਦ ਤਹਾ ਜਹ ਜੋਰ ਪਰੀ ਰਨ ਮਾਹਿ ਪੁਕਾਰਾ॥ ੨ ॥ ੩੩੮ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਲੀਏ ਪਤ੍ਰ ਜੋਗਨਿ ਅਰੀ ਗਿਧ ਬਹੁਤ ਮੰਡਲਾਤ। ਲਰਤ ਸੂਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਮਹਿ ਮਹਾ ਨਿਡਰ ਹੁਇ ਜਾਤ ॥ ੩ ॥ ੩੩੯ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਮਾਰ ਹੀ ਮਾਰਿ ਪੁਕਾਰ ਤਹੈ ਤਹਾ ਜੂਝਤ ਸੂਰ ਮਹਾ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ। ਜੋਧਨ ਸੌ ਤਹ ਜੋਧ ਅਰੇ ਨ ਟਰੇ ਨ ਡਰੇ ਸੁਖਰੇ ਹੀ ਲਰਾਤੇ। ਜੂਝਤ ਸੂਰ ਗਿਰੈ ਧਰ ਪੈ ਸੁ ਪਰੈ ਰਨਮੈ ਜੁ ਮਹਾ ਹੀ ਸੁਹਾਤੇ। ਕਾਇਰ ਏਕ ਭਜੇ ਮੁਖ ਮੋਰਿਕੈ ਛੋਡਿ ਚਲੇ ਰਨ ਹੀ ਡਰ ਪਾਤੇ ॥ ੪ ॥ ੪੪੦ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਲਰਤ ਜੋਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਮੈ ਟਾਰਿਓ ਨਾਹਿ ਟਰੰਤ । ਏਕ ਮਾਰਿ ਦੁਇ ਦੁਇ ਕਰਤ ਦੁਇ ਹੁਇ ਧਰਤ ਪਰੰਤ ॥ ੫ ॥ ੩੪੧ ॥ ਸਵੈਯਾ। ਜੋਰ ਲਰੈ ਤਹ ਖਾਲਸਾ ਆਛੈ ਹੂ ਮਦਤ ਸਾਹਿਬ ਚੰਦ ਕੀ ਜਾਈ। ਏਕ ਸੋ ਏਕ ਮਹਾ ਬਲੀ ਸੂਰ ਲਰੇ ਰਨ ਮੈ ਜੁ ਕਰੈ ਹਥਿ ਆਈ। ਮਾਰਿ ਲਈ ਤਹਾ ਫੌਜ ਕਿਤੀ ਜੁ ਰਹੀ ਸੁ ਅਤੀ ਜੁ ਦਈ ਬਿਚ ਲਾਈ। ਜੀਤ ਭਈ ਤਹਾ ਖਾਲਸੇ ਕੀ ਅਰੁ ਸਾਹਿਬ ਚੰਦ ਕੀ ਲੋਥ ਉਠਾਈ ॥ ੬ ॥ ੩੪੨॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਲੀਏ ਲੋਥ ਨਿਰਮੋਹ ਮੈ ਆਨਿ ਦੀਓ ਤਿਹ ਦਾਗ। ਪ੍ਰਾਨ ਦੀਏ ਹੁਇ ਖਾਲਸਾ ਪੂਰਨ ਤਾਕੇ ਭਾਗ ॥ ੭ ॥ ੩੪੩ ॥ ਸਵੈਯਾ॥ ਕੇਤੇ ਹੀ ਗਾਵ ਅਪਾਰ ਨਿਹਾਰਕੇ ਮਾਰਿ ਲਏ ਜਬੈ ਖਾਲਸਾ ਧਾਯੋ। ਰਾਜਨ ਸੋਚ ਕੀਓ ਮਨ ਮੈ ਅਬ ਜੋਰ ਹੀ ਖਾਲਸੇ ਧੂਮ ਉਠਾਯੋ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗਾਵਨ ਕੇ ਨਰ ਭਾਜਿ ਗਏ ਸੁ ਬਸੈ ਬਨ ਮੈ ਨ ਰਹੈ
ਠਹਰਾਯੋ। ਐਸੋ ਉਪਾਵ ਕੋਈ ਕਰੀਐ ਯਹ ਠਉਰ ਰਹੈ
ਨਹੀ ਲੇਤ ਛਿਨਾਯੋ॥ ੮ ॥ ੩੪੪ ॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਤਬੈ ਰਾਵ
ਕਹਲੂਰ ਕੇ ਕੀਨੋ ਏਕ ਉਪਾਉ । ਬਿਦਾ ਕੀਓ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੋ
ਅਬੈ ਤੁਰਕ ਪੈ ਜਾਉ॥ ੯ ॥ ੩੪੫ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਜਾਇ
ਕਹੀ ਸੁਲਤਾਨ ਹੀ ਸੌ ਹਮਸੋ ਇਨ ਜੋਰਨਿ ਜੋਰਿ ਕਰੀ ਹੈ।
ਮਾਰਿ ਲੀਏ ਤਿਹ ਗਾਵ ਸਬੈ ਜੁ ਅਬੈ ਕੈਹਲੂਰ ਪੈ ਚੋਟ ਧਰੀ
ਹੈ। ਜਾਨੀਨ ਜਾਤਿ ਕਰੈਗੋ ਕਹਾ ਸੁ ਯਹੈ ਬਿਧਿ ਜਾਨਿਕੈ
ਸਿਸਟਿ ਡਰੀ ਹੈ। ਕੀਜੈ ਅਬੈ ਉਪਰਾਲੋ ਹਮਾਰਾ ਸੁ ਕਿਉ
ਨ ਕਰੋ ਤੁਮਹੂ ਜੁ ਸਰੀ ਹੈ ॥ ੧੦ ॥ ੩੪੬ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥
ਆਨਿ ਤੁਰਕ ਕੇ ਕਰਿ ਦਈ ਰਾਜਾ ਕੀ ਅਰਦਾਸ। ਤੁਰਕ
ਕਹਿਓ ਇਕ ਔਰ ਸੌ ਜਾਹੁ ਤਾਸ ਕੇ ਪਾਸਿ ॥ ੧੧ ॥੩੪੭ ॥
ਸਵੈਯਾ ॥ ਤਉ ਸੁਲਤਾਨ ਕਹਿਓ ਇਕ ਔਰ ਸੌ ਜਾਹੁ ਅਬੈ
ਇਹਕੇ ਸੰਗ ਭਾਈ । ਸੀਰੰਦ ਹੀ ਵਾਲੇ ਕੋ ਸੰਗਿ ਲੀਏ
ਮਿਲਿਕੈ ਸਬ ਜਾਹੁ ਕਰੌ ਜੁ ਚਢਾਈ । ਜਉ ਮਿਲਿ ਹੈ
ਤੁ ਮਿਲਾਵਹੁ ਆਨ ਜੁ ਨਾਹ ਮਿਲੈ ਤੁ ਕਰੋ ਹਥਿਆਈ ।
ਐਸੇ ਬਿਚਾਰਿਕੈ ਫਉਜੈ ਦਈ ਮਿਲਕੈ ਜੁ ਸਬੈ ਸਿਰਹੰਦਿ ਮੈ
ਆਈ ॥ ੧੨ ॥ ੩੪੮ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸੀਰੰਦ ਮੈ ਸਿਰਦਾਰ
ਇਕ ਰਹਤ ਤੁਰਕ ਕੋ ਸੋਇ। ਸੰਗਿ ਫਉਜ ਕੇਤੀ ਲਈ
ਚੜਿਓ ਨਿਡਰ ਮਨ ਸੋਇ ॥ ੧੩ ॥ ੩੪੯ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥
ਏ ਕਉਤਕ ਤਹ ਮਡਿ ਰਹੇ ਕਰਤ ਤਾਸ ਬੀਚਾਰ। ਨਗਰ
ਨਗਰ ਕੀ ਸੰਗਤੇ ਆ ਪਹੁਚੀ ਦਰਬਾਰ ॥ ੧੪ ॥ ੩੫੦ ॥
ਰਾਖੇ ਤਬੈ ਹਜੂਰ ਪ੍ਰਭ ਕਰ ਚਾਕਰ ਦਰਬਾਰ। ਮੁਜਰੇ ਲੀਨੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਨਨਕੇ ਪਹਿਰਾਏ ਹਥਿਆਰ ॥ ੧੫ ॥ ੩੫੧ ॥ ਅੜਿਲ ॥ ਮਹਾਂ ਕਾਤਕੀ ਜਾਨ ਕਿ ਦਰਸਨ ਕੋ ਆਏ । ਨਿਰਮਲ ਭਏ ਸ਼ਰੀਰ ਕਿ ਦਰਸਨ ਜਬ ਭਏ । ਰਾਖੇ ਸਬੈ ਹਜੂਰ ਕਿ ਪ੍ਰਭ ਪੂਰਨ ਧਨੀ । ਜੀ।ਜੋ ਵਹੁ ਕਰੈ ਸੁ ਹੋਇ ਕਰੀ ਤਾਕੀ ਬਨੀ ॥ ੧੬ ॥ ੩੫੨ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਰਚਨਾ ਸਬ ਕਰਤਾਰ ਕੀ ਜੋ ਵਹੁ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ । ਰਹੈ ਜੁ ਸਿਖ ਹਜੂਰ ਮੈ ਤਿਹ ਸਮਾਨ ਨਹੀ ਕੋਇ ॥ ੧੭ ॥ ੩੫੩ ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਪੂਰਨ ਸਾਮਾਕਰੀ ਰਚਹੁ ਜੁਧ ਮਹ ਮੰਤ । ਸੋ ਸਮਰਥ ਕਾਰਨ ਕਰਨ ਭ੍ਰਮਤ ਮੂੜ ਬਹੁ ਜੰਤ ॥ ੧੮ ॥ ੩੫੪ ॥ ਤੋਟਕ ਛੰਦ ॥ ਲੀਏ ਸੰਗਿ ਸਮਾਨਨ ਔਰ ਪਠਾਨਨ ਕੋਪ ਚੜਿਓ ਸਿਰਹੰਦ ਕੋ ਸੂਬਾ । ਤਿਉ ਉਤ ਤੇ ਕੈਹਲੂਰ ਕੋ ਰਾਵ ਚੜਿਓ ਲੀਏ ਸੰਗਿ ਮਹਾ ਦਲ ਦੂਜਾ । ਐਸੇ ਹੀ ਗੂਜਰ ਅਉਰ ਗਵਾਰ ॥ ਆਏ ਜੁ ਕਿਤੇ ਤਿਹ ਵਾਰਨ ਪਾਰੇ । ਯੋ ਉਮਡੇ ਚਹੂ ਓਰ ਅਟਾ ਮਾਨੋ ਘੇਰਤ ਭਾਨ ਕੋ ਆਨ ਘਟਾ ਰੇ ॥ ੧੯ ॥ ੩੫੫ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਚਹੂ ਓਰ ਘੇਰਾ ਪਰਿਓ ਜਿਉ ਤਾਰਨ ਮੈ ਚੰਦ । ਤਿਹ ਸਮਾਨਿ ਛਬ ਤਬ ਧਰੀ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ॥ ੨੦॥ ੩੫੬ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਜੈਸਾ ਨਗੀਨਾ ਅੰਗੂਠੀ ਮੈ ਹੋਤ ਸੁ ਹੋਤ ਹੈ ਚੰਦ ਜੁ ਤਾਰ ਇਨ ਮਾਹੀ।ਜੋ ਘਨਮੈ ਬਿਜਰੀ ਚਮਕੈ ਦਮਕੈ ਤਹਾ ਖਾਲਸਾ ਫੌਜਨ ਮਾਹੀ । ਸਿੰਘ ਇਕੈ ਅਰੁ ਲਛ ਪਸੂ ਸਬ ਭਾਜਤ ਦੇਖਤ ਹੀ ਬਨ ਮਾਹੀ । ਐਸੇ ਮਨੋ ਤਹਾ ਖਾਲਸਾ ਸਿੰਘ ਹੈ ਔਰ ਨਹੀ ਸਮਤਾ ਜਗ ਮਾਹੀ ॥ ੨੧ ॥ ੩੫੭ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਲਗੇ ਮੋਰਚੇ ਤੁਰਕ ਕੇ ਉਪਰਿ ਚਢੀ ਕਮਾਨ ॥ ਇਤ ਸਨਮੁਖਿ ਭਯੋ ਖਾਲਸਾ ਹੋਤ ਬੀਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ॥ ੨੨ ॥ ੩੫੮॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਵੈਯਾ॥ ਤੋਪ ਛੁਟੈ ਗਰਜੈ ਘਨ ਜੋ ਲਰਜੈ ਹੀਅਰਾ ਸੁ ਮਹਾਂਰਜੈ ਭੁਇ ਮਾਹੀ। ਐਸੇ ਮਨੋਜ ਚਲੈ ਭਵ ਚਾਲ ਹਲੈ ਬਸੁਧਾ ਸਮ ਤਾਸ ਕੀ ਆਹੀ। ਦਾਮਨਿ ਜਿਯੋ ਚਮਕੈ ਤਿਹ ਠਓਰ ਸੁ ਲਾਗਤ ਜਾਮ ਗਹੀ ਸੁ ਤਹਾਹੀ। ਸੇਤ ਮਨੋ ਬਰਖੈ ਘਨਤੇ ਤਹਾ ਗੋਲਾ ਚਲੈ ਸਮਤਾਸੁਅਸਾਹੀ॥ ੨੩ ॥ ੩੫੯॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਜਿਹ ਜਨਕੇ ਗੋਲਾ ਲਗੇ ਟਹਤ ਜੀਵ ਸੋਈ ਠਉਰ। ਮਨ ਕੀ ਮਨ ਹੀ ਮੈ ਰਹਤ ਕਹਤ ਬਚਨ ਨਹੀ ਅਉਰ॥ ੨੪॥ ੩੬੦॥ ਘਨ ਉਮਡਿਓ ਚਹੂ ਓਰ ਤੇ ਮਹਾ ਪ੍ਰਬਲ ਬਿਸਥਾਰ। ਤਿਉ ਦਲ ਸਤ੍ਰਨ ਕੋ ਅਯੋ ਨਾਹਨ ਪਰਤ ਸੁਮਾਰ॥ ੨੫॥ ੩੬੧॥ ਸਵੈਯਾ॥ ਸਿਆਮ ਘਟਾ ਉਮਡੈ ਚਹੁ ਓਰ ਤੇ ਯਉ ਉਮਡੇ ਦਲ ਦੂਤਕੇ ਆਹੀ। ਦਾਮਨ ਜੋ ਦਮਕੇ ਤਰਵਾਰ ਲੀਏ ਕਰਵਾਰ ਫਿਰਾਵਤ ਤਾਹੀ। ਸੂਰ ਕੀ ਸੁਆਬੀ ਤੇ ਧਾਰ ਪਰੈ ਘਨਮੈ ਮਾਨੋ ਤਾਸ ਕਮਾਨ ਕੀ ਨਿਆਹੀ। ਛੂਟਤ ਤੀਰ ਮਨੋ ਰਨ ਮਧਿ ਜੁ ਸਾਵਨ ਕੀ ਬਰਖਾ ਬਰਖਾਹੀ॥ ੨੬॥ ੩੬੨॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਚਲਤ ਤੀਰ ਗੰਭੀਰ ਜਹ ਅਰਜਨ ਤਾਸ ਸਮਾਨ। ਜਿਹ ਉਰ ਲਾਗਤ ਜਾਤ ਬਿਧਿ ਛੁਟਕ ਜਾਤ ਤਿਹ ਪ੍ਰਾਨ॥ ੨੭॥ ੩੬੩॥ ਸਵੈਯਾ॥ ਘਾਇਲ ਘੂਮਤ ਹੈ ਰਨਮੈ ਜੁ ਲਰੈ ਕਰਿ ਜੋਰਿ ਕੀਓ ਘਨ ਸਾਰਾ। ਝੂਮਤ ਸੂਰ ਗਿਰੇ ਧਰਿ ਪੈ ਜੁ ਪਰਿਉ ਰਨ ਜੋਰ ਮਹਾ ਬਿਕਰਾਰਾ। ਸ੍ਰੋਨ ਚਲਿਓ ਤਿਨਕੇ ਤਨ ਤੇ ਜੁ ਧਰੀ ਛਬਯੋ ਕਰ ਲੋਥ ਕਨਾਰਾ। ਜੋ ਘਨ ਤੇ ਬਰਖਾ ਬਰਖੈ ਜੁ ਚਲਿਓ ਪਰਵਾਹ ਰਕਤ੍ਰ ਕੋ ਧਾਰਾ॥੨੮॥ ੩੬੪॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋਹਠਾ ॥ ਸਕਲ ਸਮਾਜ ਬਿਸਾਰ ਜੂਝ ਸੂਰ ਧਰ ਪੈ ਪਰਤ ।
ਚਲਤ ਰਕਤ ਪਰਵਾਹ ਇਕ ਘਾਇਲ ਰਨ ਮੈ ਫਿਰਤ ॥
੨੯ ॥ ੩੬੫ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਖੇਲਤ ਸੂਰ ਮਹਾ ਰਨਮੈ ਬਨਮੈ
ਮਾਨੋ ਸਿਆਮ ਜੀਫਾਗ ਮਚਾਇਓ । ਦਉਰਤ ਸੂਰਲੀਏ
ਕਰਮੈ ਪਿਚ ਕਾਰਨ ਜੋ ਸੁ ਬੰਦੂਕ ਚਲਾਇਓ । ਸ੍ਰੋਨਤ ਧਾਰਿ
ਚਲੀ ਤਿਨਕੇ ਤਨ ਤੇ ਮਾਨਹੁ ਲਾਲ ਗੁਲਾਲ ਲਗਾਇਓ ॥
ਬਾਗੇ ਬਨੇ ਤਿਨਕੇ ਤਨ ਲਾਲ ਮਨੋ ਰੰਗ ਰੇਜ ਰੰਗੇ ਰੰਗ
ਲਿਆਇਓ ॥ ੩੦ ॥ ੩੬੬ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਨ ਝਾਰੀ
ਕਰ ਸੂਰਮਾ ਸ੍ਰੋਨ ਰੰਗ ਭਰ ਲੀਨ । ਛਿਰਕ ਛਿਰਕ ਫਿਰ
ਫਿਰ ਲਰਤ ਫਾਗਨ ਕੀ ਰੁਤ ਕੀਨ ॥ ੩੧ ॥ ੩੬੭ ॥
ਸਵੈਯਾ ॥ ਜੋਧਨ ਜੁਧ ਰਚਿਓ ਰਨਮੈ ਬਨਮੈ ਮਾਨੋ ਸਿਆਮ
ਜੀ ਰਾਸ ਮਚਾਏ । ਬਾਜੇ ਬਜੇ ਰਨਮੈ ਜੁ ਵੇਈ ਅਰ ਨਾਚਤ
ਗਿਧ ਸਰੋਜ ਸੁਨਾਏ । ਝੂਮਤ ਸੂਰ ਮਹਾ ਰਨ ਮੈ ਮਾਨੋ ਦੇਖਤ
ਰਾਸ ਉਨੀਦੇ ਸੇ ਆਏ । ਲਾਲ ਨਿਹਾਲੀ ਕੀ ਸੇਜ ਕੀਏ
ਧਰ ਸੋਵਤ ਸੂਰ ਪਲੰਗ ਬਿਛਾਏ ॥ ੩੨ ॥ ੩੬੮ ॥ਦੋਹਰਾ॥
ਬਸੁਧਾ ਸਮ ਕੀਨੋ ਪਲੰਗ ਰਕਤ ਨਿਹਾਲੀ ਡਾਰ । ਮਹਾ
ਉਨੀਦੇ ਰੈਨਕੇ ਸੋਵਤ ਪਾਇ ਪਸਾਰ ॥ ੩੩ ॥ ੩੬੯ ॥
ਸਵੈਯਾ ॥ ਖੇਲਤ ਸੂਰ ਮਹਮਤ ਮਹਾ ਬਲਵੰਤ ਮਹਾ ਰਨ
ਪਾਇਓ । ਸ੍ਰੋਨ ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਵਾਹ ਚਲਿਓ ਤਹ ਜੋਗਨ ਪਤ੍ਰ ਸਪੂਰ
ਭਰਾਇਓ।ਏਕ ਸੌ ਏਕ ਮਹਾ ਬਲੀ ਸੂਰ ਗਿਰੇ ਧਰ ਪੈ ਸੁ ਏਹੈ
ਛਬ ਛਾਇਓ । ਪੌਨ ਪ੍ਰਵਾਹ ਚਲੈ ਜੁ ਤਹਾ ਧਰਤੇ ਜੁ
ਉਖਾਰਕੈ ਰੂਖ ਗਿਰਾਇਓ ॥ ੩੪ ॥ ੩੭੦ ॥ ਦੋਹਰਾ॥
ਮਹਾ ਪ੍ਰਬਲ ਰਨ ਤਹ ਪਰਿਓ ਸਹਿਨ ਸਕਤਿ ਭੂਅ ਭਾਰ ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਤ੍ਰ ਪੂਰ ਜੋਗਨਿ ਚਲਤ ਸ੍ਰੋਨਤ ਕੀ ਤਹਾ ਧਾਰਿ ॥ ੩੫ ॥
੩੭੧ ॥ ਸਾਤਿ ਪਹਰ ਲੌ ਰਨ ਪਰਿਓ ਮਹਾ ਪ੍ਰਬਲ ਇਕ
ਸਾਰ । ਹਟੀ ਫੌਜ ਤੁਰਕਾਨ ਕੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀਓ ਬਿਚਾਰ ॥
੩੬ ॥ ੩੭੨ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਛੋਡਿ ਦੀਓ ਤਬ ਥਾਨਨਿਰ ਮੋਹ
ਕੋ ਪਾਰ ਭਏ ਜਬ ਸਾਇਰ ਤੀਰਾ । ਏਕ ਸੋ ਏਕ ਮਹਾ ਬਲੀ
ਸੂਰ ਪਰੀ ਚਲ ਚਾਲ ਰਹਿਓ ਨਹੀ ਧੀਰਾ । ਕੋਪ ਚੜੇ ਜੁ
ਪਠਾਨ ਵੇਈ ਫਿਰਿ ਜੁਧ ਮਚਿਓ ਦਰੀਆਉਕੇ ਨੀਰਾ ॥
ਜੂਝਤ ਸੂਰ ਮਹਾ ਮਹਮਤ ਨ ਚਿੰਤ ਭਏ ਤਜਿ ਦੇਹ ਸਰੀਰਾ ॥
੩੭ ॥ ੩੭੩ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਵਾ ਪਹਿਰ ਲੌ ਰਨ ਪਰਿਓ
ਮਹਾ ਪ੍ਰਬਲ ਇਕ ਸਾਰ । ਬਹੁਤ ਸੂਰੰ ਜੂਝੇ ਤਹਾ ਤਬ ਯਹ
ਕੀਓ ਬਿਚਾਰ ॥ ੩੮ ॥ ੩੭੪ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਪੁਰਖ
ਕੀ ਸਰਨ ਗਹੁਰੇ ਮਨਾ ਆਨ ਔ ਸਰਬ ਨਾ ਦਾਵ ਤੇਰੋ ।
ਖੇਲ ਕੀਨੋ ਧਨੀ ਭਰਮ ਭੂਲੀ ਘਨੀ ਨਾਹਿ ਰਾਖਿਓ ਮਾਨ
ਕਿਉ ਹੂ ਕੇਰੋ । ਜੀਵ ਅਰੁ ਜੰਤ ਭਰਮਾਇ ਦੀਨੇ ਸਕਲ ਸਬੈ
ਸੰਸਾਰ ਨਿੰਦਾ ਸੁਹੇਰੋ । ਕੀਉ ਸਬ ਜਾਨਿ ਪ੍ਰਮਾਨ ਏਤਾ ਕਹੋ
ਰਾਖੀਏ ਸਰਨਿ ਪ੍ਰਭ ਜੀਵ ਤੇਰੋ ॥ ੩੯ ॥ ੩੭੫ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥
ਰਾਖ ਲੀਏ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤਬੈ ਐਸੋ ਕੀਓ ਬਿਚਾਰ । ਦੀਏ ਫੇਰ
ਦੂਲ ਤੁਰਕ ਕੇ ਮਹਾ ਪ੍ਰਬਲ ਬਲਧਾਰ ॥ ੪੦ ॥ ੩੭੬ ॥
ਸਵੈਯਾ ॥ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮਹਾ ਬਲ ਧਾਰ ਬਿਦਾਰ ਦਏ
ਦਲ ਤੁਰਕਨ ਕੇਰੇ । ਐਸੀ ਭਈ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਰਚਨਾ ਸਭਿ
ਭਾਜਿ ਗਏ ਫਿਰਿ ਆਇ ਨ ਨੇਰੇ । ਰਾਵ ਬਿਸਾਲੀ ਕੋ ਆਨਿ
ਮਿਲਿਉ ਕਰਿ ਜੋਰਿ ਕਹਿਓ ਹਮ ਸੇਵਕ ਤੇਰੇ । ਕੀਨੀ ਮਯਾ
ਤਿਹ ਠਉਰ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁ ਕੀਏ ਤਿਹ ਠਾਵ ਤਿਹੀ ਪੁਰ ਡੇਰੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

੪੧ ॥ ੩੭੭ ॥ ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਜੁਧ ਨਿਰਮੋਹ ਕਾ ਨਾਵਾ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਨਮ ਸਤੁ ਸੁਭਮ ਸਤੁ ॥ ੯ ॥ ਆਗੇ ਦਸਵਾ ਧਿਆਉ ਚਲਿਆ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਸਰਬ ਖਾਲਸੇ ਠਾਵ ਤਿਹ ਉਤਰ ਕੀਓ ਬਿਸਰਾਮ । ਬਹੁਰ ਫੌਜ ਕੈਹਲੂਰ ਕੀ ਭਈ ਮੁਹਬਲ ਆਨ ॥ ੧ ॥ ੩੭੮ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਫੇਰਿ ਮਚਿਓ ਅਤਿ ਜੁਧ ਤਹਾ ਸੁ ਜਹਾ ਕਰ ਮੈ ਗਹਿ ਵਾਰਿ ਫਿਰਾਏ । ਏਕ ਸੋ ਏਕ ਮਹਾ ਮਹਿਮਤ ਭਿਰੇ ਬਲਵੰਤ ਸੁ ਯੋ ਗਜ ਗਾਏ । ਛੂਟਤ ਹੈ ਚਰਖੀ ਜੁ ਤਹਾ ਸੁ ਤੁਫੰਗ ਚਲੈ ਗਢ ਨੇਜਾ ਬਨਾਏ । ਸਾਹ ਸੋਦੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਹੈ ਬੈਠਿ ਝਰੋਖੇ ਗਇੰਦ ਲੜਾਏ ॥ ੨ ॥ ੩੭੯ ॥ ਦੋਰਰਾ ॥ ਦਉਰ ਦਉਰ ਜੋਧਾ ਅਰਤ ਮਾਨਹੁ ਲਰਤ ਗਇੰਦ । ਚਲਤ ਚਾਲ ਧਰਨੀ ਹਲਤ ਬਜਤ ਸਾਰ ਕਿਲਕੰਤ ॥ ੩ ॥ ੩੮੦ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਬਾਜਤ ਸਾਰ ਸੋ ਸਾਰ ਤਹਾ ਚਮਕੈ ਚਿਨਗੀ ਸਮ ਤਾਰਨ ਜੈਸੀ । ਐਸੀ ਬਨੀ ਰੁਤਿ ਸਾਵਨ ਕੀ ਪਟ ਬੀਜਨ ਜੋਤਿ ਅਨੂਪ ਰਤੈਸੀ । ਇਉ ਉਪਜੈ ਝੁਨਕਾਰ ਤਹਾ ਮਾਨੋ ਸੈਲ ਪੈ ਬਾਜਤ ਹੈ ਚਮਕੈਸੀ । ਮਾਨੋ ਮਹਾ ਘਨ ਮੈ ਚਮਕੈ ਦਮਕੈ ਤਰਵਾਰ ਮਹਾ ਬਿਜਲੈਸੀ ॥ ੪ ॥ ੩੮੧ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਛੁਟਤ ਮਹਾ ਬੰਦੂਕ ਤਹ ਚਲਤ ਤੀਰ ਕਿਲਕੰਤ । ਮਾਨੋ ਰਵ ਕੀ ਜੋਤਿ ਮੈ ਪ੍ਰਬਲ ਮੇਹ ਬਰਖੰਤਾ ॥ ੫ ॥ ੩੮੨ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਚਾਰਿਹੀ ਓਰਨ ਤੇ ਉਮਡਿਓ ਜੁ ਲਰੇ ਤਹ ਖਾਲਸੇ ਐਸੋ ਕੀਓ ਹੈ । ਦਾਸਨ ਜੋ ਕਰ ਮੈ ਗਹਿ ਵਾਰ ਸਬੈ ਦਲ ਮਾਰਿ ਬਿਦਾਰਿ ਦੀਓ ਹੈ । ਮਾਰਿ ਧਰੀ ਅਰਿ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੀਰਨ ਕੀ ਜੁ ਕੀਏ ਚਲਿਨੀ ਜਿਮ ਧੀਰ ਟਰਿਓ ਹੈ। ਭਾਜ ਗਏ ਕਹਿਲੂਰ ਕੇ ਪੂਰ ਕਰੂਰ ਭਏ ਸੁ ਗਰਰੂ ਕੀਓ ਹੈ॥ ੬ ॥ ੩੯੩ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਭਾਜੀ ਫੌਜ ਕੈਹਲੂਰ ਕੀ ਹੁਇ ਕਰਿ ਸਕਲ ਅਧੀਰ। ਮਾਨੋ ਗੁਨਤੇ ਛੂਟਕ ਕੈ ਭਜਿਓ ਜਾਤਿ ਹੈ ਤੀਰ ॥ ੭ ॥ ੩੯੪ ॥ ਜੋ ਜੋ ਨਰ ਗਰਬਤ ਭਏ ਦੀਨੇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇ। ਜੋ ਜਨ ਸਿਮਰਤ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਿ ਉਇ ਲੀਨੇ ਲੜਿ ਲਾਇ ॥ ੮ ॥ ੩੯੮ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਕੀਓ ਹੈ ਪ੍ਰਕਾਸ ਜੋਤਿ ਚਮਕਤ ਹੈ ਚਹੂ ਓਰ ਦੀਸੈ ਰਵ ਚੰਦ ਹੂ ਮੈ ਤੇਰੀ ਸਬ ਜੋਤਿ ਹੈ। ਜੇਤੇ ਹੈ ਜੀਵ ਜੰਤ ਕਰਨਹਾਰ ਤੁਹੀ ਹੈ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਸਰਬ ਹੀ ਮੈ ਆਪਿ ਓਤਪੋਤ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਜਾਕੀ ਅਨੂਪ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਰੂਪ ਚਰਨ ਕਵਲ ਨਿਰਖੇ ਤੇ ਜਨ ਕੀ ਗਤਿ ਹੋਤ ਹੈ। ਬਿਨਸੇ ਹੈ ਸਬੈ ਪਾਪ ਨਿਸ ਦਿਨ ਪ੍ਰਭ ਏਕ ਜਾਪ ਚਹੂ ਓਰ ਆਪ ਆਪ ਆਪ ਹੀ ਦਿਸੋਤ ਹੈ ॥ ੯ ॥ ੩੯੭ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਐਸੋ ਸਮਰਥ ਨਾਮੁ ਹੈ ਤਾ ਸਮ ਅਵਰ ਨ ਕੋਇ। ਜੀਵਨ ਮੈ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਜਿਤ ਦੇਖੌਤਿਤ ਸੋਇ ॥ ੧੦ ॥ ੩੯੮ ॥ ਠਾਵ ਬਿਸਾਲੀ ਮੈ ਕੀਏ ਕੇਤਕ ਦਿਨ ਬਿਸਰਾਮ। ਖੇਲਨ ਚੜੇ ਸਿਕਾਰ ਕੋ ਫੇਰਿ ਕੀਓ ਸੂੰਜਾਮੁ ॥ ੧੧ ॥ ੩੯੯ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਨਾਵ ਕੋ ਸਿਕਾਰ ਕਹਾ ਕੁਦਰਤ ਕੇ ਕਰਨਹਾਰ ਜੁਧ ਕੋ ਭਏ ਸੁਆਰ ਨਉਬਤ ਬਜਾਇਕੈ। ਵੇ ਜੋ ਕਲਮੋਟ ਮੋ ਗਰੂਰ ਲੋਗ ਰਹਤੇ ਥੇ ਘੇਰਾ ਥਾ ਸਿਖਨ ਕੋ ਤਬ ਮਾਰਗ ਮੈ ਆਇਕੈ। ਰਹੇ ਥੇ ਪਿਛਾਰੀ ਮੈ ਕੇਤੇ ਹੀ ਸਿਖ ਤਹਾ ਜੁਧ ਭਯੋ ਤਿਨ ਹੀ ਸੋ ਲੀਏ ਦੋਇ ਮਾਰਿਕੈ। ਕਹਾ ਥਾ ਹਜੂਰ ਜਾਇ ਸਿਖਾਨੇ ਖਾਂਵਿੰਦ ਜੀ ਸੋ ਘੇਰੀ ਕਲ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੋਟਿ ਧਾਇ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਾਇਕੈ ॥ ੧੨ ॥ ੩੯੦ ॥ ਦੋਹਰਾ॥
ਤਬੈ ਖਾਲਸੇ ਆਇਕੈ ਘੇਰ ਲਈ ਕਲ ਮੋਟਿ । ਦਹੂ ਓਰ ਤੇ ਪ੍ਰਬਲ ਹੀ ਭਈ ਬੰਦੂਕਨ ਚੋਟ ॥ ੧੩ ॥ ੩੯੧ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਜੋ ਉਮਡਿਓ ਦਲ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕੋ ਵਾਰਨ ਪਾਰ ਸੁਮਾਰ ਨ ਪਾਇਓ । ਘੇਰਿ ਲੀਓ ਕਲਮੋਟ ਕੋ ਕੋਟ ਭਈ ਜਬ ਚੋਟਿ ਤੁਫੰਗ ਚਲਾਇਓ । ਮਾਰਿ ਕਰੀ ਤਿਨਕੋ ਅਤਿ ਹੀ ਜੁ† ਕਰੂਰ ਭਜੇ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਬਿਸਰਾਇਓ । ਸਾਂਗ ਕਹੀ ਸਿਰ ਵਾਰ ਕਹੀ ਕਰਵਾਰ ਕਹੀ ਜੁ ਭਏ ਬਿਕਲਾਇਓ ॥ ੧੪ ॥ ੩੯੩ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਬਿਆਕੁਲ ਹੋ ਗ੍ਰਿਹ ਤੇ ਭਜੇ ਸਬ ਤਨ ਭਯੋ ਅਧੀਰ। ਸੁਧ ਨ ਪਰੀ ਕਛੁ ਜੁਧ ਕੀ ਥਰਹਰ ਕਰਤ ਸਰੀਰ ॥ ੧੫ ॥ ੩੯੪ ॥ ਤਉ ਨਿਸਾਨ ਗੁਰਦੇਵ ਕੇ ਚਢੇ ਕੋਟਿ ਪਰਿ ਜਾਇ । ਨਉਬਤਿ ਬਾਜੀ ਫਤੇ ਕੀ ਦੀਨੇ ਦੂਤ ਭਗਾਇ ॥ ੧੬ ॥ ੩੯੫ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਮਿਲਿਕੈ ਕਲਮੋਟਿ ਕੇ ਲੋਗ ਸਬੈ ਫਿਰਿ ਜੁਧ ਕੋ ਆਨ ਭਏ ਇਕ ਠੌਰੈ । ਮਾਨੋ ਅੰਧੇਰੀ ਚਲੀ ਉਡਿਕੈ ਤਿਨਕੇ ਪਗ ਤੇ ਬਸੁਧਾ ਪਰ ਦਉਰੈ । ਐਸੀ ਹੀ ਸਾਜਿ ਚੜ੍ਹੇ ਤਬ ਹੀ ਦਲ ਦੇਖਤ ਮੂਸ ਭਏ ਨਿਰਭੌਰੈ । ਐਸੇ ਅਜਾਨ ਮਹਾ ਅਗਿਆਨ ਸੁ ਜਾਨਤ ਹੈ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਕਛੁ ਔਰੈ ॥ ੧੭ ॥੩੯੬॥ ਦੋਹਾਰਾ ॥ ਮਿਲਿਕੈ ਸਭ ਕਲਮੋਟੀਅਨ ਗਹਿ ਗਾਢੇ ਮਨਿ ਧੀਰ । ਤਿਲੇ ਆਨ ਕਲਮੋਟ ਕੇ ਬਹੁਤ ਚਲਾਇ ਤੀਰ ॥ ੧੮ ॥ ੩੯੭ ॥ ਸਾਹਿਬ ਸਿਉ ਕੇਤਨ ਕਹਿਓ ਦਲ ਆਏ ਹੈ ਫੇਰਿ । ਬਚਨ ਕੀਓ ਕਾਰਨ ਕਰਨ ਹੋਵਨ ਦੇਹੁ ਸਵੇਰਿ ॥ ੧੯ ॥ ੩੯੮ ॥ ਸਗਲ ਰੈਨ ਇਹ ਭਾਂਤ ਕਰਿ ਚਲੇ ਸੁ

---

†ਪਾਠਾਂਤ੍ਰ— ਭਜੇ ਗਿਰਤੇ ਸਭ ਹੀ ਬਿਸਰਾਯੋ ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੀਰ ਅਪਾਰ । ਕਿਸ ਹੀ ਕੇ ਲਾਗਿਓ ਨਹੀ ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਕਰਤਾਰ ॥ ੨੦ ॥ ੩੯੯ ॥ ਨਿਸ ਬੀਤੀ ਇਹ ਭਾਤ ਕਰਿ ਰਵਿ ਕੀਨੋ ਪ੍ਰਗਾਸ । ਬਿਦਾ ਕੀਓ ਤਾਹੀ ਸਮੈ ਪ੍ਰੇਮ ਖਾਲਸਾ ਖਾਸ ॥ ੨੧ ॥ ੪੦੦ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਦਉਰ ਪਰਿਓ ਦਲ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕੋ ਬਾਜ ਚਲਿਓ ਚਿਰੀਆਨ ਪੈ ਧਾਯੋ । ਐਸੇ ਕੁਰੰਗ ਪੈ ਸਿੰਘ ਚਲਿਓ ਤਹਾ ਖਾਲਸਾ ਸਿੰਘ ਮਹਾ ਪ੍ਰਬ-ਲਾਯੋ । ਦੇਖਤ ਹੀ ਤਿਹ ਕੀ ਛਬਿ ਮੂੜ ਮਹਾ ਭੈ ਮਾਨ ਮਹਾ ਭਇ ਖਾਇਓ । ਭਾਜਿ ਗਏ ਰਨ ਮੈ ਨ ਰਹੇ ਮਾਨੋ ਤੀਰ ਚਲਿਓ ਗੁਨਤੇ ਛੁਟਕਾਯੋ ॥ ੨੨ ॥ ੪੦੧ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਛੋਡ ਖੇਤ ਕਲਮੋਟ ਕੋ ਭਜੇ ਮੂੜ ਅਗਿਆਨ । ਫਤੇ ਭਈ ਪ੍ਰਭ ਪੁਰਖ ਕੀ ਰਾਜਨ ਮਾਨੀ ਆਨ ॥ ੨੩ ॥ ੪੦੨ ॥ ਰਾਜਾ ਗੜ ਕੈਹਲੂਰ ਕੋ ਮਿਲੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੋ ਆਨ । ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਰਨੀ ਗਹੀ ਚੂਕਿਓ ਮਨਿ ਅਭਿਮਾਨ ॥ ੨੫ ॥ ੪੦੩ ॥ ਪ੍ਰਬਲ ਭਯੋ ਤਹਾ ਖਾਲਸਾ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਬਲਿ ਜਾਨ । ਬਹੁਰ ਬਿਸਾਲੀ ਆਇਓ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਸੁਜਾਨ ॥ ੨੬ ॥੪੦੪॥ ਸਬ ਕਉਤਕ ਆਪੇ ਕੀਏ ਆਪੇ ਕੀਓ ਉਝਾਰ । ਫਿਰਿ ਅਨੰਦ ਗੜ ਬਾਧਿਓ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਕਰਿ ਬਿਸਥਾਰ ॥ ੨੭ ॥ ੪੦੫ ॥ ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਜੁਧ ਬਿਸਾਲੀ ਕਲਮੋਟ ਕੀ ਫਤੇ ਦਸਵਾ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਨਮ ॥ ੧੦ ॥ ਅਗੇ ਗਿਆਰਵਾ ਚਲਿਆ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਫੇਰ ਬਸਿਓ ਆਨੰਦ ਗੜ ਰਾਜਨ ਮਾਨੀ ਆਨ ।
ਬੈਸਾਲੀ ਤੇ ਕੂਚ ਕਰਿ ਬਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਹਥਾਨ ॥ ੧ ॥ ੪੦੬ ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦਰਸਨ ਕਰੈ ਨਿਤ ਖਾਲਸਾ ਖੁਸੀ ਹੋਤ ਨਿਤ ਨੀਤ। ਸੇਵਾ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਕਰੈ ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਕਰਿ ਪ੍ਰੀਤ ॥ ੨ ॥ ੪੦੭॥ ਨਗਰ ਨਗਰ ਤੇ ਖਾਲਸਾ ਆਵਤ ਹੈ ਤਿਹ ਠਉਰ। ਦਰਸ ਕਰਤ ਪ੍ਰਭ ਪੁਰਖ ਕੋ ਭਰਮ ਰਹਤ ਨਹੀ ਅਉਰ ॥ ੩ ॥ ੪੦੮ ॥ ਨਿਕਟਿ ਗਾਵ ਜੇਤੇ ਬਸੈ ਲੁਏ ਖਾਲਸੇ ਜੀਤ। ਕੇਤਕ ਦਿਨ ਅਰ ਦੁਇ ਬਰਸ ਇਹਿ ਬਿਧਿ ਭਏ ਬਤੀਤ ॥ ੪॥੪੦੯॥ ਚੌਪਈ॥ ਤਬੈ ਖਾਲਸਾ ਐਸੀ ਕਰੈ। ਹੁਇ ਅਸੁਵਾਰ ਗਾਵਨ ਪੈ ਚਰੈ। ਜੋ ਆਗੇ ਤੇ ਮਿਲਨੇ ਆਵੈ। ਬਸਤ ਰਹੈ ਕਛੁ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਵੈ ॥ ੫ ॥ ੪੧੦ ॥ ਕਰੈ ਬਿਲੰਮ ਭੇਟ ਨਹੀ ਦੇਈ। ਤਾਕੋ ਲੂਟ ਖਾਲਸਾ ਲੇਈ। ਇਹ ਬਿਧਿ ਚਰਚਾ ਭਈ ਅਪਾਰਾ। ਤਬ ਰਾਜਨ ਮਨ ਮਾਹਿ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ੬ ॥ ੪੧੧ ॥ ਹਮਰੋ ਰਾਜ ਅਕਾਰਥ ਗਯੋ। ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਜ ਚਹੂ ਦਿਸ ਭਯੋ। ਤਵ ਬਿਚਾਰ ਰਾਜਨ ਮਨ ਆਇਓ। ਠਉਰ ਠਉਰ ਤੇ ਲੋਗ ਬੁਲਾਯੋ ॥ ੭ ॥ ੪੧੨ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਬ ਰਾਜਨ ਯਹ ਬਿਧਿ ਕਰੀ ਸੈਨਾ ਲਈ ਬੁਲਾਇ। ਸਕਲ ਸੰਗ ਦਲ ਜੋਰਿਕੈ ਨਿਕਟਿ ਪਹੂਚੇ ਆਇ ॥ ੮ ॥ ੪੧੩ ॥ ਫੇਰਿ ਲਿਖਾ ਰਾਜਨ ਕੀਓ ਸੁਨਹੁ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ। ਅਬ ਛਾਡੋ ਆਨੰਦ ਗੜ੍ਹ ਭਲੀ ਬਾਤ ਹੈ ਆਜੁ ॥ ੯ ॥ ੪੧੪ ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਬਾਕ ਐਸੋ ਭਯੋ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਭਏ ਤਿਆਰ। ਠਉਰ ਠਉਰ ਧਰਿ ਮੋਰਚੇ ਹੋਨ ਲਗੀ ਤਿਹ ਮਾਰ ॥ ੧੦ ॥ ੪੧੫ ॥ ਮਿਲਿ ਰਾਜਨ ਐਸੋ ਕੀਓ ਬਾਟਿ ਲਈ ਸਬ ਠਉਰ। ਚਹੂ ਓਰ ਤੇ ਆਵਹੀ ਫੌਜਾ ਦਉਰਾ ਦਉਰ ॥ ੧੧ ॥ ੪੧੬ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਤੋਪ ਛੁਟੇ ਗਰਜੈ ਘਨ ਜੋ ਲਰਜੈ ਹੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਰਾ ਮਾਨੋ ਬਿਜ ਕੜਕੈ । ਠਉਰ ਰਹੇ ਜਿਹਕੇ ਉਰ ਲਾਗਤ ਹੋਤ ਹੈ ਛਾਤੀ ਕੈ ਪਾਟ ਪੜਕੈ । ਯਾ ਬਿਧ ਸੋ ਤਹਿ ਗੋਲਾ ਚਲੈ ਟਿਕਹੈ ਨਹੀ ਸੂਰਮਾ ਤਾਹੀਕੈ ਧਕੈ । ਰਾਜਨ ਕੇ ਅਵਸਾਨ ਗਏ ਜਬ ਆਨੰਦ ਕੋਟਿ ਤੇ ਤੋਪ ਛੁੜਕੈ ॥ ੧੨ ॥ ੪੧੭ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜਿਹ ਜਨਕੇ ਗੋਲਾ ਲਗੇ ਰਹੇ ਜੀਵ ਸੋਈ ਠਉਰ । ਮਨ ਕੀ ਮਨ ਹੀ ਮੈ ਰਹਤ ਕਹਤ ਬਚਨ ਨਹੀ ਅਉਰ ॥ ੧੩ ॥ ੪੧੮ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਕਹਿ ਕੋ ਕਹਿ ਬਾਨ ਛੁਟੇ ਕਹਿ ਕਾਹਕ ਐਸੇ ਅਵਾਜ ਕਰੈ ਰਨ ਮੈ । ਤਹਾ ਡਾਰ ਸੁਆਰ ਪਛਾਰਤ ਘੋਰਨ ਮਾਰਤ ਠਉਰ ਨਹੀ ਪਨ ਮੈ । ਤਿਹ ਭਾਂਤ ਯਹੈ ਕਰ ਡਾਰਤ ਹੈ ਮਨੋ ਦਾਧੀ ਸੀ ਚੋਬ ਖਰੀ ਬਨ ਮੈ । ਗਿਰਹੈ ਪਰਹੈ ਕਰਹੈ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਸੁ ਕੇਤਕ ਮਾਰ ਲਏ ਛਿਨ ਮੈ ॥ ੧੪ ॥ ੪੧੯ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤੋਪ ਬਾਨ ਗੋਲੀ ਚਲੈ ਛੂਟਤ ਤੀਰ ਅਪਾਰ । ਸਾਵਨ ਜੇਭਾਰੀ ਭਰਨਿ ਇਵ ਬਰਸੈ ਨਿਤਸਾਰ ॥ ੧੫ ॥ ੪੨੦ ॥ ਚੜੈ ਸਿੰਘ ਦਲ ਸਾਜਿਕੈ ਪਰੈ ਫਉਜ ਮੈ ਧਾਇ । ਤਹਾ ਮਾਰਿ ਇਹ ਬਿਧਿ ਕਰੀ ਰਾਜੇ ਦੀਏ ਉਠਾਇ ॥ ੧੬ ॥ ੪੨੧ ॥ ਬਹੁਤ ਰਾਵ ਮਾਰੇ ਤਹਾ ਜੋਧਾ ਬਡੇ ਅਪਾਰ । ਮਿਲਿ ਰਾਜੇ ਮਸਲਤ ਕਰੀ ਕਿਆ ਕਰੀਐ ਕਰਤਾਰ ॥ ੧੭ ॥ ੪੨੨ ॥ ਸਿੰਘ ਬਹੁਤ ਇਹ ਬਿਧਿ ਕਰਤਿ ਤਿਹ ਸਮਾਨ ਕਹੀ ਨਾਹਿ । ਬਡੇ ਸੂਰਮਾ ਅਤਿ ਬਲੀ ਮਾਰਿ ਲੀਏ ਰਨ ਮਾਹਿ ॥ ੧੮ ॥ ੪੨੩ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਰਾਜੇ ਭਾਜਿ ਤੁਰਕ ਪੈ ਆਏ । ਸਬ ਤੁਰਕਨ ਕੋ ਭੇਦ ਬਤਾਏ । ਅਬ ਹਮਰੋ ਉਪਰਾਲੋ ਕੀਜੈ । ਅਨੰਦ ਗੜ ਹਮਕੋ ਲੈ ਦੀਜੈ ॥ ੧੯ ॥ ੪੨੪ ॥ ਤੁਰਕ ਸਭੈ ਮਿਲਿਕੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਉਠਿ ਧਾਏ। ਸਾਮਾਕਰੀ ਬੇਗ ਹੀ ਆਏ। ਬਹੁਤ ਮੁਗਲ ਅਰ ਘਨੇ ਪਠਾਨ। ਚੜ੍ਹੇ ਸਾਜ ਦਲ ਚਾਬੇ ਪਾਨ॥ ੨੦॥ ੪੨੫॥ ਗੂਜਰ ਰੰਘੜ ਬਹੁਤ ਅਪਾਰ। ਬਡੇ ਬਡੇ ਜੋਧਾ ਅਸਵਾਰ। ਸੀਰਿੰਦ ਵਾਲੇ ਹੈ ਹਮ ਰਾਹੀ। ਗੜ੍ਹ ਲਾਹੌਰ ਤੇ ਫਉਜ ਮੰਗਾਈ॥ ੨੧॥ ੪੨੬॥ ਦੋਹਰਾ ਬਹੁਤ ਫਉਜ ਕਰਿ ਏਕਠੀ ਜੰਮੂ ਸੰਗ ਮਿਲਾਇ। ਸਬ ਰਾਜਾ ਦਲ ਜੋਰਿਕੈ ਫੇਰ ਪਹੂਚੇ ਆਇ॥ ੨੨॥ ੪੨੭॥ ਖਬਰ ਸੁਨੀ ਕਾਰਨ ਕਰਨ ਫੇਰ ਕੀਓ ਫੁਰਮਾਨ। ਠਉਰ ਠਉਰ ਧਰ ਮੋਰਚੇ ਬੈਠਿ ਰਹੇ ਤਿਹ ਥਾਨ॥ ੨੩॥ ੪੨੮॥ ਤੀਰ ਬਾਨ ਗੋਲੀ ਚਲੀ ਬਰਖੈ ਧੂਆ ਧਾਰ। ਤਿਹ ਪਾਛੇ ਮਿਲ ਸੂਰਮੇ ਕਰ ਨ ਗਹੀ ਤਰਵਾਰ॥ ੨੪॥ ੪੨੯॥ ਸਵੈਯਾ॥ ਭਭਕੇ ਸਿੰਘ ਜਬ ਜਾਇ ਰਨਮੈ ਪਰੈ ਕੀਉ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਇਹ ਭਾਤ ਪੂਰਾ। ਬਜੈ ਸਾਰ ਸੋਸਾਰ ਤਰਵਾਰ ਚਮਕੈ ਘਨੀ ਮਿਲਿਤ ਦੋਨੋ ਅਨੀ ਬਜਤ ਤੂਰਾ। ਛੁਟਤ ਹੈ ਤੀਰ ਤਹਾ ਧੀਰ ਕਿਸ ਹੀ ਰਹੈ ਲਗੈ ਜਿਹ ਜਾਇ ਛਾਡੈ ਸਰੀਰਾ। ਕਰੈ ਮਾਰ ਹੀ ਮਾਰ ਚਹੂ ਓਰ ਤੇ ਧਾਇਕੈ ਲਰਤ ਤਿਹ ਠਉਰ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਸੂਰਾ॥ ੨੫॥ ੪੩੦॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਏਕ ਸੂਰ ਸਨਮੁਖ ਲਰੈ ਕਰਤ ਬੀਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮ। ਏਕ ਭਾਜਿ ਪਾਛੈ ਭਿਰੈ ਤਿਨ ਤੇ ਹੋਤ ਨ ਕਾਮ॥ ੨੬॥ ੪੩੧॥ ਚੋਪਈ॥ ਸੂਰ ਸਬੈ ਐਸੀ ਬਿਧਿ ਕਰ ਹੀ। ਧਾਇ ਧਾਇ ਫਉਜਨ ਮੈ ਪਰ ਹੀ। ਭਿਰੇ ਸੂਰਮਾ ਬਹੁਤ ਅਪਾਰਾ। ਕਰਤ ਮਾਰ ਕੇਤੇ ਹਥਿਆਰਾ॥ ੨੭॥ ੪੩੨॥ ਐਸੀ ਮਾਰ ਭਈ ਤਿਹ ਥਾਨੇ। ਬਾਪਹਿ ਨਾਹਿ ਪੂਤ ਪਹਚਾਨੇ। ਬਹੁਤ ਸੂਰ ਜੂਝੇ ਧਰਿ ਪਰ ਹੀ। ਇਕ ਘਾਇਲ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੈ ਪਾਛੈ ਪਰ ਹੀ ॥ ੨੮ ॥ ੪੩੩ ॥ ਏਕ ਸੂਰ ਸਨਮੁਖਿ ਉਠਿ ਧਾਵੈ । ਵੈ ਮਰਨੇ ਤੇ ਬਿਲਮ ਨ ਲਾਵੈ । ਪਕਰੈ ਸਸਤ੍ਰ ਬਸਤ੍ਰ ਜੋ ਲੇਹੀ । ਧੁਬੀਆ ਜੋਅਉਰਨ ਸਿਰ ਦੇਹੀ ॥ ੨੯ ॥ ੪੩੪ ॥ ਦੋਰਰਾ ॥ ਏਕ ਭਾਜਿ ਪੀਛੇ ਫਿਰੇ ਏਕ ਘਾਇ ਬੇਹਾਲ । ਏਕ ਜੂਝ ਰਨਮੈ ਪਰੇ ਸਕਲੀ ਸਮਜ ਬਿਸਾਰ ॥ ੩੦ ॥ ੪੩੫ ॥ ਦੇਖਿ ਤਬੈ ਰਾਜਨ ਕਹਿਓ ਕਿਆ ਕਰੀਐ ਕਰਤਾਰ । ਸਿੰਘ ਬਹੁਤ ਇਹ ਬਿਧਿ ਲਰਤ ਨਾਹ ਨ ਪਰਤ ਸੁਮਾਰ ॥ ੩੧ ॥ ੪੩੬ ॥ ਛਪੈ ਛੰਦ ॥ ਲਰਤ ਸਿੰਘ ਇਹ ਭਾਤ ਫਉਜ ਮੈ ਪਰਤ ਧਾਇ ਕਰ । ਕਾਟਤ ਹੈ ਤਿਹ ਮੂਡ ਧਰਤ ਪਰ ਪਰਤ ਆਇ ਧਰ । ਇਹ ਬਿਧਿ ਕਰਿ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਸੂਰ ਰਨ ਮਾਹਿ ਮਚਾਵੈ । ਨਿਖਮ ਬਿਲਮ ਨਹੀ ਕਰੈ ਲੋਥ ਪਰ ਲੋਥ ਗਿਰਾਵੈ । ਕੀਨੇ ਪ੍ਰਹਾਰ ਇਹ ਭਾਤ ਕਰ ਦੇਖ ਰਾਵ ਪਾਛੈ ਫਿਰੇ । ਦੀਨੇ ਬਿਡਾਰ ਭਾਜੇ ਅਪਾਰ ਕੇਤੇ ਸੁਆਰ ਕਰਮੈ ਕਰੇ ॥ ੩੨ ॥ ੪੩੮ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਬਿਨੋ ਕਰੈ ਘਘਿ ਆਇਕੈ ਇਹ ਬਿਧਿ ਕਰੈ ਕਰਾਰ । ਫੇਰ ਨ ਆਵੈ ਜੁਧ ਮੈ ਜੋ ਛੁਟੈ ਇਹ ਬਾਰ ॥ ੩੩ ॥ ੪੩੯ ॥ ਤਜੈ ਗਾਵ ਕੈਹਲੂਰ ਕੇ ਬਸੈ ਅਉਰ ਦਿਸ ਜਾਇ । ਛਾਡ ਦਏ ਤਾਤੇ ਤਬੈ ਭਾਜੇ ਪੰਖ ਲਗਾਇ ॥ ੩੪ ॥ ੪੪੦ ॥ ਕੇਤਕ ਦਿਨ ਇਹ ਭਾਤ ਕਰਿ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਬਲ ਭਈ ਮਾਰ । ਤਬ ਰਾਜਨ ਮਸਲਤ ਕਰੀ ਸਕਲ ਸਭਾ ਬਿਚਾਰ ॥ ੩੫ ॥ ੪੪੧ ॥ ਤੁਰਕਨ ਰਾਜਨ ਸੋ ਕਹਿਓ ਯਾਤੇ ਭਲੀ ਨ ਅਉਰ । ਘੇਰ ਲੇਹ ਚਹੂ ਓਰ ਤੇ ਬੈਠਿ ਰਹੋ ਤਿਹ ਠਉਰ ॥ ੩੬ ॥ ੪੪੨ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਗੂਜਰ ਰੰਘੜ ਅਉਰ ਪਠਾਨ । ਰਾਜੇ ਪਰੇ ਚਹੂ ਦਿਸ ਆਨ । ਘੇਰਿ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਗਰ ਭਾਤਿ ਯਹ ਕੀਨੀ । ਮਨਹ ਰਸਤ ਸਬਹੀ ਕਰਿ ਲੀਨੀ ॥ ੩੭ ॥ ੪੪੩ ॥ ਆਵਨ ਜਾਨ ਨ ਕੋਊ ਪਾਵੈ । ਤਹਾ ਰਸਤ ਕੈਸੇ ਕਰਿ ਆਵੈ । ਕੇਤਕ ਦਿਨ ਬੀਤੇ ਬਿਧਿ ਯਾਹੀ । ਇਕ ਰੁਪੀਐ ਸੇਰੁ ਬਿਕਾਹੀ ॥ ੩੮ ॥ ੪੪੪ ॥ ਚਾਰਿ ਸਿਖ ਪਾਨੀ ਕੋ ਜਾਵੈ । ਦੋ ਜੂਝੈ ਦੋ ਪਾਨੀ ਲਿਆਵੈ । ਐਸੀ ਭਾਤਿ ਖੇਲ ਪ੍ਰਭ ਕਰੀ । ਪਿਰਥੀ ਅਨਕ ਦੇਖਕੈ ਡਰੀ॥ ੩੯ ॥ ੪੪੫ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਸੋ ਭਾਰੀ ਕਠਨ ਆਨ ਬਨੀ ਤਿਹ ਠਾਇ । ਜੋ ਕਛੁ ਅੰਦਰਿ ਸੋ ਮਿਲੈ ਸੋਈ ਸਿਖ ਸਬ ਖਾਇ ॥ ੪੦ ॥ ੪੪੬ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ਇਕ ਰੁਪੀਯੈ ਸੇਰ ਬਿਕਾਵੈ । ਸੋ ਭੀ ਢੂਢਤ ਹਾਥ ਨ ਆਵੈ । ਮਿਲਿ ਜੋ ਧਨ ਇਹ ਭਾਤ ਨਿਹਾਰਾ । ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਬਿਚਾਰ ॥ ੪੧ ॥ ੪੪੭ ॥ ਕੇਤਕ ਸਿੰਘ ਯਹੈ ਬਿਧਿ ਕਰਹੀ । ਰਾਤਿ ਸਮੈ ਫਉਜਨ ਪਰ ਪਰਹੀ । ਕਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਅੰਨ ਤਹਾ ਲੀਨਾ । ਪੋਟ ਬਾਧਿ ਕੇਤਨ ਸਿਰ ਦੀਨਾ ॥ ੪੨ ॥ ੪੪੮ ॥ ਕੇਤਕ ਕਰਤ ਜੁਧ ਤਿਹ ਠਾਈ । ਕੇਤਕ ਪੋਟ ਲੀਏ ਸਿਰ ਜਾਹੀ । ਇਹ ਬਿਧ ਅੰਨ ਬਹੁਤ ਲੈ ਆਏ । ਕੇਤਕ ਦਿਨ ਇਹ ਭਾਤਿ ਬਿਤਾਏ ॥ ੪੩ ॥ ੪੪੯ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਬ ਇਹ ਬਿਧ ਸੂਰਨ ਕਰੀ ਕੇਤਕ ਦਿਨ ਗੁਜਰਾਨ । ਖਰਚ ਖਾਤ ਪੂਰਨ ਭਏ ਫਿਰਿ ਪਹੂਚੇ ਤਿਹਥਾਨ ॥ ੪੪ ॥ ੪੫੦ ॥ ਤਬ ਰਾਜਨ ਇਹ ਬਿਧ ਕਰੀ ਧਰਿਓ ਤਹ ਅੰਨ ਘੇਰ । ਨਿਸ ਬਾਸੁਰ ਜਾਗਤ ਰਹੈ ਫਉਜ ਫਿਰੈ ਚਹੂ ਫੇਰਿ ॥ ੪੫ ॥ ੪੫੧ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ਫਿਰਤ ਫਉਜ ਤਬ ਸਿੰਘ ਨਿਹਾਰੇ । ਅਬ ਕਿਹ ਬਿਧਿ ਕੀਜੈ ਬੀਚਾਰੇ । ਨਾਹਨ ਰਾਹੁ ਕਹੋ ਕਿਤ ਜਾਵੈ ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਾਚਗ ਕਠਿਨ ਰਸਤ ਲੇ ਆਵੈ ॥ ੪੬ ॥ ੪੫੨ ॥ ਕਰੋ
ਜੁਧ ਹੋਨ ਸੋ ਹੋਈ। ਅਬ ਮੁਖ ਫੇਰ ਚਲੋਂ ਮਤੁ ਕੋਈ। ਪਰੈ
ਸਿੰਘ ਫਉਜਨ ਮੈ ਧਾਈ। ਕੀਓ ਜੁਧ ਸਬ ਦੀਏ ਉਠਾਈ।
੪੭ ॥ ੪੫੩ ॥ ਗਿਰੀ ਲੋਥ ਪੈ ਲੋਥ ਅਪਾਰਾ। ਤਬ ਰਾਜਨ
ਮਨ ਮਾਹਿ ਜਿਤਾਰਾ। ਹੋਇ ਇਕਤ੍ਰ ਸਬ ਹੀ ਉਠਿਧਾਏ।
ਚਹੂ ਓਰ ਤੇ ਸੂਰ ਰਿਸਾਏ ॥ ੪੮ ॥ ੪੫੪ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥
ਲਰਤ ਲਰਤ ਦਿਨ ਹੁਇ ਗਇਓ ਤਬ ਰਾਜਨ ਇਵ ਕੀਨ।
ਚਹੂ ਓਰ ਦਲ ਸਾਜਕੈ ਘੇਰਿ ਸਿੰਘ ਸਭ ਲੀਨ ॥ ੪੯ ॥
੪੫੫ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਚਹੂ ਓਰ ਦਲ ਪਰਾ ਅਪਾਰਾ। ਮਾਰਿ
ਮਾਰਿ ਕਹਿ ਉਠੇ ਪੁਕਾਰਾ। ਧਿਰ ਧਿਰ ਚੋਟ ਕਰੈ ਅਤਿ
ਭਾਰੀ। ਲਰੈ ਸਿੰਘ ਮਾਰੈ ਕਿਲਕਾਰੀ ॥ ੫੦ ॥ ੪੫੬ ॥
ਬਰਖੈ ਤੀਰ ਮੇਹ ਅਤਿ ਭਾਰਾ। ਗੋਲੀ ਲਾਗੈ ਜਾਹਿ ਦੁਸਾਰਾ।
ਲਗੈ ਤੇਗ ਤਿਹ ਤਨ ਬਿਸਰਾਵੈ। ਪਰੈ ਬਾਨ ਕਛੁ ਬਿਲਮ
ਨ ਲਾਵੈ ॥ ੫੧ ॥ ੪੫੭ ॥ ਐਸੋ ਜੁਧ ਭਯੋ ਤਿਹ ਭਾਰਾ।
ਪਰੀ ਲੋਥ ਪੈ ਲੋਥ ਅਪਾਰਾ। ਜਪੈ ਖਾਲਸਾ ਸੁਰਤਿ ਨ ਔਰ।
ਜੂਝੇ ਸਿੰਘ ਸਬੈ ਇਕ ਠਉਰ ॥ ੫੨ ॥ ੪੫੮ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥
ਤਬ ਸਿਖਨ ਮਿਲਕੈ ਕਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪੈ ਅਰਦਾਸ। ਸਿੰਘ
ਗਏ ਥੇ ਰਸਤ ਕੋ ਸਬਨ ਤਜੇ ਮਿਲ ਸਾਸ ॥ ੫੩ ॥ ੪੫੯ ॥
ਬਿਨਾ ਹੁਕਮ ਵੇ ਕਿਉ ਗਏ ਸਤਿਗੁਰ ਕਹੀ ਸੁਨਾਇ।
ਮੁਕਤਿ ਕੀਓ ਤਿਨ ਸਬਨ ਕੋ ਜੋ ਜੂਝੇ ਰਨ ਪਾਇ ॥ ੫੪ ॥
੪੬੦ ॥ ਸਦਾ ਕਮਰ ਬਾਧੇ ਰਹੈ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਅਘਾਇ।
ਜੋ ਕਛੁ ਮਿਲੈ ਹਜੂਰ ਤੇ ਤਬੈ ਸਿਖ ਕਛੁ ਖਾਇ ॥ ੫੫ ॥
੪੬੧ ॥ ਨਿਸ ਬਾਸੁਰ ਜਾਗਤ ਰਹੈ ਫਿਰਤ ਰਹੈ ਚਹੂ ਓਰ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਹਿ ਬਿਧਿ ਚਉਕੀ ਦੇਤ ਹੈ ਮਤਿ ਚੜਿ ਆਵੈ ਚੋਰ ॥ ੫੬॥
੪੬੨ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਇਸ ਹੀ ਭਾਤਿ ਕਈ ਦਿਨ ਗਏ ।
ਨਗਰ ਲੋਗ ਠਾਢੇ ਸਭਿ ਭਏ । ਦਰਕੈ ਆਗੈ ਕਰੀ ਪੁਕਾਰਾ।
ਅੰਨਿ ਬਿਨ ਜੀਊ ਜਾਇ ਹਮਾਰਾ ॥ ੫੭ ॥ ੪੬੩ ॥ ਦੇਖਹੁ
ਯਹ ਹਵਾਲ ਅਬ ਭਯੋ । ਰਹੇ ਹਾਡ ਚਾਮਿ ਉਡਿ ਗਇਯੋ।
ਬਿਨਾ ਭੋਜਨ ਜੀਵਨ ਅਬ ਨਾਹੀ । ਸੋ ਬੀਜੈ ਹੈ ਸਾਝ
ਸਬਾਹੀ ॥ ੫੮ ॥ ੪੬੪ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਨਗਰ ਸਬੈ ਹਠਿ
ਰਹਿਓ । ਤਾਹਿ ਸਮੈ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਇਮ ਕਹਿਓ । ਕੇਤਕ ਦਿਨ
ਤੁਮ ਔਰ ਬਿਤਾਵੋ । ਫਿਰ ਮਨ ਇਛੇ ਭੋਜਨ ਖਾਵੋ ॥ ੫੯ ॥
੪੬੫ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਛਾਡੇ ਤੇ ਆਨੰਦ ਗੜ ਹੋਤ ਬੀਰ
ਸੰਗ੍ਰਾਮ । ਬਡੇ ਸਿੰਘ ਜੋਧਾ ਬਲੀ ਤੇ ਜੂਝੇ ਤਿਹਥਾਨ ॥ ੬੦ ॥
੪੬੬ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਬ ਸਿਖਨ ਐਸੇ ਕਹਿਓ ਬੁਰਾ ਹੋਤ
ਨਹੀ ਕੋਇ । ਛਾਡਿ ਚਲੋ ਆਨੰਦਗੜ ਭਲੀ ਬਾਤ ਹੈ ਸੋਇ ॥
੬੧ ॥ ੪੬੭ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕਹੀ ਸੁਨੋ ਬਿਧਿ
ਸਾਈ । ਬੁਰਾ ਹੋਤ ਤੁਮਰੇ ਸਿਰ ਭਾਈ । ਯਤੇ ਸਬਸੋ
ਤ ਉਹਦ ਲਿਖਵਾਏ । ਹੋਹੁ ਤਯਾਰ ਤਬੈ ਫੁਰਮਾਏ ॥ ੬੨ ॥
੪੬੮ ॥ ਨਗਰ ਭਯੋ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਤਯਾਰ । ਬਾਧੇ ਬੋਝ ਲੀਯੇ
ਸਿਰ ਭਾਰ । ਸਾਮਾ ਸਬਹੂੰ ਕੂਚ ਕਾ ਕੀਨੋ । ਆਪਨ ਬੋਝ ਆਪ
ਸਿਰ ਲੀਨੋ ॥ ੬੩ ॥ ੪੬੯ ॥ †ਸਾਮਾਂਸਬੈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ
ਕੀਨਾ । ਸਿਖਨ ਬਾਟ ਖਜਾਨਾ ਦੀਨਾ । ਸਬਨ ਪਾਂਚ ਹਥਿਆਰ
ਬਧਾਏ । ਸਿੰਘ ਸੂਰ ਬਨਿ ਬਨਿ ਸਭਿ ਆਏ ॥੬੪॥੪੭੦ ॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਔਰ ਵਸਤੁ ਜੇਤੀਹੁਤੀ ਦੀਨੀ ਸਬੈ ਜਲਾਇ ।

*ਕੂਚ ਕਾ ਕੀਨਾ:—ਪਾਠਾਂਤ੍ਰ ਹੈ ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਛੋਡਿ ਚਲੇ ਆਨੰਦਗੜ੍ਹ ਨਿਮਖ ਬਿਲਮ ਨਹੀ ਲਾਇ ॥੬੫॥
੪੭੧ ॥ ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਆਨੰਦਗੜ੍ਹ ਕਾ ਜੁਧ ਦੂਸਰਾ
ਗਯਾਰਵਾ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਨਮ ਸਤ ਸੁਭਮ ਸਤੁ ॥ ੧੧ ॥

ਆਗੇ ਬਾਰਵਾ ਚਲਿਆ ।

ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਕਹੋ ਧਿਆਵ ਬੀਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ।
ਜਥਾ ਸਕਤਿ ਉਪਮਾ ਕਹੋ ਜੋਧਨ ਕੇ ਪਰਕਾਮ ॥ ੧ ॥
੪੭੨ ॥ ਸਾਹੀ ਟਿਬੀ ਆਨਿਕੈ ਖੜੇ ਭਏ ਤਿਹ ਥਾਨ ।
ਰਾਜਾ ਅਰੁ ਤੁਰਕਾਨ ਸਬ ਨਿਕਟਿ ਪਹੂਚੇ ਆਨ ॥ ੨ ॥
੪੭੩ ॥ ਉਦੇ ਸਿੰਘ ਲਲਕਾਰ ਕੈ ਖੁਸੀ ਕਰੀ ਕਰਤਾਰ ।
ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਇਹ ਭਾਤ ਕਹਿ ਦੂਤਨ ਕਰੋ ਸੰਘਾਰ ॥ ੩ ॥
੪੭੪ ॥ ਉਦੇ ਸਿੰਘ ਕੋ ਛੋਰਕੇ ਚਲਿ ਆਏ ਤਿਹ ਠਉਰ ।
ਬਾਗ ਦੇਖਿ ਬੈਠੇ ਤਹਾ ਨਿਕਟਿ ਗਾਵ ਚਮਕੌਰ ॥ ੪ ॥
੪੭੫ ॥ ਖਬਰ ਸੁਨੀ ਜਿਮੀਦਾਰ ਨੇ ਮਧ ਬਸੇ ਚਮਕੌਰ ।
ਸੁਨਤ ਬਚਨ ਤਤਕਾਲ ਹ[illegible] ਆਯੋ ਉਠਿ ਦਉਰ ॥ ੫ ॥
੪੭੬ ॥ ਹਾਥ ਜੋ[illegible] ਹਓ ਬਿਨਤੀ ਸੁਨੋ ਕਰਤਾਰ
ਬਸੋ ਮਧਿ ਚਮਕੌਰ ਕੈ ਆਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਿ ॥ ੬ ॥ ੪੭੭॥
ਤਬ ਸੁਆਰ ਸਾਹਿਬ ਭਏ ਛਾਡਿ ਬਾਗ ਕੀ ਠਉਰ । ਸਿੰਘ
ਸਾਥ ਸਬਹੀ ਲੀਏ ਆਇ ਬਸੇ ਚਮਕਉਰ ॥ ੭ ॥ ੪੭੮ ॥
ਤਬ ਦੂਤਨ ਕੀਨੇ ਲਿਖੇ ਤੁਮ ਚਲਿ ਆਯੋ ਦਉਰ । ਸਿੰਘ
ਰਹੇ ਹੈਂ ਆਨਕੈ ਨਿਕਟ ਗਾਵ ਚਮਕਉਰ ॥ ੮ ॥ ੪੮੦ ॥
ਠਉਰ ਠਉਰ ਕੀਨੇ ਲਿਖੇ ਐਸੇ ਦੂਤ ਗਾਵਾਰ । ਉਦੇ ਸਿੰਘ
ਪੀਛੇ ਰਹਾ ਸੁਨਹੁ ਤਾਹਿ ਬਚਾਰ ॥ ੯ ॥ ੪੮੧ ॥ ਰਾਜਾ
ਅਰੁ ਤੁਰਕਾਨ ਸਬ ਨਿਕਟ ਪਹੂਚੇ ਆਇ । ਉਦੇ ਸਿੰਘ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਨ ਮੈ ਪਰਿਓ ਨਿਮਖ ਬਿਲਮ ਨਹੀ ਲਾਇ ॥ ੧੦ ॥
੪੯੨ ॥ ਝੂਲਨਾ ਸਵੈਯਾ॥ਦਉਰਕੈ ਧਾਇ ਜਬ ਜਾਇ ਰਨਿਮੈ
ਪਰਿਓ ਭਲੇ ਅਸਵਾਰ ਰਨਮੈ ਪਛਾਰੇ । ਗਿਰੀ ਹੈ ਲੋਥ
ਛਬਿ ਯੋ ਧਰੀ ਤਾਹਿਕੀ ਬਸਤ੍ਰ ਸੂਕੇ ਧਰੇ ਸਰ ਕਿਨਾਰੇ ।
ਸ੍ਰੋਨਕੇ ਰੰਗ ਮੈ ਲਾਲ ਹੁਇ ਭੁਇ ਪਰੇ ਮਨੋ ਰੰਗ ਰੇਜ ਰੰਗ
ਰੰਗ ਡਾਰੇ । ਪਉਨ ਪਰਵਾਹ ਇਹ ਭਾਤਿ ਭਾਰੀ ਬਹਿਓ
ਗਿਰੇ ਹੈ ਰੂਖ ਐਸੇ ਅਪਾਰੇ ॥ ੧੧ ॥ ੪੯੩ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥
ਪਹਰ ਏਕ ਲੌ ਰਨ ਪਰਿਓ ਮਹਾਂ ਪ੍ਰਬਲ ਇਕ ਸਾਰ ।
ਉਦੈ ਸਿੰਘ ਜੂਝੇ ਤਬੈ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਨ ਬਿਚਾਰ ॥ ੧੨ ॥
੩੯੪ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਕੇਤੇ ਸਿਖ ਸਾਥ ਲੈ ਲੈ ਹਥਿਆਰ ਹਾਥ
ਪਰੇ ਜਾਇ ਫਉਜਨ ਮੈ ਭਾਰੀ ਰਨ ਕਰਹੀ । ਕਿਨਹੂ
ਤਰਵਾਰ ਕਿਨਹੀ ਲੀਨੀ ਬ੍ਰਛੀ ਸੰਭਾਰਿ ਮੁਖ ਤੇ ਕਹਿ ਮਾਰਿ
ਮਾਰਿ ਧਾਇ ਧਾਇ ਪਰਹੀ । ਕੋਊ ਚਲਾਵੈ ਬਾਨ ਕਿਸ ਹੀ
ਕਰਮੈ ਕਮਾਨ ਮਾਰਤ ਹੈ ਤੀਰ ਧੀਰ ਲਗੇ ਤੇਨ ਧਰਹੀ ।
ਐਸੀ ਕਰੀ ਹੈ ਮਾਰਿ ਨਾਹਨ ਕਛੂ ਵਾਰਿ ਪਾਰਿ ਲੋਥ ਕੇ
ਕੀਏ ਪਹਾਰ ਐਸੇ ਸਿੰਘ ਲਰ ਹੀ ॥ ੧੩ ॥ ੪੯੫ ॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਪਹਰ ਏਕ ਲੌ ਏ ਲਰੇ ਸਿੰਘ ਸਬੈ ਇਕ ਸਾਰ ।
ਲਰਤ ਲਰਤ ਜੂਝੇ ਸਬੈ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਨ ਬਿਚਾਰ ॥ ੧੪ ॥
੪੯੬ ॥ ਤਾਹਿ ਸਮੈ ਦਲ ਦੇਖਿਕੈ ਹੋਇ ਰਹੈ ਹੈਰਾਨ । ਆਪ
ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਕਹਾ ਦੇਖਿ ਰਹੇ ਸਬ ਥਾਨ ॥ ੧੫ ॥ ੪੯੭॥
ਲਿਖੇ ਬਹੁਤ ਚਮਕੌਰ ਤੇ ਤਬੈ ਪਹੁਚੇ ਆਨ । ਕਰਿ ਸਾਮਾ
ਫਿਰਿ ਜੁਧ ਕੀ ਸਬ ਪਹੂਚੇ ਤਿਹਥਾਨ ॥ ੧੬ ॥ ੪੯੮ ॥
ਠਉਰ ਠਉਰ ਧਰਿ ਮੋਰਚੇ ਤਬੈ ਪਹੂਚੇ ਆਇ । ਰਚੌ ਜੁਧ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਾਹੀ ਸਮੈ ਦਈ ਪਲੀਤੀ ਲਾਇ ॥ ੧੭ ॥ ੪੮੯ ॥ ਚਹੂ ਓਰ ਸਬ ਦਲ ਖਰੇ ਬੀਚ ਸਿੰਘ ਗੋਬਿੰਦ । ਤਾਹਿ ਸਮੈ ਛਬਿ ਯੌ ਕਹੋ ਜਿਉ ਤਾਰਨ ਮੈ ਚੰਦ ॥ ੧੮ ॥ ੪੯੦ ॥ ਗਿਰਦ ਆਇ ਸਬ ਦਲ ਖਰੇ ਖੇਤ ਬਾਰ ਜਿਉ ਹੋਇ । ਤਿਹ ਸਮਾਨ ਘੇਰਾ ਪਰੇ ਚਹੁ ਦਿਸ ਰਾਹ ਨ ਕੋਇ ॥ ੧੯ ॥੪੯੧॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਮਾਨੋ ਘਟਾ ਉਮਡੀ ਚਹੂ ਓਰ ਤੇ ਯੌ ਉਮਡੇ ਦਲ ਦੂਤਕੇ ਆਈ । ਘੇਰਿ ਲਈ ਚਮਕਉਰ ਸਬੈ ਸੁ ਰਹਿਓ ਨਹੀ ਰਾਹ ਕਹੋ ਕਿਤ ਜਾਹੀ । ਚਾਰੋ ਦਿਸਾ ਦਲ ਆਨ ਪਰੇ ਤਹ ਦੇਖਤ ਸਿੰਘ ਉਠੇ ਭਭਕਾਹੀ । ਸਾਹਿਬ ਸਿਓ ਤਬ ਲੇਤ ਖੁਸੀ ਮਨਮੈ ਕਰਿ ਆਨੰਦ ਜੂਝਨ ਜਾਹੀ ॥ ੨੦ ॥ ੪੯੨ ॥ ਆਜ ਮਨਜੂਰ ਪਰੇ ਦਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਹੀ ਕੈ ਜੁ ਕਹੈ ਸਬ ਹੀ । ਕਰਿ ਮੈ ਗਹਿ ਵਾਰ ਜੁਝਾਰ ਬਡੇ ਰਨ ਮਾਹਿ ਪਰੇ ਨ ਰਹੇ ਤਬ ਹੀ । ਸਬ ਆਪਸ ਮੋ ਮਿਲਿ ਲੇਤ ਖੁਸੀ ਐਸੋ ਅਬ-ਦਾਵ ਭਯੋ ਨ ਕਬਹੀ । ਸਬ ਅੰਤ ਕੀ ਬਾਰ ਸੰਭਾਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕਰ ਹੈ ਇਵ ਸਾਰ ਲਰੈ ਜਬ ਹੀ ॥ ੨੧ ॥ ੪੯੩ ॥ ਗਰਜ ਕੈ ਸਿੰਘ ਜੋ ਜਾਇ ਰਣ ਮੈ ਪਰੇ ਕੀਉ ਹੈ ਲੋਹ ਐਸੇ ਬਤਾਏ । ਕਿਸੀ ਤਰਵਾਰ ਜਮਧਾਰ ਨੇਜਾ ਕਿਸੀ ਕਿਸੀ ਬੰਦੂਕ ਤੀਰੋ ਚਲਾਏ । ਸੂਰ ਸੰਭਾਰਿ ਹਥਿਆਰ ਪਾਚੋ ਕਰੇ ਮਾਰਿ ਹੀ ਮਾਰਿ ਜੋਧਾ ਗਿਰਾਇ।ਭਏ ਭੈ ਮਾਨ ਪੈਜਾਨਿ ਐਸੀ ਸਮੈ ਕਾਲ ਕੇ ਰੂਪ ਇਮ ਸਿੰਘ ਆਏ ॥ ੨੨ ॥ ੪੯੪ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਦਉਰਦਉਰ ਫਉਜਨ ਮੈ ਪਰਹੀ । ਸਿੰਘ ਸਬੈ ਐਸੀ ਬਿਧਿ ਕਰਹੀ । ਬਜੇ ਸਾਰ ਸੋ ਸਾਰ ਅਪਾਰਾ । ਝੜ ਝੜਾਕ ਬਾਜੈ ਝੁਨਕਾਰਾ ॥੨੩॥ ॥ ੪੯੫ ॥ ਪੜ ਪੜਾਕ ਧਰਤੀ ਪਰ ਪਰਹੀ । ਜੂਝੇ ਸੂਰ ਬਹੁਤ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਹ ਮਰਹੀ । ਇਕ ਘਾਇਲ ਹ੍ਵੈ ਗਿਰੇ ਬਿਹਾਲਾ । ਏਕਨ ਆਪ ਤੁਜੇ ਤਤਕਾਲਾ ॥ ੨੪ ॥ ੪੯੬ ॥ ਇਕਿ ਭਾਜੇ ਫਿਰਿ ਨਿਕਟਿ ਨ ਆਵੈ । ਇਕ ਸਨਮੁਖਿ ਹ੍ਵੈ ਜੁਧ ਮਚਾਵੈ । ਲਰੇ ਸਿੰਘ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਅਪਾਰੇ । ਚੜ੍ਹੀ ਖੁਮਾਰ ਭਏ ਮਤਵਾਰੇ ॥੨੫ ॥੪੯੭ ॥ ਗੋਲੀ ਲਾਗੈ ਜਾਹਿ ਗਿਹੀਨੇ । ਬਸਤ੍ਰ ਲਾਲ ਅੰਗ ਸਬ ਕੀਨੇ । ਚਹੁ ਓਰ ਚਮਕੈ ਤਰਵਾਰੀ । ਛੁਟੈ ਤੀਰ ਕਛੁ ਵਾਰ ਨ ਪਾਰੀ ॥ ੨੬ ॥ ੪੯੮ ॥ ਗੋਲੀ ਲਾਗੈ ਜਾਹਿ ਦੁਸਾ-ਰਾ । ਬਰਸੈ ਸੇਤ ਮੇਹਿ ਅਤਿ ਭਾਰਾ । ਜੂਝੈ ਸਿੰਘ ਸਬੈ ਇਕ ਸਾਰਾ । ਜਪੈ ਖਾਲਸਾ ਬਾਰੰਬਾਰਾ ॥ ੨੭ ॥ ੪੯੯ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ਤਾਹਿ ਸਮੈ ਕਾਰਨ ਕਰਨ ਲੀਨੋ*ਸਿੰਘ ਬੁਲਾਇ । ਕਹੀ ਸਿੰਘ ਰਣਜੀਤ ਸੋ ਦੂਤਨਦੇਹੁ ਸਜਾਇ ॥ ੨੮ ॥ ੫੦੦ ॥ ਬਿਨਉ ਕਰੀ ਕਰਿ ਜੋਰਿ ਕੈ ਖੁਸੀ ਕਰਉ ਕਰਤਾਰ । ਕਰਉ ਬੀਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਮੈ ਦੇਖਉ ਆਪਿ ਨਿਹਾਰਿ ॥ ੨੯ ॥ ੫੦੧ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ਭਈ ਅਸ ਵਾਜ ਅਬ ਜਾਹ*ਰਣ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੁਮ ਕਰਹੁ ਸੰ-ਗ੍ਰਾਮ ਦੂਤਨ ਸੰਘਾਰੋ । ਖੁਸੀ ਤਾਹੀ ਸਮੈ ਲਈ ਗੁਰਦੇਵ ਸੋਂ ਆਨ ਰਨ ਮਾਹਿ ਦਲਕੋ ਨਿਹਾਰੋ । ਕਰੀ ਆਵਾਜ ਅਬ ਆਉ ਅਰ ਮਾਨ ਜਿਹ ਸਕਲ ਦਲ ਦੇਖ ਦਉਰੇ ਅਪਾਰੋ । ਘੇਰਿ ਚਹੂ ਦਿਸ ਲੀਓ ਆਇ ਤੁਰਕਾਨ ਨੇ ਕਰਤ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਰਣਜੀਤ ਭਾਰੋ ॥ ੩੦ ॥ ੫੦੨ ॥ ਛਪੈ ਛੰਦ ॥ ਤਾ ਦਿਨ ਗਡਹੂ ਰਣ ਖੰਭ ਸਿੰਘ ਰਣਜੀਤ ਧਰਤ ਪਰ । ਧਰਤ ਲਰਜ ਉਠੀ ਧੂਰ ਭਾਨ ਛਿਪ ਗਯੋ ਆਪ ਘਰ । ਪਵਨ ਮੰਦ ਹੁਇ ਰਹੀ ਰੈਨਿ ਭਈ ਦਿਵਸ ਛਪਾਨੋ । ਲਰਜੇ ਸਕਲ ਅਕਾਸ

---

*ਸਾਹਿਬ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੋਪ ਛੂਟੀ ਪਰ ਮਾਨੋ ਬਜਿਓ ਨਿਸਾਨ ਤਿਹੁ ਲੋਕ ਮੈ
ਸੁਨਿ ਦੇਵਨ ਮਨ ਯਉ ਭਯੋ । ਚੜਿ ਚੜਿ ਬਿਬਾਨ ਦੇਖਨ
ਚਲੇ ਸੁ ਸੰਕਰ ਸਮੇਤਿ ਨਹੀ ਕੋ ਰਹਿਓ ॥ ੩੧ ॥ ੫੦੩ ॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਹਾ ਆਨ ਜੋਗਨਿ ਖਰੀ ਨਾਰਦ ਵਾਵੈ ਤੂਰ ।
ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਣਮੈ ਮਡਿਓ ਹੋਤ ਪਤ੍ਰ ਭਰਪੂਰਿ ॥ ੩੨ ॥
੫੦੪ ॥ ਚਹੂ ਓਰ ਦਲ ਦੇਖਿਕੈ ਕਰਮੈ ਗਹੀ ਕਮਾਨ ।
ਇਹ ਬਿਧਿ ਚਲਤ ਅਪਾਰ ਸਰ ਸਾਵਨ ਮੇਹ ਸਮਾਨ ॥੩੩॥
੩੦੫ ॥ ਜਿਹ ਸਰ ਲਾਗਤ ਜਾਇਕੈ ਰਹਤ ਨਾਹਿ ਅਰੁਮਾਨ ।
ਮਾਨਹੁ ਮੰਤਪ ਖੋਖਰੋ ਗਿਰ ਗਿਰ ਪਰਤ ਪਠਾਨ ॥ ੩੪ ॥
੫੦੬ ॥ ਛਪੈ ਛੰਦ ॥ ਕਰਮੈ ਗਹੈ ਕਮਾਨ ਜੁਧ ਕੀਨੋ
ਅਸਰਾ ਸਰ । ਜਿਹ ਉਰ ਮਾਰਤ ਤੀਰ ਫੋਰ ਬਖਤ੍ਰ ਸੁ ਜਾਤ
ਸਰ । ਲਗੈ ਤਾਹਿ ਕੋ ਆਨ ਮਾਨ ਕਰ ਰਹਤ ਸੋਇ ਕਰ ।
ਭੂਲਤ ਹੈ ਘਰ ਬਾਰ ਸਬੈ ਸੁਧ ਜਾਤ ਬਿਸਰ ਕਰ । ਮਾਰੇ
ਪਠਾਨ ਇਹ ਭਾਤਿ ਕਰ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤਿਨ ਮੈ ਪਰੋ । ਕਰ
ਸੋ ਕਮਾਨ ਤਜਿ ਸਾਂਗ ਗਹਿ ਸੁ ਕੋਤੇ ਹਥਿਆਰ ਨ ਲਰੇ ॥
੩੫ ॥ ੫੦੭ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਦੌਰਿਓ ਦਲ ਮੈ ਧਾਇਕੈ ਕਰ
ਸਾਂਗ ਬਨਾਇ । ਮਾਰਤ ਜਿਹ ਅਸਵਾਰ ਕੇ ਛਿਨ ਮੈ ਦੇਤ
ਗਿਰਾਇ ॥ ੩੬ ॥ ੫੦੮ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਚਲੋ ਰਣ ਜੀਤ
ਜੰਬ ਜਾਇ ਰਣਮੈ ਪਰੋ ਕੀਓ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਐਸੇ ਅਪਾਰੇ । ਲੋਥ
ਪਰ ਲੋਥ ਤਹ ਡਾਰਿ ਕੇਤੀ ਦਈ ਭਭਕ ਕਰਿ ਰਕਤ ਹੁਇ
ਚਲੇ ਨਾਰੇ । ਲੀਏ ਕਰ ਸਾਂਗ ਤਿਹ ਅੰਗ ਪਰ ਧਰਤਿਹੈ
ਡਬੈ ਤਤਕਾਲ ਤਿਹ ਠਉਰ ਮਾਰੇ । ਭੁਜਨ ਪੈ ਜੋਰ ਕਰਿ
ਲੇਤ ਉਠਾਇਕੇ ਸਬਨ ਦਿਖਲਾਇ ਭੁਇ ਮਾਹਿ ਡਾਰੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

੩੭ ॥ ੫੦੯ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਲੇਤ ਪਰੋਇ ਪਠਾਨ ਕੋ ਸਬਨ ਸਾਂਗ ਦਿਖਲਾਇ । ਦੇਖਤ ਹੀ ਸਬ ਕਰਤ ਹੈ ਅਰੇ ਖ਼ੁਦਾਇ ਖ਼ੁਦਾਇ ॥ ੩੮ ॥ ੫੧੦ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਭਾਂਤ ਇਹ ਜੁਧ ਰੱਣ ਜੀਤ ਭਾਰੀ ਕੀਓ ਸਭੈ ਦਲ ਵਾਹਿ ਵਾਹਿ ਕਹਿ ਪੁਕਾਰੇ । ਤਹਾ ਮਾਰ ਸਾਗਨ ਧਰੀ ਸਿੰਘ ਐਸੀ ਕਰੀ ਲੋਥ ਪਰ ਲੋਥ ਕੀਨੇ ਕਿਨਾਰੇ । ਰਕਤ ਦਰੀਆਉ ਹੁਇ ਚਲੌ ਤਿਹ ਮਧਿ ਤੇ ਬਹਿਓ ਪਰਵਾਹਿ ਨਹੀ ਵਾਰ ਪਾਰੇ । ਅਸ੍ਵ ਪੈਰਤ ਫਿਰੈ ਸੂਰ ਐਸੀ ਕਰੇ ਆਪਨੇ ਹਾਥ ਦਲ ਯਉ ਸੰਘਾਰੇ ॥ ੩੯ ॥ ੫੧੧ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਰਤ ਮਾਰ ਚਾਰੋ ਦਿਸਾ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਸਵਾਰ । ਸਾਂਗ ਤਜੀ ਕਟਤੇ ਤਬੈ ਗਹ ਲੀਨੀ ਤਰਵਾਰ ॥ ੪੦ ॥ ੫੧੨ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਟੂਟਕੈ ਸਾਂਗ ਦੁਇ ਟੂਕ ਹੁਇ ਭੁਇ ਪਰੀ ਗਹੀ ਤਰਵਾਰ ਦਲ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ । ਏਕ ਕੇ ਸੀਸ ਧਰਿ ਦੁਇ ਟੁਕਰੇ ਕਰੇ ਦੁਇਕੇ ਸੀਸ ਧਰਿ ਕਰਤ ਚਾਰੇ । ਭਾਂਤ ਇਹ ਪੂਰ ਪਰਵਾਹ ਦੀਨੇ ਕਈ ਰਕਤ ਦਰੀਆਉ ਮੈ ਪਰੇ ਸਾਰੇ । ਗਿਰੇ ਬਿਕਰਾਲ ਬੇਹਾਲ ਸੁਧ ਕਛੁ ਨਹੀ ਪਰੇ ਰਣ ਮਾਹਿ ਸਬ ਕਛੁ ਬਿਸਾਰੇ ॥ ੪੧ ॥ ੫੧੩ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਬਹੁਤ ਜੁਧ ਭਾਰੀ ਭਯੋ ਨਿਕਟਿ ਗਾਵ ਚਮਕਉਰ । ਜਿਹਕੇ ਮਾਰਤ ਵਾਰ ਗਹਿ ਤਿਹ ਰਾਖਤ ਹੈ ਠਉਰ ॥ ੪੨ ॥ ੫੧੪॥ ਕੀਉ ਜੁਧ ਇਹ ਭਾਂਤ ਕਰਿ ਬਲੀ ਸਿੰਘ ਰਣ ਜੀਤ । ਬਡੇ ਸੂਰਮਾ ਜੇ ਹੁਤੇ ਚੁਨ ਮਾਰੇ ਇਹ ਰੀਤ ॥ ੪੩ ॥ ੫੧੫ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਲਰਤ ਰਣ ਜੀਤ ਤਿਹ ਠੌਰ ਐਸਾ ਕੀਓ ਕਈ ਦਲ ਮਥਨ ਕੇ ਮਾਰਿ ਡਾਰੇ । ਲਈ ਤਰਵਾਰ ਅਰ ਵਾਰ ਐਸੇ ਕਰੇ ਕਰੈ ਦੁਇ ਟੂਕ ਭੁਇ ਮਾਹਿ ਡਾਰੇ । ਸ੍ਰੋਨ ਭਾਰੀ ਬਹਿਯੋ

ਉਮਗ ਦਰੀਆਉ ਜੋ ਪਰੀ ਹੈ ਲੋਥ ਮਾਨੋ ਕਿਨਾਰੇ। ਅਸੂ ਪੈ ਚਤ ਫਿਰੈ ਸੂਰ ਐਸੀ ਕਰੈ ਕੀਉ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਐਸੇ ਅਪਾਰੇ ॥ ੪੪ ॥ ੫੧੬ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਲਰਤ ਸੂਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਮੈ ਕਰਿ ਲੀਨੈ ਤਰਵਾਰ । ਬਡੇ ਸੂਰ ਮਾਰੇ ਤਹਾ ਫਉਜਨ ਕੇ ਸਿਰਦਾਰ ॥ ੪੫ ॥ ੫੧੭ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਬ ਸਬ ਕਟਕ ਇਕਤ੍ਰ ਹੁਇ ਪਰੇ ਚਹੂ ਦਿਸ ਧਾਇ । ਕਰਮੈ ਗਹਿ ਕਰ ਵਾਰ ਸਬ ਨਿਕਟਿ ਪਹੂਚੇ ਆਏ ॥ ੪੬ ॥ ੫੧੮ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ਦੇਖ ਤਬੈ ਬਿਧਿ ਐਸੀ ਭਈ ਰੁਤਿ ਫਾਗਨ ਜੋ ਮਾਨੋ ਖੇਲਨ ਆਯੋ। ਲਾਗਤਿ ਸਾਂਗਨ ਤੇ ਗਨਿ ਤੀਰ ਤੁਫੰਗਨ ਸ੍ਰੋਨ ਚਲਿਓ ਭਭਕਾਯੋ। ਤਾਹਿ ਸਮੈ ਛਬਿ ਐਸੀ ਭਈ ਮਾਨੋ ਲਾਲ ਗੁਲਾਲ ਕੋ ਰੰਗ ਬਨਾਯੋ । ਬਾਗੋ ਬਨੋ ਜਿਹਕੇ ਗਲ ਲਾਲ ਮਾਨੋ ਰੰਗ ਰੇਜ ਅਬੈ ਰੰਗ ਲਿਆਯੋ ॥ ੪੭ ॥ ੫੧੯ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਨ ਝਾਰੀ ਕਰ ਸੂਰਮਾ ਸ੍ਰੋਨ ਰੰਗ ਭਰਿ ਲੀਨ। ਛਿਰਕ ਛਿਰਕ ਤਨ ਰੰਗਿਓ ਫਾਗਨ ਕੀ ਰੁਤ ਕੀਨ ॥ ੪੮ ॥ ੫੨੦ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਆਨ ਜੋਗਨ ਖਰੀ ਲੀਏ ਪਤ੍ਰ ਅਰੀ ਕਰੋ ਭਰਪੂਰ ਰਣ ਜੀਤ ਪਿਆਰੇ। ਤੁਮ ਬਿਨਾ ਕੌਨ ਯਹ ਪਤ੍ਰ ਪੂਰਾ ਭਰੇ ਕਉਨ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਯਉ ਕਰੇ ਭਾਰੇ। ਗਿਧ ਮੰਡਲਾਤ ਅਰ ਨਾਚ ਨਾਰਦ ਕਰੈ ਸੂਰ ਅਨਗਿਨਤ ਤਹਾ ਠਉਰ ਮਾਰੇ । ਜੁਧ ਭਾਰੀ ਭਯੋ ਮਧਿ ਚਮਕਉਰ ਕੇ ਕੀਉ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਐਸੇ ਅਪਾਰੇ ॥ ੪੯ ॥ ੫੨੧ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਲਗੀ ਕਾਰ ਅਸਵਾਰ ਕੈ ਕੀਨੋ ਕਾਮ ਅਪਾਰ । ਪੀਓ ਪਿਆਲਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਮਗਨ ਭਯੋ ਅਸਵਾਰ ॥ ੫੦ ॥ ੫੨੨ ॥ ਤਾਹਿ ਸਮੈ ਐਸੇ ਕਹਿਓ ਗੋਬਿੰਦ ਸਰਨ ਬੀਚਾਰ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਆਜ ਖਾਸ ਭੁਏ ਖਾਲਸਾ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ॥ ੫੧ ॥
੫੨੩ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਰਾਸ ਰਚੈ ਬਨਮੇ ਹਰਿਜੀ ਛਬਿ ਤਾ
ਦਿਨ ਤਾਹੀ ਕੀਯੋ ਰਣ ਪਾਯੋ । ਬਾਜਤ ਸਾਰ ਸੇ ਸਾਰ ਅਪਾਰ
ਕਰੈ ਛੁਨਕਾਰ ਸੁ ਯੋ ਧੁਨ ਲਾਯੋ । ਸੂਰ ਸਬੈ ਮਿਲਿ ਖੇਲਤ
ਫਾਗਨ ਦੇਖਤ ਰਾਸ ਉਨੀਦੇ ਹੀ ਆਯੋ । ਲਾਲ ਨਿਹਾਲੀ
ਕੀ ਸੇਜ ਕੀਏ ਧਰ ਸੋਵਤ ਸੂਰ ਪਲੰਘ ਬਿਛਾਯੋ ॥ ੫੨ ॥
੫੨੪ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਹਿਤ ਚਿਤ ਕੈ ਤਾਹੀ ਸਮੈ ਚਰਨ ਕਵਲ
ਸੋ ਧਿਆਨ । ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੁਖਤੇ ਕਹਿਓ ਸਮੈ ਅੰਤ ਕੀ ਤਾਨ ॥
੫੩ ॥ ੫੨੫ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਦੇਖਨ ਕੋ ਬਿਧ ਯੋ ਹੀ ਭਈ
ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਗਤਿ ਕੀ ਕੋਊ ਕਾ ਮਿਤਿ ਜਾਨੇ । ਜੂਝ ਪਰੇ ਕਿ
ਗਏ ਕਿਤਹੂੰ ਦਿਸ ਦੇਖਿ ਰਹੈ ਕਿਨਹੂ ਨ ਪਛਾਨੇ । ਲੋਥਨ ਮੈ
ਨਹੀ ਲੋਥ ਪਰੀ ਨਿਕਸੇ ਕਿਤਹੂ ਕਿਨਹੂ ਨਹੀ ਮਾਨੇ । ਏਕ
ਬਿਚਾਰ ਬਿਚਾਰ ਕੀਓ ਕੋਊ ਤਾਕੋ ਬਿਚਾਰ ਬਿਚਾਰ ਨ
ਆਨੇ ॥ ੫੪ ॥ ੫੨੬ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜਬ ਦੇਖਿਓ ਜੁਝਾਰ
ਸਿੰਘ ਸਮਾ ਪਹੂਚਿਓ ਆਨ । ਦੌਰਿਓ ਦਲ ਮੈ ਧਾਇਕੈ
ਕਰਮੈ ਗਹੀ ਕਮਾਨ ॥ ੫੫ ॥ ੫੨੭ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਦਲ ਮੈ
ਜੁ ਧਸਿਓ ਬਲਵੰਤ ਬਲੀ ਇਹ ਭਾਂਤ ਸੋ ਤੀਰ ਚਲਾਵਤ ਹੈ ।
ਜਿਹਕੇ ਉਰ ਮਾਰਤ ਦੇਤ ਗਿਰਾਇ ਪਰੇ ਰਨ ਮੈ ਬਿਲ
ਲਾਵਤ ਹੈ । ਗਿਰੀ ਲੋਥ ਪੈ ਲੋਥ ਅਪਾਰ ਤਹਾ ਖਰੀ ਜੋਗਨੈਂ
ਪਤ੍ਰ ਪੂਰਾਵਤ ਹੈ । ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਜੁਝਾਰ ਕਰੈ ਰਨ ਮਾਰ ਸੁਯੋਂ
ਰਣਮੈ ਰਣ ਪਾਵਤ ਹੈ ॥ ੫੬ ॥ ੬੨੮ ॥ ਛਪੈ ਛੰਦ ॥
ਕਰਮੈ ਗਹੇ ਕਮਾਨ ਤੀਰ ਇਹ ਭਾਂਤ ਚਲਾਵੈ । ਜਿਹ ਉਰ
ਮਾਰਤ ਧਾਇ ਜਾਤਿ ਬਿਧ ਬਿਲਮ ਨ ਲਾਵੈ । ਨਿਕਸੈ ਜਾਇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦੁਸਾਰ ਗਿਰੈ ਅਸਵਾਰ ਅੰਤ ਤਹਿ। ਛਿਨ ਮੈ ਤਜੇ ਪਰਾਨ ਤੀਰ ਲਾਗੇਤ ਜਾਇ ਜਿਹ। ਮਾਰੇ ਪਠਾਨ ਇਹ ਭਾਂਤ ਕਹਿ ਚਹੂ ਓਰ ਲੋਟੈ ਪਰੈ। ਨਾਹਨ ਸੁਮਾਰ ਏਤੇ ਅਪਾਰ ਐਸੇ ਜੁਝਾਰ ਤਿਨ ਮੈ ਲਰੈ ॥ ੫੭ ॥ ੫੨੯ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਚਹੂ ਓਰ ਦਲ ਦੇਖਕੈ ਨਿਕਟਿ ਪਹੂਚੇ ਆਇ ॥ ਤਬ ਨੇਜਾ ਕਰਮੈ ਲੀਓ ਨਿਮਖ ਬਿਲਮ ਨਹੀ ਲਾਇ ॥ ੫੮ ॥ ੫੩੦ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਐਸੇ ਹੀ ਚਲਿਓ ਜਬ ਬਰਛੀ ਫਿਰਾਵੈ ਹਾਥ ਲੇਤ ਹੈ ਪਰੋਇ ਮਾਨੋ ਫੂਲ ਪੋਈਅਤ ਹੈ। ਗੂੰਦਬੇ ਕੋ ਹਾਰ ਝਾਰ ਝਾਰ ਡਾਰੀ ਘਨ ਸਾਰ ਪਉਨ ਪਰਵਾਹ ਬਹਿਓ ਐਸੋ ਜੋਈਅਤਿ ਹੈ। ਬਰਛਾ ਲਗਾਵੈ ਜਾਇ ਲੇਤ ਹੈ ਪਰੋਇ ਤਾਹਿ ਸਬਨ ਦਿਖਲਾਇ ਡਾਰਯਉ ਬਿਰੋਈਅਤ ਹੈ। ਸ੍ਰੋਨ ਕੋ ਅਗਮ ਨੀਰ ਦੇਖਿਕੈ ਰਹੈ ਨ ਧੀਰ ਤਾਹੀ ਮੈ ਲੋਥ ਛਾਰ ਧੋ ਡਬੋਈਅਤ ਹੈ ॥੫੯॥੫੩੧॥ਸਵੈਯਾ॥ ਯਾ ਬਿਧਿ ਸੋ ਲਰਹੈ ਤਹ ਸੂਰਮਾ ਕੇਤਕ ਮਾਰਿ ਲਏ ਛਿਨ ਮਾਹੀ। ਡਾਰ ਸੁਆਰ ਬਿਥਾਰ ਘਨੇ ਤਿਹ ਦੇਖਤ ਭਾਜਿ ਪਰੇ ਹਟ ਜਾਹੀ। ਮਾਰ ਹੀ ਮਾਰ ਪੁਕਾਰਤ ਹੈ ਸਬ ਤੀਰ ਤੁਫੰਗਨ ਚੋਟ ਚਲਾਹੀ। ਯਾ ਬਿਧਿ ਦੇਖਿ ਗਹੀ ਕਰਿ ਤੇਗ ਸੁਸਿੰਘ ਪਰੋ ਰਣ ਮੈ ਭਭਕਾਹੀ ॥ ੬੦ ॥ ੫੩੨ ॥ ਕਰਤ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਜੋ ਜਾਇ ਰਣ ਮੈ ਪਰੋ ਅਰੋ ਇਹ ਭਾਂਤ ਨਹਿ ਟਰਤ ਸੂਰਾ। ਲੀਏ ਤਰਵਾਰ ਅਰ ਵਾਰ ਐਸੇ ਕਰੇ ਏਕ ਦੇ ਦੋਇ ਕਹਿ ਕਰਤ ਪੂਰਾ। ਲੋਥ ਪਰ ਲੋਥ ਤਹ ਡਾਰਕੇਤੀ ਦਈ ਪਉਨ ਪਰਵਾਹ ਚਲ ਪਰਤ ਕੂਰਾ। ਮਾਰ ਤੇਗਨ ਧਰੀ ਸਿੰਘ ਐਸੀ ਕਰੀ ਲਰਤ ਜੁਝਾਰ ਬਾਜੰਤ ਤੂਰਾ ॥ ੬੧ ॥ ੫੩੩ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਦਲ ਮੈ ਜੁ ਧਸਿਓ ਕਰ

ਮੈ ਗਹਿ ਤੇਗ ਕਰੀ ਬਿਧਿ ਯੋ ਮਿਲਿ ਸੂਰਨ ਸੰਗੇ । ਹਾਥ ਸੋ ਵਾਰ ਗਹੇ ਜਿਨਕੇ ਤਿਨਕੇ ਸਿਰ ਦੇਤ ਹੈ ਤੇਗਨ ਸੰਗੇ। ਯਾ ਬਿਧ ਸੋ ਰਨ ਡਾਰਤ ਹੈ ਮਿਲਕੈ ਸਬ ਸੂਰ ਗਏ ਤਿਹ ਸੰਗੇ। ਦੇਖਿ ਜੁਝਾਰ ਰਹਿਓ ਤਬ ਹੀ ਅਬ ਕਉਨ ਉਪਾਵ ਕਰੌ ਪ੍ਰਭ ਸੰਗੇ ॥ ੬੨ ॥ ੫੩੪ ॥ ਜੋਰ ਜੁਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਚੜ੍ਹੋ ਰਨ ਮੈ ਜੁ ਪਰੋ ਤਿਹ ਐਸੇ ਕਰੋ ਹੈ। ਏਕ ਸੋ ਏਕ ਕੋ ਦੋਇ ਕਰੇ ਦੁਇ ਚਾਰ ਕਰੈ ਦਲ ਐਸੋ ਦਰੋ ਹੈ । ਇਤ ਤੇ ਉਤ ਜਾਇ ਫਿਰੈ ਉਤ ਤੇ ਫਿਰਿ ਮਧਿ ਪਰੈ ਨਹ ਨੈਕ ਡਰੋ ਹੈ। ਸਾਂਗਨ ਨੇਜਨ ਤੀਰਨ ਤੇਗਨ ਸੂਰਨ ਕੇ ਸੰਗ ਐਸੇ ਲਰੋ ਹੈ ॥ ੬੩ ॥ ੫੩੫ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਖੈਚਤ ਖੜਗ ਜਦ ਮਾਰਤ ਸੜਕ ਗਿਰ ਪਰਤ ਤੜਕ ਅਸਵਾਰ ਆਗੇ ਤਾਹੀਕੇ। ਗਿਰਤ ਬਿਹਾਲ ਬਿਕਰਾਲ ਸੁਧ ਨਾਹੀ ਕਛੁ ਲੋਟਤ ਧਰਤ ਜੋ ਕਪੋਤ ਸੁਤ ਤਾਹੀਕੇ। ਐਸੇ ਮਾਰੇ ਅਸਵਾਰ ਏਕ ਏਕ ਝਾਰ ਝਾਰ ਮਾਨੋ ਕੇ ਬਗ ਬਿਆਰਪਤਿ ਬਿਰਖਾਹੀਕੇ । ਕੌਨ ਹੈ ਕਹੈ ਬਿਚਾਰ ਨਾਹੀ ਕਛੁ ਪਾਰਾਵਾਰ ਜੁਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਦਲ ਮਾਰੇ ਰਾਈ ਰਾਈਕੇ ॥ ੬੪ ॥ ੫੩੬ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਪਟਕ ਪ੍ਰਟਕਕੈ ਕਟਕ ਕੋ ਝਟਕ ਨਿਕਸਿ ਗਯੋ ਪਾਰ। ਜੋਰਾਵਰ ਪ੍ਰਭ ਜੋਰ ਕਰਿ ਰਾਖ ਲੀਓ ਕਰਤਾਰ ॥ ੬੫ ॥ ੫੩੭ ॥ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਤਾਹੀ ਸਮੈ ਗਹਿਲੀਨੀ ਤਰਵਾਰ। ਦੌਰਿਓ ਦਲ ਮੈ ਧਾਇਕੈ ਫੇਰਨ ਐਸੀ ਬਾਰ॥੬੬॥੫੩੮ਕਬਿਤ॥ਐਸੋ ਲਲਕਾਰਤ ਹੈ ਪਾਸ ਤੇ ਪਚਾਰਤ ਹੈ ਸੂਰਨ ਕੋ ਮਾਰਤ ਹੈ ਡਾਰਤ ਹੈ ਰਨ ਮੋ । ਤੀਖੀ ਤਰਵਾਰ ਸਿੰਘ ਤਾਹੀ ਸੋਕਰੈ ਜੁ ਵਾਰ ਚਮਕੈ ਯਾ ਭਾਂਤਿ ਮਾਨੋ ਦਾਮਨਿ ਜੋ ਘਨਮੋ। ਤੀਰਨ ਸੋ ਭਯੋ ਮੇਹ ਲਗੇ ਉਰਭਿਜੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦੇਹ ਲਾਗ ਰਹੇ ਯਾਹੀ ਬਿਧਿ ਰੋਮਨ ਜੋ ਤਨ ਮੇ । ਐਸੀ ਭਈ ਹੈ ਮਾਰ ਨਾਹਨ ਕਛੂ ਪਾਰਾਵਾਰ ਮਾਨੋ ਆਜ ਫੂਲ ਡੋਲ ਖੇਲ ਚਲੇ ਬਨਮੇ ॥ ੬੭ ॥ ੫੩੯ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਪਰੇ ਜੋ ਜਾਇ ਖੁਨਸਾਇ ਤਾਹੀ ਸਮੇ ਕੀਓ ਸੰਗ੍ਰਾਮ. ਐਸੇ ਅਪਾਰੇ। ਤੇਗ ਸੰਭਾਰਕੈ ਦੇਤ ਅਸਵਾਰ ਕੈ ਕਰੈ ਦੋ ਟੂਕ ਭੁਇ ਮਾਹਿ ਡਾਰੇ । ਝਾਰਿਕੈ ਸ੍ਵਾਰਤੇ ਜੀਨ ਖਾਲੀ ਕੀਏ ਸੂਰ ਆਨੇਕ ਤਿਹ ਠਉਰ ਮਾਰੇ । ਬਹੁਤੁ ਘਾਇਲ ਭਯੋ ਸ੍ਰੋਨ ਤਨ ਤੇਗਯੋ ਜੂਝਕੈ ਖੇਤ ਮੈ ਯੋ ਬਿਚਾਰੇ ॥ ੬੮ ॥ ੫੪੦ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਹੈ ਖਾਲਸਾ ਖਾਲਸਾ ਦੂਸਰ ਅਉਰ ਨ ਆਸ । ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੁਖ ਤੇ ਕਹਿਓ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਤਜੇ ਸਾਸ ॥ ੬੯ ॥ ੫੪੧ ॥ ਬਹੁਤ ਸੂਰ ਜੂਝੇ ਤਹਾ ਜੋਧਾ ਬਡੇ ਅਪਾਰ । ਗਹਿ ਕਮਾਨ ਤਾਹੀ ਸਮੇ ਭਏ ਆਪ ਅਸਵਾਰ ॥ ੭੦ ॥ ੫੪੨ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਤਬ ਹੀ ਗਹਿ ਬਾਨ ਕਮਾਨ ਗਹੀ ਕਰ ਮੈ ਸਜਿ ਕੈ ਦਲਕੋ ਉਠਿ ਧਾਏ । ਮਾਰਤ ਤੀਰ ਬਿਲੰਮੁ ਨਹੀ ਕਛੁ ਚੋਟ ਪੈ ਚੋਟ ਕਰੈ ਧੁਨਿ ਲਾਏ । ਤਾਹਿ ਸਮੈ ਪ੍ਰਭ ਕੌਤਕ ਕੈ ਇਕ ਦੂਤ ਨੇ ਚੋਟ ਕਰੀ ਖੁਨਸਾਇ । ਯੋ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਕਰਨੀ ਇਵਹੀ ਇਕ ਉਂਗਲ ਪੋਰ ਰਹੀ ਤਿਹ ਠਾਏ ॥ ੭੧ ॥ ੫੪੩ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਪ੍ਰਭ ਰਚਨਾ ਐਸੀ ਭਈ ਚਲੇ ਅਵਰ ਦਿਸ ਧਾਇ । ਪੈ ਕਿਨਹੂ ਪੇਖਿਓ ਨਹੀ ਇਮ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਸਹਾਇ ॥ ੭੨ ॥ ੫੪੪ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਜੋ ਦਲ ਮੈ ਦਲ ਬਾਕੀ ਰਹੇ ਮਿਲਿਕੇ ਸਬ ਹੀ ਚਮਕੌਰ ਪੈ ਧਾਏ । ਸਾਹਿਬਜਾਦੇ ਲੀਏ ਗਹਿਕੈ ਮਿਲਿਕੈ ਜਿਨਕੋ ਸਬ ਸੀਰਿੰਦ ਲਾਏ । ਭਾਰੀ ਜਬਾਬ ਜੁਝਾਰ ਦਏ ਸੁਨਿਕੈ ਸਬ ਦੂਤਨ ਅੰਗ ਪਿਰਾਏ । ਯੋ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਕਰਨੀ ਤਬ ਹੀ ਦੋਊ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੂਝਤ ਹੀ ਪ੍ਰਭ ਲੋਕ ਸਿਧਾਏ ॥ ੭੩ ॥ ੫੪੫ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਧੰਨਿ ਧੰਨਿ ਗੁਰਦੇਵ ਸੁਤ ਤਨ ਕੋ ਲੋਭਨ ਕੀਨ। ਧਰਮ ਰਾਖ ਕਲ ਮੇ ਗਏ ਦਾਦੇ ਸੇ ਜਸ ਲੀਨ ॥ ੭੪ ॥ ੫੪੬ ॥ ਛਤੇ ਸਿੰਘ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਇਹ ਬਿਧਿ ਤਜੇ ਪ੍ਰਾਨ । ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਤਿਹ ਲੋਕ ਮੈ ਜਾਨਤ ਸਕਲ ਜਹਾਨ ॥ ੭੫ ॥ ੫੪੭ ॥ ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਜੁਧ ਚਮਕੌਰ ਕਾ ਬਾਰਵਾ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਨਮ ਸਤ ਸੁਭਮ ਸਤ ॥ ੧੨ ॥ ਆਗੇ ਤੇਰਵਾ ਚਲਿਆ।

ਦੋਹਰਾ ॥

ਨਿਰੰਕਾਰ ਅਪਾਰ ਗਤਿ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਕਰਿ ਬਿਸਥਾਰ। ਸਬੈ ਛਾਡਿ ਛਿਨ ਮੈ ਦੀਓ ਰਹਿਓ ਸੁ ਏਕੰਕਾਰ ॥੧॥੫੪੮॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਛੋਡ ਚਮਕੌਰ ਕਰਤਾਰ ਤਾਹੀ ਸਮੇ ਰੂਪ ਯੋ ਧਾਰਿ ਦਿਸ ਔਰ ਆਯੋ। ਛੋੜ ਧਨ ਧਾਮ ਸੁਤ ਬੰਧਦਾਰਾ ਸਬੈ ਏਕ ਅੰਕਾਰ ਹੋ ਯੌ ਦਿਖਾਯੋ। ਸਰਬ ਸਮਾਨ ਛਿਨ ਮਾਹਿ ਐਸੇ ਤਜੇ ਭੇਖਿ ਨਿਰਬਾਨ ਕੇ ਰੂਪ ਆਯੋ। ਸਿੰਘ ਗੋਬਿੰਦ ਇਮ ਫੇਰ ਰਚਨਾ ਰਚੀ ਧਰਨ ਆਕਾਸ ਤਾਤੇ ਟਿਕਾਯੋ ॥ ੨ ॥ ੫੪੯ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਕਰਿ ਮਨਸਾ ਮਨਿ ਬੀਚਾਰ ॥ । ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਭਯੋ ਕਰਤਾਰ ॥ ੩ ॥ ੫੫੦ ॥ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਹਾਰ ਪ੍ਰਭ ਸਮਰਥ ਸਿੰਘ ਗੋਬਿੰਦ। ਕਲਾ ਧਾਰਿ ਪ੍ਰਗਟ ਭਯੋ ਚਹੁ ਦਿਸ ਭਯੋ ਅਨੰਦ ॥ ੪ ॥ ੫੫੧ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਕਲਿ ਮੈ ਕਲਿ ਧਾਰਿ ਅਕਾਰ ਕੀਓ ਕਰਿ ਆਪਨ ਦੂਤ ਸੰਘਾਰਨ ਕੌ। ਚਮਕੀ ਦਿਸ ਚਾਰ ਹੂ ਜੋਤ ਮਹਾ ਜਗ ਪਾਪ ਸਮੂਹ ਬਿਡਾਰਨ ਕੋ। ਕਰਿ ਖਾਲਸ ਜਾਪ

ਦਏ ਹਰਿ ਨੇ ਹਥਿਆਰ ਅਪਾਰ ਜੁਝਾਰਨ ਕੋ। ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕੀਓ ਇਤਨਾ ਭਵ ਸਾਗਰ ਪਾਰ ਉਤਾਰਨ ਕੋ ॥ ੫ ॥ ॥ ੫੫੨ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਰੂਪ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਭੂ ਇਮ ਧਾਰੇ। ਜੀਵ ਕਹਾ ਗਤਿ ਤਾਹਿ ਬਿਚਾਰੇ। ਤਬ ਪ੍ਰਭ ਬੈਰਾਰਨ ਮਹਿ ਆਏ। ਸਬ ਸਿੰਘਨ ਮਿਲਿ ਦਰਸਨ ਪਾਏ ॥ ੬ ॥ ੫੫੩ ॥ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਮੈਲ ਬਿਨਾਸੀ। ਨੈਨਨ ਪੇਖਿਓ ਪ੍ਰਭ ਅਬਿਨਾਸੀ। ਚਿੰਤਾ ਫਿਕਰ ਗਯੋ ਦੁਖ ਦੂਰੇ। ਦੀਨੋ ਦਰਸ ਤਬੇ ਗੁਰ ਪੂਰੇ। ॥ ੭ ॥ ੫੫੪ ॥ ਅਉਗੁਨ ਮੇਟਿ ਸਬੈ ਗੁਨ ਕੀਨੇ। ਐਸਾ ਦਾਨ ਦਇਆ ਕਰਿ ਦੀਨੇ। ਅਧਮ ਕਰਮ ਤਜਿ ਨ੍ਰਿਮਲ ਭਏ। ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਨਿ ਸਿਖ ਜੋ ਗਏ ॥ ੮ ॥ ੫੫੫ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਾਇਰ ਏਕ ਅਪਾਰ ਸਰ ਸੁਭਰ ਭਰਿਓ ਤਿਹ ਨੀਰ। ਤਿਹ ਬਾ ਕੀਨੀ ਛਾਵਨੀ ਗੋਬਿੰ[illegible] ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਵੀਨ ॥ ੯ ॥ ੫੫੬ ॥ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਸਿੰਘ ਗੋ[illegible] ਕੀਨੀ ਮਯਾ ਬਜੈ ਘ[illegible] ਅਨਾਹਦ ਪ[illegible]। ਪੜੇ ਸਿੰਘ ਦਿਨ ਰੈਨਿ ਤਿਹ ਠਉਰ [illegible] ਮਾਰੂ ਸੁ [illegible] ਤੂਰਾ। ਕਥ ਮੁਖਿ ਪਾਠ ਕਵ ਛੰਦ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਕੇ ਸੁਨਤ [illegible] ਸਬੇ ਸੂਰਾ। ਭਯੋ ਜੈਕਾਰ ਤੁਈ [illegible] ਚਉਦਹ ਭਵਨ [illegible] ਕਾਪੇ ਸੂਰਾ ॥ ੧੦ ॥ ੫੫੭ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਭਨਕ ਪ[illegible] ਦੂਤਾਨ ਨੇ ਫੌਜ ਸੀ- [illegible] ਕੇ ਫੇਰ ਧਾਇ [illegible] ਚਹਿਓ ਜਾਹੁ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਕੋ [illegible] ਚਾਰੋ ਦਿਸਾ ਦੌਰ ਦਲ ਫੇਰ ਦੇ ਫੌਜ ਲੈ ਤੁਰਕ [illegible] ਮਾਰਿ ਐਸੀ ਕਰੈ ਸੂਰ ਮੈ ਪੜੇ ਸਿੰਘ [illegible] ਗਿਰਾਏ ॥ ੧੧ ॥ ੫੫ ਤਾਹਾ ਸਮੈ ਭਏ ਗਹਿ ਗਤਿ ਦ[illegible] ੮ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਖੇਤ ਕੈਸਾਨ ਤਿਹ ਭਾਤ ਐਸਾ ਕੀਓ ਧਰਨ ਤੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਧਰਤ ਪੈ ਮੂੰਡ ਡਾਰੈ। ਤੇਗ ਚੋਗਾਨ ਅਰ ਸੀਸ ਬੰਟਾ ਕਰੇ ਖੇਲਤੇ ਸਿੰਘ ਗੋਬਿੰਦ ਪਿਆਰੇ। ਲੋਥ ਬੀਚਾਰ ਬਿਸਥਾਰ ਕੇ ਤਾ ਕਹੋਂ ਪੌਨ ਪਰਵਾਹ ਪਤ ਹੋਤ ਝਾਰੇ। ਮਾਰ ਅਪਾਰ ਤਿਹ ਠੌਰ ਐਸੀ ਭਈ ਭਾਜਿ ਕੈ ਦੂਤ ਸਾਰੇ ਸਿਧਾਰੇ॥ ੧੨ ॥ ੫੫੯ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਭਾਜਿ ਤੁਰਕਾਨ ਮੈਦਾਨ ਛੋਡੈ ਤਬੈ ਖੇਤ ਸਿੰਘਾਨ ਕੇ ਹਾਥ ਆਯੋ। ਕੀਉ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤਾਰ ਮਨ ਮੈ ਇਤੋ ਸਾਹ ਕੋ ਭੇਦ ਚਹੀਯੈ ਸੁਨਾਯੋ। ਦਯਾ ਕੋ ਸਿੰਘ ਤਿਹ ਸਾਜਿ ਸੀਗਾਰ ਕੈ ਖੁਸੀ ਕਰਤਾਰ ਕਰਕੈ ਪਠਾਯੋ। ਕਰੀ ਤਸਲੀਮ ਤਿਹ ਹੁਕਮ ਕੋ ਦੇਖਕੈ ਸੀਸ ਪੈ ਬਾਧ ਤਾਤੇ ਸਿਧਾਯੋ ॥ ੧੩ ॥ ੫੬੦ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਕਹੀ ਸਮਝਾਇ ਕਰਤਾਰ·ਤਾਹੀ ਸਮੇ ਲਿਖਾ ਔਰੰਗ ਕੇ ਹਾਥ ਦੀਜੋ। ਸਾਥ ਸਹਾਇ ਯੌ ਜਾਨ ਮੇਰਾ ਬਚਨ ਨਾਹਿ ਮਨ ਮਾਹਿ ਕਛੁ ਸੰਕ ਕੀਜੋ। ਤੀਨ ਦੋ ਪਾਚ ਲੈ ਖਾਲਸੇ ਪਾਸਿ ਤੇ ਖਰਚ ਦਰਬਾਰ ਬੀਚਾਰੁ ਲੀਜੋ। ਸਾਹਿ ਪੈ ਜਾਇ ਦਰਿ ਆਇ ਦਰਬਾਰ ਮੈ ਬੇਗ ਫੁਰਮਾਨ ਤਯਾਰ ਕੀਜੋ ॥ ੧੪ ॥ ੫੬੧ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਬਿਦਾ ਭਯੋ ਤਾਹੀ ਸਮੈ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਸੀਸ ਨਿਆਇ। ਅਹਦੀ ਭੇਸ ਬਨਾਇਕੈ ਚਲਿਓ ਸਿੰਘ ਤਬ ਧਾਇ। ॥ ੧੫ ॥ ੫੬੨ ॥ ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ॥ ਕੀਓ ਅਹਿਦੀਐਂ ਭੇਸ ਬੇਗੰ ਸਿਧਾਯੋ। ਤਿਨੈ ਗਾਵ ਗਾਵੈਂ ਬਿਗਾਰੰ ਬੁਲਾਯੋ। ਕੀਏ ਕੂਚ ਕੇਤੇ ਕਰੀ ਹੈਲ ਗਾਰੰ। ਕਿਤੇ ਦਿਉਸ ਮੈ ਆਇ ਦਿਲੀ ਮਝਾਰੰ॥ ੧੬ ॥ ੫੬੩ ॥ ਮਿਲੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਹਾ ਸੁਖ ਪਾਯੋ। ਹੁਕਮ ਕਾਢਿਕੈ ਤਾਹਿ ਤਾਤੇ ਬਚਾਯੋ। ਲੀਏ ਦਾਮ ਜੇਤੇ ਲਿਖੇ ਤਾਹਿ ਨਾਮੰ। ਚਲੇ ਕੂਚ ਕੈ ਕੈ ਕੀਓ ਏਹ ਕਾਮੰ॥ ੧੭ ॥ ੫੬੪ ॥ ਆਏ ਆਗਰੇ ਕਾਮ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੈਕੈ ਸਿਧਾਏ । ਲਖੀ ਚੰਬਲੰ ਛੋੜਿ ਗੁਲਏਰ ਧਾਏ । ਆਏ ਨਰਵਰੰ ਕਾਲ ਬਾਗੀ *ਸਿਰ ਜੈਨੰ । ਦਈ ਛੋਡਿ ਕੈ ਸੋਇ ਆਏ ਉਜੈਨੰ ॥ ੧੮ ॥ ੫੬੫ ॥ ਲਖੀ ਨਰਬਦਾ ਪਾਰਪੈ ਲੇ ਸਿਧਾਰੇ । ਗਏ ਮਾਲਵੇ ਕੇ ਮਹਾ ਕੋ ਸਭਾਰੇ । ਗੜ੍ਹ ਦੇਖਿਆਸੇਰ ਤਾਤੇ ਪਧਾਰਿ । ਆਏ ਨਗਰ ਬੁਰਹਾਨ ਪੂਰੰ ਮਝਾਰਿ ॥ ੧੯ ॥ ੫੬੬ ॥ ਕੀਉ ਬਾਹਨੰ ਅਸਬ ਤਾਤੇ ਸਿਧਾਯੋ । ਕੀਏ ਕੂਚ ਅਉਰੰਗਾਬਾਦ ਆਯੋ । ਕੀਉ ਕਾਮ ਤਾਤੇ ਤਹਾ ਤੇ ਸਿਧਾਯੰ । ਤਬੈ ਲਸਕਰੰ ਅਹਿ ਮਦਾ ਨਗਰਆਯੰ ॥ ੨੦ ॥ ੫੬੭ ॥ ਸਮੇ ਸੋਦਰੰ ਬੇਦਰੰ ਸਿੰਘ ਆਯੋ । ਕਿਨੀ ਗੰਜ ਮੈ ਜੇਠ ਸਿੰਘੰ ਬਤਾਯੋ । ਰਹੇ ਧਾਮ ਤਾਕੇ ਸੁਰੈਨੰ ਬਿਤਾਯੋ । ਭਈ ਭੋਰ ਤੇ ਧਰਮਸਾਲੰ ਸਿਧਾਯੋ ॥ ੨੧ ॥ ੫੬੮ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਸਿੰਘ ਤਾਹੀ ਸਮੈ ਆਨ ਦਛਨ ਦਿਸਾ ਮੇਲ ਸਤਿਸੰਗ ਬੀਚਾਰ ਕੀਨਾ । ਕਹੋ ਜਿਹ ਭਾਤਿ ਤਿਹ ਭਾਂਤਿ ਅਰਜੀ ਕਰੋ ਸਾਹ ਕੋ ਲਿਖਾ ਸਿੰਘ ਗੋਬਿੰਦ ਦੀਨਾ । ਬਾਕ ਬੀਚਾਰ ਬਿਸਥਾਰ ਕੇਤਾ ਭਯੋ ਭਰਮ ਭੂਲੇ ਜਿਵੇ ਬੇਦਿਰੀਨਾ । ਹੁਕਮੁ ਕਰਤਾਰ ਕਾ ਮਾਨ ਕੇ ਖਾਲਸੇ ਪ੍ਰੀਤ ਸੋ ਆਪਕੇ ਸੀਸ ਲੀਨਾ ॥ ੨੨ ॥ ੫੬੯ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਮਨਬਚ ਕ੍ਰਮ ਕਰ ਭਾਵਨੀ ਅਤਿ ਹਿਤ ਚਿਤਿ ਮਨ ਲਾਇ । ਨਿਸ ਦਿਨ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਕੀ ਕਰੇ ਖਾਲਸਾ ਜਾਇ ॥ ੨੩ ॥ ੫੭੦ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮਦ ਜੋਜਨ ਭੂਲੇ । ਐਡੇ ਫਿਰੈ ਹੁਕਮ ਤੇ ਭੂਲੈ । ਫੀਕੇ ਬੈਨ ਕਹੈ ਅਤਿ ਭਾਰੀ । ਪ੍ਰਭ

*ਪਾਠਾਂਤ੍ਰ–ਬਾਗੀ ਸਿਰਉਜੰ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੀ ਕ੍ਰਿਆ ਨ ਨੈਕ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ੨੪ ॥ ੫੭੧ ॥ ਜਿਹ ਦਿਸ ਘਾਤ ਸਿੰਘ ਕਛੁ ਧਰੈ । ਇਹੀ ਉਪਾਵ ਅਰਜ ਕੋ ਕਰੈ । ਤਾਕੀ ਭਨਕ ਮੂੜ ਸੁਨਿ ਪਾਵੈ । ਤਿਹ ਵਿਗ ਜਾਇ ਮਨੈ ਕਰਿ ਆਵੈ ॥ ੨੫ ॥ ੫੭੨ ॥ ਅਨਿਕ ਉਪਾਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਰੇ । ਛੰਦ ਬੰਦ ਕਛੁ ਨੇਕਨ ਸਰੇ । ਲਿਖੀ ਕਥਾ ਪ੍ਰਭ ਪਾਸ ਪਠਾਈ । ਦਯਾ ਕਰੋ ਇਮ ਹੋਹੁ ਸਹਾਈ ॥ ੨੬ ॥ ੫੭੩ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਅਰਦਾਸ,ਲਿਖਿ ਭੇਜੀ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਤਬੈ । ਆਪਨ ਕਾਜ ਸੁਧਾਰ,ਹੁਇ ਸਹਾਇ ਅਬ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ॥੨੭॥੫੭੪॥ਦੋਹਰਾ॥ ਜੋਰੀ ਏਕ ਬੁਲਾਇਕੈ ਕਾਸਦ ਕਰਾ ਤਯਾਰ । ਸੋ ਪਠਾਏ ਪ੍ਰਭ ਪੈ ਤਬੈ ਆ ਪਹੁਚੇ ਦਰਬਾਰ ॥ ੨੮ ॥ ੫੭੫ ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਬਾਚ ਅਰਦਾਸ ਕੋ ਪਾਚ ਹੁਕਮ ਲਿਖ ਦੀਨ । ਆਪਨ ਕਾਜ ਸੁਧਾਰਨੇ ਆਪ ਸਹਾਇ ਇਮਕੀਨ ॥ ੨੯ ॥ ੫੭੬ ॥ ਕਾਸਦ ਫਿਰਿ ਇਤ ਤੇ ਚਲੇ ਤੇ ਮਾਰਗ ਮੰਝਾਰ । ਅਬ ਲੀਲਾ ਉਤ ਕੀ ਕਹੋ ਜੋ ਕੀਨੀ ਕਰਤਾਰ ॥ ੩੦ ॥ ੫੭੭ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਕਾਬੂ ਏਕ ਸਿੰਘ ਕਰਿ ਆਯੋ । ਸਿੰਘ ਸਾਬ ਤੁਨ ਭਦ ਬਨ ਯੋ ਤਾਹਿ ਬਿਚਾਰ ਅਰਜ ਇਮ ਕਰੀ । ਵਰ ਕੀ ਹਾਥ ਸਾਹ ਕੇ ਪਰੀ ॥ ੩੧ ॥ ੫੭੮ ॥ ਤਮੈ ਲੀਲਾ ਲਿਖੀ ਅਪਾਰਾ । ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਸੋ ਸਾਹ ਬਿਚਾਰਾ । ਤਾਕੀ ਤਨਕ ਭਨਕ ਇਮ ਕਹੀ । ਸਰਬ ਕਥਾ ਕੀ ਮਿਤਿ ਨਹੀਂ ਲਹੀ ॥੩੨॥ ੫੭੯ ॥ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਸਾਹਿ ਔਰੰਗ ਕੋ ਲਿਖਾ ਇਹ ਭਾਤ ਸੋ ਚਾਹਤਾ ਆਪ ਤੁਹਿ ਪਾਸ ਆਯੋ । ਕੌਲ ਬਿਕੌਲ ਸਬ ਲੋਗ ਤੇਰੇ ਭਏ ਜੰਗ ਕੋ ਭੇਦ ਐਸੇ ਬਤਾਯੋ । ਰਾਵ ਰਾਜੇ ਘਨੇ ਆਨ ਰਨ ਮੈ ਤਨੇ ਭਏ ਹੈ ਅਨਮਨੇ ਤਿਤਨ ਘਾਯੋ । ਦੇਖਿਕੈ ਚੋਤ ਬੀਚਾਰਏ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਾ ਯਹੀ ਸਿੰਘ ਤੁਹਿ ਪਾਸਿ ਯਾਤੇ ਪਠਾਯੋ ॥ ੩੩ ॥ ੫੮੦ ॥
ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਮਹਾ ਬੋਝ ਹੈ ਸੀਸ ਪੈ ਜਾਨ ਤੇਰੇ।
ਭੁਏ ਕਉਲ ਬੇਕਉਲ ਸੋ ਲੋਗ ਤੇਰੇ। ਲਿਖਾ ਹੈ ਤੁਝੇ ਜਾਨ
ਈਮਾਨ ਸੰਗੇ। ਕਰੋਗੇ ਕਹਾ ਜੀਵ ਕਰਤਾਰ ਮੰਗੇ ॥ ੩੪ ॥
੫੮੧ ॥ ਸੁਖਨ ਮਰਦ ਕੋ ਜਾਨ ਮੈ ਜਾਨ ਰਾਖੇ । ਸੁਖਨ
ਬੇਸੁਖਨ ਅਉਰ ਕੀ ਅਉਰ ਭਾਖੇ। ਦਿਲੋ ਜਾਨ ਸੇ ਕਾਮ ਕੋ
ਜਾਨ ਕੀਜੈ। ਕਰੋਗੇ ਜਰੂਰੀ ਨਹੀ ਢੀਲ ਦੀਜੈ ॥੩੫॥੫੮੨॥
ਕਿ ਅਸਵਾਰ ਹਜਾਰ ਸੇ ਸਾਥ ਆਵੈ। ਭਲੀ ਫੌਜ ਸੌ ਸਿੰਘ
ਡੰਕਾ ਬਜਾਵੈ। ਕਿਲੇਦਾਰ ਓ ਫੌਜ ਦਾਰੰ ਅਪਾਰੇ। ਸੁਬੇ ਜਾਤ
ਹੈ ਰਾਹ ਕੇ ਬੀਰ ਸਾਰੇ ॥ ੩੬ ॥ ੫੮੩ ॥ ਬਾ ਫਰਮਾਨ ਕੋ
ਤਯਾਰ ਕੈ ਭੇਜਿ ਦੀਜੈ। ਲਿਖਾ ਠਉਰ ਹੀ ਠਉਰ ਕੋ ਆਪ
ਕੀਜੈ। ਹੁਕਮ ਸਾਹ ਕਾ ਜੋ ਕਬੀ ਹਾਥ ਆਵੈ। ਚਲੈ ਕੂਚ ਕੈ
ਕੈ ਇਹੀ ਮੋਹਿ ਭਾਵੈ ॥ ੩੭ ॥ ੫੮੪ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਦੇਖਿ
ਬੀਚਾਰ ਮਨ ਮਾਹਿ ਏਤਾ ਕਹਿਓ ਕਉਨ ਸੰਜੋਗ ਕਰਤਾਰ
ਆਵੈ। ਲਿਖਾ ਕੈ ਦੇਹੁ ਤਾਕੀਦ ਦਰਬਾਰ ਮੈ ਸਿੰਘ ਤਤਕਾਲ
ਯਾ ਤੇ ਸਿਧਾਵੈ। ਗੁਰਜ ਬਰਦਾਰ ਫੁਰਮਾਨ ਭੇਜਾ ਤਬੇ ਸਿੰਘ
ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਵੈ। ਜੋਰ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਜਾਇ
ਐਸੇ ਕਹੋ ਰਹੋ ਤਿਹ ਠਉਰ ਜਹਾ ਜੀਵ ਆਵੈ ॥੩੮॥੫੮੫॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਗੁਰਜਦਾਰ ਫੁਰਮਾਨ ਲੈ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਕੇ ਸੰਗਿ॥
ਬਿਦਾ ਕੀਏ ਤਾਹੀ ਸਮੈ ਬਾਦਸਾਹ ਔਰੰਗ ॥ ੩੯ ॥ ੫੮੬ ॥
ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਗੁਰਜਦਾਰ ਅਰ ਸਿੰਘ ਤਾਤੇ ਸਿਧਾਏ।
ਲਿਖੇ ਪਾਂਚ ਦਰਬਾਰ ਤੇ ਹੁਕਮੁ ਆਏ। ਭਯੋ ਧੀਰਜੰ ਜੀਵ
ਮੈ ਸਾਂਤਿ ਆਈ। ਹੁਕਮ ਵਾਰ ਬੀਚਾਰਕੈ ਕੈ ਸੁਨਾਈ ॥ ੪੦

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

॥ ੫੮੭ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਬਿਰਦ ਬਾਣੇ ਦੀ ਪੈਜ ਰਖਦਾ ਆਇਆ । ਹੁਕਮਾ ਦੇ ਵਿਚਿ ਲਿਖ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਪਠਾਇਆ । ਕਛੂ ਨ ਕਰੋ ਵਿਸਵਾਸ ਇਉ ਫੁਰਮਾਇਆ । ਸੁਣਿਆਂ ਮਨ ਸੰਤੋਖ ਬਹੁਤ ਸੁਖ ਪਾਇਆ । ਨਿੰਦਕ ਮੁਠੇ ਰੋਇ ਜਿਨੀ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥ ੪੧ ॥ ੫੮੮ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਖਾਸ ਕਲਮ ਕਰਤਾਰ ਲਿਖਿਆ ਨ ਡਰੋ । ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਸਾਮਲ ਕਰੋ । ਨਿਮਖ ਬਿਲਮ ਨਹੀ ਹੋਇ ਕਾਰ ਐਸੀ ਕਰੋ । ਸਤਿਗੁਰ ਸੌ ਕਰ ਪ੍ਰੀਤ ਦੁਰਮਤ ਮਨ ਤੇ ਹਰੋ । ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਹੋਇ ਸਹਾਇ ਧਿਆਨ ਤਿਨਕਾ ਧਰੋ ॥ ੪੨ ॥ ੫੮੯ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਸੁਣਿਆ ਸੁਖ ਸਮੂਹ ਦੁਖ ਗਵਾਇਆ । ਬਿਨਸੇ ਸਗਲ ਕਲੇਸ ਭਰਮ ਚੁਕਾਇਆ । ਚਿੰਤਾ ਫਿਕਰ ਬਿਸਾਰ ਇਉ ਫੁਰਮਾਇਆ । ਰਹੋ ਸਤਸੰਗ ਨਿਸੰਗਿ ਦੁਖ ਲਗੇ ਨ ਕਾਇਆ । ਕਰ ਸੰਤਨ ਸੋ ਪ੍ਰੀਤ ਮੇਲ ਸਵਾਇਆ ॥ ੪੩ ॥ ੫੯੦ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਜੋ ਜਨ ਕਰਸੀ ਕਾਰ ਹੁਕਮੁ ਇਓ ਲਿਖਿਆ । ਤਿਸਦੀ ਪੂਰਨ ਘਾਲ ਪੂਰੀ ਦੀਖਿਆ । ਤਿਸ ਨੂੰ ਸੋਭਾ ਅਪਾਰ ਸਤਿਗੁਰ ਆਖਿਆ । ਜਰਾ ਮਰਨ ਨਹੀ ਹੋਇ ਜਮ ਪੰਥ ਨ ਪੇਖਿਆ । ਸੋ ਜਨ ਸਦਾ ਹਜੂਰਿ ਜੁਗੋ ਜੁਗੁ ਰਖਿਆ ॥ ੪੪ ॥ ੫੯੧ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਜੋ ਕਹਿਆ ਕਰਤਾਰ ਕਿਓ ਬਿਰਥਾ ਜਾਵਏ । ਜੋ ਮੰਨੈ ਸੋ ਪ੍ਰਵਾਨ ਇਉਂ ਹੀ ਭਾਵਤੇ । ਸਿਰਸਾਂਹਾਂ ਦੇਸਾਹ ਹੁਕਮ ਮਨਾਵਤੇ । ਮੰਨੇ ਸੋ ਜਿਣ ਜਾਇ ਪਦਵੀ ਪਾਵਏ । ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਧਿਆਇ ਤਾ ਬਣ ਆਵਏ ॥ ੪੫ ॥ ੫੯੨ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਬਚਨ ਸੁਣੇ ਕਰਤਾਰ ਕਾ ਜੋ ਰਿਦੈ ਬਸਾਵੈ । ਮਨ ਇਛੇ ਫਲ ਪਾਵਏ ਜੋ ਕਾਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਮਾਵੈ। ਮੂਰਖ ਕਬੈ ਨ ਚੇਤਈ ਮਨ ਮੈ ਗਰਬਾਵੈ । ਕਾਗ ਕਪੂਰ ਤਿਆਗਕੈ ਦੁਰਗੰਧ ਲੁਭਾਵੈ। ਜੋ ਭਾਵੀ ਅੰਕੂਰ ਹੋਇ ਸੋ ਪ੍ਰਗਟ ਆਵੈ ॥ ੪੬ ॥ ਪ੯੩ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਇਕ ਨਿੰਦਕ ਇਕ ਖਾਲਸਾ ਕਰਤੇ ਇਉ ਭਾਇਆ । ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਖੇਲ ਵਰਤਦਾ ਏਵੇ ਹੁੰਦਾ ਆਇਆ। ਜਿਸਨੂੰ ਰਖੇ ਰਹੈ ਸੋ ਜਿਨਿ ਧੁਰੋ ਲਿਖਾਇਆ। ਮੂਰਖ ਏਕ ਨ ਜਾਨਨੀ ਦੂਜੇ ਭਰਮਾਇਆ। ਜਮ ਪੁਰ ਬਧੇ ਮਾਰੀਅਨਿ ਫਿਰਿ ਪਛੋਤਾਇਆ ॥ ੪੭ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਸਤਿਸੰਗਿਤਿ ਵਿਚ ਬੈਠਿਕੈ ਬੋਲੈ ਹੰਕਾਰੋ । ਭੈ ਸਾਇਰ ਕਿਓ ਲੰਘਸੀ ਕਿਉ ਉਤਰੇ ਪਾਰੋ । ਕਿਉ ਕਰਿ ਦਰਗਹਿ ਸਿਵਸੀ ਕਰਿ ਦੇਖਿ ਵਿਚਾਰੋ। ਲੋਹਾ ਕੰਚਨ ਕਿਉ ਥੀਏ ਭਾਵੈ ਜਿਉ ਜਾਰੋ। ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਰਸ ਜੇ ਮਿਲੈ ਛਿਨ ਮੈ ਨਿਸਤਾਰੋ ॥ ੪੮ ॥ ਪ੯੫ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਅਤਿ ਅਪਰਾਧੀ ਜੇ ਥੀਐ ਕੁਲ ਕੀ ਘਾਤ ਕਰੇ। ਖੋਟੋ ਖੋਟ ਕਮਾਵਈ ਇਤ ਮੰਦੇ ਅਮਲ ਕਰੇ। ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਚੋਰੀ ਕਰੇ ਹਰਿ ਜਸੁ ਨਹਿ ਉਚਰੇ। ਬਚਨ ਕਰੇ ਹਿਤ ਲਾਇ *ਪਰ ਧਨੁ ਨਿਤ ਹਰੇ। ਸਤਿਗੁਰ ਚਾਹੇ ਬਕਸ ਕੈ ਤਿਹ ਕੇ ਸਾਧੂ ਕਰੇ ॥ ੪੯ ॥ ਪ੯੬ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਸਭ ਤੇਰੀ ਤੂ ਸਭਸਿਦਾ ਕੋ ਕਿਧਰ ਜਾਵੈ । ਪੁਤ ਕੁਪੁਤੀ ਜੇ ਕਰੇ ਪਿਓ ਮੁਖਹੁ ਨ ਪਾਵੇ। ਭਾਵੈ ਕੇਤਾ ਭਰਮਣਾ ਜੇ ਸਰਣੀ ਆਵੈ। ਅਉਗਣ ਮੇਟੇ ਗੁਣ ਕਰੇ ਭੀ ਮਾਹਿ ਸਮਾਵੈ। ਜੀ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਇਆਲ ਹੈ ਸਤਸੰਗ ਮਿਲਾਵੈ ॥ ੫੦ ॥ ਪ੯੭ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਜੋ ਕਹਿਆ ਕਰਤਾਰ ਸੋ ਰਿਦੇ ਬਸਾਵਣਾ। ਤਜਿ ਪ੍ਰਪੰਚ ਬਿਕਾਰ ਨਹੀ ਲਲਚਾਵਣਾ । ਦੂਜਾ ਭਾਵ

*ਪਾਠਾਂਤ੍ਰ—ਕੈ ਤਿਹ ਪ੍ਰਾਨ ਹਰੇ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਿਟਾਇ ਇਕੈ ਧਿਆਵਣਾ । ਚਰਨ ਕਵਲ ਸੋ ਪ੍ਰੀਤ ਭਰਮ ਚੁਕਾਵਣਾ । ਬਾਧਿ ਪਾਚ ਹ.ਥਿਆਰ ਦਰਸਨ ਆਵਣਾ॥ ੫੧ ॥ ੫੯੮॥ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਕਲਾ ਪ੍ਰਗਾਸ ਧਿਆਇ ਤੇਰਵਾ ।

ਦੋਹਰਾ ॥

ਬਹੁਤ ਦਿਵਸ ਬੀਤਿਓ ਤਹਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਹੋ ਬੀਚਾਰ । ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਇਤ ਤੇ ਚਲਿਓ ਉਤ ਤੇ ਸਿਰਜਨ ਹਾਰ ॥ ੧ ॥ ੫੯੯ ॥ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਦਛਨ ਦਿਸਾ ਲਾਗੀ ਬਹੁਤ ਅਵਾਰ । ਸਿੰਘਨ ਕੋ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿਓ ਸਬੈ ਹੋਹੁ ਤਈਯਾਰ ॥੨॥੬੦੦॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਮਾਰਵਾਰਕੇ ਰਾਹ ਦਿਸ ਦਛਨ ਕੋਕੂਚ ਹੈ । ਸਬੈ ਹੋਹੁ ਤਈਯਾਰ ਪ੍ਰਭ ਇਮ ਕਹੀ ਸੁਨਾਇਕੇ ॥ ੩ ॥ ੬੦੧ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਭਏ ਤਯਾਰ ਹਿਥਿਆਰ ਪਾਂਚੋ ਕਸੇ ਸਿੰਘ ਤਿਹ ਠਉਰ ਬਨ ਬੇਗ ਆਏ । ਏਕ ਸੋ ਏਕ ਬਲਵੰਤ ਸੂਰਾ ਸਰਸ ਟਾਂਕ ਦੁਇ ਤੀਨ ਆਫੂ ਹੜਾਏ । ਦੇਖਿ ਕਰਤਾਰ ਤਿਹ ਓਰ ਐਸੇ ਕਹਿਓ ਅਨੀਕੇ ਜੁਆਨ ਹੈ ਦਿਸਟ ਆਏ । ਅਸੁਵ ਬਾਨੀ ਸਰਸ ਸਾਜਿ ਸੀਗਾਰਕੇ ਬੇਗ ਲੇ ਆਵ ਐਸੇ ਬਤਾਏ ॥ ੪ ॥ ੬੦੨ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਤੁਰਕੀ ਅਸੁ ਅਛ ਸੁਪਛਿ ਬਡੋ ਤਿਹ ਊਪਰ ਪਾਖਰ ਆਨ ਧਰੀ । ਛਬ ਸੋਹਤ ਜੀਨ ਜਰਾ ਇਨਕੀ ਸਬ ਸਾਜਿ ਸਮੇਤ ਅਨੂਪ ਖਰੀ।ਗਜਮੋਤਨ ਕੇ ਗੁਲ ਬੰਦਨ ਕੇ ਕਲਗੀ ਸਿਰ ਸੋਭ ਜਰਾਵ ਜਰੀ । ਬਰਨੋ ਛਬਿ ਯੌ ਜਲ ਚਾਲ ਚਲੈ ਛਿਪ ਹੈ ਤਿਹ ਦੇਖਤ ਹੂਰ ਪਰੀ ॥ ੫ ॥ ੬੦੩ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਚੰਚਲ ਚਪਲ ਚਲਾਕ ਹੈ ਅਰੁਗਤਿ ਅਨਕ ਅਪਾਰ । ਬਰਨ ਚੇਹਨ ਸੁੰਦ੍ਰ ਸਰਸ ਰੂਪ ਦੀਓ ਕਰਤਾਰ ॥ ੬ ॥ ੬੦੪ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਅਰਦਾਸ ਕੀਨੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਰਦਾਸੀਏ ਅਰਜ ਸੁਨੀਐ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਿ । ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਬ੍ਾਣੀ ਸਰਸ ਭਯੋ ਅਸੁਵ ਤਈਯਾਰ ॥੭॥ ੬੦੫ ॥ ਸਵੈਯਾ॥ ਤਾਹਿ ਸਮੇ ਪ੍ਰਭ ਨੇ ਇਸਨਾਨ ਕੀਉ ਕਰਕੈ ਹਥਿਆਰ ਸੰਭਾਰੇ। ਲੈ ਤਿਨਕੋ ਇਸਨਾਨ ਦੀਉ ਕਰ ਆਪ ਅਗੋਛਨ ਪੋਛ ਸੁਧਾਰੇ। ਕਾਢਿ ਤਿਨੈ ਚਮਕਾਇ ਚਹੂ ਦਿਸ ਮਿਆਨਨ ਮੈ ਜਬ ਹੀ ਨਿਰਵਾਰੇ। ਖੇਲ ਅਪਾਰ ਕਰੇ ਕਰਤਾ ਜਨ ਜੀਵ ਕਹਾ ਗਤਿ ਤਾਹਿ ਬਿਚਾਰੇ ॥ ੮ ॥ ੬੦੬ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤੋਸ-ਕਚੀ ਤਾਹੀ ਸਮੇ ਬਸਤ੍ਰ ਸਬੈ ਕਰ ਕੀਨ । ਆਗੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਧਰੇ ਪਹਰ ਤਬੈ ਸਬ ਲੀਨ ॥ ੯ ॥ ੬੦੭ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਸੀਸ ਪੈ ਤਾਜ ਲੈ ਸੋਨ ਕਲਗੀ ਧਰੀ ਲਾਲ ਹੀਰੇ ਜਰੀ ਜਗ ਮਗਾਵੈ। ਹੀਰ ਪਨਾ ਖਰੇ ਓਰ ਮੋਤੀ ਜਰੇ ਝਲਕ ਛਬ ਸੋਭ ਤਾਕੀ ਸੁਹਾਵੈ । ਝੋਕ ਐਸੇ ਲਸੈ ਜੋਤ ਭੁੰਦਨ ਦਿਸੈ ਸੋਭ ਆਪਾਰ ਨਹੀ ਬਰਨਿ ਆਵੈ । ਪ੍ਰਗਟਿ ਪ੍ਰਚੰਡਿ ਤ੍ਰਈਲੋਕ ਸੋਭਾ ਕਰੈ ਪੇਖੇ ਤਿਹ ਸੰਤ ਸੁਖ ਸੂਬ ਪਾਵੈ ॥ ੧੦ ॥ ੬੦੮ ॥ ਚਿਲਤਾ ਕਰਿਕੈ ਸਬ ਸਾਜਹੀਸੋਂ ਬਰਨੋ ਹਥਿਆਰ ਕਹੋ ਸਬ ਹੀ।ਕਟਿਸੋ ਤਰਵਾਰ ਬਨੀ ਜਮ ਧਾਰ ਆਲੀ ਬੰਦ ਢਾਲ ਫਬੈ ਜਬਹੀ। ਦਿਸ ਦਾਹਨ ਬਾਨ ਕਮਾਨ ਸਜੇ ਕਰਮੈ ਬਰਛਾ ਕਰੋ ਛਿਨਮੈ ਹੀ। ਸਬ ਦੂਤਨ ਛਾਰ ਕਰੋ ਛਿਨ ਮੈ ਕਹਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਚੜੇ ਤਬਹੀ ॥ ੧੧ ॥ ੬੦੯ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇ ਕਹਿਕੇ ਭਏ ਸੁਆਰ । ਭਯੋ ਡੰਕ ਤ੍ਰਿਹ ਲੋਕ ਮੈ ਚੜਤ ਕਰੀ ਕਰਤਾਰ ॥ ੧੨ ॥ ੬੧੦ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਡੰਕਨ ਘੋਰ ਸੁਘੋਰ ਭਈ ਸੁਨਿਕੈ ਪਰੀਆ ਸਬਹੀ ਲਰਜੀ। ਲਰਜੇ ਸਸਿ ਭਾਨ ਭਿਆਨ ਭਏ ਕਿਹ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਾਰਨ ਕਾਜਿ ਚੜਿਓ ਹਰਿ ਜੀ । ਤ੍ਰਈ ਲੋਕ ਅਲੋਕ
ਸਬੈ ਲਰਜੇ ਸਿਵਜੀ ਕੈਲਾਸ ਪੱਤਿ ਯੋ ਡਰਜੀ । ਸੁਨਸੇਸ
ਮਹੇਸ ਸੁਰੇਸ ਬਡੇ ਲਰਜੇ ਸਿੰਘ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਡਰਜੀ॥ ੧੩ ॥
੬੧੧ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਭਏ ਭੈਮਾਨ ਆਕਾਸ ਕਹਿਓ
ਕਰਤਾਰਿ ਦਿਸ ਦਛਆਨੋ । ਕੋਨ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭੁ ਫੇਰ ਦਛਨ
ਦਿਸਾ ਭਏ ਸੁਆਰ ਕੈਸੇ ਕਿਮਾਨੋ । ਸਿਧ ਸਾਧਕ ਸਭੋ ਭਏ
ਭੈਮਾਨ ਅਬੇ ਕੋਨ ਕੀ ਕਾਨ ਗੁਰ ਕੀ ਨਸਾਨੋ । ਡੰਕ ਕੀ ਘੋਰ
ਸੁਨਿ ਲੰਕ ਕੰਪੀ ਚੜਤ ਸਿੰਘ ਗੋਬਿੰਦ ਐਸੇ ਬਖਾਨੋ ॥੧੪॥
੬੧੨ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਰਤ ਕੂਚ ਆਏ ਤਹਾ ਰਾਜਪੂਤਨ ਕੇ
ਦੇਸ । ਆਨ ਆਨ ਰਾਜਾ ਮਿਲੇ ਜੋਧਾ ਬਡੇ ਨਰੇਸ ॥ ੧੫ ॥
੬੧੩ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ਸਿਘਨ ਸਿਖ ਨ ਮਨਸੈ ਆਨੀ । ਉਨ
ਉਚਰੀ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋ ਇਮਬਾਨੀ । ਹੋਹੁ ਦਇਆਲ ਬਿਆਹ ਪ੍ਰਭ
ਕਰੋ । ਤਉ ਇ ਮਗ ਪਗ ਆਗੈ ਧਰੋ ॥ ੧੬ ॥ ੬੧੪ ॥
ਰੂਆਮਲਛੰਦ ॥ ਸੁਨਤ ਬਚਨ ਬਿਗਾਸ ਸੋ ਪ੍ਰਭ ਸਰਬ ਸਾਮਾ
ਕੀਨ । ਹੁਕਮੁ ਸਿੰਘਨ ਕੋ ਕੀਓ ਮਗਵਾਇ ਸਬ ਕਛੁ ਲੀਨ।
ਸਾਜ ਸਾਮਾਨੋ ਸਬੈ ਆਨੰਦ ਤੂਰ ਬਜਾਇ । ਬਿਆਹ ਕਰਿਕੈ
ਆਪਨਾ ਪ੍ਰਭ ਚਲੇ ਤਾਤੇ ਧਾਇ ॥ ੧੭ ॥ ੬੧੫ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥
ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਤਾਹੀ ਦਿਸਾ ਮਿਲਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸੋ ਜਾਇ। ਗੁਰਜ ਦਾਰ
ਦਿਲੀ ਗਯਾ ਵਹਿ ਉਸ ਰਾਹਿ ਨ ਜਾਇ ॥ ੧੮ ॥ ੬੧੬ ॥
ਜਿਹ ਗਾਵਨ ਖਾਲਸਾ ਪਰੇ ਲੂਟ ਕੂਟ ਤਿਹ ਲੇਤ । ਗਾਵ
ਬਡੇ ਰਾਜਾ ਮਿਲੇ ਭੇਟ ਪ੍ਰਭੂ ਸੋ ਦੇਤ ॥ ੧੯ ॥ ੬੧੭ ॥ ਜੋ
ਰਾਜਾ ਕਰਿ ਜੋਰਕੇ ਮਿਲਤ ਪ੍ਰਭੂ ਸੋ ਧਾਇ । ਬਸਹੈ ਦੇਸ
ਅਨੰਦ ਸੋ ਤਾਂ ਢਿਗ ਕੋਇ ਨ ਜਾਇ ॥ ੨੦ ॥ ੬੧੮ ॥ ਜੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਨਮੈ ਗਰਬਤ ਰਹੈ ਮਿਲਨਾ ਉਂਨ ਨਹੀ ਕੀਨ। ਲੂਟ ਕੂਟਕੈ ਖਾਲਸੇ ਭੁੰਚ ਤਾਹਿ ਕਉ ਲੀਨ ॥ ੨੧ ॥ ੬੧੯ ॥ ਕੂਚ ਕਰਤ ਮਾਰਗ ਚਲਤ ਇਹੀ ਭਾਂਤ ਸੋ ਜਾਤ। ਆਗੇ ਕੇ ਮਾਰਗਿ ਨਹੀ ਸੁਨੀ ਪ੍ਰਭੂ ਇਮ ਬਾਤ ॥ ੨੨ ॥ ੬੨੦ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਵਹੁ ਦਿਸ ਛੋੜ ਅਵਰ ਦਿਸ ਧਾਏ। ਕੂਚ ਕਰਤ ਕੇਤਕ ਇਵ ਆਏ। ਚੜ੍ਹਿ ਘਾਟੀ ਕੇ ਪਾਰ ਸਿਧਾਨੇ। ਪ੍ਰਭ ਸੋ ਬਾਤ ਕਹੀ ਇਕ ਆਨੇ ॥ ੨੩ ॥ ੬੨੧ ॥ ਔਰੰਗਸਾਹ ਗਉਨ ਕਰਿ ਗਯੋ। ਜਗਤੇ ਬਿਦਾ ਭਾਂਤਿ ਇਹ ਭਯੋ। ਛੋੜਿ ਗਯੋ ਸਬ ਮੁਲਕ ਖਜਾਨਾ। ਕਾਲ ਗ੍ਰਸਿਓ ਬਲ ਕਛੁ ਨ ਬਸਾਨਾ ॥ ੨੪ ॥ ੬੨੨ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕੂਚ ਕੀਉ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਤਬੈ ਲੈ ਘੋਰਨ ਕੋ ਤੰਗ। ਭਾਂਤ ਅਨੇਕਨ ਦੇਖੀਐ ਜਾ ਸੁਲ-ਤਾਨੀ ਜੰਗ ॥ ੨੫ ॥ ੬੨੩ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਕੇਤਕਿ ਦਿਨ ਪ੍ਰਭੁ ਔਰ ਬਿਤਾਏ। ਕੂਚ ਮੁਕਾਮ ਕਰਤ ਦਲਿ ਆਏ। ਬਿਰਛ ਏਕ ਦੀਰਘ ਅਤਿ ਘਨਾ। ਸੁੰਦਰ ਸਰ ਸਰੂਪ ਤਿਹ ਬਨਾ ॥ ੨੬ ॥ ੬੨੪ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਅਧਿਕ ਠਉਰ ਦੇਖੀ ਤਹਾ ਹੁਇ ਹੈ ਤਹਾਂ ਨ ਘਾਮ। ਉਤਰ ਰਹੇ ਤਾਹੀ ਤਲੇ ਕੀਨੈ ਤਹਾ ਮੁਕਾਮ ॥ ੨੭ ॥ ੬੨੫ ॥ ਨੀਚਕ ਭੂਮ ਦੇਖਨ ਨ ਮਿਤ ਗਏ ਪ੍ਰਭੁ ਤਿਹ ਠਉਰ। ਆਨ ਪਹੂਚੇ ਤਾਹਿ ਦਿਸ ਨਿਕਟਿ ਸਹਰ ਬਾਘੌਰ ॥ ੨੮ ॥ ੬੨੬ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਸਹਰੈ ਬਘੌਰ ਆਪ ਜੋ ਆਏ। ਲੋਗ ਤਹਾਕੇ ਅਤਿ ਡਰ ਪਾਏ। ਤਿਨਹੂ ਕਰੀ ਜੁਧ ਕੀ ਸਾਮਾ। ਕਬਹੂ ਲੂਟਿ ਲੈਹ ਏ ਧਾਮਾ ॥ ੨੯ ॥ ੬੨੭ ॥ ਅਤਿ ਅਪਾਰ ਜਿਨ ਫੌਜ ਨਿਹਾਰੀ। ਸੂਰਬੀਰ ਜੋਧਾ ਹਿਤਕਾਰੀ। ਕਰਿ ਸਾਮਾਨ ਦੇਸ ਇਹ ਆਏ। ਇਨਕੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭੇਦ ਜਾਤ ਨਹੀ ਪਾਏ ॥ ੩੦ ॥ ੬੨੮ ॥ ਗਹਿ ਗਹਿ ਸਸਤ੍ਰ ਬਸਤ੍ਰ ਗਹਿ ਗਾਵੇ । ਕਰਿ ਸਮਾਨ ਜੁਧਕੋ ਠਾਵੇ । ਪੂਛਨ ਕੋ ਇਕ ਪਠਿਓ ਬਾਰੀ । ਪੂਛੇ ਇਨੋ ਜਾਇ ਬਿਧਿ ਸਾਰੀ ॥ ੩੧ ॥ ੬੨੯ ॥ ਚਲਿ ਆਯੋ ਵਹੁ ਪ੍ਰਭੁਕੇ ਧਾਮਾ । ਦੋਇ ਕਰਿ ਜੋਰਿ ਕੀਓ ਪਰਨਾਮਾ । ਪੂਛੀ ਬਾਤ ਪ੍ਰਭੂ ਪਹਿ ਜਾਇ । ਕਵਨ ਭੂਮ ਤੇ ਯਾ ਦਿਸ ਆਇ ॥ ੩੨ ॥ ੬੩੦ ॥ ਨਗਰ ਲੋਗ ਮਨਮੈ ਅਤਿ ਡਰ ਹੀ । ਇਹ ਬਿਧਿ ਅਰਜ ਪ੍ਰਭੂ ਸੋ ਕਰਹੀ । ਡੇਰਾ ਨਿਕਟਿ ਸਹਰ ਕੇ ਦੇਏ । ਲੂਟਨ ਕਾਜ ਆਨ ਠਹਰਏ ॥ ੩੩ ॥ ੬੩੧ ॥ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਭੁ ਤਹਾ ਪਠਾਯੋ । ਬਾਰੀ ਸਿੰਘ ਤਾਹਿ ਲੈ ਆਯੋ । ਗੁਰੂ ਬੀਰ ਤਾਕੇ ਘਰਿ ਜਾਈ । ਸਰਬ ਕਥਾ ਇਹ ਭਾਂਤ ਬਤਾਈ ॥੩੪॥ ੬੩੨ ॥ ਕੀਚ ਜੁਧ ਠਉਰ ਤਿਹ ਭਯੋ । ਦੇਖਨ ਤਾਹਿ ਆਪ ਪ੍ਰਭੁ ਅਯੋ । ਤੁਮ ਮਨਮੈ ਕਛੁ ਸੰਕ ਨ ਆਨੋ । ਹਮਰੀ ਬਾਤ ਸਤਿ ਕਰਿ ਜਾਨੋ ॥ ੩੫ ॥ ੬੩੩ ॥ ਤਾਤੇ ਤਿਨਨ ਸਤਿ ਮਨਿਆਈ । ਇਨ ਕੀ ਬਾਤਿ ਉਨਨ ਮਨਿ ਭਾਈ । ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਭੁ ਪੈ ਤਬ ਆਏ । ਔਰ ਠੌਰ ਡੇਰਾ ਫੁਰਮਾਏ ॥ ੩੬॥ ੬੩੪ ॥ ਲਕਰੀ ਘਾਸ ਨੀਰ ਤਹਾ ਘਨਾ । ਬਾਗ ਅਜਾਇਬ ਅਤਭੁਤ ਬਨਾ । ਤਿਹ ਢਿਗ ਉਤਰ ਕੀਓ ਬਿਸਰਾਮਾ । ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਤਿਹ ਨਾਮਾ ॥ ੩੭ ॥ ੬੩੫ ॥ ਤਾਕੋ ਲੋਗ ਮਿਲਨ ਜੋ ਆਏ । ਤਿਨਨ ਇਨਾਮ ਪ੍ਰਭੂ ਫੁਰਮਾਏ । ਤਿਨਕੇ ਸੰਗਿ ਤਾਹਿ ਜੋ ਗਏ । ਕੀਚਕ ਜੁਧ ਭੋਮ ਸੋ ਭਏ ॥ ੩੮ ॥ ੬੩੬ ॥ ਬਰਕਨ ਦਾਜ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰਭੁ ਲਏ।ਔਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਭੁ ਸੰਗਿ ਨ ਗਏ । ਜਿਨਕੇ ਨਾਮ ਪ੍ਰਭੂ ਫੁਰਮਾਏ । ਤੇਈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਿੰਘ ਸਾਥ ਕੋ ਧਾਏ ॥ ੩੯ ॥ ੬੩੭ ॥ ਕੋਸ ਏਕ ਊਚੇ ਚੜ੍ਹਿਆਏ । ਦੇਖੀ ਠਾਵ ਤਬੈ ਫੁਰਮਾਏ । ਵੇ ਜੋ ਸਿੰਘ ਸਾਥਿ ਲੈ ਆਨੇ । ਠਉਰ ਠਉਰ ਕੀਨੇ ਪ੍ਰਭ ਥਾਨੇ ॥ ੪੦ ॥੬੩੮॥ ਸਿੰਘਨ ਠਉਰ ਬਾਟਿ ਇਮ ਦਈ । ਆਪਿ ਬਾਟਿ ਡੇਰਨ ਕੀ ਲਈ।ਕੇਤਕ ਦਿਨ ਤਿਹ ਠਉਰ ਬਿਹਾਨੇ।ਊਂਠਿ ਰੂਖ ਬਾਗਨ ਕੇ ਖਾਨੇ ॥ ੪੧ ॥ ੬੩੯ ॥ ਮਾਲੀ ਭਾਜਿ ਰਾਵ ਪੈ ਆਏ । ਸਗਰੇ ਰੂਖ ਬਾਗਕੇ ਖਾਏ । ਭੋਜਨ ਹੇਤ ਊਂਠ ਜੇ ਆਏ । ਤੋਰਿ ਤੋਰਿ ਸਬ ਹੀ ਉਨ ਖਾਏ ॥ ੪੨ ॥ ੬੪੦ ॥ ਸੁਨਤ ਬਚਨ ਮਨ ਮਾਹਿ ਰਿਸਾਏ । ਕੋਪ ਭਰੇ ਅਤਿ ਹੀ ਗਰਬਾਏ । ਤਬ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋ ਕਛੂ ਨਾਹ ਬਖਾਨੀ । ਮਨਮੈ ਰਾਖਿ ਬਾਤ ਇਮ ਠਾਨੀ ॥ ੪੩ ॥ ੬੪੧ ॥ਸਿੰਘ ਏਕ ਕਿਹੀ ਕਾਜ ਸਿਧਾਯੋ । ਤਿਨਕੇ ਦੇਸ ਮਾਹਿ ਵਹੁ ਆਯੋ । ਤਨਕ ਮਨਕ ਤਿਨ ਸੋ ਭਈ ਰਾਰਾ । ਜੁਧ ਭਯੋ ਤਿਨਕੇ ਸੰਗਿ ਭਾਰਾ ॥ ੪੪ ॥ ੬੪੨ ॥ ਕੋਪ ਸਿੰਘ ਭਗਵਤੀ ਨਿਕਾਰੀ । ਕੇਤਕ ਦੂਤ ਹਨੇ ਬਲਕਾਰੀ । ਜੁਧ ਹੋਤ ਸਬ ਸਿੰਘ ਨਿਹਾਰੇ । ਗਹਿ ਗਹਿ ਸਸਤ੍ਰ ਉਠੇ ਲਲਕਾਰੇ ॥ ੪੫ ॥ ੬੪੩ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਬੈਠੇ ਸਿੰਘ ਪਹਾਰਪੈ ਦੇਖਿਓ ਜੁਧ ਨਿਹਾਰ । ਦਈ ਪਲੀਤੀ ਤਿਨੋ ਨੇ ਹੁਇ ਗਏ ਲੋਗ ਸਬਾਰ ॥ ੪੬ ॥ ੬੪੪ ॥ ਕੋਪ ਭਯੋ ਮਨ ਮੈ ਤਬੈ ਨਿਕਸੇ ਸੂਰ ਰਿਸਾਇ । ਰਣ ਮੰਡਣ ਜੋਧਾ ਚਲੇ ਨਿਮਖ ਬਿਲਮ ਨਹੀ ਲਾਇ ॥ ੪੭ ॥ ੬੪੫ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਕੋਪ ਕੈ ਸੂਰ ਜੋ ਜਾਇ ਬੁਰਜੋ ਚੜੇ ਕੀਓ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਘਮਸਾਨ ਭਾਰੀ । ਚਲੈ ਤੀਰ ਗੰਭੀਰ ਬੰਦੂਕ ਛੁਟੈ ਘਨੀ ਆਨਿ ਲਾਗੀ ਅਨੀ ਯੋ ਬਿਚਾਰੀ । ਗਰਜ ਘਨ ਜੋ ਕਰੀ ਲਰਜ ਐਸੀ ਪਰੀ ਕੋਪ ਕੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੋਪ ਛੋਰੀ ਸੁਸਾਰੀ। ਪਤ੍ਰ ਪੂਰਨ ਭਰਨ ਆਨ ਜੋਗਨਿ ਅਰੀ
ਡਾਕਨੀ ਚਾਵੜੀ ਚੀਤਕਾਰੀ ॥ ੪੮ ॥ ੬੪੬ ॥ ਚੌਪਈ॥
ਸੂਰ ਸੂਰ ਕੀ ਓਰ ਨਿਹਾਰੈ ॥ ਪਕਰੈ ਸਸਤ੍ਰ ਤਾਹਿ ਚੁਨ ਮਾਰੈ।
ਜਿਉ ਭੁਅੰਗ ਅੰਗ ਕੋਊ ਗੁਸੈ। ਤੈਸੇ ਸਸਤ੍ਰ ਸੂਰ ਕੋ ਗੁਸੈ॥
੪੯ ॥ ੬੪੭ ॥ ਤਨਕ ਮਨਕ ਤਨ ਮੈ ਨਹੀ ਰਹੈ । ਜਿਹ
ਤਨ ਵਾਰ ਸੂਰ ਕੋ ਬਹੈ। ਲਾਗੈ ਵਾਰ ਸੂਰ ਤਿਹ ਕਾਰੀ। ਭੂਲੇ
ਦੇਹੰ ਗ੍ਰਿਹ ਸੁਧ ਸਾਰੀ ॥ ੫੦ ॥ ੬੪੮ ॥ ਪਰੇ ਭੂਮ ਕਪਰਾਜਿ
ਮਤਾਰੇ। ਰੰਗ ਰੰਗ ਰੰਗਤੇਜ ਸੁਧਾਰੇ । ਐਸੀ ਭਾਂਤਿ ਸੂਰਤ
ਹਾ ਪਰੇ। ਦੋਇ ਰਾਤ ਅਰੁ ਦੁਇ ਦਿਨ ਲਰੇ ॥੫੧॥੬੪੯॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਜਬ ਤੀਸਰ ਦਿਨ ਆਇਓ ਤਬ ਪ੍ਰਭ ਕਹੀ ਸੁਨਾਇ
। ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਤੁਮ ਯੌ ਕਰੋ ਦੇਹੁ ਦਰੇਰਾ ਜਾਇ॥੫੨॥੬੫੦॥
ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਧਾਯੋ ਤਬੈ ਲੈਏ ਸਿੰਘ ਲਲਕਾਰ । ਦਰਵਾਜੇ
ਢੂਕੇ ਸਬੈ ਕਹਤ ਮਾਰ ਹੀ ਮਾਰ ॥ ੫੩ ॥ ੬੫੧ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥
ਸਸਤ੍ਰ ਸੰਭਾਰ ਲਲਕਾਰ ਸਿੰਘਾਨ ਕੀ ਗਰਜ ਕੈ ਸੂਰ ਐਸੇ
ਸਿਧਾਏ। ਆਨ ਦੇਵਾਰ ਤਿਨ ਲੰਗ ਗੜ੍ਹ ਕੀ ਲਈ ਕੀਓ
ਘਮਸਾਨ ਕੇਤਾਨ ਘਾਏ। ਮਾਰ ਅਪਾਰ ਹਥਿਆਰ ਭਾਰੀ
ਭੂਏ ਸੂਰ ਪੈ ਸੂਰ ਗਿਰਕਾਮ ਆਏ। ਛੋਡਿਕੈ ਪੌਰ ਕੀ ਠਉਰ
ਐਸੇ ਗਏ ਸਿੰਘ ਚਲ ਪਉਰ ਕੀ ਠੌਰ ਆਏ ॥੫੪॥੬੫੨॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਦਰਵਾਜੇ ਆਏ ਤਬੈ ਸਿੰਘ ਸਬੈ ਖੁਨਸਾਇ।
ਮਸਲਿਤ ਕੇ ਐਸੇ ਕੀਓ ਦੀਨੀ ਆਗ ਲਗਾਇ ॥ ੫੫ ॥
੬੫੩॥ਸੋਰਠਾ॥ਜਲ ਬਲ ਭਯੋ ਅੰਗਾਰ ਦਰਵਾਜਾਂ ਟੂਟੋ ਤਬੈ।
ਸਿੰਘ ਸਬੈ ਇਕ ਸਾਰ ਅੰਦਰਿ ਕੋ ਧਾਏ ਜਬੈ ॥੫੬॥੬੫੪॥
ਸਵੈਯਾ ॥ ਤੋਰਿਕੈ ਪਉਰ ਜਬੈ ਸਿੰਘ ਆਗੇ ਗਏ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਾਮੁਹੇ ਸੂਰ ਲਲਕਾਰ ਆਏ। ਗਹੇ ਤਰਵਾਰ ਲਲਕਾਰ ਐਸੇ ਪੜੇ ਜਾਨ ਦਰੀਆਉ ਜੇ ਉਮੜਿ ਆਏ।ਸੂਰ ਅਰ ਸਿੰਘ ਮਿਲਿ ਜੁਧੁ ਐਸੋ ਭਇਓ ਲੋਹ ਲੁਹਾਰ ਜੈਸੇ ਬਜਾਏ। ਚੋਟ ਪੈ ਚੋਟ ਅਰ ਓਟ ਕਰਤਾਰ ਕੀ ਸਾਰ ਕੀ ਬਾਰ ਮੈ ਸਿੰਘ ਧਾਏ ॥ ੫੭ ॥ ੬੫੫ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਮਿਲ ਸੂਰਨ ਸੂੰ ਰਨ ਇਮ ਕੀਨਾ। ਤਨ ਮਨ ਅਰਪ ਪ੍ਰਾਨ ਕਰਿ ਦੀਨਾ। ਮਨ ਅਪਨੇ ਕੋ ਲੋਭਨ ਜਾਨਾ। ਭਿਰੇ ਸੂਰ ਜੋਧਾ ਬਲਵਾਨਾ ॥ ੫੮ ॥ ੬੫੬ ॥ ਗਹਿ ਗਹਿ ਭੁਜਾ ਭੁਜਨ ਤੇ ਲੇਹੀ। ਸੀਸ ਫਿਰਾਇ ਡਾਰਿਕੈ ਦੇਹੀ। ਜੋ ਧੁੰਬੀਆ ਪਟ ਪੈ ਪਟ ਡਾਰੇ। ਤੈਸੇ ਸੂਰ ਸੂਰ ਕੋ ਮਾਰੇ ॥ ੫੯ ॥ ੬੫੭ ॥ ਪਰੀ ਲੋਥ ਪੈ ਲੋਥ ਅਪਾਰਾ। ਗਿਰੇ ਪਖਰੀਆ ਵਾਰਨ ਪਾਰਾ। ਲੈ ਲੈ ਸੂਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਪਿਆਲੇ। ਪੀ ਪੀ ਮਗਨ ਭਏ ਮਤਵਾਲੇ ॥ ੬੦ ॥ ੬੫੮ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਬਹੁਤ ਸੂਰ ਮਾਰੇ ਤਹਾ ਭਾਜੇ ਅਨਕ ਅਪਾਰ। ਦੂਜੇ ਦਰਵਾਜੇ ਗਏ ਸਿੰਘ ਸਬੈ ਇਕ ਸਾਰ ॥੬੧॥ ੬੫੯ ॥ ਧਾਇ ਪਰੇ ਤਾ ਮੈ ਸਬੈ ਦੀਨੇ ਦੂਤ ਭਗਾਇ। ਤੀਜੇ ਦਰਵਾਜੇ ਅਰੇ ਸਿੰਘ ਸੂਰ ਖੁਨਸਾਇ ॥ ੬੨ ॥ ੬੬੦ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਤਾਮੈ ਘਮੰਡ ਰਹੇ ਬਲਵਾਨਾ। ਨੇਕ ਨ ਮਾਨੰਤ ਤਿਨਕੀ ਆਨਾ। ਏਕ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਭ ਪੈ ਚਲ ਆਯੋ। ਆਨ ਤਾਹਿ ਭੇਦ ਬਤਾਯੋ ॥ ੬੩ ॥ ੬੬੧ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਏਕ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਭ ਸੋ ਕਹਿਓ ਵਹ ਜੋ ਅਧਕ ਪਹਾਰ। ਤੋਪ ਜਾਇ ਤਾਪੈ ਚੜੇ ਭਾਜੇ ਭਰਮ ਗਵਾਰ ॥ ੬੪ ॥ ੬੬੨ ॥ ਜਬਰ ਜੰਗ ਪ੍ਰਭ ਨੇ ਲਈ ਤਾ ਅਸਥਾਨ ਚੜਾਇ। ਕੇਤਕ ਚੋਟਨ ਕੇ ਚਲੇ ਦੀਨੇ ਦੂਤ ਭਗਾਇ ॥ ੬੫ ॥ ੬੬੩ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਪੀਛੇ ਪਉਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਰ ਸਿੰਘ ਜੋ ਧਾਇ। ਜੋ ਕਛੁ ਹਾਥ ਲਗਾ ਸੋ ਲਿਆਏ। ਪ੍ਰਭੁ ਸੋ ਆਨਿ ਕਹੀ ਇਮ ਬਾਤਾ। ਗੜ ਦੇਖਉ ਚਲਿ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤਾ॥ ੬੬॥ ੬੬੪ ॥ ਸੁਨਤ ਬਚਨ ਪ੍ਰਭੁ ਅਧਿਕ ਰਿਸਾਯੋ। ਤਾਹਿ ਸਮੇ ਮਨਮੈ ਇਮ ਆਇਓ। ਅਵਰ ਬਿਚਾਰ ਕਛੁ ਨਹੀ ਕੀਨਾ। ਭੁਏ ਸੁਆਰ ਕੂਚ ਕਰਿ ਦੀਨਾ॥ ੬੭॥ ੬੬੫॥ ਕੂਚ ਕੀਏ ਸਾਹਿਬ ਚਲਿ ਆਏ। ਪਰੀ ਬਹੀਰ ਸਿੰਘ ਸਭਿ ਧਾਏ। ਖਬਰ ਕੂਚ ਕੀ ਉਨ ਸੁਨ ਪਾਈ। ਦਉਰੀ ਫੌਜ ਫੇਰਿ ਚਲਿ ਆਈ॥ ੬੮॥ ੬੬੬॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਸਿੰਘ ਪਛਾਰੀ ਮੈ ਰਹੈ ਆਈ ਫੌਜ ਅਪਾਰ। ਜੁਧ ਭਯੋ ਜੂਝੇ ਕਿਤੇ ;ਘਾਇਲ ਭੁਏ ਅਪਾਰ॥ ੬੯॥ ੬੬੭॥ ਜੁਧ ਕਰਤ ਜੋਧਾ ਸਬੈ ਚਲਿ ਆਏ ਤਿਹਥਾਨ। ਆਪ ਪ੍ਰਭੂ ਠਾਢੇ ਤਹਾ ਜਹਾ ਪਹੂਚੇ ਆਨ॥ ੭੦॥ ੬੬੮॥ ਦੁਇ ਰਾਜਾ ਜੋਧਾ ਬਲੀ ਭੁਏ ਮੁਹ ਬਲ ਆਨ। ਗਹਿ ਕਮਾਨ ਸਰ ਸਾਧਿਓ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਸੁਜਾਨ॥ ੭੧॥ ੬੬੦॥ ਤਾਹਿ ਸਮੈ ਐਸੇ ਕਹਿਓ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਚਲਿਆਵ। ਏਕ ਰਾਵ ਹਨਿ ਹੋ ਅਬੈ ਦੂਸਰ ਪੈ ਤੁਮ ਜਾਵ॥ ੭੨॥ ੬੭੦॥ ਸਵੈਯਾ॥ ਸਿੰਘ ਜੋ ਭਭਕ ਕੈ ਲਪਕ ਐਸੀ ਕਰੀ ਬੇਗਹੀ ਰਾਵਕੇ ਪਾਸ ਧਾਯੋ। ਰਾਵ ਕਛੁ ਵਾਰ ਕੀਨੇ ਨ ਕੀਨੋ ਗਹੀ ਸਿੰਘ ਤਰਵਾਰ ਇਕ ਵਾਰ ਲਾਯੋ। ਘਾਵ ਕਾਰੀ ਭਯੋ ਸ੍ਰੋਨ ਤਨ ਤੇ ਗਯੋ ਹੋਸ ਭੂਲੀ ਤਬੈ ਭ੍ਰਮ ਆਯੋ। ਕਾਟਿਕੇ ਸੀਸੁ ਤਿਹ ਬੇਗਹੀ ਲੈ ਲੀਓ ਦੂਸਰੋ ਰਾਵ ਮਨਮੈ ਰਿਸਾਯੋ॥੭੩॥੬੭੧॥ ਸਵੈਯਾ॥ ਪਕਰਕੈ ਸਸਤ੍ਰ ਸੰਭਾਰਿ ਤਾਪੈ ਪਰੋ ਚਾਹਤੋ ਵਾਰਿ ਤਿਹ ਓਰ ਪਾਯੋ। ਆਪ ਸੰਭਾਰ ਸਰਿ ਸਾਧ ਤਾਹੀ ਸਮੈ ਐਚ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੈ ਤੀਰ ਐਸੇ ਚਲਾਯੋ । ਤੋਰ ਹੀਅਰੋ ਗਯੋ ਪਾਰ ਪੈਲੇ ਭਯੋ ਜੂਝਕੇ ਰਾਵਿ ਸੁਰਗੈ ਸਿਧਾਯੋ । ਭਾਜਿਕੈ ਫੌਜ ਬਾਘੌਰ ਦਉਰੀ ਗਈ ਸਿੰਘ ਗੋਬਿੰਦ ਡੰਕਾ ਬਜਾਯੋ ॥੧੪॥੬੧੨॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਭਜੀ ਫੌਜ ਬਾਘਉਰ ਕੋ ਮਾਰਿ ਲਏ ਸਿਰਦਾਰ । ਕੂਚ ਜਹਾਨਾ ਬਾਦ ਕੋ ਕਰਿ ਦੀਨੋ ਕਰਤਾਰ ॥ ੧੫ ॥ ੬੧੩ ॥ ਸਾਹ ਜਹਾਨਾ ਬਾਦ ਕੋ ਕੀਨੋ ਕੂਚ ਅਪਾਰ । ਕਥਾ ਸਾਹਿਕੇ ਗਉਨ ਕੀ ਕਰਤ ਤਾਸ ਬੀਚਾਰ ॥ ੧੬ ॥ ੬੧੪ ॥ ਇਤ ਸਿਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਕੀਚਕ ਮਾਰ ਧਿਆਇ ਚਉਧਵਾ ॥ ੧੪ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਦਿਸ ਦਛਨ ਅਹਮਦ ਨਗਰ ਅਜਬ ਅਜਾਇਬ ਥਾਨ। ਕਰਮ ਕਾਮ ਤਾ ਦਿਸ ਰਹਿਤੁ ਨਉਰੰਗ ਸਾਹ ਸੁਜਾਨ ॥ ੧ ॥ ੬੧੫ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਅਹਿਮਦ ਨਗਰ ਅਜਬ ਇਕ ਥਾਨਾ । ਨਉਰੰਗ ਸਾਹ ਤਹਾ ਠਹਰਾਨਾ । ਤੇਰਹ ਮਾਸ ਤਹਿ ਭੂਮ ਰਹਿਓ । ਪਾਯੋ ਕਾਲ ਕਾਲ ਬਸਿ ਭਯੋ ॥ ੨ ॥੬੧੬ ॥ ਸਹਰ ਨ ਸਹਰ ਧੂਮ ਪਰਿ ਗਈ । ਭਾਰੀ ਬਾਤ ਅਨਿਕ ਬਿਧ ਭਈ । ਅਨਿਕ ਠਉਰ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਲੁਟਾਨੀ । ਰਾਜ ਬਿਰਾਜੀ ਸਬ ਹਨ ਜਾਨੀ ॥ ੩ ॥ ੬੧੭ ॥ ਸੁਨੀ ਖਬਰ ਆਜਮ ਚਲਿ ਆਯੋ । ਸਬ ਲਸਕਰ ਉਨ ਆਨ ਬਚਾਯੋ । ਸੀਸ ਆਪਨੇ ਛਤ੍ਰ ਝੁਲਾਨਾ । ਫੇਰੀ ਦ੍ਰਿਸ ਦਛਨ ਮੈ ਆਨਾ ॥ ੪ ॥ ੬੧੮ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਬ ਆਜਮ ਬੈਠੋ ਤਖਤ ਮਨਮੈ ਹਰਖ ਬਢਾਇ । ਕਰ ਸਾਮਾ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਕੀ ਚਲਿਓ ਬਿਲਮ ਨਹੀ ਲਾਇ ॥ ੫ ॥ ੬੧੯ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਜਬ ਤੇ ਨਉਰੰਗ ਸਾਹ ਸਿਧਾਨਾ । ਆਜਮ ਰਾਜ ਆਪਨੋ ਜਾਨਾ । ਛਤ੍ਰ ਆਪਨੇ ਸੀਸ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬੁਲਾਯੋ । ਡੰਕਾ ਦੇਤ ਹਿੰਦ ਕੋ ਧਾਯੋ ॥ ੬ ॥ ੬੯੦ ॥ ਤਾਕੀ ਖਬਰ ਸਾਹਿ ਸੁਨਿ ਪਾਈ । ਕੂਚ ਕੀਉ ਕਛੁ ਬਿਲਮ ਨ ਲਾਈ । ਦਿਲੀ ਨਿਕਟਿ ਆਪ ਜਬ ਆਯੋ । ਲਿਖਾ ਕੀਉ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਸ ਪਠਾਇਓ ॥ ੭ ॥ ੬੯੧ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਰਿ ਜੋਰੇ ਐਸੇ ਕਹਿਓ ਨਿਮਖ ਬਿਲਮ ਨਹੀ ਲਾਇ । ਇਹ ਸੁਲਤਾਨੀ ਜੰਗ ਮੈ ਤੁਮ ਪ੍ਰਭੁ ਹੋਹੁ ਸਹਾਇ ॥ ੮ ॥ ੬੯੨ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਤੇਈ ਬਾਤ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਸੁਨਿ ਪਾਈ । ਲਿਖਿਓ ਦਿਲਾਸਾ ਤਾਹਿ ਪਠਾਈ । ਸੰਕਾ ਨੇਕ ਜੀਵ ਨਹੀ ਆਨੋ । ਨਿਹਚੇ ਰਾਜ ਆਪਨਾਂ ਜਾਨੋ ॥ ੬੯੩ ॥ ਤਾਤੇ ਸਾਂਤਿ ਸਾਹ ਮਨ ਆਈ । ਕਰਿ ਨਿਹਚੇ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋ ਲਿਵ ਲਾਈ । ਆਨ ਜਾ ਜਉ ਜੁਧ ਮਚਾਯੋ । ਆਜਮ ਮਾਰਗ ਜਾਤ ਨ ਪਾਯੋ ॥ ੧੦ ॥ ੬੯੪ ॥ ਬਜੋ ਸਾਰ ਪੈ ਸਾਰ ਅਪਾਰਾ । ਕੀਨੋ ਪ੍ਰਬਲ ਸਬਲ ਰਣ ਭਾਰਾ । ਪ੍ਰਬਲ਼ ਕਥਾ ਕਰਿ ਅਲਪ ਸੁਨਾਈ । ਆਜਮ ਮੀਚ ਭਾਇ ਇਹ ਪਾਈ ॥ ੧੧ ॥ ੬੯੫ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਚੜੋ ਦਲ ਸਾਜਿ ਪੈ ਲਾਜ ਨੈਨਾ ਭਰੇ ਸਾਹ ਆਜਮ ਅਰੇ ਜੋਰ ਕੀਨੋ । ਭਿਰੇ ਮਹ ਮੰਤ ਬਲਵੰਤ ਸੂਰਾ ਸਰਸ ਏਕ ਤੇ ਏਕ ਕੋਊ ਨਹੀ ਹੀਨੋ । ਪਰੀ ਹੈ ਮਾਰ ਸਿਰਦਾਰ ਜੂਝੇ ਘਨੇ ਗਿਰੇ ਸੁਲਤਾਨ ਜਬ ਡਗ ਸਗੀਨੋ । ਰਾਜ ਕੈ ਕਾਜ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਭਾਰਬ ਕੀਓ ਲੋਹ ਕੀ ਲਾਜ ਪੈ ਜੀਊ ਦੀਨੋ ॥ ੧੨ ॥ ੬੯੬ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਾਨੀ ਆਜਮ ਸਾਹ ਕੀ ਅਵਰ ਨਹੀਂ ਸੁਲਤਾਨ । ਲੋਹ ਲਾਜ ਜਿਨ ਰਣ ਬਿਖੈ ਐਸੀ ਕਰੀ ਨਿਦਾਨ ॥ ੧੩ ॥ ੬੯੭ ॥ ਜੂਝ ਪਰੈ ਰਣਮੌ ਤਬੈ ਸੁ ਤਨ ਸਹਿਤ ਬਿਮ ਜਾਨ । ਐਸੀ ਕਿਨਹੂ ਨ ਕਰੀ ਜਾਨਤ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਕਲ ਜਹਾਨ ॥ ੧੪ ॥ ੬੮੮ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਸੁਨੀ ਜੋ ਸਾਹਿ ਬਿਗਸਾਇ ਐਸੇ ਕਹਿਓ ਸੁਕਰ ਦਰਗਾਹ ਤੇਰੀ ਇਲਾਹੀ। ਕੀਉ ਹੈ ਫੈਜੁ ਮੁਹਿ ਆਪਨੋ ਜਾਨਿਕੇ ਰਹਮ ਕੀ ਨਜਰ ਤੇ ਫਤੇਹ ਪਾਈ। ਬੀਰ ਜੋਧਾ ਬਲੀ ਧਾਂਕ ਜਾਕੀ ਭਲੀ ਸੰਗ ਥੇ ਖੂਬ ਜਾਕੇ ਸਿਪਾਹੀ। ਜੀਵ ਤਾਕਾ ਲੀਓ ਤਾਜ ਹਮਕੋ ਦੀਉ ਅਜਬ ਹੈ ਖੇਲ ਤੇਰੇ ਖੁਦਾਈ ॥ ੧੫ ॥ ੬੮੯ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸੁਕਰ ਕੀਉ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈ ਜੁਧ ਫਤੇ ਜਬ ਕੀਨ। ਛਤ੍ਰ ਸੀਸ ਅਪਨੇ ਤਬੈ ਸਾਹ ਬਹਾਦਰ ਲੀਨ ॥ ੧੬ ॥ ੬੯੦ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਸਾਹ ਬਹਾਦਰ ਛਤ੍ਰ ਝੁਲਾਨਾ। ਫੇਰੀ ਦੇਸ ਦੇਸ ਮੈ ਆਨਾ। ਕੀਏ ਮੁਕਾਮ ਆਗਰੇ ਮਾਹੀ। ਚਾਰ ਮਾਸ ਬਰਸਾਤ ਬਿਤਾਈ॥੧੭॥੬੯੧॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਬਾਦਸਾਹ ਢਿਗ ਆਗਰੇ ਕਹਤ ਤਾਹਿ ਬੀਚਾਰ। ਸਾਹ ਜਹਾਨਾ ਬਾਦ ਮੈ ਆਪਹੁ ਚਿਓ ਕਰਤਾਰ ॥੧੮॥੬੯੨॥ ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਮਜਕੂਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਕਾ ਪੰਦਰਵਾ ਧਿਆਵ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਭਮ ਸਤ ॥ ੧੫ ॥

ਚੋਪਈ ॥

ਦਿਲੀ ਨਿਕਟਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜਬ ਆਏ। ਸੰਗਤਿ ਖਬਰ ਸੁਨੀ ਸੁਖ ਪਾਏ। ਅਨਿਕ ਹੁਲਾਸ ਜੀਵ ਮੈ ਆਯੋ। ਸਰਬ ਖ਼ਾਲਸਾ ਲੈਨਿ ਸਿਧਾਯੋ ॥ ੧ ॥ ੬੯੩ ॥ ਗਾਡੀ ਰਥ ਕੇਤਨ ਮੰਗਵਾਏ। ਘੋਰਨ ਪੈ ਚੜਿ ਅਨਿਕ ਸਿਧਾਏ। ਪਾਇ ਪਿਆਦਨ ਕੇਤਨ ਚਾਲੇ। ਪੀ ਪੀ ਨੈਨ ਪਾਨ ਕੇ ਪਿਆਲੇ ॥ ੨ ॥ ੬੯੪ ॥ ਮਧਭਾਰ ਛੰਦ ॥ ਕਰਿਕੈ ਬਿਚਾਰ। ਸਿਖੈਂ ਅਪਾਰ। ਸਬਦੈ ਉਚਾਰ। ਏਕੋ ਨਿਹਾਰ ॥ ੩ ॥ ੬੯੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਵ ਭੈ ਉਤਾਰ। ਭਰਮੰ ਬਿਦਾਰ। ਹੁਇ ਹਰਖ ਵੰਤ ॥ ਪੇਖਿਓ ਬਿਅੰਤ ॥ ੪ ॥ ੬੯੬ ॥ ਚਿੰਤਾ ਬਿਸਾਰ। ਭਿੜ ਜੀਵ ਧਾਰਿ, ਮਨ ਮੈ ਅਨੰਦ। ਸਬ ਤੋਰ ਫੰਦ ॥ ੫ ॥ ੪੯੮ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਕਰ ਭਾਵਨੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸੋ ਲਿਵਲਾਇ। ਅਨੰਦ ਭਯੋ ਪ੍ਰਭ ਪੇਖਿਓ ਸਿਖਨ ਸਤਿਗੁਰ ਆਇ ॥ ੭ ॥ ੬੯੯ ॥ ਅੜਿਲ ॥ ਸਾਹ ਜਹਾਨਾ ਬਾਦਿ ਪ੍ਰਭੂ ਜਬ ਆਇਕੈ। ਕੌਤਕਿ ਕਰੇ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਬਿਗਸਾਇਕੈ। ਜਮਨਾ ਕਤਕ ਪਾਰ ਜਹਾ ਡੇਰਾ ਕੀਉ। ਜੀ ! ਕੀਨੇ ਸਿਸਟਿ ਉਧਾਰ ਦਰਸ ਐਸੇ ਦੀਉ ॥ ੮ ॥ ੭੦੦ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਕੇਤਕ ਦਿਨ ਤਿਹ ਠਉਰ ਬਿਤਾਏ। ਫੇਰ ਕੂਤ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਫੁਰਮਾਏ। ਚਲਤ ਚਲਤ ਅੰਤੇ ਤਿਹ ਬਨਾ। ਮਥਰਾ ਨਗਰ ਪ੍ਰਭੂ ਮਨਿ ਭਾਨਾ ॥ ੯ ॥ ੭੦੧ ॥ ਦੇਖੀ ਠਵਰ ਪ੍ਰਭੂ ਬਿਗਸਾਏ। ਸੂਰਜ ਕੁੰਡ ਧਾਮ ਫੁਰਮਾਏ। ਤਬ ਬਿਸਰਾਤ ਦਿਸਟ ਹਰ ਆਨਾ। ਕੇਤਕ ਦੀਉ ਦ੍ਵਿਜਨ ਕੋ ਦਾਨਾ ॥ ੧੦ ॥ ੭੦੨ ॥ ਮਥਰਾ ਦੇਖ ਪ੍ਰਭੂ ਜਬ ਆਏ। ਪੁਨਿ ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨ ਆਪ ਸਿਧਾਏ। ਦੇਖੀ ਕੁੰਜ ਗਲੀ ਸਬ ਠਉਰਾ। ਦੇਖੀ ਛਾਵ ਅਧਿਕ ਇਕ ਔਰਾ ॥੧੧॥੭੦੩॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਆਪ ਆਨ ਬੈਠੇ ਤਹਾ ਅਰੁ ਮਿਸਟਾਨ ਮੰਗਾਇ। ਰਾਖ ਦੀਉ ਮੈਦਾਨ ਮੈ ਬੰਦਰ ਭੁੰਚਤ ਖਾਇ ॥ ੧੨ ॥ ੭੦੪ ॥ ਆਪਸ ਮੈ ਲਰ ਲਤ ਮਰਤ ਕਿਲਕਤ ਅਤਿ ਖੁਨਸਾਇ। ਕਉਤਕ ਤਿਨਕੇ ਅਨਿਕ ਬਿਧਿ ਦੇਖਿ ਪ੍ਰਭੂ ਬਿਗਸਾਇ ॥ ੧੩ ॥ ੭੦੫ ॥ ਅਨਿਕ ਭਾਂਤ ਲੀਲਾ ਕਰੀ ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨ ਮੈ ਆਇ। ਗਉਨ ਕੀਉ ਪ੍ਰਭ ਨੇ ਤਬੈ ਚਲੇ ਆਗਰੇ ਧਾਇ ॥ ੧੪ ॥ ੭੦੬ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਕੂਚ ਕੀਉ ਤਾਤੇ ਉਠਿ ਧਾਏ।

ਪੰਥ ਚਲਤ ਕੇਤਕ ਦਿਨ ਲਾਏ। ਕੋਸ ਚਾਰ ਆਗਰ ਜਬ ਰਹਾ। ਕਰੋ ਮੁਕਾਮੁ ਪ੍ਰਭੁ ਇਮਕਹਾ ॥ ੧੫ ॥੭੦੭॥ਦੋਹਰਾ॥ ਬਾਗ ਏਕ ਦੇਖਿਓ ਤਹਾ ਉਤਰ ਕੀਉ ਬਿਸਰਾਮ। ਕੋਸ ਦੋਇ ਤਾਤੇ ਰਹੇ ਬਾਦਸਾਹ ਕੇ ਧਾਮ ॥ ੧੬ ॥ ੭੦੮ ॥ ਖਾਨ ਖਾਨਾ ਸੁਨਿਕੈ ਤਬੈ ਦੀਨੇ ਲੋਗ ਪਠਾਏ। ਬਿਨੋ ਕਰੀ ਕਰਿ ਜੋਰਿਕੈ ਦਰਸ ਦਿਖਾਵੋ ਆਇ ॥ ੧੭ ॥ ੭੦੯ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਅਨਿਕ ਭਾਂਤਿ ਪ੍ਰਭ ਫੌਜ ਸੁਧਾਰੀ। ਸੂਰਬੀਰ ਜੋਧਾ ਹਿਤਕਾਰੀ। ਲੈਕੇ ਸੰਗਿ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭ ਧਾਯੋ। ਲਸਕਰ ਬਾਦਸਾਹ ਕੇ ਆਯੋ ॥ ੧੮ ॥ ੭੧੦ ॥ ਡਹਰਾ ਬਾਗ ਅਜਬ ਇਕ ਥਾਨਾ। ਬਸਿਹੈ ਤਹਾ ਖਾਨ ਹੀ ਖਾਨਾ। ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਿ ਤਹਾ ਘਰਿ ਆਏ। ਤਿਸਹਿ ਆਨਕੈ ਦਰਸ ਦਿਖਾਏ ॥ ੧੯ ॥ ੭੧੧ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਦਰਸ ਦੇਖਿ ਐਸੇ ਕਹਿਓ ਬਹੁਤ ਕਿਰਪਾ ਤੁਮ ਕੀਨ। ਅਪਨੋ ਹੀ ਮੁਹਿ ਜਾਨਕੈ ਦਰਸ ਆਪਨੋ ਦੀਨ ॥ ੨੦ ॥ ੭੧੨ ॥ ਚਉਪਈ ॥ ਚਰਨ ਕਵਲ ਕੋ ਹਾਥ ਲਾਏ। ਥਾਪੀ ਦਈ ਪ੍ਰਭੂ ਹਿਰਸਾਏ। ਤੁਬ ਤਿਨ ਅਪਨੋ ਹਾਲ ਦਿਖਾਯੋ। ਇਛਾ ਕਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਫੁਰਮਾਯੋ ॥ ੨੧ ॥ ੭੧੩ ॥ ਆਦਰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਕੀਨਾ। ਤਾਹੀ ਸਮੇ ਬਿਦਾ ਕਰਿ ਦੀਨਾ। ਹਾਥ ਜੋੜ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਬਤਾਏ। ਉਤਰੋ ਧਾਮ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮ ਜਾਏ ॥੨੨॥੭੧੪॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਬਿਦਾ ਭਏ ਤਾਹੀ ਸਮੈ ਚਲਿ ਆਏ ਤਿਹਥਾਨ। ਠਉਰ ਏਕ ਦੇਖੀ ਤਹਾ ਰਾਤ ਕਰੀ ਗੁਜਰਾਨ ॥੨੩॥੭੧੫॥ ਮੇਹ ਕਹੈ ਬਰਖੋਂ ਅਬੈ ਬਹੁਰ ਨ ਐਸੋ ਦਾਵ। ਆਪਿ ਪ੍ਰਭੂ ਆਏ ਈਹਾ ਆਨ ਕਰੋ ਛਿਰਕਾਉ ॥ ੨੪ ॥ ੭੧੬ ॥ ਰੈਨਿ ਗਈ ਬਾਸਰ ਭਯੋ ਭਏ ਆਪ ਅਸਵਾਰ। ਬਾਗ ਏਕ ਨਿਰ-

ਖਿਓ ਜਬੈ ਡੇਰਾ ਕੀਓ ਬਿਚਾਰ ॥ ੨੫ ॥ ੭੧੭ ॥ ਆਪ ਪ੍ਰਭੂ ਤਾਹੀ ਸਮੇ ਕੀਓ ਬਾਗ ਮੈ ਧਾਮ । ਠਉਰ ਬਾਂਟ ਸਬ ਕੋ ਦਈ ਕੀਓ ਤਾਹ ਬਿਸਰਾਮ ॥ ੨੬ ॥ ੭੧੮ ॥ ਕੇਤਕ ਦਿਨ ਬੀਤਤ ਭੂਏ ਯਾਦਿ ਸਾਹਿ ਇਮ ਕੀਨ । ਪ੍ਰਭ ਆਏ ਕਾਰਨ ਕਵਨ ਹਮਕੋ ਦਰਸ ਨ ਦੀਨ ॥ ੨੭ ॥ ੭੧੯ ॥ ਕਹਿ ਭੇਜੀ ਪ੍ਰਭ ਸੋ ਤਬੈ ਦਯਾ ਕਰੋ ਕਰਤਾਰ । ਦਰਸ ਦਿਖਾਯੋ ਆਪਨਾ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਿ ॥ ੨੮ ॥ ੭੨੦ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਸੂਰਸਿੰਘ ਪ੍ਰਭ ਨਿਕਟ ਬੁਲਾਏ । ਹੋਹੁ ਤਿਆਰ ਤਬੈ ਫੁਰਮਾਏ । ਚੜ੍ਹਤ ਕਰੀ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭ ਧਾਏ । ਡੇਰਨ ਬਾਦਸਾਹ ਕੇ ਆਏ ॥ ੨੯ ॥ ੭੨੧ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਆਨ ਸਾਹ ਕੈ ਧਾਮ ਪੈ ਸੂਰ ਖਰੇ ਤਹਾ ਕੀਨ । ਆਪ ਧਾਇ ਅੰਦਰਿ ਗਏ ਸਿੰਘ ਸੰਗਿ ਇਕ ਲੀਨ ॥ ੩੦ ॥ ੭੨੨ ॥ ਖਾਸ ਡੇਵਢੀ ਆਨਕੈ ਤਹਾ ਸਿੰਘ ਖਲਵਾਇ । ਆਪ ਪ੍ਰਭੂ ਅੰਦਰ ਗਏ ਅਪਨੋ ਰੂਪ ਬਨਾਇ ॥ ੩੧ ॥ ੭੨੩ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਚੜ੍ਹੀ ਕਮਾਨ ਸਸਤ੍ਰ ਸਬ ਸਾਰੇ । ਕਲਗੀ ਛਬ ਹੈ ਅਪਰ ਅਪਾਰੇ । ਲਟਕਤ ਚਲਤ ਤਰਾ ਚਲਿ ਆਏ । ਸਾਹ ਪਾਸ ਬੈਠੇ ਇਮਜਾਇ ॥ ੩੨ ॥ ੭੨੪ ॥ ਸਾਹ ਆਪ ਤਿਹ ਓਰ ਨਿਹਾਰਾ । ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਭਯੋ ਮਤਵਾਰਾ । ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਤੇ ਅਧਿਕ ਬਿਕਾਨਾ । ਕਵਲ ਦੇਖਿ ਜੋ ਭਵਰ ਲੁਭਾਨਾ ॥ ੩੩ ॥ ੭੨੫ ॥ ਧੰਨ ਧੰਨ ਪ੍ਰਭ ਅਲਖ ਅਪਾਰਾ । ਨਿਹਚਲ ਕੀਨੋ ਰਾਜ ਹਮਾਰਾ । ਦਯਾ ਧਾਰਿ ਹਮਰੇ ਘਰਿ ਆਏ । ਤ੍ਰਖਤ ਬਖਤ ਤੁਮ ਤੇ ਪ੍ਰਭ ਪਾਏ ॥ ੩੪ ॥ ੭੨੬ ॥ ਕਲਗੀ ਅਉਰ ਧੁਗਧੁਗੀ ਆਨੀ । ਖਿਲਅਤ ਏਕ ਸਾਹ ਮਨਮਾਨੀ । ਸਾਹ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭੇਟ ਚੜਾਈ । ਖੁਸੀ ਕਰੋ ਤੁਮ ਸੋ ਬਨ ਆਈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

॥ ੩੫ ॥ ੧੨੭ ॥ ਤਾਹਿ ਸਮੈ ਪ੍ਰਭ ਨੇ ਫੁਰਮਾਯੋ । ਅੰਦਰਿ ਸਾਹਿ ਪੈ ਸਿੰਘ ਬੁਲਾਯੋ । ਬਸਤ੍ਰ ਤਾਹਿ ਪਾਸ ਉਠਵਾਏ । ਬਿਦਾ ਭਏ ਪ੍ਰਭ ਡੇਰੇ ਆਏ ॥ ੩੬ ॥ ੧੨੮ ॥ ਕਰਤ ਅਨੰਦ ਖੇਲ ਪ੍ਰਭ ਘਨੀ । ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਉਪਮਾ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਬਨੀ । ਏਕ ਦਿਵਸ ਕੀ ਕਥਾ ਬਖਾਨੋ । ਉਮਡੀ ਸਿਆਮ ਘਟਾ ਅਤਿ ਮਾਨੋ ॥ ੩੭ ॥ ੧੨੯ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਮਾਨੋ ਘਟਾ ਉਮਡੀ ਚਹੂ ਓਰਨ ਤੇ ਰੰਗ ਸਿਆਮ ਬਨੇ ਗਜ ਆਏ । ਮਾਤੇ ਮਤੰਗ ਭਿਰੇ ਇਹ ਭਾਂਤਨ ਜੇਤੀ ਕਹੋ ਸਬ ਤੇਤੀਸਰਾਏ । ਪੇਲ ਦੀਓ ਗਜਨੇ ਗਜ ਕੋ ਇਤ ਤੇ ਉਤ ਕੋ ਇਹ ਭਾਤ ਉਠਾਏ । ਸਾਹਨ ਸਾਹ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਰੋ ਤਿਹ ਬੈਠ ਝਰੋਖੇ ਗਇੰਦ ਲਰਾਏ ॥ ੩੮ ॥ ੧੩੦ ॥ ਥਾਨਨ ਤੇ ਛੁਟਕੇ ਦੋਊ ਕੁੰਚਰ ਤੋਰ ਜੰਜੀਰਨ ਸਾਮੁਹੇ ਆਏ । ਸੂੰਢ ਸੋ ਸੂੰਢ ਮਿਲਾਇ ਦਈ ਪਗ ਸੋ ਪਗ ਜੋਰ ਕਰੇ ਖੁਨਸਾਏ । ਰੀਝ ਪਤੀ ਬਿਗਸਿਓ ਕਰਤਾ ਤਿਨਕੇ ਸਿਰਦਾਰਨ ਦਾਮ ਦਿਵਾਏ । ਸਾਹਨਸਾਹ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਰੋ ਤਿਹ ਬੈਠ ਝਰੋਖੇ ਗਇੰਦ ਲਰਾਏ ॥ ੩੯ ॥ ੧੩੧ ॥ ਦਉਤੇ ਧਾਇ ਬਰੋਬਰ ਜਾਇ ਮਿਲੇ ਦੋਊ ਆਇ ਸੁਨੋ ਗਜਰਾਇ । ਆਪਸ ਮੋ ਮਿਲ ਟਕਰ ਲੇਤ ਕਰੇ ਇਹ ਭਾਤਨ ਜੋਰ ਸਵਾਏ । ਏਕ ਭਜੇ ਇਕ ਪਾਛੇ ਪਰੇ ਅਤ ਪੇਲਤ ਜਾਤ ਮਹਾ ਬਲਲਾਏ । ਸਾਹਨਸਾਹ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਰੋ ਤਿਹ ਬੈਠੇ ਝਰੋਖੇ ਗਇੰਦ ਲਰਾਏ ॥ ੪੦ ॥ ੧੩੨ ॥ ਦੋਹਰਾ ਲੀਲਾ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਬਿਧਿ ਅਨ ਦਿਨ ਕਰਤ ਬਿਹਾਤ । ਸਬ ਕਉਤਕ ਕੈਸੇ ਕਹੋ ਕਛੁ ਕਛੁ ਬਰਨਤ ਜਾਤਿ ॥ ੪੧ ॥ ੧੩੩ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਕੇਤਕ ਮਾਸ ਅਵਰ ਦਿਸ ਭਏ । ਅਨਦ ਕੇਲ ਸੋ ਦਿਵਸ ਬਿਤਏ । ਦੇਸ

ਦੇਸ ਤੇ ਸੰਗਤਿ ਆਵੈ । ਦਰਸਨੁ ਅਗਮ ਪੁਰਖ ਕੋ ਪਾਵੈ ॥ ੪੨ ॥ ੧੩੪ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਕਛੁ ਇਕ ਕਥਾ ਸਾਹ ਕੀ ਆਈ। ਚਾਹਤ ਸਾਹ ਅਵਰ ਦਿਸ ਜਾਈ । ਰਾਜ ਪੂਤਨ ਪੈ ਅਤਿ ਧੁਨਿ ਲਾਇ । ਸਾਹ ਬਹਾਦਰ ਉਤੈ ਸਿਧਾਏ ॥੪੩॥੧੩੫॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਬਾਗ ਛੋੜਿ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤਬੈ ਗਉਨ ਤਹਾ ਤੇ ਕੀਨ।ਐਤਬਾਰ ਪੁਰ ਆਨਕੈ ਧਾਮ ਤਾਲ ਪਰ ਦੀਨ ॥ ੪੪ ॥ ੧੩੬ ॥ ਅਲਪ ਦਿਵਸ ਕਛੁ ਤਹਾ ਬਤਾਏ । । ਸਾਹਿਬ ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਆਏ । ਅਨਦ ਭਯੋ ਬਿਧਿ ਅਨਿਕ ਅਪਾਰਾ । ਦਯਾ ਕਰੀ ਪੂਰਨ ਕਰਤਾਰਾ ॥੪੫ ॥੧੩੭॥ ਅਨਿਕ ਭਾਂਤ ਮੰਗਲ ਗੁਨ ਗਾਏ । ਅਨਿਕ ਭਾਂਤਿ ਬਾਜਨ ਬਜਵਾਏ । ਯਾਚਤ ਜਾਚਕ ਆਨ ਅਪਾਰਾ । ਦੀਏ ਇਨਾਮ ਅਨਿਕ ਬਿਸਥਾਰਾ ॥ ੪੬ ॥ ੧੩੮ ॥ ਐਸੀ ਦਾਤਿ ਕਰੀ ਪ੍ਰਭ ਦਾਤੇ । ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ । ਅਨਿਕ ਭਾਤਿ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਬਿਗਸਾਨਾ । ਅਨਿਕ ਹੁਲਾਸ ਜੀਵ ਮੈ ਆਨਾ ॥ ੪੭ ॥ ੧੩੯ ॥ ਅਨਿਕ ਬਧਾਵਾ ਅਨ ਦਿਨ ਗਾਵਤ । ਸਰਬ ਅਨੰਦ ਸਿਖ ਸਬ ਪਾਵਤ । ਕੇਤਕ ਦਿਵਸ ਨ ਅਵਰ ਬਿਤਾਯੋ । ਕੀਨੋ ਕੂਚ ਸਾਹ ਪੈ ਧਾਯੋ ॥ ੪੮ ॥ ੧੪੦ ॥

ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਮੁਲਾਜਮਤ ਬਾਦਸਾਹ ਕੀ ਸੋਲਵਾ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਨ ॥ ੧੬ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥

ਚਲੇ ਕੂਚ ਦਰਿ ਕੂਚ ਕਰ ਕੂਚ ਐਸੇ । ਕਹੇ ਆਪਨੇ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਜੈਸੇ । ਗਏ ਮਜਲ ਦਰਿ ਮਜਲ ਐਸੇ ਸਿਧਾਏ । ਤਬੈ ਸਾਹ ਕੇ ਕਟਕ ਕੇ ਨਿਕਟ ਆਏ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

੧੪੧ ॥ ਚਲੇ ਸਾਹ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਸਾਥ ਮਾਨੋ । ਕੀਏ ਕੂਚ ਕੇਤੇ ਇਸੀ ਭਾਂਤਿ ਜਾਨੋ । ਲਈ ਘੇਰ ਅਜਮੇਰ ਕਰ ਜੋਰ ਧਾਯੋ । ਨਿਕਟ ਜੋਧ ਪਰ ਜਾਇ ਡੰਕਾ ਬਜਾਯੋ ॥ ੨॥੧੪੨॥ ਤਬੈ ਰਾਜਪੂਤਾਨ ਐਸੇ ਨਿਹਾਰੋ । ਪਰੋ ਆਨਿਕੈ ਸਾਹ ਲੈ ਕਟਕ ਭਾਰੋ । ਲਰੈ ਕੈ ਭਜੈ ਕੈ ਮਰੈ ਜੁਧ ਕੈ ਕੈ । ਕੀਉ ਰਾਜ ਬੀਚਾਰ ਮੰਤਰੀਆਨ ਲੈਕੈ ॥ ੩ ॥ ੧੪੩ ॥ ਕੀਏ ਮੰਤ੍ਰ ਕੇਤੇ ਰਿਦੇ ਏਕ ਆਨੋ । ਕੀਉ ਕਾਮ ਐਸੋ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਜਾਨੋ । ਮਿਲੋ ਸਾਹ ਸੋ ਜੀਤ ਸਿੰਘਾਨ ਰਾਜਾ । ਫਤੇ ਕਾ ਤਬਰ ਸਾਹ ਕਾ ਅੰਤ ਬਾਜਾ ॥ ੪ ॥ ੧੪੪ ॥ ਕੀਓ ਸਾਹਬੰ ਸਾਹ ਅਜਮੇਰਬਾਨਾ । ਗਏ ਜੋ ਉਦੇ ਪੁਰ ਡਰਾ ਅੰਤ ਰਾਨਾ।ਤਿਨੈ ਸਾਜਿਕੈ ਪੁਤ੍ਰ ਤਾਪੈ ਪਠਾਯੋ । ਮਿਲਾ ਸਾਹ ਸੇ ਆਨ ਆਨੰਦ ਪਾਯੋ ॥ ੫ ॥ ੧੪੫ ॥ ਜਬੈ ਸਾਹ ਨੇ ਜੀਵ ਮੈ ਮੰਤ੍ਰ ਆਨਾ । ਤਬੈ ਦਛਨੰ ਦੇਸ ਕੀਨੋ ਪਿਆਨਾ । ਚਲੈ ਕੂਚ ਦਰ ਕੂਚ ਕਰਿ ਕੂਚ ਭਾਰੇ । ਲੀਏ ਸੰਗ ਸਿਪਾਹ ਉਮਰਾਵ ਸਾਰੇ ॥ ੬ ॥ ੧੪੬ ॥ ਚਲੇ ਸਾਹਬੰ ਸਾਹ ਕੇ ਸਾਤ ਸਾਥੰ । ਕਰੇ ਜੋ ਚਲਿਤ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਨਾਥੰ । ਤਬੇ ਨਿਕਟਿ ਚੀਤਉਰ ਕੇ ਆਪ ਆਯੋ । ਜੋਰਾਵਰੋ ਸਿੰਘ ਦੇਖੰ ਸਿਧਾਯੋ ॥ ੭ ॥ ੧੪੭ ॥ ਚੜੇ ਜਾਇ ਚੀਤਉਰ ਕਰਿ ਕਾਮ ਐਸੇ । ਨਫਰ ਦੋਇਕੇ ਤੀਨ ਥੇ ਸਾਥ ਤੈਸੇ । ਨਫਰ ਘਾਸ ਕੋ ਦੋਇ ਕੈ ਤੀਨੰ ਪਠਾਏ । ਭਲੀ ਭਾਂਤਿ ਸੋ ਆਪ ਡੰਕਾ ਬਜਾਏ ॥ ੮ ॥ ੧੪੮ ॥ ਭਈ ਡੰਕ ਕੀ ਘੋਰ ਸੁਨਿ ਚੋਰ ਦੌਰੇ । ਮਿਲੇ ਘਾਸ ਲੇਤੇ ਭਈ ਬਾਤ ਔਰੇ । ਮਹਾ ਕੋਪ ਕੋਪੇ ਕੀਏ ਕਾਮ ਭਾਰੇ । ਕੀਆ ਜੁਧ ਕੇਤਾ ਦੋਊ ਅੰਤ ਮਾਰੇ ॥ ੯ ॥ ੧੪੯ ॥ ਚਲੇ ਕ੍ਰੋਧ ਸੋ ਕੋਪ ਕੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅੰਤ ਆਏ । ਤਿਨੋ ਆਨਿ ਤਿਹ ਠੌਰ ਐਸੇ ਬਤਾਏ । ਤਜੇ ਹਾਥ ਤੇ ਵਾਰ ਹਥਿਆਰ ਸਾਰੇ । ਕਹੈ ਬੈਨ ਭਾਰੀ ਸੁ ਐਸੇ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ੧੦ ॥ ੧੫੦ ॥ ਲਏ ਬਾਨ ਪਾਣੰ ਘਨੇ ਵਾਰ ਕੀਨੇ । ਕਿਤੇ ਦੁਸਟ ਮਾਰੇ ਤਹਾ ਡਾਰਿ ਦੀਨੇ । ਬਚੇ ਜੇ ਭੁਜੇ ਜਾਇ ਤੇਈ ਪੁਕਾਰੇ । ਚੜੇ ਦੁਸਟ ਕੇਤੇ ਨਹੀ ਵਾਰ ਪਾਰੇ ॥ ੧੧ ॥ ੧੫੧ ॥ ਨਹੀ ਬਾਰ ਲਾਗੀ ਘਨੇ ਦੁਸਟ ਆਏ । ਚਹੂ ਓਰ ਤੇ ਆਨਿਕੈ ਸਸਤ੍ਰ ਬਾਹੇ । ਗਡੀ ਭੂਮ ਤੇ ਆਪ ਬਰਛੀ ਉਖਾਰੀ । ਲਈ ਹਾਥ ਮਾਹੀ ਕੀਏ ਵਾਰ ਭਾਰੀ ॥ ੧੨ ॥ ੧੫੨ ਗਿਰੀ ਲੋਥ ਪੈ ਲੋਥ ਐਸੇ ਪੁਕਾਰੇ । ਕਹੂ ਡਾਰ ਤੇ ਤੋਰਿਕੈ ਫੂਲ ਡਾਰੇ । ਹੁਹੇ ਭਾਂਤਿ ਤਾਕੀ ਕਿਧੋ ਹਾਰ ਕੀਨੇ । ਭਏ ਅੰਤ ਬਾਸੀ ਤਊ ਡਾਰਿ ਦੀਨੇ ॥ ੧੩ ॥ ੧੫੩ ॥ ਚਹੂ ਓਰ ਤੇ ਚੋਰ ਕਰਿ ਸੋਰ ਦੌਰੇ । ਮਹਾ ਅੰਤ ਆਏ ਭਈ ਬਾਤ ਔਰੇ । ਤਹਾ ਆਨਕੈ ਸਸਤ੍ਰ ਪੈ ਸਸਤ੍ਰ ਝਾਰੈ । ਕਹਾਕੈ ਬਿਖਾਨੋ ਲਗੇ ਵਾਰ ਭਾਰੈ ॥ ੧੪ ॥ ੧੫੪ ॥ ਲਗਿਓ ਵਾਰ ਐਸੇ ਬਹਿਓ ਸ੍ਰੋਣ ਭਾਰੀ । ਭਯੋ ਲਾਲ ਬਾਗਾ ਭਿਜੀ ਦੇਹ ਸਾਰੀ । ਕਹੂ ਰੈਨ ਜਾਗਾ ਕਿਧੌ ਪ੍ਰੇਮ ਮਾਤਾ । ਚੜੀ ਜੋ ਖੁਮਾਰੀ ਚਲੈ ਡਗ ਮਗਾਤਾ ॥ ੧੫ ॥ ੧੫੫ ॥ ਫਿਰੈ ਝੂਮਤਾ ਝੂਲਤਾ ਸਸਤ੍ਰ ਲੈਕੈ । ਘਨੋ ਦੁਸਟ ਮਾਰੇ ਮਹਾ ਜੁਧ ਕੈ ਕੈ । ਕੀਉ ਅੰਤ ਸਾਕਾ ਭਲੀ ਭਾਤ ਸੂਰੈ । ਕ੍ਰਿਆ ਕਾਲ ਕੀ ਕੇ ਭਏ ਅੰਤ ਪੂਰੇ ॥੧੬॥ ੧੫੬ ॥ ਨਹੀ ਜਾਨ ਜਾਈ ਕਹਾ ਖੇਲੁ ਕੀਨਾ । ਗਿਰੈ ਜੂਝਕੈ ਕੈ ਕਹੂ ਗੋਨ ਕੀਨਾ । ਲਰੇ ਸਿੰਘ ਦੂਜਾ ਵਹੈ ਅੰਤ ਘਾਯੋ । ਕਿਧੋ ਭਾਜਿਕੈ ਸਾਹਬੰ ਪਾਸ ਆਯੋ ॥ ੧੭ ॥ ੧੫੭ ॥ ਸੁਨੀ ਸਾਹਬੰ ਫਉਜ ਤਾਤੇ ਪਠਾਈ । ਤਹਾ ਕੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਤਹਾ ਬੇਗ ਆਈ । ਲਖੀ ਜਾਇਕੈ ਬੈਨ ਐਸੇ
ਉਚਾਰੇ । ਬਡੋ ਸੂਰਮਾ ਹੈ ਕੀਏ ਲੋਹ ਭਾਰੇ ॥ ੧੮ ॥ ੭੫੮ ॥
ਤਹਾ ਤਾਤ ਹੀ ਕਾਲ ਕਾਲੰ ਰਲਾਯੋ । ਮਿਲੀ ਜੋਤਿ ਸੋ ਜੋਤਿ
ਨਹੀ ਅੰਤ ਪਾਯੋ । ਕੀਓ ਖੇਲ ਕਰਤਾਰ ਨਹ ਜਾਤ ਜਾਨੀ ।
ਕਹਾਕੈ ਦਿਖਾਈ ਕਹਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਨੀ ॥ ੧੯ ॥ ੭੫੯ ॥
ਚਲੇ ਜੋ ਤਾਹਾ ਤੇ ਘਨੇ ਕੂਚ ਕੀਨੇ । ਨਹੀ ਰਾਹ ਆਲੇ ਸੁਨੀ
ਸਾਹ ਜੀਨੇ । ਗਏ ਨਰਬਦਾ ਪੈ ਮੁਕਾਮੰ ਬਤਾਏ । ਕਿਤੇ
ਦਿਉਸ ਬੀਤੇ ਤਹਾ ਤੇ ਸਿਧਾਏ ॥ ੨੦ ॥ ੭੬੦ ॥ ਗਏ
ਨਰਬਦਾ ਪਾਰ ਕਰੇ ਕੂਚ ਕੇਤੇ । ਰਹੇ ਸਿੰਘ ਪੀਛੇ ਲੜੇ
ਘਾਸ ਲੇਤੇ । ਤਹਾ ਜੁਧ ਕੀਨੋ ਘਨੋ ਲੋਗ ਮਾਰੇ । ਭੁਜੇ ਛੋਰਿ
ਕੈ ਘਾਸ ਤੇ ਜਾ ਪੁਕਾਰੇ ॥ ੨੧ ॥ ੭੬੧ ॥ ਤਬੈ ਸਿੰਘ
ਦਰਬਾਰ ਲੈ ਘਾਸ ਆਏ । ਚੜੇ ਫਉਜ ਲੈਕੇ ਘਨੇ ਤੁਰਕ
ਧਾਏ । ਤਬੈ ਭੇਦ ਸਿੰਘਾਨ ਐਸੋ ਉਚਾਰੋ । ਲੀਓ ਘਾਸ ਤਿਹ
ਠਉਰ ਕੈ ਜੁਧ ਭਾਰੋ ॥ ੨੨ ॥ ੭੬੨ ॥ ਚਲੀ ਕ੍ਰੋਧਕੈ
ਫਉਜ ਤਿਹ ਠਉਰ ਅਉਰ ਆਈ । ਕਰੈਗੇ ਮਹਾ ਜੁਧ ਐਸੇ
ਬਤਾਈ । ਕਹੀ ਸਾਹਿਬੰ ਨੇਕ ਠਾਢੇ ਨਿਹਾਰੋ । ਨਹੀ ਜੁਧ ਕੀ
ਠਉਰ ਐਸੇ ਬਿਚਾਰੋ ॥ ੨੩ ॥ ੭੬੩ ॥ ਇਤੇ ਮੈ ਚਲੇ ਧਾਮਕੇ
ਅੰਤ ਆਏ । ਤਹਾ ਸਾਹਿਬੰ ਸਿੰਘ ਬਾਣੰ ਚਲਾਏ । ਲੀਏ
ਮਾਰਿ ਅਸਵਾਰ ਦੋ ਤੀਨ ਜੈਸੇ । ਰਹੀ ਥਕਤ ਹੁਇਕੈ ਭਲੀ
ਫੌਜ ਐਸੇ ॥ ੨੪ ॥ ੭੬੪ ॥ ਤਬੈ ਸਾਹਿਬੰ ਬੈਨ ਐਸੇ
ਉਚਾਰੇ । ਸੁਲਹਿ ਕਾਜ ਕੋ ਮਾਨ ਸਿੰਘੰ ਨਿਹਾਰੇ । ਦਈ
ਸੀਖ ਤਾਕੋ ਤਹਾ ਹੀ ਪਠਾਯੋ । ਤਹਾ ਤੇ ਚਲਾ ਸਿੰਘ ਤਹੀ
ਠੌਰ ਆਯੋ ॥ ੨੫ ॥ ੭੬੫ ॥ ਕਹੀ ਬਾਤ ਕੇਤੀ ਨਹੀ ਏਕ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਾਨੀ। ਕਰੈਗੇ ਮਹਾ ਜੁਧ ਯੌ ਬਾਤ ਮਾਨੀ। ਮਹਾ ਮੰਦ ਕੋਪੇ ਘਨੇ ਵਾਰ ਕੀਨੇ। ਨਹੀ ਵਾਰ ਕੀਨਾ ਤਊ ਸਿੰਘ ਜੀਨੇ ॥ ੨੬ ॥ ੧੬੬ ॥ ਬਿਨਾ ਹੁਕਮ ਕੈਸੇ ਕਰੌ ਜੁਧ ਭ੍ਰਾਤਾ। ਇਹੈ ਜਾਨਿਕੈ ਜੀਵ ਨਹਿ ਵਾਰ ਡਾਰਾ। ਗਿਰੇ ਝੂਮਕੈ ਵਾਰ ਕੇਤਾਨ ਲਾਗੇ। ਦੀਓ ਸੀਸ ਆਪੰ ਪ੍ਰਭੂ ਪੁਰਖ ਆਗੇ ॥ ੨੭ ॥ ੧੬੭ ॥ ਤਊ ਕੋਪ ਦੁਸ-ਟਾਨ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ। ਗਿਰੈ ਦੋਇ ਕੇਤੀਨ ਸਿੰਘੰ ਤਹਾਈ। ਇਤੈ ਮਾਹਿ ਔਤੇ ਘਨੇ ਲੋਗ ਆਏ। ਕੀਆ ਬੀਚਿ ਤਾਕਾ ਤਹਾ ਤੇ ਪਠਾਏ ॥ ੨੮ ॥ ੧੬੮ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਇਹੈ ਹੋਇ ਬੀਤੀ ਤਹਾ ਕੇਤੇ ਦਿਵਸ ਬਿਹਾਇ। ਬੁਰਹਾਨੰ ਪੁਰ ਜਾਇਕੈ ਬਸੇ ਧਾਮ ਮੈ ਧਾਇ ॥ ੨੯ ॥ ੧੬੯ ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਜੁਧ ਸਾਹਿਬ ਜਾਦੇ ਕਾ ਅਰ ਮਜਕੂਰ ਰਾਹ ਕਾ ਸਤਾਰਵਾਂ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਨ ॥ ੧੭ ॥ ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਕਿਤੈ ਦਿਵਸ ਬੀਤੇ ਚਲਾ ਸਾਹ ਆਗੇ। ਪ੍ਰਭੂ ਕਉ ਕਿਤੇ ਦਿਵਸ ਤਿਹ ਠਉਰ ਲਾਗੇ। ਲਿਖਾ ਸਾਹ ਫਰਮਾਨ ਨਹਿਢੀਲ ਕੀਜੈ। ਹਮੈ ਆਨਕੈ ਅਪਨਾ ਦਰਸ ਦੀਜੈ ॥ ੧ ॥ ੧੭੦ ॥ ਲਿਖਾ ਸਾਹ ਕਾ ਜੋ ਤਿਹ ਠਉਰ ਆਇਆ। ਲੀਆ ਹਾਥ ਮਾਹੀ ਹੀਏ ਕੰਠ ਲਾਯਾ। ਪੜਾ ਬਾ ਤਹਾਂ ਅੰਕ ਐਸੇ ਉਚਾਰੇ। ਕੀਆ ਕੂਚ ਤਾਹੀ ਸਮੇ ਨਾ ਸੰਭਾਰੇ ॥ ੨ ॥ ੧੭੧ ॥ ਨਹੀਂ ਫੌਜ ਲੀਨੀ ਤਹਾ ਤੇ ਸਿਧਾਏ। ਕੀਓ ਕੂਚ ਤਪਤੀ ਕੇ ਪਾਰ ਆਏ। ਤਹਾ ਸਿੰਘ ਆਏ ਕੀਏ ਖੂਬ ਸਾਮਾ। ਕੀਏ ਤੀਨ ਕੇ ਚਾਰ ਤਾਹੀ ਮੁਕਾਮਾ ॥ ੩ ॥ ੧੭੨ ॥ ਕਿਤੇ ਸਿੰਘ ਰਾਖੇ ਕਿਤੈ ਸਾਥ ਲੀਨੇ। ਕਿਤੇ ਦੇਸ ਹੀ ਦੇਸ ਕੋ ਭੇਜ ਦੀਨੇ। ਕਿਤੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦਿਵਸ ਬੀਤੇ ਤਹਾ ਤੇ ਸਿਧਾਏ । ਮਿਲੇ ਸਾਹ ਸੋ ਸਾਹ ਡੰਕਾ ਬਜਾਏ ॥ ੪ ॥ ੭੭੩ ॥ ਸਿਰੋਹੀ ਸਵਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਰਸ ਦੀਨਾ । ਹਰਖਵੰਤ ਹੁਇਕੈ ਬਿਦਾ ਸਾਹ ਕੀਨਾ। ਬਿਦਾ ਹੁਇਕੈ ਆਪਨੇ ਧਾਮ ਆਏ । ਚਲੇ ਸਾਥ ਹੀ ਸਾਥ ਤਾਤੇ ਸਿਧਾਏ ॥ ॥ ੫ ॥੭੭੪ ॥ ਘਨੇ ਕੂਚ ਕੀਨੇ ਕਿਤੇ ਦਿਵਸ ਲਾਇ । ਚਲੇ ਬਾਨ ਗੰਗਾਨ ਪੈ ਅੰਤ ਆਏ । ਸੁਨੀ ਠਉਰ ਨਾਦੇਰ ਹੈ ਨਾਮ ਤਾਕਾ । ਕੀਆ ਧਾਮ ਤਾਹੀ ਗੁਰੂ ਨਾਮ ਜਾਕਾ ॥੬॥ ੭੭੫ ॥ ਰਹਾ ਸਾਹੁ ਤਿਹ ਠਉਰ ਕੀਨੇ ਮੁਕਾਮਾ । ਰਹੇ ਮਿਸਲ ਦਰ ਮਿਸਲ ਕਰਿ ਲੋਗ ਧਾਮਾ । ਕਿਤੇ ਦਿਵਸ ਬੀਤੇ ਤਿਹੀ ਠਉਰ ਆਏ । ਕਥਾ ਅੰਤ ਕੀ ਅੰਤ ਭਾਖੇ ਸੁਨਾਏ ॥ ੭ ॥ ੭੭੬ ॥ ਸੁਨੀ ਸਾਖ ਐਸੇ ਪਠਾਨ ਏਕ ਆਯੋ । ਕਛੂ ਘਾਤਕੈ ਕੈ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਸ ਧਾਯੋ । ਘਰੀ ਦੋਇਕੈ ਤੀਨਕੈ ਬੈਨ ਮੀਠੇ । ਨਹੀਂ ਘਾਤ ਲਾਗੀ ਘਨੇ ਲੋਗ ਡੀਠੇ ॥ ੮ ॥ ੭੭੭ ॥ ਬਿਦਾ ਹੋਇ ਕੈ ਧਾਮ ਕੋ ਬੇਗ ਧਾਯੋ । ਗਏ ਦਿਵਸ ਦੋ ਤੀਨ ਸੋ ਫੇਰਿ ਆਯੋ । ਘਰੀ ਤੀਨ ਕੇ ਚਾਰ ਕੈ ਬੈਠ ਐਸੈ । ਨਹੀਂ ਘਾਤ ਲਾਗੀ ਚਲਾ ਅੰਤ ਤੈਸੇ ॥ ੯ ॥ ੭੭੮ ॥ ਇਸੀ ਭਾਂਤਿ ਸੋ ਦਯ ਕੇਤਾਨ ਆਯੋ । ਨਹੀਂ ਘਾਤ ਲਾਗੀ ਨਹੀ ਦਾਵ ਪਾਯੋ । ਘਨੀ ਬਾਰ ਆਯਾ ਲੀਓ ਭੇਦ ਸਾਰਾ । ਸਮਾ ਸਿਆਮ ਕਾ ਕਾਮ ਕੋ ਯੋ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ੧੦ ॥ ੭੭੯ । ਦਿਨੰ ਏਕ ਸਿਆਮੰ ਸਮੇ ਦੁਸ਼ਟ ਆਯੋ । ਸੁਨੀ ਸਾਹਿਬੰ ਅੰਤ ਤਾਕੋ ਬੁਲਾਯੋ । ਢਿਗੰ ਜਾਇ ਬੈਠਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਦੀਨਾ ॥ ਗਹੀ ਮੁਸਟਿ ਲੈ ਦੁਸਟਿ ਮੁਖ ਮਾਹਿ ਦੀਨਾ ॥੧੧॥ ੭੮੦ ॥ ਨਹੀ ਸਿੰਘ ਕੋਈ ਤਹਾ ਪਾਸ ਔਰੇ । ਰਹੇ ਏਕ ਹੀ ਊਘ ਸੋਈ ਗਯੋਰੇ । ਇਤੇ ਮੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਿ ਬਿਸਰਾਮ ਲੀਨਾ ।। ਗਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਜਮ ਧਾਰ
ਉਰਵਾਰ ਕੀਨਾ ॥ ੧੨ ॥ ੭੮੧ ॥ ਕੀਉ ਵਾਰ ਐਸਾ ਕਿ
ਦੂਜਾ ਲਗਾਯੋ । ਲਗੇ ਔਰ ਕੇ ਆਪਨਾ ਵਾਰ ਲਾਯੋ । ਕੀਉ
ਵਾਰ ਏਕੈ ਨਹੀ ਔਰ ਕੀਨਾ । ਲੀਆ ਮਾਰਿ ਕੈ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਜਾਨੈ
ਨ ਦੀਨਾ ॥ ੧੩ ॥ ੧੮੨ ॥ ਕਰੀ ਆਪ ਆਵਾਜ ਹੈ ਅੰਤ
ਕੋਈ । ਚਹੂ ਓਰ ਤੇ ਆਇ ਦੇਖੰਤ ਸੋਈ । ਭਜੇ ਤਾਹਿ ਸਾਥੀ
ਘਨੇ ਸਿੰਘ ਧਾਏ । ਲੀਏ ਮਾਰਿ ਦੋਨੋ ਨਹੀ ਜਾਨਿ ਪਾਏ ।
॥ ੧੪ ॥ ੭੮੩ ॥ ਭਯੋ ਸੋਰ ਆਪਾਰ ਤਿਹ ਠੌਰ ਐਸੇ । ਪ੍ਰਲੈ
ਕਾਲ ਕੀ ਘੋਰ ਸੁਨੀਅੰਤ ਜੈਸੇ । ਭਏ ਧੀਰ ਆਧੀਰ
ਨਹੀ ਧੀਰ ਆਯੋ । ਲਏ ਕਾਢਿਕੈ ਖੜਗ ਨਹਿ ਜਾਤ
ਲਾਯੋ ॥ ੧੫ ॥ ੭੮੪ ॥ ਕਹੀ ਆਪਨੇ ਵਾਰਿ ਨਹਿ ਕੋਇ
ਡਾਰੋ । ਮੂਆ ਹੈ ਕਦੀ ਕਾ ਈਹਾ ਤੇ ਉਤਾਰੋ । ਲੀਆ ਤਾਹਿ
ਉਤਾਰ ਐਧੇ ਬਿਚਾਰਾ । ਪ੍ਰਭੂ ਅੰਤ ਬਾਗਾ ਕਿਧੋ ਰੰਗ
ਡਾਰਾ ॥ ੧੬ ॥ ੭੮੫ ॥ ਕਿਨੀ ਨਾ ਨਿਹਾਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਘਾਵ
ਲਾਗੇ । ਰਹੇ ਬ੍ਰਿਧ ਜੁਆਨ ਦੀਨੇ ਨ ਆਗੇ । ਤਬੈ ਆਨ
ਸਿੰਘਾਨ ਉਰ ਹਾਥ ਲਾਏ । ਲਗੇ ਘਾਵ ਕਾਰੀ ਤਬੈ ਦਿਸਟ
ਆਏ ॥ ੧੭ ॥ ੭੮੬ ॥ ਕੀਓ ਸੋਕ ਸਿੰਘਾਨ ਦੁਇ ਹਾਥ
ਮਾਰੇ । ਕਹਾ ਖੇਲ ਕੀਨੀ ਕਹੋ ਕਰਨ ਹਾਰੇ । ਤਵੈ ਸਾਹਿਬੰ
ਬੈਨ ਇਹ ਭਾਂਤ ਕੀਨੇ । ਕਰੀ ਮਹ ਰਛਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ
ਜੀਨੇ ॥ ੧੮ ॥ ੭੮੭ ॥ ਸੁਨੇ ਬੈਨ ਐਸੇ ਕਛੂ ਧੀਰ ਆਯੋ ।
ਤਵੈ ਜਾਇ ਸਿੰਘਾਨ ਸਾਥੀਅੰ ਬੁਲਾਯੋ । ਤਹਾ ਤਾਹਿ ਕਿਰੀ
ਆਨਕੈ ਘਾਵ ਸੀਨਾ ॥ ਉਠੇ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਿਕੈ ਤਾਹਿ ਦੀਨਾ ॥
੧੯ ॥ ੭੮੮ ॥ ਕਰੀ ਔਰ ਕਿਰੀ ਆਨ ਰੈਨੰ ਬਿਤਾਈ ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭੂਏ ਭੋਰ ਤਿਹ ਠਉਰ ਮਲਮੰ ਲਗਾਈ। ਦਿਨੰ ਤੀਨਕੇ ਚਾਰ ਐਸੇ ਬਿਤਾਏ। ਦਰਸਕੈ ਪਰਸ ਕਾਜ ਬਹੁ ਸਿੰਘ ਆਏ॥੨੦॥ ੧੮੯ ॥ ਉਨੋ ਆਨ ਦਰ ਪਾਸ ਅਰਦਾਸ ਕੀਨੀ। ਸੁਨੀ ਜੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾਨਸੋ ਮਾਨ ਲੀਨੀ ॥ ਦੀਓ ਦਰਸ ਦੀਵਾਨ ਕੈਕੈ ਅਪਾਰਾ। ਦਯਾ ਵੰਤ ਹੁਇ ਕੈ ਸਬੋ ਕੋ ਨਿਹਾਰਾ॥੨੧॥੧੯੦॥ ਦੋਹਿਰਾ॥ਦਰਸ ਦਯਾ ਕਰਿਕੈ ਦੀਓ ਬਹੁਰ ਬਿਦਾਸਬ ਕੀਨ। ਉਪਮਾ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ਹੈ ਨਉ ਤਨ ਕਥਾ ਨਵੀਨ ॥ ੨੨ ॥ ੧੯੧ ॥ ਮਧੁ ਭਾਰ ਛੰਦ ॥ ਕੀਨੋ ਬਿਚਾਰ । ਉਪਮਾ ਅਪਾਰ। ਨਉ ਤਨ ਨਵੀਨ । ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥ ੨੩ ॥ ੧੯੨ ॥ ਭਉ ਭੈ ਉਤਾਰ। ਭਰਮੰ ਬਿਦਾਰ । ਅਪਰਿ ਅਪਾਰ । ਐਸੇ ਨਿਹਾਰ। ੨੪ ॥ ੧੯੩ ॥ ਨਿਹ ਵਾਰ ਪਾਰ । ਸਾਹਿਬ ਸੁਮਾਰ । ਬਿਅੰਤ ਅੰਤ। ਨਿਹ ਤੰਤ ਮੰਤ ॥ ੨੫ ॥ ੧੯੪ ॥ ਸਿਮਰੰਤ ਸੰਤ। ਜਾਨੰਤ ਮੰਤ। ਹੈ ਅੰਗ ਸੰਗ। ਅਨ ਭੈ ਅਨੰਗ ॥ ੨੬ ॥ ੧੯੫ ॥ ਸਿਖੰ ਅਪਾਰ। ਕਰਿਕੈ ਬਿਚਾਰ। ਸਬਹੂੰ ਉਚਾਰ । ਇਕੋ ਨਿਹਾਰ ॥ ੨੭ ॥ ੧੯੬ ॥ ਭਉ ਭੈ ਉਤਾਰ। ਭਰਮੰ ਬਿਦਾਰ। ਹੁਇ ਹਰਖ ਵੰਤ । ਪੇਖਿਓ ਬਿਅੰਤ ॥ ੨੮ ॥ ੧੯੭ ॥ ਚਿੰਤਾ ਬਿਸਾਰ। ਫਿਰ ਜੀਵ ਧਾਰ। ਮਨ ਮੈ ਅਨੰਦ। ਸਬ ਤੋਰ ਫੰਦ ॥ ੨੯ ॥ ੨੯੮ ॥ ਹੁਇਕੈ ਖਲਾਸ। ਮਨ ਪੂਰ ਆਸ । ਚਰਨੀ ਨਿਵਾਸ । ਕੀਨੋ ਬਿਲਾਸ ॥ ੩੦ ॥ ੧੯੯ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਕਰਿ ਭਾਵਨੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਇ। ਸਾਂਤ ਭਈ ਤਿਹਤੇ ਤਬੈ ਕੀਨੋ ਦਰਸਨ ਆਇ ॥ ੩੧ ॥ ੨੦੦ ॥ ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਦੀਓ ਦਰਸ ਐਸੇ ਕਹਾ ਕੈ ਉਚਾਰੋ ॥ ਬਿਦਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੋਇ ਲੀਨਾ ਸਬੀ ਤੈ ਨਿਹਾਰੋ। ਕਿਤੇ ਦਿਵਸ ਬੀਤੇ ਸਮੈਂ ਅੰਤ ਆਯੋ। ਕਰੋ ਬੇਗ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਐਸੇ ਬਤਾਯੋ॥ ੩੨॥ ੮੦੧॥ ਕਛੁ ਭੋਜਨੰ ਖਾਇਕੈ ਨੀਰ ਪੀਨਾ। ਭਰੋਸਾ ਸਬੋ ਕੋ ਭਲੀ ਭਾਤਿ ਦੀਨਾ। ਗਈ ਅਰਧ ਰਾਤੰ ਘਰੀ ਚਾਰ ਅਉਰੇ। ਭਏ ਸਬਦ ਰੂਪੀ ਕਰੀ ਬਾਤ ਅਉਰੇ॥ ੩੩ ॥ ੮੦੨॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਟੇਰ ਕਰੀ ਤਾਹੀ ਸਮੇ ਜਾਗੇ ਸਿੰਘ ਅਪਾਰ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇ ਕਹੀ ਅੰਤ ਕੀ ਬਾਰ॥ ੩੪॥ ੮੦੩॥ ਸੁਨਿ ਸਦੇਸ ਬਿਸਮੇ ਭਏ ਅਤਿ ਭਇਆਨ ਮਨ ਹੋਇ। ਮੁਨਕੀ ਮਨੁਹੀ ਮੈ ਰਹੀ ਪੂਛੀ ਬਾਤ ਨ ਕੋਇ॥ ੩੫॥ ੮੦੪॥ ਸਵੈਯਾ॥ ਬਿਸਮੇ ਸਭ ਹੋਇ ਰਹੇ ਮਨ ਮੈ ਕਛ ਕੀ ਕਛੁ ਹੋਇ ਗਈ ਅਬ ਹੀ। ਮਿਲਿਕੈ ਸਬ ਸਿੰਘਨੁ ਤਾਹਿ ਸਮੈ ਇਹ ਭਾਂਤ ਬਿਚਾਰ ਕੀਉ ਤਬ ਹੀ। ਸਸਕਾਰ ਕਰੋ ਨਿਸਹੀ ਕੇ ਸਮੇ ਨਿਕਸੇ ਨਹੀ ਭਾਨ ਕਹਿਓ ਸਬ ਹੀ। ਇਮਕਾਰਨ ਕਾਰਜ ਕੋ ਕਰਹੀ ਮਿਲਿ ਜੋਤਿ ਸੋ ਜੋਤਿ ਗਈ ਤਬ ਹੀ॥ ੩੬॥ ੮੦੫॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਸੰਮਤ ਸਤ੍ਰਾਸੈ ਭਏ ਪੈਸਟ ਬਰਖ ਪ੍ਰਮਾਨ। ਕਾਤਕ ਸੁਦ ਭਈ ਪੰਚਮੀ ਨਿਸਕਾਰਨ ਕਰਿ ਜਾਨ॥ ੩੭॥ ੮੦੬॥ ਸਵੈਯਾ॥ ਕੈਸੇ ਕਰੋ ਨਹੀ ਜਾਤ ਕਹੀ ਕਿਤਕੀ ਕਿਤਹੀ ਸਰ ਫੇਰ ਧਰੀ। ਕਹਿਯੋ ਕਛੁ ਔਰ ਕਰੀ ਕਛੁ ਔਟ ਸੁ ਔਰ ਕੀ ਔਰ ਹੀ ਹੋਇ ਪਰੀ। ਤਿਹ ਨਾਹਨ ਅੰਤ ਬਿਅੰਤ ਸੁ ਸੰਤ ਇਕੰਤ ਜਪੰਤ ਅਰੰਤ ਹਰੀ। ਜੀਅ ਜਾਨਤ ਹੈ ਕਛੁ ਕੀ ਕਛੁ ਹੀ ਬਿਧਨਾ ਕਛੁ ਔਰ ਕੀ ਔਰ ਕਰੀ॥ ੩੮॥ ੮੦੭॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਦਖਨ ਕੋ ਯੋਹੀ ਭਈ ਜਾਨਤ ਸਗਲ ਜਹਾਨ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੀਆ ਚਿਲਿਤ੍ਰ ਕਰਤਾਰ ਕੇ ਨਹਿ ਕਹਿ ਸਕਤ ਬਖਾਨ ॥ ੩੯ ॥ ੮੦੯ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਏਕਦਿਵਸ ਕਾਰਨ ਤੇ ਆਗੇ । ਮਿਲਿਕੈ ਸਿੰਘ ਪੂਛਨੇ ਲਾਗੇ । ਕਵਨ ਰੂਪ ਆਪਨ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀਨੋ । ਤਿਨ ਕੋ ਜੁਵਾਬ ਭਾਤਿ ਇਹ ਦੀਨੋ ॥ ੪੦ ॥ ੮੦੯ ॥ ਤਾਹ ਸਮੇ ਗੁਰ ਬੈਨ ਸੁਨਾਯੋ । ਖਾਲਸ ਆਪਨੋ ਰੂਪ ਬਤਾਯੋ । ਖਾਲਸ ਹੀ ਸੋ ਹੈ ਮਮ ਕਾਮਾ । ਬਖਸ ਕੀਓ ਖਾਲਸ ਕੋ ਜਾਮਾ ॥ ੪੧ ॥ ੮੧੦ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਖਾਲਸ ਮੇਰੋ ਰੂਪ ਹੈ ਹੌ ਖਾਲਸ ਕੇ ਪਾਸਿ । ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਹੀ ਹੋਤ ਹੈ ਖਾਲਸ ਮੈ ਪ੍ਰਗਾਸ ॥ ੪੨ ॥ ੮੧੧ ॥ ਲੋਟਨ ਛੰਦ ॥ ਖਾਲਸ ਖਾਸ ਕਹਾਵੈ ਸੋਈ । ਜਾਕੈ ਹਿਰਦੈ ਭਰਮ ਨ ਹੋਈ । ਭਰਮ ਭੇਖਤੇ ਰਹੈ ਨਿਆਰਾ । ਸੋ ਖਾਲਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮਾਰਾ । ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮਾਰਾ ਅਪਰ ਅਪਾਰਾ ਸਬਦਿ ਬਿਚਾਰਾ ਅਜਰ ਜਰੰ । ਹਿਰਦੇ ਧਰਿ ਧਿਆਨੀ ਉਚਰੀ ਬਾਨੀ ਪਦਿ ਨਿਰਬਾਨੀ ਅਪਰ ਪਰੰ । ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਆਪਰੰ ਬਹੁ ਬਿਸਥਾਰੰ ਵਾਰਨ ਪਾਰੰ ਕਿਆ ਕਥਨੰ ॥ ਤਵ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਗਾਸੀ ਸ੍ਰਬ ਨਿਵਾਸੀ ਸਰਬ ਉਦਾਸੀ ਤਵ ਸਰਨੰ ॥ ੪੩ ॥ ੮੧੨ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਓਟ ਤਿਹਾਰੀ ਧਰਤ ਹੋ ਜਾਨਤ ਅਵਰਨ ਕੋਇ ॥ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਕਰ ਭਾਵਨੀ ਸਿਮ੍ਰਤ ਹੌਂ ਇਮ ਤੋਇ ॥ ੪੪ ॥ ੮੧੩ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਕਾਹੂ ਕੇ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਹੈ ਅਰ ਕਾਹੂ ਕੇ ਭ੍ਰਾਤ ਮਹਾ ਬਲ ਕਾਰੀ । ਕਾਹੂ ਕੇ ਮੀਤ ਸਖਾ ਹਿਤ ਸਾਜਨ ਕਾਹੂ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਬਿਰਾਜਤ ਨਾਰੀ । ਕਾਹੂ ਕੇ ਧਾਮ ਮਹਾ ਨਿਧਿ ਰਾਜਤ ਆਪਸ ਮੋ ਕਰਿ ਹੈ ਹਿਤ ਭਾਰੀ । ਹੋਹੁ ਦਇਆਲ ਦਇਆ ਕਰਿਕੈ ਪ੍ਰਭੁ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਮੁਹਿ ਟੇਕ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਹਾਰੀ ॥ ੪੫ ॥ ੮੧੪ ॥ ਤੇਰੋ ਹੀ ਨਾਮ ਜਪੋ ਨਿਤ ਨੀਤ ਬਿਚਾਰਿ ਯਹੋ ਸੁ ਬਿਲੰਬ ਨ ਕੀਜੈ । ਔਸਰ ਜਾਤ ਬਿਹਾਤ ਸਦਾ ਯਹ ਮਾਨਸ ਦੇਹ ਪਲੈ ਪਲ ਛੀਜੈ ॥ ਦੇਖ ਨਿਹਾਰਿ ਨਿਵਾਰ ਮਹਾ ਬਿਖ ਛਾਡਿ ਬਿਕਾਰ ਭਲਾ ਕਛੁ ਕੀਜੈ । ਏਕ ਹੀ ਕੋ ਜਸੁ ਗਾਵ ਸਦਾ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਸੋ ਮਿਲਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਜੈ ॥ ੪੬ ॥ ੮੧੫ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਲੈ ਰੇ ਮਨਾ ਕਰ ਸੰਤਨ ਕੀ ਸੇਵ । ਦੁਰਲਭ ਮਾਨਸ ਜਨਮੁ ਹੈ ਕਰ ਸੁਫਲ ਸਿਮਰਿ ਗੁਰਦੇਵ ॥ ੪੭ ॥ ੮੧੬ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਭੂਲਿ ਜਿਨ ਜਾਹੁ ਗੁਨ ਗਾਹੁ ਕਰਤਾਰ ਕੇ ਆਪਨੋ ਸਬਦ ਬੀਚਾਰ ਲਹੁਰੇ । ਕਿਨ ਭਾਖੀ ਤਹਾ ਕਉਨ ਕੀਨੀ ਜਹਾ ਨਾਹਿਨੈ ਮੂੜ ਮਨ ਤੋਰ ਭਹੁਰੇ । ਆਨਕੈ ਕਾਲ ਬਿਹਾਲ ਕਰਿਹੈ ਕਹੂੰ ਠੌਰਅਠੌਰ ਨਿਹ ਦੇਖਿ ਅਹੁਤੇ । ਟੇਰਹੈ ਸੰਤ ਬਿਅੰਤ ਮਹਮਾ ਮਹਾ ਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਕਹੁਰੇ ॥ ੪੮ ॥ ੮੧੭ ॥ ਕੂਰਮੈ ਪੂਰਕੈ ਭੂਰ ਐਸੇ ਰਹਿਓ ਰਹੈ ਜੋ ਕੀਰ ਗਤਿ ਹੋਤ ਵਹੁਰੇ । ਭਰਮ ਮੈ ਭੂਲਕੈ ਭੂਲ ਤਾਸਤੇ ਗਯੋ ਉਡੈ ਹੈ ਆਪ ਜੋ ਛਾਡ ਜਹੁਰੇ । ਮੋਹਿ ਫਾਸੀ ਜਹਾ ਜੀਵ ਫਸ ਹੈ ਤਹਾ ਤਤ ਬੀਚਾਰ ਨਹਿ ਸੂਝ ਅਹੁਰੇ । ਟੇਰ ਹੈ ਸੰਤ ਬੇਅੰਤ ਮਹਿਮਾ ਮਹਾ ਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਕਹੁਰੇ ॥ ੪੯ ॥ ੮੧੮ ॥ ਲਾਜਕੈ ਕਾਜ ਉਪਚਾਰ ਕੇਤੇ ਕਰੈ ਲਾਜ ਕੋ ਕਾਜ ਨਹਿ ਏਕ ਅਹੁਰੇ । ਜਗਤ ਕੀ ਕਾਜ ਕਛੁ ਕਾਜ ਆਵੈ ਨਹੀ ਹੋਤ ਆਕਾਜ ਨਹਿ ਕਾਜ ਸਹੁਰੇ । ਲੀਨ ਜਾਸੋ ਭਯੋ ਸੰਗਿ ਲੈ ਨਾ ਗਯੋ ਜੋਨਿ ਹਿਤ ਗੌਨ ਕਰਿ ਲੇਤ ਤਹੁਰੇ । ਟੇਰ ਹੈ ਸੰਤ ਬੇਅੰਤ ਮਹਿਮਾ ਮਹਾ ਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਕਹੁਰੇ ॥ ੫੦ ॥ ੮੧੯ ॥ ਚੇਤ-

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਚੇਤ ਲੈ ਚੇਤ ਚੇਤਨ ਕਹੂ ਹੇਤ ਉਧਾਰਕੈ ਬਾਤ ਵਹੁਰੇ ।
ਲੋਭ ਕੀ ਲੀਕ ਮੈ ਜਾਇ ਪਰਿਹੈ ਕਹੂ ਡੂਬ ਹੈ ਨੀਰ
ਬਿਨ ਜਾਨ ਜਹੁਰੇ । ਕੂਪ ਕੋ ਜੀਵ ਬੀਚਾਰ ਕਿ
ਉਹੂ ਕਰੋ ਨਿਕਸਹੈ ਨਾਹਿ ਨੈ ਤਾਤਿ ਯਹੁਰੇ।ਟੇਰ ਹੈ ਸੰਤ ਬੇਅੰਤ
ਮਹਿਮਾ ਮਹਾ ਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਕਹੁਰੇ॥ ੫੧ ॥ ੯੨੦॥
ਜੁਗਤਿ ਕੈ ਜੋਗ ਕੈ ਭਾਵਨੀ ਭੋਗ ਲੈ ਭੇਖ ਅਲੇਖ ਨਹਿ
ਹਾਥ ਅਹੁਰੇ। ਜਾਇ ਕਰਵਤ ਲੈ ਹੈਵਰੇ ਗਰਤ ਜੈਹੈ ਮੀਚ
ਅਮੀਚ ਕੈ ਲੇਤ ਭਹੁਰੇ। ਮੌਨਿ ਗਹਿ ਜੀਵ ਮੈ ਬਸਤ੍ਰ ਤਜਿ
ਸੀਵ ਮੈ ਦਿਸਟਿ ਆਕਾਸ ਕਰੁ ਨਾਹਿ ਲਹੁਰੇ। ਟੇਰ ਹੈ ਸੰਤ
ਬੇਅੰਤ ਮਹਿਮਾ ਮਹਾ ਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਕਹੁਰੇ॥੫੨॥੯੨
੧॥ਨਾਹਿ ਇਹ ਰੀਤ ਮਨ ਮੀਤ ਤੋਸੋ ਕਹੋ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਇਹ
ਰੀਤ ਗਹੁਰੇ। ਭਰਮ ਕੋ ਭੇਖ ਤਜਿ ਭੇਖ ਅਲੇਖ ਸਜਿ ਤਤੁ
ਬੀਚਾਰ ਬੀਚਾਰ ਲਹੁਰੇ। ਛੂਟ ਹੋ ਤ੍ਰਾਸ ਤੇ ਓਟ ਕਰਤਾਰ ਕੀ
ਸ੍ਰਨਿ ਗਹੁ ਸ੍ਰਨਿ ਗਹੁ ਸ੍ਰਨਿ ਗਹੁਰੇ। ਟੇਰ ਹੈ ਸੰਤ ਬੇਅੰਤ
ਮਹਿਮਾ ਮਹਾ ਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਕਹੁਰੇ ॥ ੫੩ ॥੯੨੨॥
ਕੌਨ ਹੈ ਕਰਮ ਪੈ ਤਾਹਿ ਜਾਨਿਉ ਨਹੀ ਤੌਨ ਕੀ ਗੌਨ ਤਜਿ
ਔਨ ਜਹੁਰੇ। ਸੂਝ ਰੇ ਆਪਨਾ ਆਪ ਆਪਾ ਕਹੂ ਜੀਵਨੋ
ਜਗਤ ਮੈ ਅਲਪ ਲਹੁਰੇ। ਜਾਨ ਆਜਾਨ ਪੈ ਜਾਨ ਜਾਨੀ
ਨਹੀ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲ ਜਿਨਿ ਫੂਲ ਰਹੁਰੇ।ਟੇਰ ਹੈ ਸੰਤ ਬੇਅੰਤ
ਮਹਿਮਾ ਮਹਾ ਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਕਹੁਰੇ ॥ ੫੪ ॥੯੨੩॥
ਛਾਡਿ ਦੈ ਧੰਧ ਔ ਬੰਧ ਬੰਧਨ ਸਬੈ ਹੋਇ ਨਿਰਬੰਧ ਇਕ ਬੰਧ
ਰਹੁਰੇ। ਔਰ ਬਿਕਾਰ ਸੁਖ ਸਾਰ ਬੀਚਾਰ ਯੌ ਨਾਮ ਉਚਾਰ
ਕਰਿ ਪਾਰ ਪਹੁਰੇ। ਏਕ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਪਨਾ ਛਾਡਿ ਦੈ ਥਾਪਨਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਆਪਨਾ ਆਪ ਬੀਚਾਰ ਲਹੁਰੇ। ਟੇਰ ਹੈ ਸੰਤ ਬੇਅੰਤ ਮਹਿਮਾ ਮਹਾ ਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਕਹੁਰੇ ॥ ੫੫ ॥ ੯੨੪ ॥ ਕੋਟਿ ਉਪਾਵ ਬੀਚਾਰ ਕੇਹੂ ਕਰੋ ਪਾਰ ਜਿਹ ਤੇ ਪਰੋ ਬਾਤ ਅਹੁਰੇ। ਅਨਿਕ ਤੀਰਥ ਕਰੋ ਜਾਇ ਕਾਸੀ ਮਰਉ ਚੜੋ ਕੇਦਾਰ ਨਹਿ ਪਾਪ ਪਹੁਰੇ। ਅਨਿਕ ਤਪ ਸਾਧ ਆਗਾਧ ਜਾਨਿਓ ਨਹੀ ਹੋਤ ਹੈ ਔਰ ਕੀ ਔਰ ਅਹੁਰੇ।ਟੇਰ ਹੈ ਸੰਤ ਬਿਅੰਤਮਹਿਮਾ ਮਹਾ ਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਕਹੁਰੇ॥੫੬॥੯੨੫॥ਲਗੀ ਜੋ ਲਗਨ ਤੋਂ ਮਗਨ ਐਸੋ ਭਯੋ ਸੌਨ ਆਸੌਨ ਨਹਿ ਜਾਨ ਜਹੁਰੇ। ਆਪ ਆਪਾ ਗਯੋ ਆਪ ਆਪੀ ਭਯੋ ਆਪ ਬੀਚਾਰ ਜਬ ਦੇਖ ਅਹੁਰੇ। ਜੋਤ ਸੋ ਜੋਤ ਮਿਲਿ ਏਕ ਹੀ ਰੂਪ ਹੈ ਏਕ ਹੀ ਏਕ ਨਹੀ ਔਰ ਅਹੁਰੇ। ਟੇਰ ਹੈ ਸੰਤ ਬੇਅੰਤ ਮਹਿਮਾ ਮਹਾ ਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਕਹੁਰੇ ॥ ੫੭ ॥ ੯੨੬ ॥ ਸਰਬ ਆਨੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਜਾਪ ਤੇ ਜਪੋ ਨਿਤ ਨੀਤ ਕੈ ਪ੍ਰੀਤ ਮੀਤਾ। ਸਰਬ ਕੋ ਤੰਤ ਯਹਿ ਮੰਤ ਗੁਰਦੇਵ ਕੋ ਏਕ ਮਨ ਜੀਤਕੈ ਜਗਤਜੀਤਾ। ਸਰਬ ਜੰਜਾਰ ਬੇਕਾਰ ਛਿਨ ਮੈ ਤਜੇ ਸਰਨ ਗੁਰਦੇਵ ਸੁਨਿ ਗਿਆਨ ਗੀਤਾ। ਭਯੋ ਜੈਕਾਰ ਤ੍ਰਈ ਲੋਕ ਚੌਦਹਿ ਭਵਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਖਾਲਸਾ ਖਾਸ ਕੀਤਾ ॥ ੫੮ ॥ ੯੨੭ ॥ ਬਚਨ ਗੁਰਦੇਵ ਕੇ ਗਿਆਨ ਐਸੋ ਕੀਉ ਮੁਕਤਿ ਕੀ ਜੁਗਤਿ ਐਸੇ ਬਿਚਾਰੀ। ਰਚਨ ਕਰਤਾਰ ਜੋ ਰਚੀ ਆਕਾਰ ਤੇ ਜਪੈ ਗੀ ਜਾਪ ਸਬ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਾਰੀ। ਤਤ ਬੀਚਾਰਕੈ ਜੀਤ ਬੋਲੀ ਫਤੇ ਮਾਰ ਦੂਤਨ ਕੀਓ ਭਸਮ ਛਾਰੀ। ਭਯੋ ਜੈਕਾਰ ਤਰਈ ਲੋਕ ਚੌਦਹਿ ਭਵਨ ਅਚਲ ਪਰਤਾਪ ਗੁਰੂ ਕੇਸ ਧਾਰੀ ॥ ੫੯ ॥ ॥ ੯੨੮ ॥ ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਅਠਾਰਵਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਧਿਆਇ ਸਮਾਪਤਿ ਸੁਭਮ ਸਤ ॥ ੧੯ ॥

॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥

ਆਗਮ ਅਬ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਕਹਤ ਉਪਜੀ ਮੋਹਿ ਤਰੰਗ । ਰਚਨਾ ਰਚਿਜਿਮ ਇਮ ਰਚੀ ਸੋ ਕਰਿ ਹੈ ਇਮ ਰੰਗ ॥ ੧ ॥ ॥ ੮੨੯ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਸਬ ਸਾਧ ਉਬਾਰਨ ਕੇ ਹਿਤ ਕੋ ਜਗ ਜੀਵਨ ਜੋਤਿ ਜਗਾਵਹਿਗੇ । ਤੁਰਕੀ ਅਸ ਅਛਿ ਸੁਪਛਿ ਬਡੋ ਤਿਹ ਉਪਰ ਆਪ ਸੁਹਾਵਹਿਗੇ । ਮਿਲਿ ਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਅਨੇਕ ਸਬੈ ਕਰਿ ਰੰਗ ਤੁਰੰਗ ਨਚਾਵਹਿਗੇ । ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਤੁਮ ਤਾਹਿ ਕਹੋ ਨਿਹਚੈ ਕਰ ਕੀਰਤ ਗਾਵਹਿਗੇ ॥੨॥੮੩੦॥ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਅਮਿਤ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕੇ ਦੈ ਹੈ ਦਰਸ ਅਪਾਰ । ਸੁਨਿ ਮਨ ਮੀਤ ਬਿਚਾਰਕੈ ਸਰਨਿ ਤਾਹਿ ਚਿਤ ਧਾਰਿ ॥ ੩ ॥ ॥੮੩੧॥ਛਪੈ ਛੰਦ॥ ਅਮਿਤ ਤੇਜ ਪ੍ਰਗਾਸ ਅਮਿਤ ਬਲ ਧਾਰਿ ਪ੍ਰਬਲ ਬਲ । ਅਮਿਤ ਸੂਰ ਸੀਗਾਰ ਅਨਿਕ ਸੀਗਾਰ ਕਟਕ ਦਲ । ਚੜਗੁ ਸਾਹ ਸਾਹਾਨ ਖੜਗ ਗਹਿ ਅਮਿਤ ਅਪਾਰਾ । ਕਟਗੁ ਦੁਸਟ ਦਲ ਅਮਿਤ ਭਾਤ ਖਲਹਾਨ ਬਿਚਾਰਾ । ਉਮਗੰਤਨੀਰ ਸੁਭਰ ਸਰਸ ਤਿਹ ਸਮਾਨਿ ਰਕਤਰ ਚੜਗੁ । ਜੈਕਾਰੁ ਕਰਗੁ ਤਬ ਜਗ ਸਬੈ ਬਜਗ ਸਾਰ ਸਾਹਿਬ ਖੜਗੁ ॥ ੪ ॥ ੮੩੨ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਪਿਰਥੀ ਪਤਿ ਭੂਪਤਿ ਸਾਹ ਸਬੈ ਛਬਿ ਦੇਖ ਮਹਾ ਡਰ ਪਾਵੈਹਿਗੇ ॥ ਤਜਿ ਦੇਸ ਸੁਰੇਸ ਨ ਰੇਸ ਬਡੇ ਡਰਿ ਕੈ ਸਬਹੀ ਭਜ ਜਾਵਹਿਗੇ ॥ ਚਿਤਵੈ ਮਨਮੈ ਕਛੂ ਅਉਰ ਉਪਾਇ ਬਿਨਾ ਹਰਿ ਕਿਉ ਗਤ ਪਾਵੇਹਿਗੇ । ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਤੁਮ ਤਾਹਿ ਕਹੋ ਗੜ ਆਨਦ ਫੇਰਿ ਬਸਾਵਹਿਗੇ ॥ ੫

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

॥ ੮੩੩ ॥ਦੂਤਨ ਮਾਰਿ ਬਿਡਾਰ ਅਪਾਰ ਬਿਥਾਰ ਕਈ ਕਰਿ ਪਾਵਹਿਗੇ। ਤਜਿ ਦੇਸ ਨਰੇਸ ਗਏ ਸਬਹੀ ਕਹੁ ਆਪਨ ਆਪ ਲੁਕਾਵਾਹਿਗੇ। ਜਗ ਜੀਵਨ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਗਾਸ ਕੀਉ ਤਰਈ ਲੋਕ ਸਬੇ ਜਸੁ ਗਾਵਹਿਗੇ। ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਤੁਮ ਤਾਹਿ ਕਹੋ ਗੜ ਆਨੰਦ ਫੇਰਿ ਬਸਾਵਹਿਗੇ ॥ ੬ ॥ ੮੩੪ ॥ ਸੰਤਨ ਕਾਜ ਕਰੀ ਹਰਿ ਲਾਜ ਕੀਉ ਯਹ ਸਾਜ ਸੁਹਾਵਹਿਗੇ। ਕਰਿਮੈ ਗਹਿ ਤੇਗ ਦਰੇਗ ਨਹੀ ਸਬ ਦੂਤਨ ਮਾਰਿ ਖਪਾਵਹਿਗੇ। ਛਜਿ ਹੈ ਇਹ ਭਾਂਤ ਕਮਾਨਨ ਤੇ ਸਰ ਯੋ ਤਿਨ ਕੋ ਬਿਚਲਾਵਹਿਗੇ। ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਤੁਮ ਤਾਹਿ ਕਹੋ ਗੜਿ ਆਨੰਦ ਫੇਰ ਬਸਾਵਹਿਗੇ ॥ ੭ ॥ ੮੩੫ ॥ ਕਰਿਮੈ ਗਹਿ ਵਾਰ ਅਪਾਰ ਕਿਤੇ ਦਲ ਕੋ ਦਲ ਯੋ ਛਬਿ ਪਾਵਹਿਗੇ। ਦਲ ਦੂਤ ਕਰੋਰਨ ਮਾਰਿ ਲਏ ਕਹੂ ਢੂਢਤ ਹਾਥ ਨ ਆਵਹਿਗੇ। ਮੁਖਮੈ ਤ੍ਰਿਣਲੈ ਮਿਲਹੈ ਪ੍ਰਿਥਵੀਪਤ ਆਪਨ ਆਪ ਬਚਾਵਹਿਗੇ। ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਤੁਮ ਤਾਹਿ ਕਹੋ ਗੜ ਆਨੰਦ ਫੇਰਿ ਬਸਾਵਹਿਗੇ ॥ ੮ ॥ ੮੩੬ ॥ ਆਨੰਦ ਸੋ ਬਸਿ ਹੈ ਤਬ ਭੂਪਤਿ ਏਕ ਹੀ ਨਾਮ ਧਿਆਵਹਿਗੇ। ਜਪਿ ਖਾਲਸ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸ ਮਨੈ ਕਛੁ ਦੂਸਰੁ ਭੇਦ ਨਲਾਵਹਿਗੇ। ਛਿਨਮੈ ਜਗ ਕੇ ਅਘਨਾਸ ਭਏ ਕਹੂ ਪਾਪ ਨ ਢੂਢਤ ਪਾਵਹਿਗੇ।ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਤੁਮ ਤਾਹਿ ਕਹੋ ਗੜ ਆਨੰਦ ਫੇਰ ਬਸਾਵਹਿਗੇ॥ ੯ ॥ ੮੩੭ ॥ ਭਾਰ ਅਠਾਰਹ ਬਨਾਸ ਪਤੀ ਤਿਹ ਖਾਲਸ ਜਾਪ ਜਪਾਵਹਿਗੇ। ਬਨ ਮੈ ਤ੍ਰਿਨ ਮੈ ਪਸੁ ਪੰਖਨ ਮੈ ਕਰਿ ਏਕਹੀ ਜੋਤਿ ਦਿਖਾਵਹਿਗੇ।ਪਰਜਾ ਜਪ ਜਾਪ ਅਨੰਦ ਕਰੈ ਇਹ ਜਾਪ ਹੀ ਸੋਗਤਿ ਪਾਵਹਿਗੇ। ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਤੁਮ ਤਾਹਿ ਕਹੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੜ ਆਨੰਦ ਫੇਰਿ ਬਸਾਵਹਿਗੇ ॥ ੧੦ ॥ ੮੩੮ ॥ ਧਰਨੀ ਧਵਲਾਰ ਅਕਾਰ ਸਬੈ ਸਸਿ ਭਾਲ ਭਲੇ ਜਸੁ ਗਾਵਹਿਗੇ । ਸਨਕਾਦਿਕ ਇੰਦ ਸੁ ਰਿੰਦ ਸਬੈ ਸਨ ਤਾਰਨ ਯੋਗਤਿ ਪਾਵਹਿਗੇ । ਗਣ ਨਾਰਦ ਤੁੰਬਰ ਕਿੰਨਰ ਜਛ ਸਬੈ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਗਾਵਹਿਗੇ । ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਤੁਮ ਤਾਹਿ ਕਹੋ ਗੜ ਆਨੰਦ ਫੇਰ ਬਸਾਵਹਿਗੇ ॥ ੧੧ ॥ ੮੩੯ ॥ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਸੰਤ ਮਹੰਤ ਸਬੈ ਮਨ ਆਨੰਦ ਸੋਂ ਗੁਨ ਗਾਵਹਿਗੇ । ਸੁਨ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਪਸਾਚ ਪਰੀ ਇਹ ਜਾਪ ਜਪੈ ਗਤਿ ਪਾਵਹਿਗੇ । ਗਿਰਹੀ ਗ੍ਰਿਹ ਮੈ ਸੁਖ ਆਨਦ ਸੋ ਕਰਿ ਮੰਗਲ ਸਾਜ ਬਜਾਵਹਿਗੇ । ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਤੁਮਤਾਹਿ ਕਹੋ ਗੜ ਆਨੰਦ ਫੇਰ ਬਸਾਵਹਿਗੇ । ॥ ੧੨ ॥ ੮੪੦ ॥ ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਆਗਮੰ ਪ੍ਰਗਾਸ ਉਨੀ ਸਵਾ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਨ ॥ ੧੯ ॥

॥ ਦੋਹਰਾ ॥

ਨਿਮਸਕਾਰ ਗੁਰਦੇਵ ਕੋ ਕਰਿਹੋ ਹਿਤ ਚਿਤ ਲਾਇ । ਨਮੋ ਨਾਥ ਨਵਤਨ ਨਵਨ ਕੀਜੈ ਮੋਹਿ ਸਹਾਇ ॥ ੧ ॥ ੮੪੧ ॥ ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਨਮੋ ਨਾਥ ਨਾਥੰ ਅਚਰਜੰ ਸਰੂਪੇ । ਨਮੋ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਤਾ ਅਨੰਤੰ ਬਿਭੂਤੇ । ਨਮੋ ਸਰਬ ਰੰਗੇ ਨਮੋ ਸਰਬ ਮਾਥੇ ॥ ਨਮੋ ਅੰਗ ਸੰਗੀ ਨਮੋ ਸਰਬ ਸਾਥੇ ॥ ੨ ॥ ੮੪੨ ॥ ਨਮੋ ਗਿਆਨ ਗਿਆਤਾ ਕਲਾਯੰ ਪ੍ਰਕਾਸੀ । ਨਮੋ ਧਿਆਨ ਧਰਤਾ ਸਦਾ ਸਰਬ ਵਾਸੀ । ਨਮੋ ਜੁਗਤ ਅਰੁ ਮੁਕਤ ਕੋ ਗਿਆਨ ਦਾਤਾ । ਨਮੋ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਨਮੋ ਏ ਬਿਧਾਤਾ ॥ ੩ ॥ ੮੪੩ ॥ ਤਮਾਸਾ ਅਜਾਇਬ ਅਜਬ ਖੇਲ ਤੇਰਾ । ਤੁਮੀ ਕਾਰ ਕਰਤਾ ਕੀਆ ਜਗਤੁ ਤੇਰਾ । ਤੁਹੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰਿਧਅਰ ਸਿਧ ਨਵਨਿਧਿ ਕਰਤਾ। ਤੁਹੀ ਬੁਧਿ ਦਾਤਾ ਸਭੈ ਦੋਖ ਹਰਿਤਾ॥ ੪॥ ੮੪੪॥ ਮਹਾ ਜੋਤਿ ਤੇਰੀ ਸਬੀ ਮੈ ਬਿਰਾਜੈ। ਕਰੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋ ਕੀਆ ਤੋਹਿ ਛਾਜੈ। ਕਰੈ ਜੌ ਚਲਿਤ ਆਪ ਆਪੀ ਉਪਾਏ। ਲਖੈ ਅੰਤ ਕੈਸੇ ਜੁ ਤੇਰੇ ਬਨਾਏ॥ ੫॥ ੮੪੫॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਨਾਹਿ ਨ ਅੰਤ ਬਿਅੰਤ ਪ੍ਰਭੁ ਉਪਮਾ ਅਪਰ ਅਪਾਰ। ਰਮ ਰਹਿਓ ਸਬ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਮੈ ਕਹਤ ਬਿਚਾਰਿ ਬਿਚਾਰਿ॥ ੬॥ ੮੪੬॥ ਸਵੈਯਾ॥ ਏਕ ਹੀ ਜੋਤਿ ਜਗੈ ਸਬਹੀ ਜਗ ਬ੍ਰਾਜਤ ਹੈ ਸਭ ਹੀ ਘਟਿ ਮਾਹੀ। ਬ੍ਰਹਮ ਹੁਮੈ ਅਰੁ ਬਿਸਨ ਹੁਮੈ ਸਿਵ ਸੰਕਰਮੈ ਗਣ ਈਸ ਸਮਾਹੀ। ਦੇਵੀਅਨ ਮੈ ਨਵਨਾਥਨ ਮੈ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਸੰਤ ਮਹੰਤ ਕਹਾਹੀ। ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਸਬਹੀ ਕੇ ਬਿਖੈ ਮਨ ਤਾਹੀ ਕੋ ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਗਤਿ ਪਾਹੀ॥ ੭॥ ੮੪੭॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਜੋ ਜਨ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਛੋਡਿਕੈ ਕਰਤ ਅਵਰ ਕੀ ਸੇਵ। ਸੋ ਮੂਰਖ ਅਗਿਆਨਿ ਹੈ ਪਾਵਤ ਰੰਚਨ ਭੇਵ॥੮॥ ੮੪੮॥ ਸਵੈਯਾ॥ ਫੂਲਨ ਮੈ ਜਿਮ ਬਾਸ ਬਸੈ ਬਸਿ ਹੈ ਹਰਿ ਜੀ ਇਮ ਹੀ ਘਟਿ ਮਾਹੀ। ਦੀਪਕ ਮੈ ਬਤੀਆ ਜਿਮਹੈ ਤਿਮਹੀ ਜਗਮੈ ਜਗ ਦੀਸੁਰ ਆਹੀ। ਭਾਨ ਪ੍ਰਗਾਸ ਅਕਾਸ ਕਰੈ ਨਿਰਖੋ ਜਲਮੈ ਤਿਹ ਕੀ ਪਰਛਾਹੀ। ਗੋਰਸ ਮੈ ਘ੍ਰਿਤ ਜਾਨ ਇਮੈ ਪ੍ਰਿਤਮਾ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਸਬਹੀ ਘਟਿ ਮਾਹੀ॥ ੯॥ ੮੪੯॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਹੈ ਸੁਬਾਸ ਮ੍ਰਿਗ ਪਾਸ ਹੀ ਨਹਿ ਜਾਨਤ ਅਗਿਆਨ। ਗੁਰ ਬਿਨ ਬਾਸ ਨ ਪਾਵਈ ਢੂਢਤ ਹੈ ਉਦਿਆਨ॥ ੧੦॥ ੮੫੦॥ ਛਪੈ ਛੰਦ॥ ਅਮਿਤ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਗਾਸ ਬਾਸ ਸਬਕੇ ਘਟ ਮਾਹੀ। ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰ ਆਪ ਜਾਪ ਸਬਕੇ ਮੁਖ ਮਾਹੀ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਰਬ ਰੂਪ ਮੈ ਰੂਪ ਸੀਲ ਮੈ ਸੀਲ ਮਹੀ ਹੈ। ਸਰਬ ਗਿਆਨ ਮੈ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਮੈ 'ਧਿਆਨ ਵਹੀ ਹੈ। ਅਚਲ ਰੂਪ ਅਨ ਭੈ ਸਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕਾਰਨ ਕਰਨ । ਸਿਮਰੰਤ ਸੰਤ ਅਨੰਤ ਮੰਤ ਨਾਥਾਨ ਨਾਥ ਸੰਕਟ ਹਰਨ॥੧੧॥੮੫੧॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਦੁਖ ਬਿਡਾਰਨ ਤਾਰਨ ਤਰਨ ਕਾਰਨ ਕਰਨ ਮੁਰਾਰ। ਅੰਗ ਸੰਗਿ ਸਬਕੈ ਰਹੈ ਦਯਾ ਵੰਤ ਕਰਤਾਰ ॥੧੨ ॥ ੮੫੨ ॥ ਛਪੈਛੰਦ ॥ ਸੁਖ ਸਮੂਹ ਦਾਤਾਰੁ ਅਵਰ ਦੂਜਾ ਨਹੀ ਕੋਈ। ਸਦਾ ਰਹੈ ਅੰਗ ਸੰਗਿ ਅੰਤ ਸੰਗੀ ਹੈ ਸੋਈ। ਅਨਿਕ ਮੀਤ ਸੋ ਮੀਤ ਨਾਹਨ ਸਮ ਜਾਕੇ । ਅਤਿ ਪ੍ਰਤਾਪ ਜਗਤ ਰੂਪ ਕਹਿ ਸਕੋ ਨ ਤਾਕੇ। ਗਤਿ ਮਿਤ ਅਪਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸਬਲ ਬੇਸੁਮਾਰ ਸੇਵਤ ਚਰਨ। ਭਉ ਭੈ ਉਤਾਰ ਸੰਕਟ ਨਿਵਾਰ ਨਾਥਾਨ ਨਾਥ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ॥੧੩॥੮੫੩॥ਦੋਹਰਾ॥ ਮੋਹਿ ਆਸਰੋ ਤਾਹਿ ਕੋ ਐਸੋ ਸਮਰਥ ਸੋਇ । ਸਰਬਧਾਰ ਸਮਰਥ ਪ੍ਰਭੁ ਤਾ ਬਿਨ ਅਵਰ ਨ ਕੋਇ ॥ ੧੪ ॥ ੮੫੪ ॥ ਸਵੈਯਾ॥ ਕੁਦਰਤ ਕੇ ਕਰਨਹਾਰ ਉਪਮਾ ਅਪਾਰ ਤੇਰੀ ਕਿਤਹੂ ਨ ਅੰਤ ਕਹੂ ਐਸੋ ਬਿਅੰਤ ਹੈ। ਨਿਹਚੈ ਕੈ ਗਾਵਤ ਹੈ ਭਾਵਤ ਹੈ ਤੋਹੀ ਕੋਊ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਸਬ ਹੀ ਮੈ ਪੂਰਨ ਭਗਵੰਤ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਤੇ ਮੁਕਤਿ ਹੋਤਿ ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰਗਾਸ ਜੋਤ ਦੁਰਮਤਿ ਸਬੈ ਖੋਤ ਨਿਰਮਲ ਸੋਮੰਤ ਹੈ । ਏਕ ਹੀ ਬਤਾਯੋ ਗੁਨ ਤਾਕੋ ਤਵ ਗਾਯੋ ਜਨ ਜੋਨ ਮੈ ਨ ਆਯੋ ਸੋ ਸਿਮਰਤ ਏਕ ਸੰਤ ਹੈ॥ ੧੫ ॥ ੮੫੫ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ਚਉਰਾਸੀ ਮੈ ਪਰਤ ਹੈ ਬਿਨਾ ਭਗਤ ਨਰ ਸੋਇ। ਨਿਸ ਦਿਨ ਏਕ ਅਰਾਧੀਐ ਮਨ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਖੋਇ ॥ ੧੬ ॥ ੮੫੬ ॥ ਸਵੈਯਾ॥ ਦੁਬਿਧਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰ ਦੂਰ ਹਜੂਰ ਸਦਾ ਰਹੁ ਏਕ ਹੀ ਨਾਮ ਸਦਾ ਕਹੁ ਰੇ । ਹਿਤ ਸੋ ਚਿਤ ਸੋ ਧਰ ਧਿਆਨ ਰਿਦੈ ਸਤਸੰਗਤਿ ਓਟਤਹਾ ਗੁਹੁਰੇ । ਤਜਿ ਮੋਹਨੀ ਮੋਹ ਬਿਚਾਰ ਯਹੈ ਲਗ ਮੋਹਨ ਮੂਰਤ ਸੋ ਰਹੁਰੇ । ਯਹ ਮੰਤ੍ਰ ਮਹਾ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਉਪਮਾ ਨਿਹਚੈ ਕਰਿਕੈ ਏਹਕੋ ਗਹੁਰੇ ॥ ੧੭ ॥ ੮੫੭ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਰਿ ਨਿਹਚੈ ਇਕ ਨਾਮ ਸੋ ਅਵਰ ਨਾ ਮਨ ਮੈ ਆਨ । ਲਾਗ ਰਹੈ ਧੁਨਿ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਚਰਨ ਕਵਲ ਸੋ ਧਿਆਨ ॥੧੮॥੮੫੮॥ਸਵੈਯਾ॥ ਧਿਆਨ ਕਰੋ ਧਰਨੀ ਧਰ ਕੋ ਮਨ ਮੈ ਸੁਬਿਚਾਰ ਅਪਾਰ ਯਹੀ ਹੈ । ਅਉਰ ਨਹੀ ਕਹੂ ਤਾਹ ਬਿਨਾ ਕਰਤਾ ਹਰਤਾ ਸਬ ਦੂਖ ਵਹੀਹੈ । ਜੋਤ ਸਬੈ ਜਗ ਮੈ ਤਿਹਕੀ ਜਿਹਕੀ ਉਪਮਾ ਸਬ ਸਿਸਟਿ ਕਹੀਹੈ।ਐਸੋ ਬਿਅੰਤਨ ਅੰਤ ਕਿਤਹੂ ਕਹੂ ਸਬ ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਖੋਜ ਰਹੀਹੈ॥੧੯॥੨੫੯॥ਦੋਹਰਾ॥ਖੋਜਤ ਕੋਟਿ ਅਨੇਕ ਜਨ ਉਪਮਾ ਅਪਰ ਅਪਾਰ । ਰਚ ਰਚਨਾ ਜਿਨਿ ਸਬ ਕੀਏ ਸੋ ਜਾਨੈ ਕਰਤਾਰ ॥ ੨੦ ॥ ੮੬੦ ॥ ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਜਾਨੈ ਪ੍ਰਭ ਸੋਈ ਅਵਰ ਨ ਕੋਈ ਤਾਹਿ ਬਿਨਾ ਕਿਹ ਕੋ ਕਹੀਏ । ਸਭ ਕੀ ਗਤਿ ਜਾਨੈ ਸੋ ਭਗਵਾਨੈ ਪੁਰਖ ਸੋ ਜਾਨੈ ਸੋ ਕਹੀਐ। ਸੋਈ ਗੁਰਦਾਤਾ ਮੁਕਤਿ ਪਠਾਤਾ ਸੋ ਪ੍ਰਭ ਜਾਤਾ ਸੰਤ ਜਨਾ । ਏਕੋ ਸਬ ਸੁਆਮੀ ਅੰਤਰਿ ਜਾਮੀ ਸਿਮਰ ਤਾਹਿ ਸੁਖ ਹੋਇ ਮਨਾ ॥ ੨੧ ॥ ੮੬੧ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸੁਖ ਉਪਜਤ ਹੈ ਨਾਮ ਤੇ ਸਿਮਰਨਿ ਕਰਿ ਮਨ ਮੀਤ । ਤਜਿ ਬਿਕਾਰ ਕਰਤਾਰ ਜਪਿ ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਧਰ ਪ੍ਰੀਤ ॥ ੨੨ ॥ ੮੬੨ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਸੋ ਕਰ ਰੀਤ ਪ੍ਰਭੁ ਸੰਗ ਪ੍ਰੀਤ ਅਨੀਤ ਤਜੈ ਦੁਖ ਆਵੈ ਨ ਨੇਰੇ । ਹੋਤ ਪ੍ਰਗਾਸ ਨਿਵਾਸ ਸਦਾ ਸੁਖ ਐਸੇ ਹੈ ਨਾਮੁ ਜਪੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਨ ਮੇਰੇ । ਤਾਹਿ ਬਿਨਾ ਸੁਖ ਨਾਹਿ ਕਹੂ ਸਮਝੋ ਚਿਤ ਮੈ ਮਨ ਮੂੜ ਸਵੇਰੇ । ਏਕ ਹੀ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਤਨ ਭਾਰ ਬਿਕਾਰ ਸਬੈ ਕਛੁ ਕਾਜਿ ਨ ਤੇਰੇ ॥ ੨੩ ॥ ੯੬੩ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਬ ਬਿਕਾਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਉਪਜਤ ਹੈ ਨਿਤ ਨੀਤ । ਤਿਆਗ ਤਹੈ ਤਿਹ ਸੰਤ ਜਨ ਕਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸੋ ਪ੍ਰੀਤ ॥ ੨੪ ॥ ੯੬੪ ॥ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਛਾਡਿ ਬਿਕਾਰ ਅਧਾਰ ਯਹੀ ਕਰਿ ਏਕ ਹੀ ਨਾਮ ਸਦਾ ਕਹੀਐ । ਰਹੀਐ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਸੰਗ ਮਨਾ ਉਪਜੈ ਸੁਖ ਗਿਆਨ ਸਦਾ ਗਹੀਐ । ਮਮਤਾ ਤਜਿ ਮੋਹ ਬਿਮੋਹ ਭਏ ਨਰ ਨਾਮ ਕੀ ਸੇਵ ਤਿਨੋ ਲਹੀਐ। ਕਹੀਐ ਅਬ ਏਕ ਬਿਚਾਰ ਮਨਾ ਜਮਦੂਤ ਕੋ ਤ੍ਰਾਸ ਕਹਾ ਸਹੀਐ ॥ ੨੫ ॥ ੯੬੫ ॥ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਕਿਉ ਸਹੀਐ ਜਮ ਤ੍ਰਾਸ ਜੋ ਜਪੀਐ ਕਰਤਾਰ ਗੁਨ । ਮੁਕਤ ਭਏ ਨਰ ਸੋਇ ਜਿਨ ਅੰਤ੍ਰ ਧੁਨਿ ਏਕ ਹੈ । ॥ ੨੬ ॥ ੯੬੬ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਪੁਤ੍ਰ ਕੇ ਹੇਤ ਸੁਚੇਤ ਭਯੋ ਸੁਬਹਿ ਓਨਰ ਨਾਮ ਨਰਾਇਣ ਭਾਈ । ਸੋ ਕਰਿ ਧਿਆਨ ਰਿਦੈ ਭਗ-ਵਾਨਜਪਿਓ ਹਰਿ ਨਾਮ ਤਬੈ ਸੁਧਿ ਆਈ। ਭਾਜਿ ਗਏ ਜਮਦੂਤ ਸਰੂਪ ਅਨੂਪ ਨਿਹਾਰ ਤਬੈ ਗੁਨ ਗਾਈ। ਐਸੇ ਸੁਪਤ ਤਿ ਉਧਾਰੇ ਜਗਤਮੋ ਏ ਕਰਤਾਰ । ਤੁਝੈ ਬਡਿਆਈ ॥ ੨੭ ॥ ॥ ੯੬੭ ॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਮਹਾ ਕੁਕਰਮੀ ਜਨਮ ਕੋ ਕਰਤ ਬਹੁਤ ਅਪਰਾਧ । ਮੁਕਿਤ ਕੀਉ ਤਿਹ ਛਿਨਕਮੈ ਬਡੋ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ॥ ੨੮ ॥ ੯੬੮ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਕੀਰ ਸੋ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰੀ ਗਨਕਾ ਮਨਿਕਾ ਤਜਿ ਮਾਨ ਅਜਾਨ ਭਈ ਹੈ । ਪੂਰਨ ਪ੍ਰੀਤ ਕੀਏ ਗਤਿ ਹੈ ਸਰ ਬੁਧਿ ਨਿਵਾਸ ਕੁਸਾਖ ਗਈ ਹੈ । ਪਾਵਨਿ ਨਾਮ ਪੁਨੀਤ ਲੀਓ ਸੁਨਿ ਤਾਹੀ ਕੋ ਨਾਮ ਕੀ ਲਾਜ ਭਈ ਹੈ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਾਰੀ ਬਿਚਾਰੀ ਬਿਚਾਰਤ ਹੈ ਸਬ ਮੋਖ ਦੁਆਰੇ ਪਠਾਇ ਦਈ ਹੈ ॥ ੨੯ ॥ ੮੬੯ ॥ ਦੋਰਰਾ ॥ ਸੂਅਟਾਕੇ ਹਿਤ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਿ ਲੀਉ ਰੈਨ ਦਿਨ ਨਾਮ । ਕੇਤਕ ਤਪ ਕਰਿ ਪਚਿ ਮੂਏ ਨਹਿ ਪਾਵਤ ਬਿਸਰਾਮ ॥ ੩੦ ॥ ੮੭੦ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਦੌਨ ਰਾਜਾ ਇਕ ਹੋਤਾ । ਗਿਆਨੀ ਬਹੁਤ ਮਹਾ ਅਤਿ ਸ੍ਰੋਤਾ । ਅਗਨਿ ਅਹਾਰ ਬਹੁਤ ਉਨ ਦੀਨਾ । ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕੇਤਕ ਬਿਧਿ ਕੀਨਾ ॥ ੩੧ ॥ ੮੭੧ ॥ ਹੋਮ ਜਗਿ ਉਨ ਕੀਏ ਅਪਾਰਾ । ਬੈਸੰਤ੍ਰ ਕੋ ਭਯੋ ਅਹਾਰਾ । ਧਰਮ ਅੰਗ ਸਬ ਜਗਤ ਬਖਾਨੈ । ਕਰਨ ਹਾਰ ਕੋ ਭੇਦ ਨ ਜਾਨੈ ॥ ੩੨ ॥ ੮੭੧ ॥ ਜੋ ਹਰਿ ਕਰੈ ਕਰਾਵੈ ਸੋਈ । ਤਾਕੋ ਭੇਦ ਨ ਜਾਨੈ ਕੋਈ । ਐਸੋ ਅਗਮ ਪੁਰਖ ਕਰਤਾਰਾ । ਤਾਕੋ ਭੇਦ ਨ ਕਿਨਹਿ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ੩੩ ॥ ੮੭੨ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਪੁੰਨਿ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਦ੍ਰੌਉਨ ਦੇਵਤਾ ਦੁਆਰੇ ਜਾਇ ਆਗੈ ਆਇ ਧਰਮ ਰਾਇ ਚਰਨ ਬੰਦਨਾ ਕੀਉ । ਭੂਲ ਗਯੋ ਮਨ ਮੈ ਮਹਾ ਸਕਤਿ ਭਈ ਮੋਹਿ ਕੀਉ ਨ ਬਿਚਾਰ ਕਛੂ ਬਿਗਸਿਓ ਨ ਤਉ ਹੀਓ । ਕਰਤੇ ਹੀ ਅਹੰਕਾਰ ਦਰ ਤੇ ਦੀਉ ਬਿਡਾਰ ਕੁੰਜਰ ਕੀ ਜੋਨ ਧਾਰ ਪਸੁਨ ਮੈ ਮਿਲਾਇ ਲੀਓ । ਐਸੋ ਨਿਰਲੇਪ ਨਾਮ ਸਿਮਰ ਸਦਾ ਆਠੋ ਜਾਮ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਤਾਹਿ ਰਾਜ ਕਜਰੀਬਨ ਕੋ ਦੀਓ । ੩੪ ॥ ੮੭੩ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਦੌਨ ਰਾਜ ਬਡੋ ਕੀਨੋ ਗਾਰਬ ਅਹਾਰ । ਤਾ ਕਾਰਨ ਕੁੰਜਰ ਕੀਉ ਕਰਨ ਹਾਰ ਕਰਤਾਰ ॥ ੩੫ ॥ ੮੭੪ ॥ ਕਬਿਤੁ ॥ ਸੋ ਬਨਮੈ ਇੰਦ੍ਰਦੌਨ ਕਰਤ ਕਲੋਲ ਡੋਲ ਖੇਲਤ ਅਡੋਲ ਜੈਸੇ ਸਖਾ ਸੰਗਿ ਹੈ ਕੀਉ। ਕਰਤ ਸੁਭਾਵ ਜਾਇ ਪੈਠੌਜਲ ਮਧਿ ਧਾਇ ਗਜ ਗਹਿ ਚਰਨ ਤਾਹਿ ਐਚਿ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨੀਰ ਮੈਲੀਉ । ਤਾ ਸਮੇ ਸੁਚੇਤ ਚੀਤ ਅੰਤਰਿ ਸੋ ਕਰੀ ਪ੍ਰੀਤ ਲੀਨੋ ਮੁਖ ਨਾਮਿ ਤਾਹਿ ਛੂਟੋ ਰਿਪ ਤੇ ਜੀਓ । ਨਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਆਪ ਆਪ ਹੀ ਸਹਾਇ ਭਯੋ ਕਾਢਿ ਤਾਹਿ ਨੀਰ ਮੈ ਮੁਕਤਿ ਭੇਜਕੈ ਦੀਉ ॥ ੩੭ ॥ ੯੭੫ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਮਨ ਬਚ ਕਰਿਮ ਕਰ ਭਾਵਨੀ ਸਿਮਰਤ ਹੈ ਨਰ ਸੋਇ । ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨ ਨਾਮ ਤਿਹ ਜਾਨਤ ਹੈਸਭ ਕੋਇ ॥੩੭॥ ੮੭੬ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਤੇਰੋ ਹੀ ਨਾਮ ਜਪੋ ਨਿਸਬਾਸੁਰ ਆਸਰੋ ਇਕ ਤਿਹਾਰੋ ਭਨੀ ਹੈ । ਜੋ ਲਉ ਏਸਾਸ ਨਿਵਾਸ ਕਰੋ ਤਵਲੋ ਸਭ ਜੋਹਤਿ ਤਿਹਾਰੀ ਬਨੀਹੈ। ਹੌਜੁ ਕਹੋ ਸਬ ਜਾਨਤ ਹੋਹਰਿ ਖੋਟੇ ਖਰੇ ਸਬ ਤੋਹਿ ਜਨੀ ਹੈ । ਤੇਰੋ ਬਿਚਾਰ ਅਧਾਰ ਮੋਹੀਂ ਮਨਮੈ ਸਬਕੋ ਤੂਹੀ ਏਕ ਧਨੀ ਹੈ ॥ ੩੮ ॥ ੮੭੭ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਬ ਕੋ ਸੁਆਮੀ ਏਕ ਹੈ ਤਾ ਬਿਨ ਅਵਰਨ ਕੋਇ । ਅੰਤਿਰ ਹੀ ਬਿਆਪਕ ਭਯੋ ਸਬ ਮਹਿ ਪੂਰਨ ਸੋਇ ॥ ੩੯ ॥ ੮੭੮ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਜਗ ਮੈ ਸਬ ਜੋਤਿ ਤਿਹਾਰੀ ਬਿਚਾਰੀ ਤਿਹਾਰੀ ਬਿਨਾ ਕਿਹ ਕੀ ਕਹੀਐ। ਜਲਮੈ ਥਲਮੈ ਬਨਮੈ ਘਨਮੈ ਘਨ ਜੋਤਿ ਚਮਕੰਤ ਹੀ ਚਹੀਐ । ਘਟਮੈ ਤਟਮੈ ਬਟਮੈ ਬਨਰਾਇਮੈ ਤੇ ਬਨ ਰਾਇ ਹਰੀ ਰਹੀਐ । ਕਰਤਾ ਪ੍ਰਭ ਏਕ ਅਨੇਕ ਕੀਏ ਜਿਨ ਕਿਉ ਨ ਕਰੈ ਕਰਤਾ ਵਹੀਐ ॥ ੪੦ ॥ ੮੭੯ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਿਉ ਨ ਕਰੈ ਕਰਤਾਰ ਜਉ ਚਾਹੇ ਸੋਈ ਕਰੈ । ਨਰਕੋ ਯਹੀ ਬਿਚਾਰ ਰੈਨ ਦਿਵਸ ਗੁਨ ਉਚਰੈ ॥ ੪੧ ॥ ੮੮੦ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਐਸੇ ਜਪੋ ਨਿਹਚੇ ਕਰਿਕੈ ਨਰ ਨਾਮ ਪੁਨੀਤ ਮਹਾ ਪ੍ਰਭ ਕੇਰਾ ।ਪ੍ਰੀਤ ਕੀ ਰੀਤ ਨ ਜਾਤ ਕਹੀ ਉਪਜੈ ਸੁਖ ਗਿਆਨਸੁਜਾਇ ਅੰਧੇਰਾ । ਜੋਤ ਪ੍ਰਕਾਸ ਨਿਵਾਸ ਸਦਾ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨੋ ਤਲ ਹੋਤ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਸੇਰਾ । ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ਅਪਾਰ ਕਰੈ ਗੁਰ ਸਾਖ ਭਰੈ ਤਬ ਹੋਤ ਨਿਬੇਰਾ॥ ੪੩ ॥ ੯੯੩ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਾਖ ਬਿਨ ਨਰ ਨਹੀ ਹੋਤ ਉਧਾਰ । ਗੁਰ ਤੇ ਫਿਰ ਦਰ ਕੋ ਗਯੋ ਦੇਖੋ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ॥ ੪੪ ॥ ੯੯੪ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਜਾਨਤ ਹੈ ਸਬ ਹੀ ਜਗ ਰੀਤ ਸੁ ਪ੍ਰੀਤ ਬਿਨਾ ਕਹੂ ਪਾਰਨ ਪਯੈ । ਰੇ ਮਨ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਗੁਰ ਕੇ ਹਿਤ ਕੈਸੇ ਕੈ ਜੋਤੀਜੋਤ ਮਿਲਯੈ ਜੋ ਸਿਮਰੈ ਸੋਈ ਪਾਰ ਪਰੈ ਨਰ ਐਸੇ ਬਿਚਾਰ ਸਦਾ ਗੁਨ ਗਯੈ । ਨਾਮ ਅਧਾਰ ਅਪਾਰ ਕਥਾ ਸੁਨਿ ਛਾਡਿ ਬਿਕਾਰ ਸੁ ਤਹਿ ਗੁਨ ਗਯੈ ॥ ੪੫ ॥ ੯੯੪ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਜਿ ਬਿਕਾਰ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਸਰਨ ਤਾਹਿ ਚਿਤ ਆਨ । ਅਨ ਦਿਨੁ ਉਚਰੈ ਅਨੇਕ ਗੁਨ ਗਤਿ ਮੂਰਤਿ ਕੇ ਧਿਆਨ ॥ ੪੬ ॥ ॥ ੯੯੫ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਅਗੰਮ ਸਦਾ ਕਰਤਾ ਸੁਖ ਕੋ ਸਬ ਠਉਰ ਤੁਹੀਹੈ । ਸੋ ਸਿਮਰੇ ਹਰਿ ਸੰਤ ਇਕੰਤ ਅਨੰਤ ਜਪੰਤ ਬਿਅੰਤ ਸੋਈਹੈ । ਲਾਲਚ ਲੋਭ ਬਿਕਾਰਿ ਤਜੈ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈ ਕਛੁ ਸਿਧ ਹੁਈਹੈ । ਜਾਪ ਪ੍ਰਤਾਪ ਮਿਟੈ ਸਬ ਤਾਪ ਵਹੈ ਪ੍ਰਭ ਜਾਪ ਸੁ ਏਕ ਕੁਈਹੈ ॥ ੪੭ ॥ ੯੯੬ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਲਾਲਚ ਲੋਭ ਬਿਕਾਰ ਤਜਿ ਹੋਤ ਅਨੇਕ ਅਨੰਦ । ਸਦਾ ਨਿਕਟ ਹੀ ਜਾਨੀਐ ਉਤਰੈ ਮਨ ਕੀ ਚਿੰਦ ॥ ੪੮ ॥ ੯੯੭ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਨਾਇਕ ਲਾਇਕ ਹੈ ਸਬ ਹੀ ਸਿਰ ਨਾਮ ਪੁਨੀਤ ਮਹਾ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੋ । ਜੋਤ ਪ੍ਰਗਾਸ ਚਹੂ ਦਿਸ ਤਾਹੂ ਕੀ ਐਸੋ ਪ੍ਰਚੰਡ ਧਨੀ ਹਰਿ ਮੇਰੋ । ਦੂਤਨ ਮਾਰਿ ਨਿਵਾਰਤ ਹੈ ਅਰੁ ਸੇਵਕ ਸਿਖ ਤਿਹੂ ਸੰਗਿ ਨੇਰੋ । ਯਾ ਜਨ ਕੀ ਪਤਿ ਰਾਖੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਖ ਦੇਹੁ ਸਦਾ ਕਰਿ ਚੇਰਨਿ ਚੇਰੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

॥ ੪੯ ॥ ੮੮੮ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਦਯਾ ਕਰੋ ਗੁਰਦੇਵ ਮੁਹਿ ਹੋਇ ਸਰਬ ਸੁਖ ਚੀਤ । ਨਿਸ ਦਿਨ ਸਿਮਰੋ ਨਾਮ ਕੋ ਰਟਤ ਰਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰੀਤ ॥ ੫੦ ॥ ੮੮੯ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਯਾ ਜਗ ਮੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪੁਨੀਤ ਕਰੈ ਜਨ ਪ੍ਰੀਤ ਸੋਈ ਸੁਖ ਪਾਵੈ । ਔਸਰ ਜਾਤ ਬਿਹਾਤ ਸਦਾ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਬਿਨਾ ਕਹੂ ਕੋ ਤਿਪਤਾਵੈ । ਮਯਾ ਸਰੂਪ ਅਨੂਪ ਜਗਤ ਮੈ ਮੂਰਖ ਦੇਖ ਤਹਾ ਲਲਚਾਵੈ। ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ਬਿਸਾਰ ਗਵਾਰ ਪਰੋ ਮਝ ਧਾਰ ਬਿਚਾਰ ਨ ਆਵੈ ॥ ੫੧ ॥ ੮੯੦ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮ ਬਿਸਾਰਕੈ ਪਰਤ ਮੂੜ ਮਝ ਧਾਰ । ਮਾਯਾ ਮੈ ਭੂਲੋ ਫਿਰੈ ਕਰਤ ਨਾਹਿ ਬੀਚਾਰ ॥ ੫੨ ॥ ੮੯੧ ॥ ਲੋਟਨ ਛੰਦ ॥ ਪ੍ਰਗਟ ਗੁਪਤ ਸਗਲ ਸਿਰ ਸੋਈ । ਕਰਨਹਾਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰ ਨ ਕੋਈ । ਐਸੋ ਧਨੀ ਅਗੰਮ ਹਮਾਰਾ । ਤਾਕੀ ਸੋਭਾ ਅਪਰ ਅਪਾਰਾ । ਅਪਰ ਅਪਾਰਾ ਬਹੁ ਬਿਸਥਾਰਾ ਵਾਰ ਨਾ ਪਾਰਾ ਸੋ ਸੁਆਮੀ । ਸੋਈ ਸਬ ਸੰਗੀ ਬਹੁ ਬਿਧ ਰੰਗੀ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਅੰਤ੍ਰਜਾਮੀ । ਕਰਤੇ ਸਬ ਸੇਵਾ ਮੁਨਿ ਜਨਿ ਦੇਵਾ ਏਕ ਨ ਭੇਵਾ ਸੋ ਸਹੀਐ। ਗਹੀਐ ਅਬ ਚਰਨ ਸਰਨਿ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਿਵਾ ਉਪਮਾ ਤਿਹ ਕੀ ਕਿਆ ਕਹੀਐ ॥ ੫੩ ॥ ੮੯੨ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਮੈ ਪਾਈਐ ਕਰਨਹਾਰ ਕੋ ਭੇਵ । ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਉਦੋਤ ਕਰਿ ਤਵ ਭੇਟੈ ਗੁਰਦੇਵ ॥ ੫੪ ॥ ੮੯੩ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਐਸੋ ਬਿਚਾਰ ਕਰੋ ਮਨ ਮੀਤ ਗਿਰੈ ਭਰਮੀਤ ਸੋਈ ਬਿਧਿ ਕੀਜੈ । ਸੰਤਨ ਮੈ ਸੁਖ ਹੇਤ ਨਿਵਾਸ ਬਿਲਾਸ ਸਦਾ ਤਹਾ ਨਾਮ ਜਪੀਜੈ । ਏਕ ਹੀ ਕੋ ਗੁਨ ਗਾਵ ਸਦਾ ਸੁ ਜਹਾ ਜਪੁ ਜਾਪ ਬਿਖੈ ਤਜਿ ਦੀਜੈ । ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਠਉਰ ਤਹਾ ਨਹੀਂ ਅਉਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਨਾ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕਉਨ ਕਹੀਜੈ ॥ ੫੫ ॥ ੮੯੪ ॥
। ਦੋਹਰਾ ॥ ਅਉਰ ਕਉਨ ਤਿਹ ਠਉਰ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਪੂਰਨ
ਧਨੀ। ਕਰਨਹਾਰ ਪ੍ਰਭ ਸੋਇ ਸਕਲ ਸੋਭ ਤਾਕੀ ਗਨੀ ॥
॥ ੫੬ ॥ ੮੯੫ ॥ ਛਪੈ ਛੰਦ ॥ ਬਿਨਾ ਤਾਹਿ ਕੇ ਨਾਮ ਅਵਰ
ਜਨ ਕਛੂ ਨ ਜਾਨੈ। ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਧਰਿ ਪ੍ਰੀਤ ਰੈਨ ਦਿਨ
ਨਾਮੁ ਬਖਾਨੈ। ਸੁਰਤ ਸਬਦਿ ਬੀਚਾਰ ਛਾਡ ਸਬ ਦੇਤ
ਬਿਕਾਰਾ। ਯਹ ਦੁਨੀਆ ਦਿਨ ਚਾਰ ਸੁਪਨ ਜਾਨਤ ਸੰਸਾਰਾ॥
ਐਸੋ ਪ੍ਰਕਾਸ ਜਬ ਪ੍ਰਭ ਕੀਉ ਦੂਖ ਦਰਦ ਭੈ ਭ੍ਰਮ ਗਯੋ।
ਉਚਰੰਤ ਨਾਮ ਅਨ ਦਿਨ ਸਦਾ ਆਦਿ ਅੰਤ ਜਿਨ ਜਨ ਲਯੋ।
॥ ੫੭ ॥ ੮੯੬ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਨ ਮਨ ਤੇ ਦੁਬਿਧਾ ਗਈ
ਕੀਉ ਸੁ ਨਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ। ਛਾਡਿ ਦੀਉ ਜੰਜਾਰ ਸਬ ਏਕ ਨਾਮ
ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ੫੮ ॥ ੮੯੭ ॥ ਲੋਟਨ ਛੰਦ ॥ ਬਿਨਾ ਭਗਤਿ
ਨਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਵੈ। ਮਰਿ ਮਰਿ ਜਨਮੈ ਜਗ ਮੈ ਆਵੈ।
ਭੋਗਤ ਦੂਖ ਸੂਖ ਬਹੁਤੇਰਾ। ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਨਹੀ ਹੋਤ ਨਬੇਰਾ।
ਹੋਤ ਨਬੇਰਾ ਨਰ ਨਹੀ ਤੇਰਾ ਬਿਨਾ ਭਗਤਿ ਕਿਉ ਪਾਰ ਪਰੈ।
ਹਰਿ ਕੋ ਜਸ ਕੀਜੈ ਬਿਖ ਤਜਿ ਦੀਜੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਜੈ ਧਿਆਨ
ਧਰੈ। ਤਉ ਜੋਤਿ ਸਮਾਵੈ ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਾਵੈ ਮਨਿ ਕਰਿ
ਧਿਆਵੈ ਸੋ ਸੇਵਾ। ਗੁਰਦੇਵ ਬਤਾਈ ਤਉ ਨਰ ਪਾਈ ਅਪਰ
ਅਪਾਰ ਸੋ ਇਹ ਭੇਵਾ ॥ ੫੯ ॥ ੮੯੮ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਜਿ
ਪਰਪੰਚ ਬਿਕਾਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ। ਮਿਟੈ ਸੁ ਆਵਨ
ਜਾਨ ਏਕ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈ ਧਰੋ ॥ ੬੦ ॥ ੮੯੯ ॥ ਅੜਿਲ ॥
ਨਿਸ ਦਿਨ ਸਿਮਰੋ ਨਾਮ ਕਿ ਮੂਰਖ ਬਾਵਰੇ। ਤੇਰੋ ਅਉਸਰ
ਜਾਤਿ ਬਿਹਾਤ ਚੂਕਤ ਕਿਉ ਦਾਉਰੇ। ਯਹ ਦੁਨੀਆ ਦਿਨ
ਚਾਰ ਬਿਚਾਰ ਸੁ ਕੀਜੀਐ । ਜੀ ! ਛਾਡਿ ਬਿਕਾਰ ਅਪਾ-

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਮ ਜਪ ਲੀਜੀਐ ॥ ੬੧ ॥ ੯੦੦ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜਸ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਕਰ ਰੇਮਨਾ ਖਿਨ ਮੈ ਹੋਤ ਉਧਾਰ । ਭਗਤਿ ਬਿਨਾ ਜੋਨਤ ਸਕਲ ਚਉਰਾਸੀ ਬਿਸਤਾਰ ॥੬੨॥੯੦੧ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ਜੋ ਜਗਿ ਕੋ ਪ੍ਰਿਤਿਪਾਲਤ ਹੈ ਕਰਤਾ ਸਬ ਕੋ ਵਹੀ ਏਕ ਸਮਾਨੈ।ਚੋਰਨ ਸਾਹਨ ਪਸੁਅਨ ਪ੍ਰਾਨਨਿ ਜੀਵ ਸਬੈ ਹਰਿ ਏਕ ਸੇ ਜਾਨੈ । ਤਾਹਿ ਜਪੈ ਸੁਖ ਹੋਤ ਮਨਾ ਕਰਿ ਦੇਖ ਬਿਚਾਰ ਸੁ ਹੋਤ ਨਹਾਨੈ।ਏਕ ਹੀ ਕੋ ਜਸ ਗਾਵ ਸਦਾ ਸੁਰਤਾ ਜਗਮੈ ਏਹ ਭਾਂਤ ਬਖਾਨੈ ॥ ੬੩ ॥ ੯੦੨ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜੈਸੇ ਮਸਤਕਿ ਮੈ ਪਰਿਓ ਲਿਖਿਓ ਸੁ ਲਿਖਨੇ ਹਾਰ । ਤੈਸੋ ਹੀ ਪ੍ਰਗਾਸ ਹੈ ਦੇਖਉ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ॥ ੬੪ ॥ ੯੦੩ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਜੇ ਸੁਰਤਾ ਜਗ ਮੈ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਕੀਏ ਤੇ ਸੁਰਤਾ ਓਹ ਕੋ ਜਸੁ ਕੀਨੋ । ਕ੍ਰੋਧ ਨਿਵਾਰਿ ਬਿਪਾਰਿ ਸਦਾ ਦੁਖ ਏਕ ਹੀ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਜਪ ਲੀਨੋ । ਛਾਡਿ ਦਏ ਪ੍ਰਪੰਚ ਸਬੈ ਗਹਿ ਸੰਤਨ ਸੇਵ ਸੁਧਾ ਰਸ ਪੀਨੋ । ਪ੍ਰੀਤ ਭਲੀ ਹਰਿ ਕੇ ਹਿਤ ਕੀ ਬਿਨਸੇ ਤਨ ਤੇ ਸਬ ਕਾਮ ਕਮੀਨੋ । ॥ ੬੫ ॥ ੯੦੪ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਕੀਏ ਸਰਬ ਸੁਖ ਮਾਨ ਪ੍ਰੀਤ ਭਲੀ ਓਹ ਨਾਮ ਕੀ । ਮਿਟਿ ਹੈ ਆਵਨਜਾਨ ਐਸੋ ਸਿਮਰਨ ਸਾਰ ਹੈ ॥ ੬੬ ॥ ੯੦੫ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਗਾਵ ਸਦਾ ਮਨ ਰੇ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਗੁਨ ਐਸੋ ਸਮੋ ਫਿਰਿ ਹਾਥ ਨ ਐਹੇ । ਐਸੇ ਮੈ ਚੇਤ ਸੁਚੇਤ ਭੁਜਾ ਸੁਨਿ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਪਛਤੈਹੈ । ਜਾ ਬਿਖਿਆ ਮੈ ਰਚੈ ਰੁਚ ਸੋ ਸੁਨਿ ਸੋ ਬਿਖਿਆ ਤੁਹਿ ਕਾਜਿ ਨ ਐਹੈ । ਛਾਡਿ ਬਿਕਾਰ ਅਧਾਰ ਕੀਓ ਇਕ ਏਕ ਹੀ ਸੇਵ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪੈਹੈ ॥ ੬੭ ॥ ੯੦੬ ॥ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਰਬ ਸੂਖ ਉਪਜਤ ਮਨਾ ਕਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵ । ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਮੈ ਪਾਈਐ ਪ੍ਰਭ ਪੂਰਨ ਗੁਰਦੇਵ ॥ ੬੮

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

॥ ੯੦੭ ॥ ਅੜਲ ॥ ਪ੍ਰਭ ਪੂਰਨ ਗੁਰਦੇਵ ਮਿਲੈ ਸਤ ਸੰਗਿ ਮੈ। ਹਰਿ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਸ੍ਰਬਤ੍ਰ ਏਕ ਹੀ ਰੰਗ ਮੈ। ਸੁਨਿ ਤਾਕੋ ਉਪਦੇਸ ਰਿਦੇ ਜੋ ਆਵਈ। ਜੀ! ਬਿਨ ਬਿਧਨਾ ਸੰਜੋਗ ਕਵਨ ਜਨ ਪਾਵਈ ॥ ੬੯ ॥ ੯੦੮ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਬਿਨ ਬਿਧ ਨਾ ਸੁਨ ਮੀਤ ਕਵਨ ਸੁਨੈ ਕਾਸੋ ਕਹੈ। ਭਰਮਤ ਜੁਗ ਗਏ ਬੀਤ ਏਕ ਦਰਸ ਗੁਰਦੇਵ ਬਿਨ ॥ ੭੦ ॥ ੯੦੯ ॥ ॥ ਅੜਲ ॥ ਭਰਮ ਭਰਮ ਕਈ ਬਾਰ ਫੇਰਿ ਅਬ ਆਇਓ। ਪੂਰਨ ਪੁਨ ਪ੍ਰਤਾਪ ਦਰਸ ਗੁਰ ਪਾਇਓ। ਬਿਨਸੈ ਸਗਲ ਕਲੇਸ ਭਰਮ ਭਵ ਸਬ ਗਇਓ। ਜੀ! ਏਕ ਹੀ ਏਕ ਅਰਾਧ ਏਕੋ ਹੋ ਰਹਿਓ ॥ ੭੧ ॥ ੯੧੦ ॥ ਦੋਹਰਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿਓ ਤਹਾ ਕਰਿ ਸੰਤਨ ਸੋ ਪ੍ਰੀਤ। ਦੁਰਲਭ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਹੈ ਲੀਓ ਛਿਨਕ ਮੈ ਜੀਤ ॥ ੭੨ ॥ ੯੧੧ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਜੀਤ ਲੀਓ ਜਿਹ ਐਸੋ ਜਨਮ ਅਗੰਮ ਕੀ ਜੋਤਿ ਰਿਦੈ ਤਿਹ ਆਈ ॥ ਦੂਤਨ ਮਾਰਿ ਬਿਚਾਰ ਯਹੈ ਕਰਿਹੋ ਇਕ ਰੰਗ ਬਿਖੈ ਬਿਸਰਾਈ। ਪ੍ਰੀਤ ਕਰੀ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨੋ ਸੰਗਿ ਨਾਮ ਅਧਾਰ ਨਵੈ ਨਿਧਿ ਪਾਂਈ। ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ ਭਈ ਚਹੂ ਓਰ ਮੈ ਐਸੀ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਹ ਨਾਮ ਬਡਾਈ ॥ ੭੩ ॥ ੯੧੨ ॥ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਘਰਿ ਆਇਓ ਗੁਰ ਕੇ ਬਚਨ ਫਤੇ ਭਈ ਝੁਨਕਾਰ। ਲੀਲਾ ਤੁਮਰੀ ਕਿਆ ਕਹੋ ਉਪਮਾ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ॥ ੭੪ ॥ ੯੧੩ ॥ ਅੜਲ ॥ ਤੇਰੀ ਸੋਭਾ ਸਰਸ ਸਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸੁਹਾਵਤੀ। ਤੇਰੀ ਮਹਿਮਾ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ਸੰਤਨ ਮਨ ਭਾਵਤੀ। ਕਹਿਨ ਸਕਉ ਬੀਚਾਰ ਪਾਰੁ ਨਹੀ ਪਾਈਐ। ਜੀ! ਨਿਮੁਖ ਨਿਮਖ ਗੁਨਿ ਤੋਹਿ ਉਚਰ ਤਹਿ ਗਾਈਐ ॥ ੭੫ ॥ ੯੧੫ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਉਪਮਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਅਨਦਿਨਾ ਕਰਤ ਰਹੋਮਨ ਮੀਤ। ਅਨਿ ਗਿਨ
ਤੋਸੇ ਤਾਹਿਦਰ ਗਾਵਤ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਗੀਤ ॥ ੭੬ ॥ ੯੧੫ ॥
ਚਉਪਈ ॥ ਅਤਿ ਅਗਾਧਿਗਤ ਅਪਰ ਅਪਾਰ । ਕਹਿ ਨ
ਸਕਉ ਤੁਮਰਾ ਬਿਸਥਾਰਾ। ਅਪਰੰਪੁਰ ਪੂਰਨ ਸੁਖਦਾਈ।
ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਸਭਿ ਤੋਹਿ ਬਡਾਈ ॥ ੭੭ ॥ ੯੧੬ ॥
ਮਧਭਾਰਛੰਦ ॥ ਮਨ ਮੈ ਬਿਚਾਰ। ਐਸੇ ਨਿਹਾਰ । ਜੈਸੇ
ਜੂਆਰ। ਕਰ ਜਾਤ ਝਾਰ ॥ ੭੮ ॥ ੯੧੭ ॥ ਐਸੇ ਨਿਹਾਰ।
ਕੈਸੋ ਮੁਰਾਰ। ਕਿਹ ਅੰਗ ਸੰਗ। ਕਿਆ ਰੂਪ ਰੰਗ ॥ ੭੯ ॥
੬੧੮ ॥ ਕਛੁ ਕੀਨ ਭੇਖ। ਕੈ ਹੈ ਅਲੇਖ। ਕਰਿ ਹੈ ਅਹਾਰ।
ਕੈ ਨਿਰਾ ਧਾਰ ॥ ੮੦ ॥ ੯੧੯ ॥ ਖੇਲੰਤ ਖੇਲ। ਕੈ ਹੈ
ਅਖੇਲ। ਕੀਨੋ ਪਸਾਰ। ਕੈ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥ ੮੧ ॥ ੯੨੦ ॥
ਉਪਮਾ ਅਪਾਰ। ਕੀਨੋ ਬਿਚਾਰ । ਨਉ ਤਨ ਨਵੀਨ ।
ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥ ੮੨ ॥ ੯੨੧ ॥ ਭਵਭੈ ਉਤਾਰ।
ਭਰਮੰ ਬਿਦਾਰ। ਅਪਰੰ ਅਪਾਰ। ਐਸੋ ਨਿਹਾਰ ॥ ੧੩ ॥
॥ ੯੨੨ ॥ ਨਹਿਵਾਰ ਪਾਰ। ਸਾਹਿਬ ਸ਼ੁਮਾਰ। ਬੇਅੰਤ ਅੰਤ।
ਨਹ ਤੰਤ ਮੰਤ ॥ ੮੩॥੯੨੩॥ਸਿਮਰੰਤ ਸੰਤਿ। ਜਾਨੰਤ ਕੰਤ।
ਹੈ ਅੰਗ ਸੰਗ। ਅਨਭੈ ਅਨੰਗ ॥ ੮੫ ॥ ੯੨੪ ॥ ਸਤ
ਗੁਰ ਦਿਆਲ । ਮੇਟੰਤ ਕਾਲ । ਤੋੜੰਤ ਜਾਲ । ਦਰਸਨ
ਬਿਸਾਲ ॥ ੮੬ ॥ ੯੨੫ ॥ ਸੋਭਾ ਅਪਾਰ। ਸੰਕਟ
ਨਿਵਾਰ। ਗੁਰ ਗੁਨ ਅਨੰਤ । ਸਿਮਰੰਤ ਸੰਤ ॥ ੮੭ ॥
॥ ੯੨੬ ॥ ਏਕੋ ਸਰੂਪ। ਸੁੰਦ੍ਰ ਅਨੂਪ । ਦਿਸਟੰਤ ਏਕ।
ਲੀਲਾ ਅਨੇਕ ॥ ੮੮ ॥ ੯੨੭ ॥ਬਰਨੀ ਨ ਜਾਤ।ਆਗਾਧ
ਗਾਤ। ਮਹਿਮਾ ਬਿਅੰਤ। ਕਿਆ ਕਥਹਿ ਜੰਤ ॥ ੮੯ ॥
॥ ੯੨੮ ॥ ਸਿਖੰ ਅਪਾਰ । ਕਰਿਕੈ ਬਿਚਾਰ ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਉਚਾਰ । ਏਕੋ ਨਿਹਾਰ ॥ ੯੦ ॥ ੯੨੯ ॥ ਭਵਭੈ ਉਤਾਰ । ਭਰਮੰ ਬਿਦਾਰ । ਹੁਇ ਹਰਖ ਵੰਤ । ਪੇਖਿਓ ਬਿਅੰਤ ॥ ੯੧ ॥ ੯੩੦ ॥ ਚਿੰਤਾ ਬਿਸਾਰ । ਤਿੜ ਜੀਵ ਧਾਰ । ਮਨ ਮੈ ਅਨੰਦ । ਸਬ ਤੋਰਿਫੰਦ ॥ ੯੨ ॥ ੯੩੧ ॥ ਹੁਇ ਕੈ ਖਲਾਸ । ਮਨ ਪੂਰਿ ਆਸ । ਚਰਨੰ ਨਿਵਾਸ । ਕੀਨੋ ਬਿਲਾਸ ॥ ੯੩ ॥ ੯੩੨ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ਅਤਿ ਅਗਾਧ ਅਚਰਜ ਕਥਾ ਤਿਹਕਾ ਕਵਨ ਸੁਮਾਰ । ਜੁਗ ਕਿਤੰਕ ਗਨਪਤ ਲਿਖਹਿਤਊ ਨਪਾਵਤ ਪਾਰ ॥ ੯੪ ॥ ੯੩੩ ॥ ॥ ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਮੁਖੰ ਚਤ੍ਰ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕਥੇ ਬੇਦ ਚਾਰੰ । ਥਕਿਓ ਅੰਤ ਵਹਿ ਬੀਸੁ ਮਹਿਮਾ ਅਪਾਰੰ । ਗਣਾਯੰ ਪਤੰ ਕੋਟਿ ਹੋਵੈ ਹਜਾਰੰ । ਨਹੀਂ ਪਾਰ ਪਾਵੈ ਗਤਾਯੰ ਅਪਾਰੰ ॥ ॥ ੯੫ ॥ ੯੩੪ ॥ ਕਈ ਕੋਟਿ ਸਾਰਸੁਤੀ ਔਕੰ ਬਿਚਾਰੰ । ਕਥੈ ਤਾਹਿ ਉਪਮਾ ਨ ਪਾਵੈ ਸੁਮਾਰੰ । ਪਰੇ ਤੇ ਪਰੇ ਹੈ ਕਹਾ ਕੋ ਬਖਾਨੈ । ਉਸੀ ਕਾ ਕੀਆ ਜੰਤ ਕਿਆ ਅੰਤ ਜਾਨੈ ॥੯੬॥ ॥ ੯੩੫ ॥ ਕਈ ਕੋਟਿ ਅਨੰਤ ਕਰ ਅੰਤ ਹਾਰੇ । ਨਹੀ ਕੰਤ ਕੇ ਅੰਤ ਕੋ ਵਾਰਿ ਪਾਰੇ । ਮੁਖੰ ਤਾਹਿ ਰਸਨਾ ਹਜਾਰੰ ਸੁਹਾਵੈ । ਕਹੈ ਨਾਉ ਨਉਤਨ ਨਹੀ ਪਾਰ ਪਾਵੈ ॥ ੯੭ ॥ ॥ ੯੩੬ ॥ ਮੁਖੰ ਏਕ ਰਸਨਾ ਕਹਾ ਲਉ ਬਖਾਨੋ । ਭਰੇ ਨੀਰ ਸੁਭਰ ਲਈ ਬੂੰਦ ਮਾਨੋ । ਮਹਾ ਕੀਟ ਪਤੰ ਕਹਾ ਬੁਧਿ ਮੇਰੀ । ਜਥਾ ਸਕਤਿ ਹੈ ਸੋਭ ਕਰਤਾਰ ਤੇਰੀ ॥ ੯੮ ॥ ॥ ੯੩੭ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜਥਾ ਸਕਤਿ ਉਪਮਾ ਕਹੀ ਦਰਸ ਪਰਸ ਕੇ ਕਾਜ । ਜੋ ਚਿਤਵੇ ਸੋ ਦੇਹ ਮੋਹਿ ਤੂ ਸਮਰਥ ਤੁਹਿ ਲਾਜ ॥੯੯॥੯੩੮॥ ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਸਰਬ ਉਸਤਤਿ ਕੀਦਵਾ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਨਮ ਸਤ ਸੁਭਮ ਸਤ ॥ ੨੦ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਕ ਵੇਰ ਜ਼ਰੂਰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਜੀ !

ਖਾਲਸਾ ਜੀ ! ਹਰ ਇਕ ਮੁਲਕ ਵਿਚ 'ਦੇਸ਼–ਕੌਮ' ਦੀ 'ਉੱਨਤੀ–ਸੁਧਾਰ' ਸਬੰਧੀ ਲੈਹਰ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਵੇਤਾ ਪੈਦਾ ਤਾਂ ਕਰ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੇ ਸਿਖਰ ਤੇ ਪੌਚਾਣਾ ਕੇਵਲ 'ਰਾਜਨੀਤੀ–ਪੋਲੀਟੀਕਲ' ਦੇ ਹੀ ਗਿਆਤਿਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੀ ਕਰਕੇ 'ਸ੍ਰੀ ਦਸਮੇਸ ਜੀ' ਨੇ ਪੰਥ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪੈਹਲੇ ਪੁਰਾਤਨ'ਇਤਿਹਾਸ–ਰਾਜਨੀਤਕ'ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਿਚ ਸੰਗ੍ਰਹਿ'ਕੀਤਾ–ਕਰਾਯਾ' ਸੀ,ਜੋ ਅਸਾਡੀ ਭੁਲ ਕਰਕੇ ਗੁਪਤ ਹੋਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ !!! ਪਰ ਹੁਣ ਆਪ ਇਹ 'ਪੜ੍ਹ–ਸੁਣਕੇ' ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇਗੇ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਅਕਾਲਿ ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਿਹੰਗ ਨੂੰ 'ਸ੍ਰੀ ਦਸਮੇਸ ਜੀ' ਦੇ 'ਹਜ਼ੂਰੀ–ਸੇਵਕ–ਕਵੀਆਂ' ਵਲੋਂ ਸਤਾਰਵੀ ਸਦੀ ਵਿਚ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਪੰਚਤੰਤ੍ਰ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਬਡੀ'ਸੁੰਦ੍ਰ–ਰਸੀਲੀ ਕਾਵਯ, ਵਿਚ 'ਅਨੁਵਾਦ' ਕੀਤਾ ਇਕ ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਿਚ

"ਬੁਧੀ ਬਾਰਿਧ ਹਿਤ ਉਪਦੇਸ਼ ਰਤਨਾਕਰ"

ਲਿਖਤੀ ਗ੍ਰੰਥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਯਾ ਹੈ, ਜੋ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ 'ਸ੍ਰੀ ਦਸਮੇਸ ਜੀ' ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ 'ਰਚਨਾ–ਲਿਖਤ' ਕਰਕੇ ਬੜੇ 'ਫਖਰ–ਮਾਨ' ਅਤੇ 'ਸ੍ਰੀ ਦਸਮੇਸ ਜੀ' ਦੀ ਇਕ ਤਰਾਂ ਤੋਂ ਆਲੌਕਕ 'ਯਾਦਗਾਰ–ਘਾਲ' ਹੋਣ ਤੇ ਅਤਯੰਤ'ਕਦਰ–ਪਿਆਰ' ਯੋਗ ਵਸਤੂ ਹੈ। ਜਿਸਦਾ ਇਸ ਤਰਾਂ ਕਿਸੀ ਗੁਠੇ ਗੁਪਤ ਰੈਹਣਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਤਦੇ?ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਭੀ ਆਪਣੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਚੇ 'ਮਾਨ-ਕਦਰ' ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਘਟ ਤੋਂ ਘਟ ਪੰਜ ਸੌ ਦਰਖਾਸਤ ਖ੍ਰੀਦਾਰੀ ਦੀ ਭੇਜ ਦਿਓ ! ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਗ੍ਰੰਥ ਬਹੁਤ ਵਡਾ ਹੈ ਤਾਂ ਭੀ ਇਸ ਖਿਆਲ ਤੇ ਕਿ **"ਹਰ ਇਕ ਲੈ ਸਕੇ"** ਜਿਥੇ ਇਕ ਰੁਪਯੇ ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਖੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਉਥੇ ਇਹ ਭੀ ਖਾਸ ਰਿਆਇਤ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਜੋ ਸੱਜਣ ਘਟ ਤੋਂ ਘਟ ਪੰਝੀ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕੀ ਰਕਮ (ਪੰਜੀ ਰੁਪਯੇ) ਮਨੀਆਡਰ ਦੁਆਰੇ ਪਹੁੰਚਾ ਦੇਵਨਗੇ, ਉਨਾਂਨੂੰ ਇਕ ਪੁਸਤਕ ਮੁਫਤ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਹੋ ਹੀ ਮੁਫਤ ਲੈਣਦਾ ਚੰਗਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ।

ਮਿਲਣ ਦਾ ਪਤਾ—

ਭਾਈ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹਜ਼ੂਰੀਏ

ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਾਲੇ, ਬਜ਼ਾਰ ਮਾਈ ਸੇਵਾਂ

ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

B-1465

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org